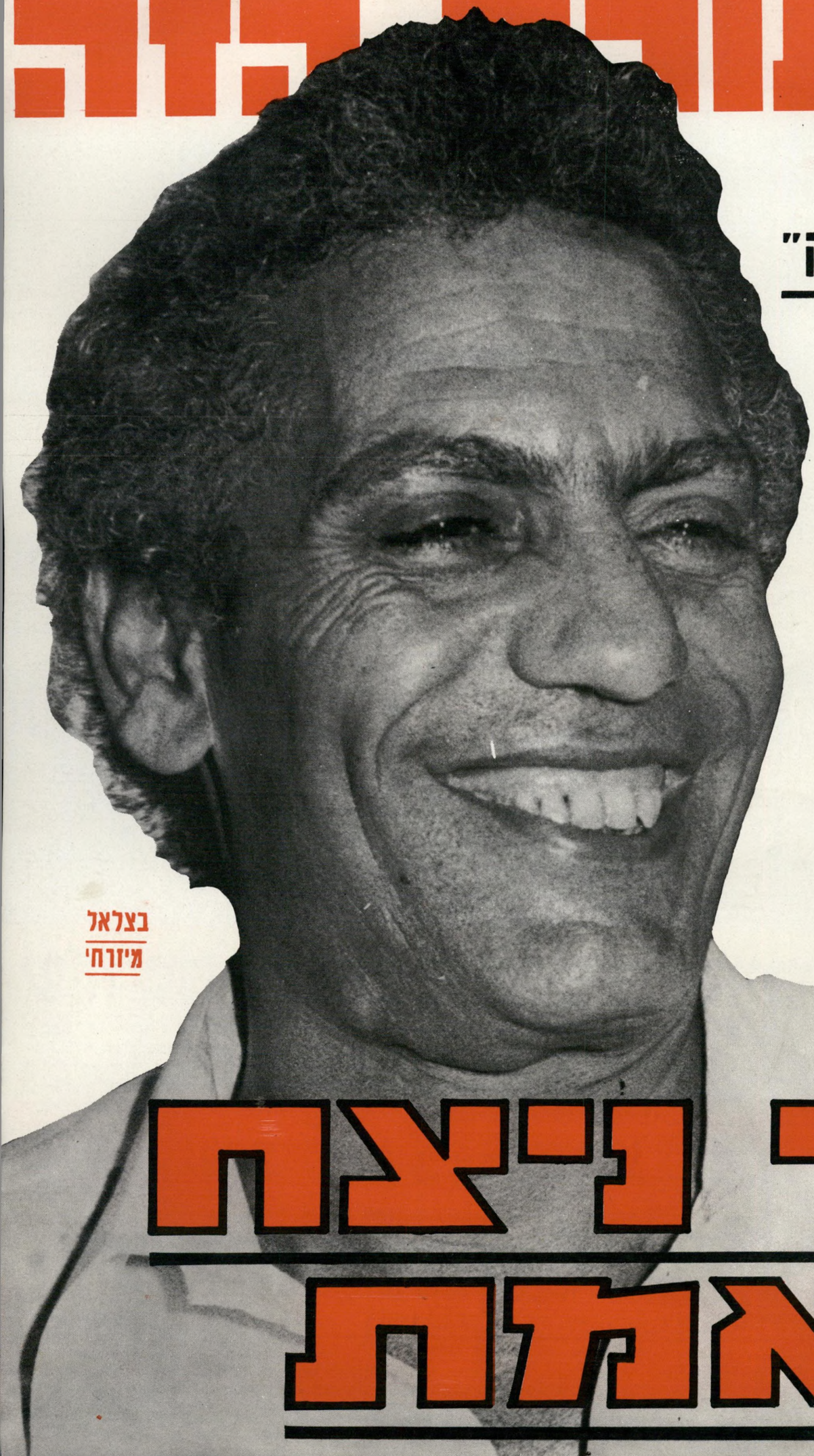
ט' תמוז תשל"ט, 11.7.79 | מספר 2184 | 80 עמודים | שנה 43 | המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

„העולם הזה"
מנתח
את
פסק־הדין
במישפט
„הארץ"

בצלאל
מיזרחי

מי ניצח באמת

שלושה עיצובים חדשים לאיכות ידועה.

"רקפת" "סיגלית" ו"אירים" – שלושת חדרי השינה החדשים שלנו, מעוצבים ברוח צעירה ומתקדמת ומצטיינים באיכות המאפיינת את מוצרי "מבט". אחרי הכל, חדר השינה הוא המקום בו את מבלה את הלילה ואחד הדברים הראשונים שאת רואה בבוקר. לכן הקדשנו תשומת לב מרובה לכל פריט המרכיב את שלושת חדרי השינה: מיטה מרווחת ונוחה בעלת פינות מעוגלות; שולחן איפור קומפקטי בעל מגירות ומראה גדולה; שידות מרווחות; אצטבאות לספרים וארון קיר עם שפע אפשרויות לסידור פנימי. הקפדנו על שימוש בעץ מעולה ובציפויים חדשניים ועכשיו אנחנו משוכנעים שחדרי השינה החדשים שלנו מהווים תמורה מלאה לכספך.
בואי לראות ב"מבט" את חדר השינה שחיפשת.

רהיטי מבט

איכות שאפשר להרגיש

בית כלל, רח' דרויאנוב 5, ת"א. פתוח ברציפות מ-9.00 – 19.00

להשיג אצל סוכני מבט המורשים:-

ת"א: "מבט" ככר המדינה, ה' באייר 64. "מבט" בן־יהודה 118 א'. **חיפה** "מבט" הרצל 13. **באר-שבע:** "מבט" קק"ל 106. **ירושלים:** יפו 30. **נתניה:** שמואל הנציב 13. **כפר-סבא:** "מבט" וייצמן 58. רהיטי השרון, טשרניחובסקי 28. **דימונה:** רהיטי אביב, מרכז מסחרי. **אשקלון:** רהיטי גזית, פינת ההסתדרות. **נהריה:** "מבט" נדלר, רחוב הרצל, כיכר העיריה. רהיטי נתן, שדרות הגעתון 20. **נצרת:** "מבט", מיטלמן, מרכז מסחרי 5. **פתח-תקוה:** "מבט" ובריש, מוהליבר 2. רהיטי לב־און, רמת סיב (ליד סופרגז). **קרית-מלאכי:** "מבט", ישראליאן, מרכז מסחרי. **רחובות:** רהיטי סולו, הרצל 187. **רמלה:** חזיזה, הרצל 79. **קרית-גת:** רהיטי לכיש, שד' לכיש 7. **רעננה:** רהיטי רעננה, אחוזה 109. **עפולה:** רהיטי ולדמן, שד' ארלוזורוב 14. **קרית-אתא:** בית הרהיט, מורדי הגיטאות 2 (פינת העצמאות). **חדרה:** "מבט", הגיבורים 88. וכל סניפי שק"ם רהיטים.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך־משנה יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי־מערכת: ציון צפריר וגיטה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בר־אביגדור • הפצה „גר" בע"מ • גליונות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קו אופק

לפני שבועיים פירסם העולם הזה סקופ עצוב: שישר־החוץ, משה דיין, לקה בסרטן, וכי עבר ניתוח לכריתת הקטע הנגוע במעי הגס.

קדמו לפירסום זה כמה לבטים.

אלה לא נגעו בעצם הזכות והחובה לפרסם את הידיעה. מבחינה זו לא היתה לנו כל בעייה. התפיסה העיתונאית שלנו אומרת, שחובתו של עיתון היא לפרסם כל ידיעה בעלת חשיבות ציבורית. ומצב בריאותו של מנהיג לאומי, הממלא תפקיד ממלכתי בכיר ביותר, הוא נושא חשוב ביותר לדיווח.

לגבי כמה וכמה אנשים, אין זה מובן מאליו. להיפך, הם סבורים כי אין זה נאה, אין זה מכובד ואין זה מוסרי לפרסם פרטים „אינטימיים" כאלה על אדם, גם כשהוא מנהיג ואיש־ציבור.

במישור זה עומדות זו מול זו שתי גישות עיתונאיות סותרות. מצד אחד — הגישה שהייתי מגדיר אותה כ„רוסית", המתייחסת אל העיתון כאל מכשיר של המישטר, והאומרת שיש לפרסם רק חומר שיש בו כדי לחנך, לכוון, להדריך. ומצד שני — הגישה ה„אנגלו־סאכסית", האומרת שיש לעיתונות תפקיד עצמאי, ושתפקידה האחד הוא למסור לאזרחים את מירב המידע על כל הנושאים. הגישה הראשונה שייכת למישטר טוטאליטרי. הגישה השניה דרושה למישטר דמוקרטי, הבנוי על הכרעת האדם החופשי המצוייד במידע הדרוש.

בארצות־הברית לא יעלה על דעת איש לגנוז מידע חשוב על בריאות מנהיגים. כאשר נעשה הדבר בעבר — למשל, כאשר נבחר הנשיא פראנקלין דלאנו רוזובלט לתקופת־כהונה רביעית, בשיא מילחמת־העולם, תוך העלמת העובדה שהוא חולה אנוש — נמתחה על כך ביקורת קטלנית. הנשיא לינדון ג'ונסון הצטלם בגאווה כשהוא מציג לראווה את הצלקת שעל ביטנו, אחרי שעבר ניתוח. מחלותיו של ג'ון קנדי היו נחלת הציבור. הדראמה הרפואית של הסנאטור יובדט האמפרי (ולהבדיל — של השחקן ג'ון ויין) ריתקה את המוני הקוראים.

מובן מאליו כי העולם הזה עומד בשתי רגליו במחנה השני. סיסמתנו — „בלי משוא־פנים" — לא נבחרה במיקרה. כלל לא יעלה על דעתנו להשתתף בקשר־השתקה או במסע־שקרים רפואי. תפקידנו הוא לגלות את האמת, ולפרסם אותה.

מידע סודי ביותר

אולם מה היא האמת?

זאת היתה השאלה הראשונה. חייב עיתון לבדוק היטב כל ידיעה שהוא מפרסם, ולא פעם נכשל עיתון — כל עיתון — במשימה זו. אך כאשר נוגע העניין לחשש שמנהיג חשוב לקה במחלה ממארה, מצווה הרופאים ידועים על הסימפטומים, על הבדיקות המקובלות ועל מידת מהיימנותן בכל שלב. קיבלנו מידע נוסף ממקורות מוסמכים.

בשעה היעודה, כאשר היינו צריכים להחליט סופית על הפירסום, כבר היינו בטוחים שגמרי כי אכן דיין לקה בסרטן במעי הגס, שהסרטן לא התפשט משם, ושהניתוח הצליח. היו לנו גם פרטים רבים נוספים.

„מאבק על החיים"

השאלה השניה היתה: איך להגיש מידע זה?

האם להקדיש לנושא זה את השער הקדמי? אם כן, איך לנסח את כותרת־השער? ואיך לנסח את הכתבה עצמה?

השאלה העיקרית נגעה, כמובן, לעצם המילה „סרטן". משום־מה, מעורר שם זה חרדה עמוקה ופחדים סתומים, בלתי־רציונליים בעיקרם. אנשים המוכנים לדבר בראש חופשי על שחפת ועגבת, התקף־לב ושטף־דם במוח, דבר וחולירע, נרתעים מלהעלות על שפתותיהם את השם המפורש „סרטן".

אין אנחנו סבורים שיש להיכנע לפחדים אלה. להיפך, אי־הזכרת השם המפורש מגדילה את הפחד, עוטפת את המחלה עיתון להקפיד כפליים על מהימנות פירסומיו.

עוד ביום שהוכנס דיין לבית־החולים, קיבלנו בסודי־סודות, ממקור מוסמך ביותר, את המידע שדיין סובל מסרטן. אך לא ידענו פרטים נוספים — כגון מקום הגידול וחומרתו.

השקענו כמה ימים בחקירה נמרצת. אף אחד מן הרופאים לא היה מוכן, כמובן (בישראל), להגיד את האמת. לעיתונים נמסר מידע שלא היה שקר גלוי, אך שניסוחו היה, למעשה, שיקרי.

פעלנו בדרכים משלנו. התייעצנו עם רופאים ידועים על הסימפטומים, על הבדיקות המקובלות ועל מידת מהיימנותן בכל שלב. קיבלנו מידע נוסף ממקורות מוסמכים.

בשעה היעודה, כאשר היינו צריכים להחליט סופית על הפירסום, כבר היינו בטוחים שגמרי כי אכן דיין לקה בסרטן במעי הגס, שהסרטן לא התפשט משם, ושהניתוח הצליח. היו לנו גם פרטים רבים נוספים.

„מאבק על החיים"

השאלה השניה היתה: איך להגיש מידע זה?

האם להקדיש לנושא זה את השער הקדמי? אם כן, איך לנסח את כותרת־השער? ואיך לנסח את הכתבה עצמה?

השאלה העיקרית נגעה, כמובן, לעצם המילה „סרטן". משום־מה, מעורר שם זה חרדה עמוקה ופחדים סתומים, בלתי־רציונליים בעיקרם. אנשים המוכנים לדבר בראש חופשי על שחפת ועגבת, התקף־לב ושטף־דם במוח, דבר וחולירע, נרתעים מלהעלות על שפתותיהם את השם המפורש „סרטן".

אין אנחנו סבורים שיש להיכנע לפחדים אלה. להיפך, אי־הזכרת השם המפורש מגדילה את הפחד, עוטפת את המחלה באיצטלה של מיסתוריות מבהילה, ובסופו של דבר מונעת מאדם להתמודד עם עצמו כאשר הוא לוקה במחלה זו — כפי שיכול לקרות לכל אחד מאיתנו.

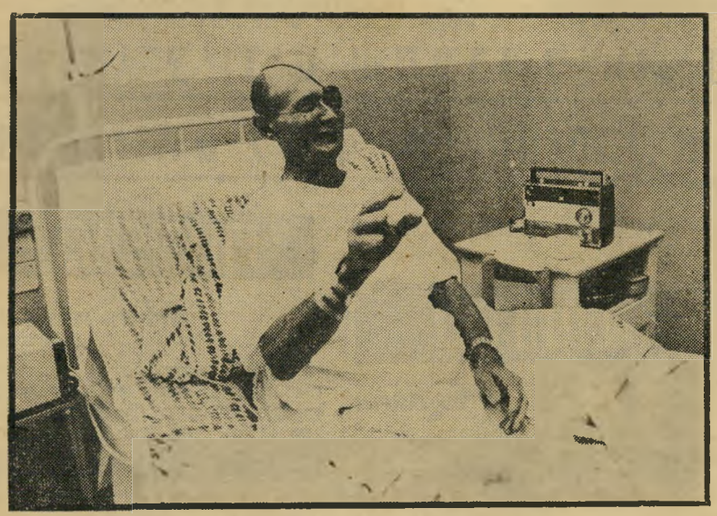
החלטנו להזכיר את השם המפורש בכותרת־המישנה של הכתבה, אך להקדיש את הכותרת הראשית בשער ובכתבה ל־היבט חיובי — כושרו של דיין, שהוכח בעבר, להתגבר על מחלות ופציעות. על השער רשמנו „משה דיין: מאבק על החיים" — כותרת שהבהירה כי המחלה היא חמורה, ושאין אמת בהודעות המרגיעות והסתמיות של הרופאים והממשלה, אך שלא הציגה את השם המפחיד בשער עצמו. את הכתבה עצמה הכתרנו במלים: „כל חייו נאבק משה דיין בתאונות ובמחלות — עכשיו הוא עומד במאבק הקשה נגד מחלת הסרטן.

מסתבר כי גישתנו תאמה את גישתו של משה דיין עצמו ושל בני־משפחתו. כאשר קיבל דיין את פניו של מנחם בגין בחדרו בבית־החולים, דיבר בגלוי על מחלתו. כך נהגו גם בני משפחתו, בנו אסי, שהראיון המיוחד עימו נערך במיקרה ביום שבו הוכנס לבית־החולים, וששמע על טיב המחלה לראשונה מפי העולם הזה, הסכים לגישתנו שיש לקרוא לדברים בשמם.

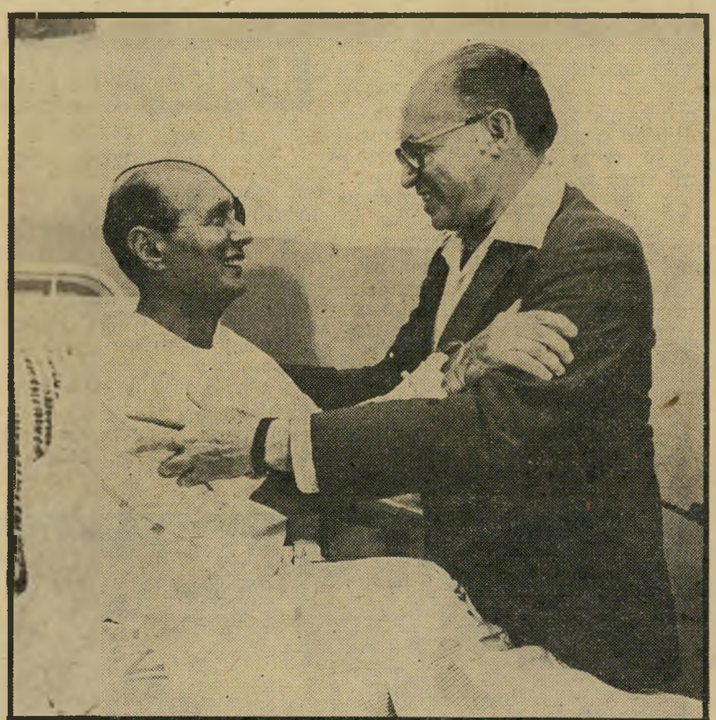
למרבה הצער לא נהגו הרופאים כך.

בשום שלב לא שיקרו הרופאים. אולם הנוסח של הודעותיהם היה מטעה. הם לא גילו כי הם עומדים לערוך את הניתוח מפני שיש חשש מכריע לסרטן. הם לא אמרו כי חשש זה נתאשר בעת הניתוח. תחת זאת פירסמו רמזים על „בדיקות" העומדות להיערך, וכו'. המגמה היתה תחילה להעלים את האמת ביכלל, ולאחר מכן, אחרי שהעולם הזה כבר גילה אותה, להכין את הציבור „בהדרגה", כאילו היה הציבור ילד קטן שיש להגיד לו את האמת טיפין־טיפין, אם ביכלל.

נדמה לי שהעולם הזה מילא בפרשה זו את חובתו — והוא היה כלי־התיקשורת היחידי בארץ שעשה זאת.

משה דיין אחרי הניתוח
חרדה עמוקה ופחדים סתומים

בגין בביקור־חולים אצל דיין
השם המפורש

הס מלהזכיר

ביכלל — יחסם של כלי־התיקשורת להעולם הזה בפרשה זו מוזר.

כמה ימים אחרי הפירסום בהעולם הזה, נתברר כי גילוייו היו נכונים.

האם מישהו טרח לציין זאת? חס וחלילה.

שיבחו את משה דיין, על החלטתו האמיצה לגלות את מהות מחלתו — אחרי שכל הארץ כבר ידעה על כך מפי העולם הזה. עיתונאית נכבדה ריאיינה את דיין והתגאתה בכך שהשיגה סקופ. הרופאים, שהודיעו כי נתגלה סרטן אצל הפאציינט שלהם, נתקבלו כמי שמבשרים בשורה גדולה, מהממת ומדהימה, שאיש לא ידע אותה קודם לכן.

כל זה יכול היה להיות מצחיק, אלמלא הרקע המעציב. שהרי באותו רגע לא היה איש רציני אחד במדינה שלא ידע כי העולם הזה גילה את העניין כולו לפני כמה ימים.

השיטה חזרה על עצמה השבוע בפרשה אחרת: גילויי העולם הזה לגבי חקירת המישטרה נגד ח"כ פסח גרופר. שבועון זה חשף פרשה זו מזמן. בשבוע שעבר סיכם ועידכן את הדברים, ואף הקדיש לכך את שערו הקידמי.

למחרת הופעת הגיליון, גילה גם מעריב את הפרשה. ומאותו רגע החלו כלי־התיקשורת הממלכתיים — מלחכי הפינכה של טומי לפיד, איש מעריב, בטלוויזיה וברדיו — לאזכר את הסקוט הגדול של מעריב.

גם שום עיתון אחר לא מצא לנכון להזכיר, בהקשר זה, את העובדה שהעניין כולו נחשף מזמן מעל עמודי העולם הזה.

טומי שפיגל

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 872
תאריך: 8.7.54

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק פירסם כתבת־מעקב, תחת הכותרת „אש על ירושלים", שהכילה תצלומים בלעדיים מקרוב של עמדות הלגיון הערבי, שהמטירו אש על ירושלים העברית והסילה בה חללים. כתב השבועון בשטח־הקו הקומוניסטית על ההמונה בנצרת.

מיכאל אלמז, עורך מדור הקולנוע של השבועון, סיקר תחת הכותרת „דם, אש וצוללויד" כמה מהסרטים בהם חזה במהלך ביקורו בפסטיבל הסרטים בקאן, ושעמדו להיות מוקרנים בבתי־הקולנוע בארץ. ביניהם „המרד על הקיין", עם האמפרי („בוגי") בוגארט, ו„לילי" עם לאסלי קארון.

ביקורת עיונית אך חסרת־תקדים לגבי אותה תקופה, על החברה והמדיניות בישראל, הביא הסיבויטולוג ממוצא יהודי, יצחק דויטשר, שביקר בארץ כאורחה של ההסתדרות. רשמיו של דויטשר, שפורסמו במקור בשבועון האמריקאי „ריפורטר", הוכאו בתרגום לעברית ב„העולם הזה". מאיר גבאי, עורך הספורט של השבועון, סיקר את מפלתה של ניבחרת־הפלא ההונגרית לניב־חרתה של מערב־גרמניה במישחק הגמר של הגביע העולמי בכדורגל.

בשער הגיליון: משקוף או"מ משקוף.

האנטי־ציונים שהפכו לציונים * אהבותיו של פינחס לבון * התיספורת של לוי אשכול

מיפלגות

על ציונות וחזירים

קשה היה להשיג מקום באוטובוסים ובמוניות שנסעו ביום השלישי שעבר ירושלימה. כולם היו מלאים גברים חבושים כובעים שחורים ונשים בעלות מיטפחות צבעוניות. מכל רחבי הארץ נהרו להשתתף (או להחרים*) את הכנסייה הגדולה של אגודת־ישראל, הראשונה שהתקיימה בישראל מזה 17 שנה.

רובם לא הצליחו לחדור לבנייני־האומה הבלתי־גמורים**. רק 4000 קיבלו כרטיסים, והשאר יצרו ים שחור של קפטנים שחורים ושטריימלים בחצר הגדולה, והקשיבו לקולות שבקעו מבעד לרמקולים חזקי העוצמה.

השמן והסולת של רבני ישראל והפזורה ישבו על הבמה המוארת באור מסנוור, שהיתה מקושטת בדגל ישראל ובדגל אגודת־ישראל (לוחות־הברית הקורנות לשישה כיוונים). דגלי שש הארצות שאזרחיהן השתתפו בכנסייה נתלו בצידם.

שינוי האוויר. אולם הוויכוח הגדול, שלא הגיע לאוזני הציבור הרחב, היה קשור דווקא בדגל ישראל, שהוא גם דגל הציונות.

עד להקמת המדינה היתה אגודת־ישראל אנטי־ציונית בגלוי ובהתמדה. נציגיה, ובראשם הארי גודמן הולנדוני, העידו לפני חברי־הלאומים וכל ועדות־החקירה הבריטיות נגד הקמת מדינה יהודית, בה ראו חילול דת ישראל. מאחורי גודמן עמדה המסורת של יהדות גרמניה, הונגריה וצ'כוסלובקיה, בהן פילגה אגודת־ישראל את הקהילות היהודיות וקיימה קהילות נפרדות משלה.

אולם אחרי הקמתה של מדינת ישראל, בים ההתלהבות ששטף את יהדות הפזורה, קשה היה לאגודה להחזיק מעמד. סיעה אחרת, בהנהגת איצ'ה־מאיר לווין, שהסתמכה על האגודאים מפולין (שם היתה קיימת קהילה יהודית מאוחדת) השלימה עם הציונים והציונות והשתתפה בקואליציה הממשלתית.

הכנסייה הגדולה עמדה בסימן התגברות הסיעה האנטי־ציונית. ההתלהבות על הקמת המדינה פגה במידה רבה בפזורה כולה, והאנטי־ציונות חדלה להיות בלתי־פופולרית.

תירוץ חזק. מאחרי המאבק הסתתרו גם נימות פסיכולוגיות שלא הושמעו אפילו בישיבות הסודיות ביותר. הסביר מנהיג דתי, המתנגד לאגודה: „היהודים בגלות צריכים להשקיע את מצפונם על שאינם באים לישראל. לסתם יהודי, התורם לקרנות, זה די פשוט. אולם ליהודי דתי המתפלל שלוש פעמים ביום, דרוש תירוץ חזק יותר כדי להצדיק את אי־עלייתו לארץ הקודש. לכן הוא משמיץ את המדינה, נאחז בחוק גיוס הבנות והחזירים..."

סיבה שנייה, לא פחות חשובה: על אגודת־ישראל להצדיק בפזורה את קיומם של בתי־הספר הפרטיים בישראל, שאינם שייכים לחינוך הממלכתי*, כדי לאסוף כסף להחזקתם.

* כפי שעשו פועלי אגודת ישראל, שפרשה באופן הפגנתי מן המיסגרת האגודאית המאוחדת.

** בנייני־האומה כונו בשנות ה־50 „חירבת־אל־אומה", בשל היותם לא גמורים.

ניחונות

אהבת שרים

באחד הערבים השבוע הזמין אליו שר־הביטחון, פינחס לבון, את עורכי העיתונים העבריים. בין האנשים שהתאספו בביתו של השר, ברחוב השופטים בתל־אביב, נעדרו שניים: עורך הארץ ועורך קול העם.

הסביר פינחס לבון: „אני לא מחוייב להזמין לביתי אנשים שאיני אוהב אותם!"

אנשי מופת

ידידות וחזק

אולמות עיריית פתח־תיקווה היו שטופים אורות. המוסיקה היתה קולנית ועליזה, והמסיבה התנהלה לפי התוכנית. היחידי שלא התנהל לפי התוכנית היה אורח הכבוד של המסיבה, משה שמואל ראב, אחרון מתיישביה של פתח־תיקווה. לכבוד יום־הולדתו התשעים נערכה המסיבה.

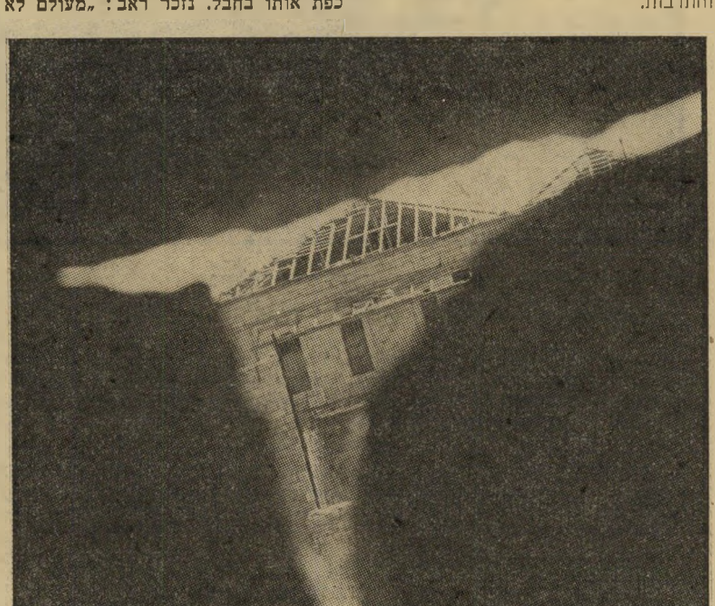
ראב כימעט ולא התפנה למברכיו הרבים, והיה שבוי בתוך מעגלי־קבע של תשעה בניו ובנותיו, עשרות נכדיו, נינ ובת נינו סמדר. ראב, היודע את חשבון צאצאיו, סיכם בגאווה: „כל השבעים ואחד באו."

„אני יודע את האמת!" אחרי המסיבה חזרו הראבים ונתכנסו בבית חתן היובל, אחד מראשוני הבתים בפתח־תיקווה, שריח הזיקנה נודף מקירותיו ומהתמונות הישנות והספרים העתיקים שעל איצטבותיו. בעל־הבית עצמו היה רענן וזקוף כתמיד, החליף סיפורי זיכרונות ואמר: „ההיסטוריונים שקרנים — הם כותבים מתוך ראשיהם, אך אני יודע את האמת".

משה שמואל ראב ידע את האמת מאז הובא ארצה על־ידי הוריו מהונגריה בשנת 1875. מהם הוא למד להאמין באדמה ולאהוב אותה. הוא היה בן 14 כשהורין קנו את חלקת האדמה בפתח־תיקווה. הוא החליט כי הגיעה השעה להפסיק את לימודיו בישיבה הירושלמית, והצטרף להוריו כשומר חלקתם. כך היה ראב לאחד מראשוני מארגני השומר.

בכל זאת לא שכח ראב את ירושלים מעולם. כשהוזמן למסיבת סיום של קורס סמלים בצה"ל, הוא קם וביקש את הצעירים „לא לנוח עד שהדגל העברי יתנופף מעל שער שכם, שער יפו ושער הרחמים".

„השתמשתי בראשי!" ראב לא רצה לראות רק את הדגל העברי מתנופף במרום, וביקש מזמן לראות את דגל השלום מתנופף בין שני העמים. כדי להשיג מטרה זאת ייעץ ראב: „היה ידידותי והיה חזק!" לפני שנים רבות היה ראב לא רק ידידותי, כי אם גם חזק. פעם, בידיעה אחר שודד בדואי מפורסם, התחפש הוא לקבצן, ניגש לבדואי הרוכב וביקש ממנו נדבה. ברגע הנכון, כאשר התכופף השודד מסוסו, משך אותו ראב מהסוס, כפת אותו בחבל. נזכר ראב: „מעולם לא

העמדה

מתוכה צלפו צלפי הליגיון הערבי על תושבי ירושלים, כפי שניקלטה בעדשת מצלמתו של כתב **העולם הזה**, אחרי הקטל בבירה. כאשר מילחמת הצליפות הפכה שיטה, הוצבו צלפים גם בעמדות הישראליות.

מכחבים

פלישת גולדמן

רשימת הראיון (העולם הזה 870) משקפת בנאמנות את המדובר בו. ברשימה על הוועידה אפשר למצוא הערכות שאין ברצוני להתווכח עליהן, אם כי אינני יכול להסכים להן כולן. על כל פנים, ברצוני להעיר כי העולם הזה מפריז את החשיבות שאנחנו מייחסים לשיחות ביחס לאי־חוד אפשרי עם המיפלגה הפרוגרסיבית*, אם כי אנחנו רוצים בו. הנושא תפס מקום מאד צדדי בדיוני הוועידה.

המישפט האחרון ברשימה איננו מתאים למציאות. על הכוונות שהעולם הזה מייחס לד"ר (נחום) גולדמן אומנם שמעתי בדרך שמועות, וההנחה שאני מוכן לתת את ידי לתוכניות המשוערות האלה אינה יכולה להתבסס אלא על ניחושי העולם הזה. משום כך לא היה כל מקום לכתוב על נכונותי — גם היא משוערת — כעל עובדה.

פרץ ברנשטיין, שר המיסחר והתעשייה, ירושלים

* אך הכפופים לתוכנית־מינימום מסויימת, הנקבעת על־ידי מישרד החינוך והתרבות.

אנשים

● השבוע הזהיר ח"כ חרות, **יוחנן כדר**, בשיחה במיזנון הכנסת: „אין מה לפחד מתליין ציני. אולם תמיד צריכים לפחד מתליין שהוא אידיאליסט."

● אחר ניגש ח"כ בדר מגודל התיספורת אל שר־האוצר, **לוי אשכול**, שגם שערותיו הדליולות לא הראו סימן של טיפול הולם, ושאל את השר, מדוע אינו מסתפר? תשובתו של אשכול, המחזיק בידו את קופת המדינה הסדוקה, היתה: „זה עולה 600 פרוטה. אשתי לא נותנת לי את הכסף!"

● אותה שעה שוחח חברו לסיעה של בדר, ח"כ **בנימין אבניאל**, עם יריבו ח"כ מפ"ם (אח"כ אחדות העבודה) **משה ארם**, שאכל פרוסת לחם עם חמאה. אבניאל שאל — מדוע הוא אוכל חמאה אמריקאית. ארם ענה בלא היסוס: „צריכים להתנקם בגויים!"

* פרץ ברנשטיין, ששימש לפני 25 שנה כמנהיג הציונים הכלליים, תפקיד שבו מכהן כיום שר־האוצר שימחה ארליך, טעה בהערתו על עמדת **העולם הזה**. ואכן, כעבור זמן התאחדו הציונים הכלליים עם המיפלגה הפרוגרסיבית, וייסדו את המיפלגה הליברלית, ואחר התפלגו מחדש, כאשר הפרוגרסיבים הקימו את הליברלים עצמאיים.

למבקשים את הטוב ביותר...

HMK

SONY.

HMK-77;HMK-77B;HMK-55;HMK-55B;HMK-339;HMK-229

כרסום מלניק | רפאל טיראן

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20׳ בשבוע שבין ה־11 ביולי עד ה־17 ביולי? במדור חדש זה יפקוד „העולם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־78 השנים הקודמות בשבוע שבו מופיע הגיליון.

1902

12.7 — ארתור בלפור ניבחר כראש ממשלת בריטניה.

1904

15.7 — אנטון צ׳כוב, המחזאי והסופר נפטר בגיל 44.

1906

12.7 — הקצין היהודי צרפתי אלפרד דרייפוס זוכה מאשמת בגידה במולדת על־ידי בית־משפט בעיר רן בצרפת. 12 שנה

מזוכה דרייפוס
12.7.1906

קודם לכן גורש דרייפוס לאי־השדים. עם זיכויו הוענקה לו דרגת מאיור והוא זכה בעיטור לגיון־הכבוד.

1918

15.7 — הצאר ניקולאי השני, הצאר האחרון של רוסיה, הוצאו להורג ביקטרינבורג, יחד עם בני משפחתו ומשרתיו.

1924

15.7 — המהטמה גנדי סיים את צומו בן 21 הימים, שנערך במחאה על מחלוקת בעלת אופי פוליטי־דתי בין ההודים למוסלמים.

1925

18.7 — הופיע החלק הראשון של הספר מיין קאמף, שנכתב על־ידי אדולף היטלר.

1935

11.7 — 29 שנה בדיוק לאחר שזוכה, נפטר אלפרד דרייפוס בגיל 76.

1937

11.7 — המלחין היהודי האמריקאי, ממוצא המוסיקה הסימפונית בסיגנון הג׳אז, ג׳ורג׳ גרשווין, נפטר בגיל 39.

1939

12.7 — שר־המושבות בממשלת בריטניה, מלקולם מקדונאלד, מודיע על הפסקת העליה לארץ־ישראל. מקדונלד הודיע בפרלמנט הבריטי, כי תותר רק עלייתם של 75 אלף יהודים במשך חמש השנים הקרובות.

1940

17.7 — 380 מעפילי הספינה ליברטד נתפסו בקירבת זכרון־יעקוב והועברו למחנה עתלית, שבו ישבו שנה תמימה.

1941

12.7 — במוסקווה נחתם הסכם 20 השנה בין בריתהמועצות לבריטניה, לפיו ילחמו שתי המדינות בגרמניה ולא יחתמו חוזה־שלום או הסכם שביתת־נשק ניפרד. הצבא הגרמני פורץ את קו סטאלין ומתקדם לעבר קייב, מוסקווה ולנינגראד.

1942

16.7 — וכבת המגורשים הראשונה יוצאת מהולנד לאושוויץ. על יהודי פאריס נערך מצוד ו־13 אלף מהם נלכדו.

17.7 — החל קרב סטאלינגראד.

1944

13.7 — וילנה שוחררה על־ידי הצבא האדום.

1945

11.7 — עיריית ירושלים פוזרה על־ידי הממשלה, בשל העדר רוטציה עדתית בראשות העיר.

16.7 — באלמוגורדו, בניו־מכסיקו, נערך הפיצוץ האטומי הראשון. שלושה שבועות אחר־כך הוטלה פצצת אטום על הירושימה.

1946

17.7 — בבלגראד הוצא להורג מנהיג הפרטיזאנים, הגנרל דרגה מיכאילוביץ.

מלכה מור
11.7.1976

1948

12.7 — רמלה נכבשה והסכנה לתל־אביב חלפה. במיסגרת מיבצע דני, על שמו של דני מס, מפקד הל״ה, נכבשו לוד וכפרים ערביים סמוכים. 254 עצירי המחתרת הגיעו מקניה באוניה אושן וויגור.

14.7 — צה״ל מפגיז את בית־לחם. חיפה הופצצה לראשונה מהאוויר.

15.7 — חיל־האוויר מפציץ את קאהיר, וכתגובה מפציץ חיל־האוויר המיצרי את תל־אביב. כמו־כן הופצצו על־ידי חיל־האוויר דמשק, רבת־עמון ואל־עריש. מאיר סוביאנסקי הוצא להורג על־ידי כיתת הייל־ים, אחרי שהורשע במסירת ידיעות לאויב.

16.7 — הנסיון לפרוץ לעיר העתיקה נכשל.

17.7 — נצרת נכבשה.

1951

13.7 — שרת־העבודה גולדה מאיר מכריזה על פתיחת הברשמה לשיכון עממי. מחיר דירה בת 3 חדרים בשוק החופשי, 12 אלף לירות. המלחין היהודי גרמני, ממציא שיטת 12 הטונים, ארנולד שיינברג, נפטר בגיל 77.

15.7 — חוק שיווי זכויות לאשה נתקבל בכנסת. הסתיים מיבצע עזרא ונחמיה, שבמהלכו עלו לארץ 100 אלף יהודי עיראק.

16.7 — ליאופולד ה־3, מלך הבלגים, התפטר לאחר מסע ציבורי נרחב נגדו בגלל כניעתו לנאצים. תחתיו הומלך בנו בודואן.

1952

11.7 — בוועידת המיפלגה הרפובליקאית בשיקאגו נבחר מועמד המיפלגה לנשיאות, דוויט אייזנהאוור, ומועמד לסגן הנשיא, ריצ׳ארד ניכסון.

13.7 — מי שהיה גיזבר הסוכנות ושר־האוצר, אליעזר קפלן, נפטר בגיל 61.

1953

11.7 — מישרד־החוץ עבר לירושלים, בתגובה על כך סירבה ממשלת ארצות־הברית לאשר מילווה לישראל.

1955

16.7 — שתי משחתות נרכשו על־ידי חיל־הים בבריטניה, יפו ואילת.

1957

17.7 — סמפכ״ל המישטרה, עמוס בן־גוריון, זכה במישפט נגד שורת המתנדבים.

1960

13.7 — ג׳ון קנדי ניבחר כמועמד המיפלגה הדמוקרטית לנשיאות ארצות־הברית. כמועמד לסגנו ניבחר לינדון ג׳ונסון.

1964

13.7 — יואל בראנד, עסקן ציוני בימי השואה בהונגריה, נפטר בגיל 58.

15.7 — אנסטאס מיקויאן ניבחר כנשיא בריתהמועצות וליאוניד ברז׳נייב כמזכיר המיפלגה.

1965

11.7 — מרכז מפא״י החליט על הוצאת פורשי רפ״י משורות המיפלגה.

1966

11.7 — הזמרת גאולה גיל הופיעה ברדיו במוסקווה בתוכנית בת חצי שעה.

1967

12.7 — הוכרזה חנינה כללית בעיקבות מילחמת ששת־הימים.

1969

16.7 — האסטרונאוטים האמריקאים ניל ארמסטרונג, מייקל קולינס ואדווין אולדרין זינקו לחלל באפולו 11. במהלך טיסת חלל זו היה ארמסטרונג האדם הראשון שצעד על הירח.

1970

14.7 — נפטר השחקן והבמאי שרגא פרידמן בגיל 46.

15.7 — משה חיים שפירא, מראשי המפד״ל ושר בממשלה, נפטר בגיל 68.

1971

12.7 — נשיא אוגנדה אידי אמין, ביקר בישראל במיסגרת ביקור ממלכתי.

1972

11.7 — בובי פישר, בן ה־29, אלוף העולם בשח־מת, גבר על בוריס ספסקי מברית־המועצות.

17.7 — קוזו אוקומוטו נידון למאסר עולם על־ידי בית־דין צבאי.

1973

12.7 — צלם הטלוויזיה דני גרנות נהרג מפגיעת כנף מטוס בעת מיפגן ביום חיל־האוויר.

1976

11.7 — ריגה מור, מלכת היופי של ישראל, ניבחרה למיס יוניברס.

14.7 — שר־החוץ הודיע שדורה בלוך, מחטופות אנטבה, נרצחה כנראה על־ידי האוגנדים.

17.7 — נפתחה אולימפיאדת מונטריאול.

1977

13.7 — שר־המילחמה המצרי, מוחמד אל־גמאסי, שלח איגרת לראש־הממשלה מנחם בגין. זו הפעם הראשונה ששר מצרי פונה לממשלת ישראל. שמואל כץ מונה ליועץ ראש־הממשלה להסברה מחוץ לישראל.

1978

12.7 — צביה לובטקין, מראשי מרד גטו ורשה, ורעייתו של יצחק („אנטק") צוקרמן, מפקד הגטו, נפטרה בגיל 64 בקיבוץ לוחמי־הגיטאות.

מכתבים

היא והוא

היסטריה פשטה בארץ — צעירים וצעירות, תלמידי תיכון, מתמכרים לסמים ומדרדרים לזנות. האמנם?

לא דובים ולא יער.

אינני גורס, שההיסטריה בכלי־התיקשורת היא מפוברקת, אך משוכנע אני שאין לה יסוד מוצק במציאות. הדיווחים

מחיפה ומנווה־יעקוב, שליד ירושלים, אינם נסמכים על ראיות של ממש, או על עדויות של צעירים וצעירות, שנטלו חלק באותם מעשים שעליהם מדובר. מהו, אם כן, שורש העניין?

נדמה לי שלא אטעה, אם אגיד כי ביסוד כל הרעש מצויה ההשקפה השמרנית של ההורים, המורים והעיתונאים. אלה הוכו בהלם, כשנוכחו לדעת, כי התרחשויות, שהיו כה נפוצות בשנים האחרונות במדינות המערב, חודרת אט־אט גם לישראל, הורסת את חומות המוסר היהודי העבש מידשן, ומקעקעת את חומת הפוריטאניות הציונית מימי הומה־ומיגדל.

דור חדש גדל בארץ — חופשי יותר, אמיץ יותר וסקרן יותר. וכשצעיר וצעירה בני הדור הזה עושים אהבה — זועקים הוריהם ומהנכיהם: זנות! תחת שיעמידו את המדינה על הראש, טוב יעשו המבוגרים ההיסטרים אם יאווררו קצת את מחותיהם המיובשים וינסו, אם הדבר עדיין אפשרי, לצעוד עם הזמן.

האהבה אינה זנות, והיא בהחלט יאה לבני הנוער.

אם לא עכשיו — אימתי?

אברהם קרם, רחובות

● ● ●

זהירות - מק־קארתיזם

הכתבות ב„העולם הזה" על חברכנסת עקיבא נוף.

מהי האבחנה בין אינפורמציה לבין דפורמציה בתחומי התיקשורת והפוליטיקה? איך נציין את הקוים המפרידים בין מאבק פוליטי לגיטימי נגד יריב, חריף ככל שיהיה, לבין התקפות הנושאות אופי מק־קארתיסטי מעור הלחלחה? מהו הקריטריון לפיו החדירה לרשות הפרט מקבלת סממנים פאשיסטיים ברורים? אלה הן שאלות, שרבים וטובים מתלבטים בהם.

קו הגבול יסומן במקומות שונים על־ידי אנשים שונים. אולם רובם יסכימו כי סוג מסויים של תופעות נמצאות כבר מהעבר האסור של קו ההפרדה.

למשל: לא יהיה ויכוח, כי מה שנעשה בשנות ה־30׳ בגרמניה, שעה שהנאצים גררו ברחובות ברלין (או אולי היה זה בעיר אחרת) נערה עם שלט שהכריז „שכבתי עם יהודי" — אינו נכלל בתחום האינפורמציה שעיתונות חופשית נילחמת עליו.

(המשך בעמוד 8)

מוקה MOCCA

קפה כזה עוד לא היה בישראל

ניחוח הקפה הטוב ממלא את כל הבית כמו בחנות לטחינת קפה, ברגע שאתם פותחים את אריזת הוואקום המיוחדת של מוקה מס' 1...!

מוקה מס' 1 נחדר בפרקולטור, בפילטר, באספרסו ובבישול רגיל

קנו מוקה מס' 1 של עלית, פתחו קפה חדש ותאמרו:

טוב לי עם קפה עלית

מבצע מיוחד עלית Coffee maker

הזדמנות חד־פעמית לרכוש PHILIPS Coffee-maker

במחיר מוזל וליהנות ממוקה מס' 1 של עלית

מבצע מיוחד זה מוגבל עד גמר המלאי של Coffee maker שבידי "עלית" ולא יאוחר מ־15.8.79. כל הקודם זוכה!

לכבוד
מבצע עלית Coffee maker
ת.ד. 19 רמת גן

הריני מצרף בזה שני קטעים גזורים של הוראות השימוש משתי אריזות של "מוקה מס' 1" ושיק לפקודת "עלית" ע"ס _____ ומזמין:

☐ PHILIPS coffee-maker 500cc (3-5 ספלים)
1,150.- ל"י כולל מע"מ, במקום 2296.- ל"י

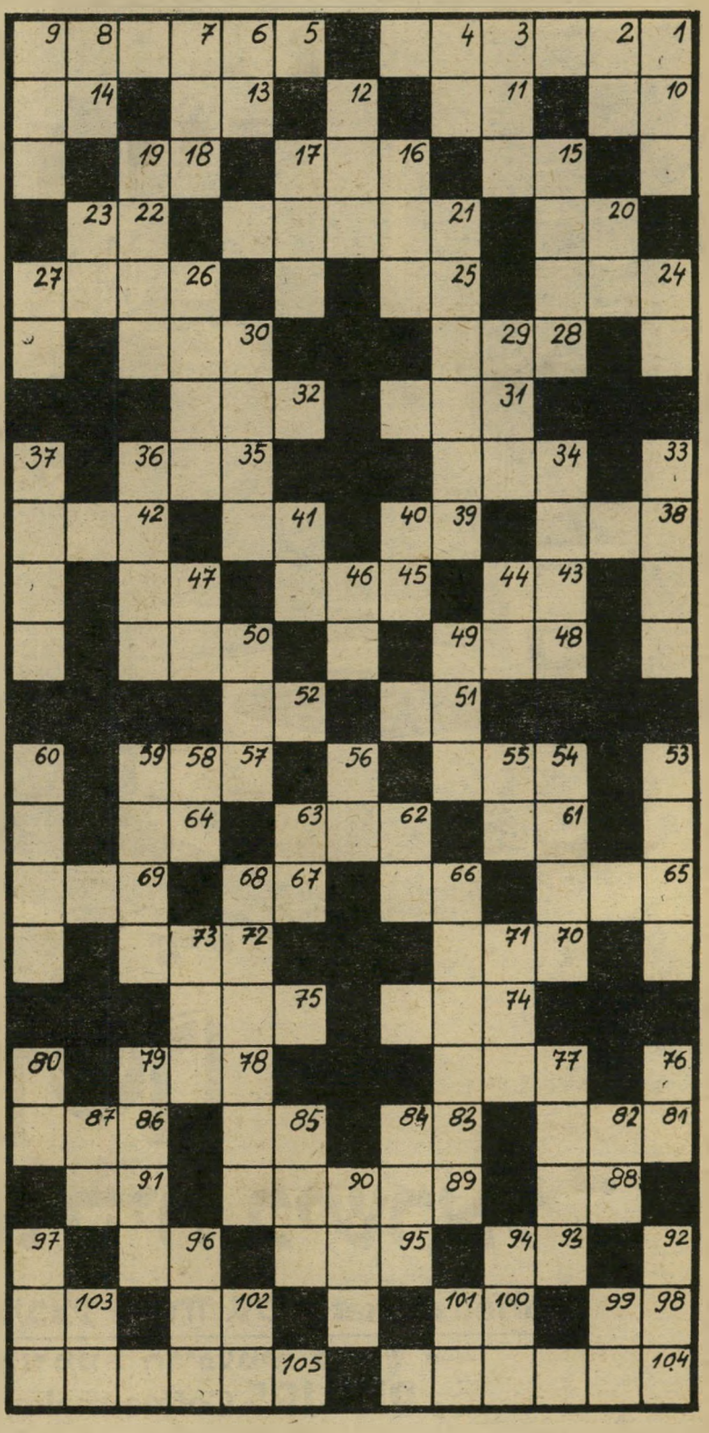
☐ PHILIPS coffee-maker 800cc (5-8 ספלים)
1,350.- ל"י כולל מע"מ, במקום 2688.- ל"י

שם _____

כתובת _____

ההשתתפות במיבצע עלית Coffee.Maker אסורה על עובדי „עלית"

תשבץ העולם הזה 2184

מאוזן:

1) אינטרפרטציה; 5) עיר בגליל; 10) עליך לרשת; 11) מונח בתורת החשמל; 13) חי ימי; 14) חזר; 15) גם לסלע יש כזאת; 16) צמח־בר מישפחת המצליבים; 18) חג עיגול; 20) שמא; 21) כינוי לוורד; 22) מוקיון; 24) נחל בעמק; 25) ממלא־מקום (ר"ת); 26) עליצות; 28) דקל; 30) כלי־מיתר; 31) עב; 32) עם; 34) ...ורבו ומלאו את הארץ; 35) הסתלק; 38) מתנדבי חוץ־לארץ (ר"ת); 39) משקל קל; 41) אוייב; 42) גוש־אדמה; 43) כעס גדול; 45) סיטואציה; 47) שנשמה באפו; 48) מפחד; 50) קוסם; 51) שופט; 52) מועד; 54) לא בנמצא; 57) קיצור־חיבה לריצ'ארד; 51) רוח רעה; 62) למרות; 64) אדון; 65) נהרה; 66) מהמר; 67) קרס; 70) רגולאטור; 71) עזוב!; 72) מחסום לפי החיה; 74) מחלקי היממה; 75) מערה קטנה; 77) אריג רך מובחר; 78) יצר; 81) גשם קפוא; 82) השתחוה; 85) מסולם הצלילים; 86) יישוב בארץ; 88) עיר שכבש יהושע; 89) הפיצו אור!; 91) מכינויי האלוהות; 92) לא־אשם; 95) מחלקי הרובה; 96) חודש בשנה העיברית; 98) מיכסה הבית; 100) חיל־אוויר (ר"ת); 102) שביב; 103) קמין; 104) בירה אי־רוסית; 105) עגלגלה.

מאונך:

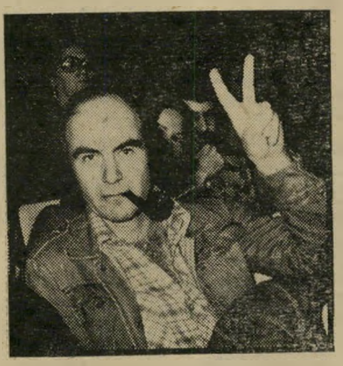
1) הבקיע; 2) אביון; 3) דג; 4) שוט בלי התחלה; 6) בוא מלמעלה למטה; 7) נגיעה; 8) להבה; 9) מתוצרת החלב; 12) החליק; 15) סקרלאטינה; 16) תבלין נפוץ; 17) היתה אם לשיבעה בנים; 19) חבל בארץ; 20) רציעה; 21) פוריטאניות; 23) לכל אדם יש כזה; 24) מידת־שטח; 26) בעל־נכסים; 27) בת־קול; 29) שטח מבוא ביער; 30) צמח־מים; 33) נאיווי; 34) טמיר; 36) מפקד־מישטרה בארה"ב; 37) גץ; 40) גוף שלישי רבים; 41) חי איטי; 44) זכר בבקר; 46) עבר; 47) נחפז; 49) מחלקי המסילה; 50) יחידה צבאית; 53) מלקוח; 54) סליל החוטים; 55) מצבת־זיכרון; 56) תבואה; 58) מיקווה־מים ענקי; 59) קליפה דקיקה; 60) מתחת לבית; 62) תחמושת הקשת; 63) נהר באיטליה; 66) מן היבשות; 68) הר־געש באיטליה; 71) רעידת־אדמה; 73) מודע; 76) בהשאלה: מרכז; 77) מסית לדבר־עבירה; 79) מעונות השנה; 80) אחוריים; 82) ידיד; 84) המריא; 85) מסבע אירופי; 87) ארמדה; 90) השליחו אבנים; 92) טיפה; 94) אימה; 96) מיהרו; 97) מאכל הבהמה; 99) גוף; 101) מילת־תנאי; 102) מזל; 103) קידומת שפירושה שלילה.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

אני מניח כי הרואים עצמם פתוחים, ליברלים, סובלנים, דמוקרטים, סוציאליס־טים וכו', יסכימו כי שעה שיריבי וילי ברנדט ניסו להיאחז בעובדה, כי הוא נולד לאשה לא־נשואה, כנשק במאבק פוליטי — הם חדרו לשטח ההפקר של מק־קארי־תיזם חסר־מעצורים.

לאחרונה ניתקלתי בתופעה דומה ב־עיתונות הישראלית, ואסור לעבור עליה

קורא ספירו
מתמלא חרדה

לסדר היום, דווקא משום שהמדובר בעורך ובעיתון המתיימרים לשאת בכל התוארים הנישגבים.

כוונתי לאורי אבנרי ולעיתונו, העולם הזה.

לא מכבר ניהל העולם הזה, בכמה גלי־נות רצופים, מאבק נגד ח"כ עקיבא נוף, המעוגן כולו בתחום החדירה לרשות ה־פרט והנגשא אופי מק־קארתיסטי מפחיד. בגליון אחד פורסמה תמונתו של עקיבא נוף בחברתו של סופר הידוע כהומוסכ־סואליסט. התמונה פורסמה במיסגרת כת־בה, שכללה ביקורת חריפה על מאבק מישפטי שניהל עקיבא נוף נגד העיתון, וזכה בו. לתמונה לא היה, כמובן, כל קשר מכשיר בידי העיתון ועורכו, במיסגרת מאבק חסר־מעצורים שאותו הם מנהלים נגד חבר־הכנסת עקיבא נוף.

אינני נימנה על ידידיו הפוליטיים של עקיבא נוף. לדעתי יש להיאבק נגד עמדו־תיו הפוליטיות ונגד מיפלגתו בצורה חרי־פה ביותר. אולם אם מוצא מאן דהוא, כי לצורך מאבק זה מותר להסתייע ב־שמועות רכיל על סטיות מיניות וסיפורים פיקנטיים על סיכסוכים מישפחתיים, הרי שקו הגבול עליו דברתי — ניפרץ. חמור שבעתיים אם אותו הוא הוא לא רק עיתונאי, אלא גם חבר־כנסת ובעל יומרות פוליטיות מרחיקות לכת.

אני מתמלא חרדה מה היה קורה אילו ח"כ אורי אבנרי היה שולט במדינה ו־מיישם בה שיטות אלה במאבקיו נגד יריביו.

מופלא בעיני, כיצד אנשי ציבור, אשר רכשו להם מוניטין כלוחמים על זכויות הפרט, נאלמו דום ולא מצאו לנכון להת־ריע על אופי וסיגנון כאלה, בניהול מא־בקים בין אישיות פוליטית אחת לבין רעותה.

גידעון ספירו, תל־אביב

● הקורא ספירו הופך את הקערה על פיה. ח"כ נוף מואשם על־ידי אשתו ב־האשמות פליליות חמורות, החורגות ב־הרבה מן המיסגרת התמימה של „סיכסוך מישפחתי". לדברי האשה, האשמות אלה אינן זוכות בטיפול נאות, ביגלל מעמדו של נוף כחבר־כנסת וכנושא־כליו של שר־המישפטים, וקיים לגביהם קשר־שתיקה בעיתונות. אין העולם הזה מסכים כי לח"כ יש זכויות שאין לאזרח אחר באותן ה־נסיבות. היות קורבן המק־קארתיזם אינה מתאימה למי שתבע בבית־המישפט לאסור את עורכי העולם הזה, ומי שהשיג על־סמך תצהיר־שקר צו למנוע את הופעת העולם הזה.

● ● ●

בעיקבות השלום

איך יתנהג התייר הישראלי ב־מצריים?

ציורו של הקורא זופטי
ברוך ג'מילי במצריים

לעניין שבו עסקה הכתבה, אולם פיר־סומה נועד להשחיר את פניו של עקיבא נוף, תוך כדי פריטה על הגימים האפלים של הישראלי צרי־האופקים המצוי.

בגליונות אחרים נימסרו, עד לפרטי פרטים, כל קורות הסיכסוך המתנהל בין ח"כ לבין רעיתו. הסיפור שנימסר התבסס אך ורק על גירסת הרעיה, תוך כדי תוס־פות סופרלטיביות של העיתון עצמו. אין זה מענייני לקבוע מי צודק בפלוגתה המישפחתית. אולם גם אם הייתי רוצה לנקוט עמדה בסיכסוך, לא הייתי יכול לעשות כן, משום שהעיתון המופיע תחת הסיסמה „בלי מורא, בלי משוא פנים" לא מצא לנכון לעשות את המעשה ה־אלמנטרי של הגינות עיתונאית — למסור גם את גירסת הצד השני. אין בכך פלא, כי הרעיה שימשה במיקרה זה אך ורק מכשיר בידי העיתון, ולא היה לו כל עניין לשמוע את הצד השני.

הציור המצורף מסמל את השינוי שחל ביחסי ישראל ומצריים.

ז'אן־פול זופטי, יפו

● ● ●

אחרי הרעשים המפחידים

מה פסול מצא נמר־של־נייר ב־„מאזניים"?

בימים אלה עברתי על כ־200 גיליונות של העולם הזה המצויים בידי — כל הגיליונות של השבועון, מאז אוקטובר 1974. והנה, תוך כדי קריאה במדורו של דן עומר, „נמר של נייר", גיליתי התקפות חוזרות ונישנות של הנמר על ביטאון עס־קני אגודת הסופרים מאזניים.

(המשך בעמוד 10)

סיגרית המאה לבעלי הדעה

BROADWAY 100
International quality

100 מ"מ של
טעם משובח

סופר קינג סייז-
תערובת אמריקאית.

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

רציתי לראות במו עיני, מה פסול מצא הנמר במאזניים. נסלתי גיליון המצוי בידי (מס' 3, כרך מ"ח), ופתחתי בשירו של אחד, יוסי עוזר, שהוא בוודאי אחת מפניני הספרות העברית.

והרי ממילות השיר: הפרה לעולם אינה / מתארת לעצמה / שאתה, המגיש לה תלתן, תוכל / לזלזל אותה, מעורבת, / קצוצה דק, / עם פלחי עגבניה אדומה ומלפפון...

קשה לומר מה ערכו הספרותי של השיר הזה. בכל זאת, חשבתי, אולי אמצא משוררים אחרים במאזניים, טובים יותר? ואמנם המשכתי לדפדף, עד שנתקלתי בשני שירים מאת אחד, אדמיאל קוסמן שמו. גם אלמוני זה כתב "שיר" שהוא פנינה:

ואחרי מוראות מעשה השיר / אחרי השערוריה הפרועה של היוולדו, מה שנותר / אלו הסימנים הגרפיים של הארץ / מצלקות הגיר שכתרו השוטרים סביב / תנוחת גופתי הירויה, וקליע חם / באדמה עוד מפרפר, וכמה אנשים / מתלחשים על מה שהיה פה, / אחרי הרעשים המפחידים, אחרי שהתפזר הקהל...

עתה, אולי, תוכלו לפקוח את עיני: מיהם שני המשוררים האלה ומדוע לא שמע עליהם איש מחוץ למאזניים?

אלוף בומשטיין, רמת־השרון

● ● ●

שירות לאומי - יוק!

האפלייה — צידו השני של מטבע הסטאטוס־קוו.

כל הדיבורים על שירות לאומי הם בולשיט אחד גדול.

מאז ישאני זוכר את עצמי אני שומע

דיבורים על שירות לאומי ועל ביטול האפלייה הנוראה שבין דתיות לחופשיות ובין דתיים לחופשיים. דיבורים דיבורים — ופיתרון אין.

המסקנה: כולם מדברים על הצורך בשוויון בין אזרחי ישראל, אבל איש מן המיפלגות הגדולות — הליכוד, המערך, וכמובן־המפד"ל — אינו מתכונן לעשות משהו בנידון.

האפלייה היא צדו השני של מטבע הסטאטוס־קוו המפורסם, שנטבע בימיה הראשונים של המדינה, בניצוחו של דויד בן־גוריון, כדי להסוות את העובדה הלא־נעימה: ישראל, חרף מחלצותיה הדימוקרטיות, היא עדיין מדינה מפגרת, שבה לא מומשה עדיין ההפרדה בין הדת למדינה.

ג'קי קניון, תל־אביב

● ● ●

תודה רבה לשמואל רכטמן

לחץ והטרדה של עדים יוצרים אווירה עכורה, ואיש מנבחרי העם לא שם־לב לכך.

פרשה מבישה כימעט ונשתכחה, בגלל המאורעות היותר מרכזיים במדינה. ב־עיתונים נתפרסמה ידיעה (באחד מהם אפילו בעמוד הראשון), על הלחץ שהופעל על העד המרכזי במישפטו של חבר־הכנסת לשעבר, שמואל רכטמן. שני בניו של אהרון גיבור נעצרו על־ידי מישטרת רחובות, וגיבור עצמו הוטרד ללא הרף על־ידי אימים בטלפון. אחד מבכירי הפרקליטים אמר: "מעולם לא הייתי עד לאווירה עכורה כזאת, אפילו לא במישפטי הפושעים הגדולים בעולם התחתון."

הדברים הגיעו לידי כך, שהיה צורך להצמיד לגיבור קציגת מישטרה, שליוותה אותו בכל ימי המישפט. וראו איזה פלא! אף מאמר מערכת לא התייחס לפרשה, בשום עיתון מעיתוני ישראל; אף הצעה לסדר־היום בכנסת לא הוגשה בנושא זה; שום הסתייגות מפי שופט, קצין מישטרה או יועץ־מישפטי־לממשלה לא נשמעה.

הכיצד? היתכן הדבר שהמישטרה עוצרת שני אזרחים באשמת־שווא? מן הראוי, שהפרופסור יצחק זמיר, היועץ־המישפטי־לממשלה, יקדיש מחשבה לפרשה זו.

פתאום אנו מגלים גל של אהדה השוטף את רכטמן. האיש עבר עבירה, הורשע ונענש. ועוד היתה לו החוצפה, להשהות את פיטוריו מן הכנסת, עד ששני חבריו לסיעה הטריחו עצמם לכלא וביקשו אותו שיתפטר. ורכטמן, כמחווה של ידידות, "עשה טובה" ומסר להם מיכתב התפטרות.

תודה רבה!

שי מרקוביץ, כפר־סבא

● ● ●

ברה מ"ג'רס - או גולדה מאיר?

על מיכתבה של הקוראה ירדנה קופלביץ' ("העולם הזה" 2181), שהסתייגה מהופעתה של מלכת־היופי במישחק ליוורפול ומכבי תל־אביב.

קשה לי להתווכח איתך, כי אינני מבינה גדולה בשני ענפי הספורט שהזכרת — יופי וכדורגל, אך דווקא הפיסקה האחרונה במיכתבך ("איפוק, איפוק, איפוק, זה מה שעושה את האשה אמיתית יותר ומעניינת") מזכירה לי את פניני הלשון של הרבה "אמהות פולניות": "אסור לשים את כל הקלפים על השולחן", "לא לספר את כל האמת אין פירושו לשקר", "אל תרדפי אחריהם, תני להם לרדוף אחריך", "זה נפלא להיות מהפכניות, אבל כמה מהן מצליחות לבסוף להתחתן?"

ובכן, איפוק, איפוק ואיפוק עוד לא עשה אף אשה אמיתית יותר. הדבר הוא אבסורד לוגי. בעניין של "להיות מעניינת יותר" הייתי מבקשת שמישהו יסביר לי מה זה, בשביל מה זה טוב, ובמייוחד: להיות מעניינת יותר ממי? מעצמך? מה־שכנה שבדירה הסמוכה? להיות מעניינת כמו הדוגמנית במודעות הפירסומת של הסיגריות, או כמו פרה מייג'רס או גולדה מאיר? האם מישהו, או מישהי, מוכן להסביר את העניין ולענות על השאלות האלה?

יעל בן־עמי, תל־אביב

● ● ●

טעות לעולם צודקת

במדור הפירסומי של ידיעות אחרונות (5 ביוני 1979) מצאתי את המודעה הבאה:

לחברת ביטוח בתל־אביב
דרוש
מנהל מדור סביעות
בביטוח אלמנטרי
רצוי ידע בכשפטים.
נא לפנות בכתב עם פרוט קורות חיים לת.ד. 729 עבור מספר 240.

אני סקרן לדעת, במה יטפל מנהל המדור — בטביעות אצבעות או בטביעות בים?

בנצי שאוקי, ירושלים

טיולים
מודרכים ל:
אירופה
★
ארה"ב וקנדה
★
ארה"ב ומכסיקו
★
המזרח הרחוק
★
דרום אמריקה
ומכסיקו
★
טיולים מיוחדים
לצעירים
פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!
הטיול
הטוב מיותר
50 שנות נסיון
לשרותך!
אירופה טורס
EUROPA TOURS
קול המבשרת

השווה וחסוך!

פיאט

* מחירים נמוכים
* שנתיים אחריות
* תשלומים נוחים

בעקבות עליית מחירי הדלק יעלו מחירי המכוניות בקרוב בכ-20%.
החודש עדיין אתה יכול לקנות פיאט חדשה וכחסוך רבבות לירות.

פיאט 133	החל מ-	162,300.. ל"י
פיאט 127	החל מ-	187,100.. ל"י
פיאט 124	החל מ-	246,000.. ל"י
פיאט 131	החל מ-	293,900.. ל"י
פיאט 132	החל מ-	355,700.. ל"י
פיאט ריתמו	החל מ-	260,300.. ל"י

המחירים אינם כוללים מע"מ.
המחירים לפי מחירון מס' 26/79 מיום 18.6.79

הכנס עוד היום לאחת מסוכנויות פיאט ברחבי הארץ:

- תל-אביב: סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ, רח' יצחק שדה 30, טל. 03-339777
- חיפה: מוסמך, דרך יפו 146, טל. 04-511884
- באר-שבע: ש.ח.ן., רח' הדסה 46, טל. 057-74040
- רמת-גן: פיאט רמת-גן, רח' ז'בוטינסקי 30, טל. 03-719736
- רחובות: בוקסר את לרנר, רח' הרצל 208, טל. 054-52823
- אילת: פיאט אילת, אזור התעשיה הישן, טל. 059-3945
- חדרה: קריצמן, אזור התעשיה, טל. 063-32606
- נהריה: וינסקוביץ, רח' הרצל 86, טל. 04-925419
- קרית-שמונה: מוסך החולה, אזור תעשייה, טל. 067-40574
- ירושלים: גולדין, רח' שלומציון המלכה 7, טל. 02-222231
- פתח-תקוה: שולרוף, רח' בר-כוכבא 15, טל. 03-907410
- בני-ברק: אצתר, רח' ז'בוטינסקי 7, טל. 03-792257
- אשקלון: רכב אשקלון, בית פאר, טל. 051-24774
- נתניה: דרכי שרון, רח' הרצל 44, טל. 053-23453
- עפולה: רכב הוד, רח' קהילת ציון 54, טל. 065-91480
- נצרת: פריד דאהר, איזור התעשיה, טל. 065-55266

הקניה הטובה ביותר 1979

מכוניות פיאט עד 1500 סמ"ק זוכות מדי שנה במקום הראשון במשאלי דעת קהל.

FIAT

2 שנות אחריות Fiat 79

חברת פיאט מעניקה 2 שנות אחריות (בכפוף לתנאים המפורטים בפנקסי האחריות).

12 היתרונות של מזגן תדיראן שכדאי לך לדעת

1. יעילות
למזגן תדיראן תפוקת קירור (בי.טי.יו) מירבית לכל קוט"ש

2. שקט
המזגן המפוצל של תדיראן פועל בשקט רב.

3. בקרת אקלים
במזגן תדיראן מערכת מושלמת לבקרת אקלים (climate control)

4. דו תכליתיות
מזגן תדיראן מבטל את עומס החום ע"י צינון האויר, הפחתת הלחות והזרמה מבוקרת של האויר.
בחורף, הופך מזגן תדיראן למכשיר הסקה יעיל ביותר על-ידי משאבת החימום (היט-פאמפ)

5. אמינות
מזגן תדיראן מתוכנן לתוחלת חיים ארוכה ולבטיחות מירבית.

6. בריאות
מזגן תדיראן מבטיח אויר צח ונקי, חופשי מכל זיהום חיצוני.

7. עיצוב
מזגני תדיראן הינם בעלי עיצוב חדשני, נאה ומרשים המשתלב בכל ריהוט.

8. מבחר
לתדיראן מבחר מזגנים בכל הגדלים ומסוגים שונים: מזגני חלון, מזגני קיר גדולים ומזגנים מפוצלים הפועלים בשקט וניתנים להתקנה בכל מקום.

9. ייצוא
מזגני תדיראן משווקים בכל יבשות תבל לאחר ביקורת איכות קפדנית ע"י קניינים מקצועיים של רשתות שיווק מהגדולות בעולם.

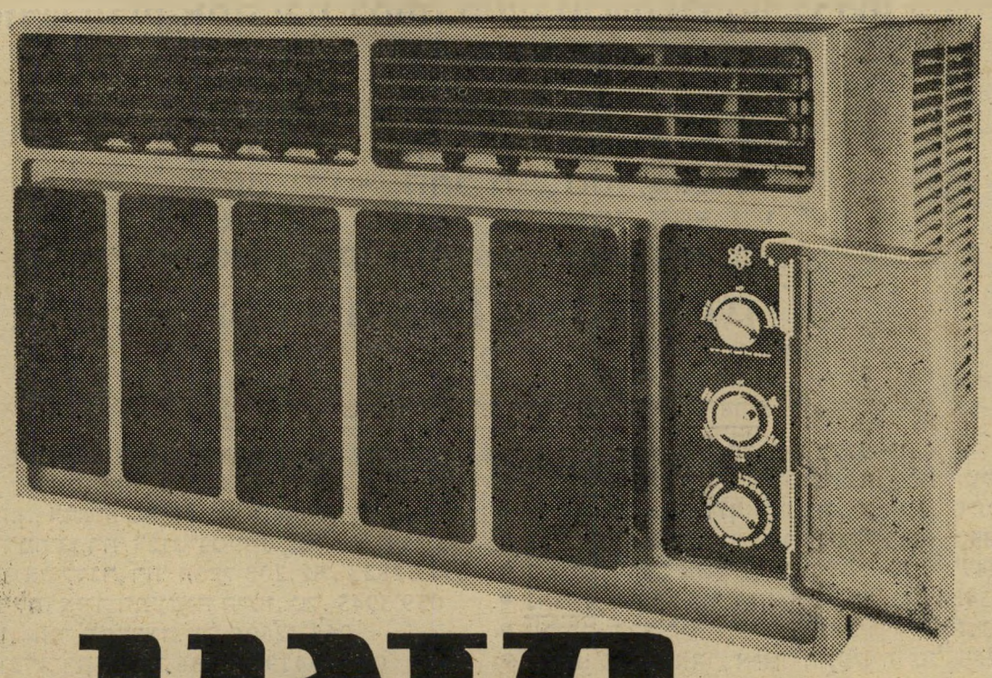
10. איכות
מזגני תדיראן זוכים זו השנה הששית ברציפות בתואר המוצר הנבחר והקניה הטובה ביותר.

11. באישור מכוני התקנים
מזגני תדיראן מאושרים ע"י מכון התקנים הישראלי ומכון התקנים הגרמני (VDE)

12. שירות טוב ומהימן
לתדיראן מעבדות שרות וטכנאים מיומנים בכל רחבי הארץ.

השווה עם כל מזגן אחר ותגיע למסקנה הברורה

מזגן תדיראן
המזגן החכם לאנשים הנבונים

מזגני תדיראן

התקשר אלינו ונשלח אליך יועץ מקצועי חינם וללא התחייבות מצידך להשגי בחנויות המובחרות ובסניפי תדיראן.

תל-אביב:	ירושלים:	חיפה:	באר-שבע:	אילת:
285151 284165 294627 294628	234867	511232-3	36565	5379

מכשף־אל־יל בעולם המחשב

כאסטרולוג, ובמי שמתעניין בתהליך העידכון שעו־ברת האסטרולוגיה בשנים האחרונות, קראתי בתר־עומת את הראיון עם האסטרולוג הרצל ליפשיץ („העולם הזה" 2177) וצר לי שהציבור נתון לחסדיהם של אסט־רולוגים כמו מר ליפשיץ, בהזדקקו למידע על תחום לא מוכר זה, הנתון לדעות־קדומות ופרוץ לשרלטנות וגניבת־דעת.

■ ■ ■

האסטרולוגיה היא תורה מתמטית, בדומה לתורת ההסתברות, למשל. תמפות האסטרולוגיות למיניהן הן תיאור גראפי של נוסחות, המעמידות נתונים אסטרו־נומיים באופן חיוצר ביניהם זיקות מתמטיות הרות־משמעות וניתנות לפיענוח. מאמץ רב מושקע בחלקים רבים של העולם על־ידי אסטרולוגים, לבנות מפתחות לתירגום הצופן האסטרונומי באורח מדוייק ומשמעותי לתחומים מגוונים של החיים המודרניים, כמו פסי־כולוגיה, כלכלה, פוליטיקה, חקלאות, מטאורולוגיה ועוד.

בבסיס המחקר המדעי מונחת ההנחה, כי ישנם חו־קים יסודיים בפעולת מערכת היקום. מן הניסיון היומ־יומי נקל להבין את הרעיון, שסדר ניכר טוב יותר במבט מרחוק מאשר בהתבוננות צמודה, או אף הימצ־אות בחלק פועל של מערכת. על רעיון זה מבוססת האסטרולוגיה. אנו צופים בהתבטאות הסדר בחלק מרו־חק של אותה מערכת, ולומדים ממנו בדרך האנאלוגיה על הסדר בחלק המערכת שבתוכו אנו מתפקדים. באלפי שנות קיום והתפתחות האסטרולוגיה הצטבר מידע עצום מתצפיות, והוא מאפשר היום, כשהנתונים האסטרונו־מיים מדוייקים, לנתח בכלים אסטרולוגיים אותם נתו־נים אסטרונומיים ולהגיע למסקנות מובחקות ומדוק־דקות.

מאליו יובן איפוא, שאמונות על כוחם המאגי של מיספרים, או פיענוח רמזים בדבריהם של נביאים מן התנ"ך, האם חסר כל שייכות לעבודתם של אסטרו־לוגים בני־זמננו ולתורת האסטרולוגיה. נראה חשוב בעי־ני להביא לידיעתו של הציבור הבחנה חשובה בין שתי טכניקות אסטרולוגיות, אשר תסלק ערפל רב מן הנושא. המידע היסודי אודות נטיות אופיו של אדם, כמו גם על התנהגות מאורעות בחייו, נלמד ממפת פני השמיים, כפי שנצפתה ברגע לידתו של אותו אדם ממקום לידתו. ואולם כיצד ניתן לקבוע את רגע לידתה של מדינה או את רגע היווצרותו של עם?

אסטרולוגים רבים מרואיינים באמצעי־התיקשורת ו„מתנבאים" על מאורעות לאומיים, או אף עולמיים, מבלי להזכיר קושי קיקרוני זה. כאשר הם נכשלים — מאבדת האסטרולוגיה מאמינותה. דוגמה טובה, לקשיי סיגול הטכניקה של יעוץ־אישי לתחזית־לאומית ניתן לראות בכישלונו של ליפשיץ, כאשר טעה לחזות כי מכבי תל־אביב תזכה השנה באליפות אירופה בכדורסל. ליפשיץ ראה ב„מפת המדינה" הצלחה בתחום של תר־בות־פנאי ותחביבים. הוא ניסה לתרגם מידע זה לאי־רוע מסויים אפשרי, והימר על מכבי תל־אביב. ישראל, „העדיפה" את האירווזיון.

■ ■ ■

אסטרולוגים מיומנים ברחבי העולם פיתחו, לצורך חיזוי מאורעות עולמיים, כלים אחרים מן הטכניקה של יעוץ אישי. הנה, כי כן, מספר לנו דאין רודהיאר, אחד מרבי־האסטרולוגים של תקופתנו, שבשנת 1984 לערך ייפתח דף חדש בתולדות העולם, שבמהלכו תועמד האנושות במבחן האנושיות.

הבנתנו את העולם, לרבות עצמנו, וידיעתנו את עצמנו כחלק מן העולם — תתרחב. תופעות חוצ־מדעיות תזכי־נה למיסגרת תיאורטית. תתפתחנה מיסגרות הזדהות רחבות יותר ויותר, עד שתתבססנה על הוודיה אנושית כלל־עולמית. יקומו יחידים בעלי סגולות אישיות נדי־רות ועוצמה, שינהיגו ציבורי־עק אל תוך העידן החדש. האחדות האנושית תעומת עם אינטליגנציות לא־אנו־שיות מכוכבים אחרים. משמעות מיוחדת מיוחסת לחודשים הראשונים של 1990, שאז יגיע התהליך לשיאו, והמצב העולמי יחבסס.

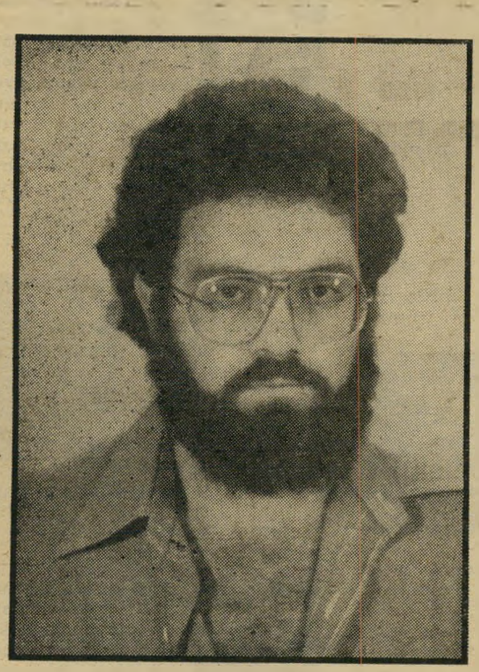
שינוי זה, קרוב לוודאי, לא יהיה דרמתי. הוא יהווה המשך להתפתחויות עכשוויות. אנחנו מסתגלים למצי־אות משתנה בקצב מהיר (ראה „הלם העתיד", לאלווין טופלר). אם לנסות לפרש את דבריו של דאין רודהיאר, הרי שבמקביל מושם הדגש על הגשמת אינדיווידואליות ואמת בחיי הפרט (העקרון של זכויות האדם, התנועה לשיחרור האשה) ועל הרחבת מיסגרות ההזדהות החב־רתיות (הגושים של מזרח ומערב, הפאן־אפריקאיות, השוק האירופאי המשותף, האו"ם, תופעת הגורו). העידן החדש יביא תהליך זה לשיא: עצמאות הפרט מחד, ומיסגרת עולמית כוללת של איגרון פוליטי וכלכלי מאידך. תיאור זה מתיישב היטב עם טיעונם של מדעני־עתיד, שאופי הבעיות אשר המאה ה־21 תציב בפני האנושות יחייב התארגנות כלל־עולמית במאמץ לפיתרונן.

■ ■ ■

מוזרה בעיני עוד יותר דבקותו של הרצל ליפשיץ בגורלו הוורוד של השאה הפרסי. ליפשיץ מסתמך על מפה אסטרולוגית של השאה, שפורסמה בעיתון הגרמני „נוייא וולטשאו" מ־31 באוקטובר 1974, ואשר איש־עסקים ישראלי ממוצא פרסי, יעקוב משיאן (לשעבר אלוף אויראן ושווייץ בשח־מת), שהינו אסטרולוג חובב, הביאה לליפשיץ. משיאן הזהיר את ליפשיץ, שהמפה מוטעית, כפי הנראה, משום שהתחזיות הנילוות אליה באותה כתבה התבדו, ואולם ליפשיץ העדיף כנראה את הסיכון כדי לזכות בפירסום.

ובאמת, תמוה בעיני לטעון, כי השאה נמצא במלוא כוחו, בעוד אייתי־אללה חומייני שולט באיראן ואשת השאה נוטשת אותו לאנחות, בנוטלה עימה את יורש העצר... אבל נניח לרכילות.

הראיון עם ליפשיץ חרה לי, משום שהוא מיכשול על דרכה של האסטרולוגיה לתפוס מקום בחברה המו־דרנית. הטכניקה האסטרולוגית זכתה לשיא של שיכ־לול, וכאשר היא מיושמת בידיים מיומנות היא מאפ־שרת תחזית בדיוק של שעה ואיבחון מובהק. ההנחה המנחה היא, שאדם או רצף מאורעות אינם מתפתחים רק משום השרשרת הסיבתית שבעבר, אלא גם לקראת יעד עתידי. כך, למשל, מתפתח התינוק האנושי לא רק כתוצאה של התחלקות התאים בגופו, אלא גם לקראת צלם אנוש שהוא צריך ללבוש. בדרך התפתחותו, כמו בכל התפתחות תקינה, יש תוכנית. בה במידה שהעבר „דוחף" — העתיד „מושך".

הלקוח שבא לייעוץ אסטרולוגי דומה לטייס לפני טיסה, המבקש מידע על תנאי מזג האוויר, הלחץ והמס־לול, כדי שטיסתו תצליח. תפקידו של היועץ האסטרו־לוגי הוא להדריך את הלקוח, כדי שייטיב לנצל את הנסיבות הפנימיות והחיצוניות בכל אחד משלבי חייו, כדי שימצה את חייו בשלמות. האסטרולוגיה, ככל תורה מתמטית, מארגנת נתונים, אבל אינה הופכת אותם למידע. כמו תורת ההסתברות, היא כלי־עזר בידיו של בעל־מיקצוע או מדען. תפיסה זו מחלחלת היום לתו־דעתם של אסטרולוגים ואני צופה שבעתיד נזהה בחי־עלמו של מיקצוע האסטרולוג ובהופעתם של יועצים פסיכולוגיים, כלכליים, פוליטיים וכו', המשתמשים ב־אסטרולוגיה.

כיום פונות חברות נוספות לאסטרולוגים, במטרה לנצל את יתרונות האסטרולוגיה, ודפוסי־ייעוץ תמצי־תיים ותכליתיים, בעזרת טפסים משוכללים, נוצרים בכל יום. עם זאת, האסטרולוגיה הישראלית תישאר בחש־כת ימי־הביניים, כל עוד לא תתחבר בטבורה אל החת־רחשויות במרכזים אסטרולגיים בעולם, ותסתגל לרוח החדשה של רבתחומיות ובינתחומיות.

יובן, איפוא, שהאסטרולוגיה המודרנית צריכה להקיא מתוכה גם את הטפח המיסטי הזר וגם את הסנסציוניות הזולה והשיטחית, שכן אין מקום למכשף־אליל בעולם המחשב.

דניאל הרמן, אסטרולוג, תל־אביב

חנני מתייחס למאמרו של אורי אבנרי, „בגין האחר" („העולם הזה" 2175). במאמר זה הציג הערוך את החלטתו של ראש־הממשלה, מנחם בגין, לבטל את האי־סור על הוצאה לחורג של מחבלים, כהחלטה שנתקבלה „בעת ריתחה, כתגובה לזוועה בנחריה". כמו כן הזי־כיר הערוך את הטבח בדיר־יאסין, תוך השוואתו לטבח בכפר קאסם.

אולם אין לי עניין רק בהחלטות של עת ריתחה, אלא גם בנושא שהוצג במאמר כבדרך אגב: הזוועה בדיר־יאסין.

הנזק שנגרם לעם ישראל ולעם היהודי כולו, כתו־צאה ישירה מהזוועה בדיר־יאסין, לא ניתן להערכה. אולם כדי להכיר בתוצאה האמיתית של אותה זוועה יש לחזור לשנות ה־40' הראשונות.

■ ■ ■

יחס הבריטים ליישוב היהודי בארץ ידע תנודות של גאות ושפל, בהתאם למה שהכתיבו האינטרסים הברי־טיים באיזור בכלל ובארצות־ערב בפרט. אך מחודש מאי 1942 גיבשה בריטניה את עמדתה לגבי מיפעל התחייה היהודי והציונות, וזאת כתוצאה מוועידת בול־טימור, אשר בה ניצחו אנשי דויד בן־גוריון, שתמכו בהקמת מדינה יהודית מייד אחרי סיום המילחמה, תוך הישענות על ארצות־הברית, והובסו חיים וייצמן ותומ־כין, שציידו בשיתוף פעולה עם הבריטים. מאז אותה ועידה החלה בריטניה לראות באופן במיפעל התחייה היהודי סכנה להמשך שליטתה באיזור.

הבריטים החלו לפעול בעזרת „קווזלינגים" כמו המלך פארוק המצרי ונורי אל־סעיד העיראקי, למען הקמת החבר הערבי (הליגה הערבית) שעיקר דאגותיו לסכל את הקמת המדינה היהודית.

בעיקבות זאת הורעו היחסים בין הבריטים לישרא־לים ולולא מילחמת־העולם השנייה, והצטרפות אלפי צעירים יהודים־ישראלים לבריגדה היהודית, היה המרי לובש צורה של מילחמת שיחרור ממשית. עם סיום המילחמה היתה בריטניה מדינה חלושה, כאריה פצוע, שהבינה כי עליה לפנות את בסיסיה בהודו, בעיראק ובמצריים. לכן חשבה שהמקום האלטרנטיבי לצבאותיה יהיה בפלשתינה ובקפריסין. אך מעצבי המדיניות בברי־טניה ידעו, כי היהודים לא יוותרו על מדינה משלהם בפלשתינה, וכי יזכו בתמיכת דעת הקהל העולמית, בפרט אחרי שנודעו פרטי השואה. לכן החלו לחפש אמצעים למניעת הקמתה של המדינה היהודית.

ההחלטה מה־29 בנובמבר 1947 באה לבריטים כמהלומה. הם החלו להשמיע איומים, שתכליתם יצי־רת תוהו ובוהו אם יעזבו את האיזור.

בתחילת 1948, נוכח המאבק של העמים הערביים נגד בריטניה, החלו הבריטים לחשוש להשפעתם באיזור ולא נותר להם אלא לפעול למען הארכת נוכחותם בפלשתינה בכל האמצעים.

הם זירזמו כספים ונשק לאירגונים לאומנים ופא־שיסטים, כמו אירגונו של פאוזי אל־קאוקג'י, וניסו בכל מחיר לשכנע את הליגה הערבית לפרסם החלטה על התערבות צבאות סדירים בפלשתינה, לקראת ה־15 במאי (יום ההתקפלות וסיום המנדט הבריטי בארץ), אך ללא הצלחה. כי קשה היה להטות את דעת הקהל בארצות ערב, אשר כוונה על־ידי האירגונים השמאלנים כנגד בריטניה. אותם שמאלנים ראו באיר־גוני המחתרת (הלח"י, האצ"ל והפלמ"ח) עמיתים במאבק לשיחרור האיזור. לכן, החלו הבריטים לתור אחר מעשה, שיביא לשינוי בדעת הקהל הערבית. ב־9 באפריל 1948 הוגשה להם על מגש זהב פרובוקציה אשר שירתה אותם ואת מטרותיהם כדבעי. האצ"ל והלח"י יצאו באותו היום לכפר ירושלמי בשם דיר־יאסין. הם תקפו את הכפר, וערכו טבח בתושביו. התוצאה: כ־250 הרוגים, רובם נשים וילדים.

ב־12 באפריל החליטה הוועידה המדינית של הלי־גה הערבית על פלישה של הצבאות הסדירים לפלשתי־נה, ביום סיום המנדט, ה־15 במאי 48'.

ב־13 באפריל נתקל הצוות הרפואי של „חדסה" במארב, והתוצאה היתה יותר מ־70 הרוגים, רובם רופ־אים ועובדי־רפואה. התוקפים הערבים צעקו „דיר־יא־סין! דיר־יאסין!"

הנזקים שנגרמו למדינת־ישראל שבדרך היו קשים, אך מלבד אלה נגרמו עוד נזקים שקשה לאמוד אותם. בין היתר: כ־750 אלף יהודי ארצות־ערב עמדו בפני סכנת פוגרום, שנמנעה בנס.

כוחות השמאל, שהיו אוהדים את מיפעל השיחרור הלאומי בישראל, מילאו פיהם מים בעיקבות הזוועה בדיר־יאסין ובריטניה השיגה את חפצה והוכיחה לעולם כי אכן בארץ שורר תוהו ובוהו. עד כדי כך שהאמרי־קאים באו"ם הצטרפו לדרישת הבריטים, למען ביטול החלטת החלוקה וכינון מישטר נאמנות תחתיה.

מדוע עשה זאת בגין?

...בראיון עם לורד בתל („ידיעות אחרונות", 22.6.79) אומר בגין, כי האזרחים נהרגו תוך כדי קרב, וכי תושבי הכפר הוזהרו ברמקולים. לצערי אין לדברים אלה כל בסיס. בכתבה של מאיר פעיל („ידיעות אח־רונות", 4.4.72) נמסר, כי מפקד החגנה, דויד שאל־תיאל, הציע ללוחמי אצ"ל ולח"י אלטרנטיבות אח־רות, ואמר במפורש שאין צורך בפעולה בדיר־יאסין, אך הם משכו לדיר־יאסין. ועוד אומר פעיל באותה כתבה, כי האזרחים נהרגו ללא צורך וכי לא נכון שהוזהרו ברמ־קולים, כי הרמקול נדם בכניסה אל הכפר, מפני שהטנ־דר, שעליו הותקן הרמקול, חידרדר. אני, ובמוני רבים, נוטה לקבל את גירסתו של פעיל.

נעים גלעדי, תל־אביב

אתה נוטה מדי לדמיין דברים שאין להם שום אחיזה במציאות. נטייתך לראות בכל דבר הרפתקה עלולה לסבך אותך, לכן מוטב שלא תתערב בעניינים שאינם נוגעים לך. אהבתך נראית לך אמיתית, וכנראה שהיא כזאת, אבל היא עניין חולף. השבוע אינו מתאים להתקשרויות.

* * *

העריפות שאתה חש בה אינה נובעת מסיבות פיזיולוגיות. צפוי לך שבוע בו תהיה עד יותר בשעות הלילה מאשר בשעות היום. כדאי לך להרבות בשיחות עם ידידים ומכרים, אבל הימשך מלשעמם אותם. באופק נשקפת לך נסיעה לחו"ל, אבל אל תרבה בתיכנון פרטיה. אל תתרגש.

* * *

כדאי לך לשלם את חובותיך. נטייתך להתחמק מתשלום עלולה לעלות לך ביוקר. מוטב שתקדיש יותר תשומת־לב לניהול ענייניך הכספיים. החלק השני של השנה לא יהיה מוצלח כל־כך בתחום זה כמו חלקה הראשון. אל תזניח את בריאותך — פנה לרופא, למרות שאינך חסיד של תרופות. צאי השבוע לקניות, עם חברה טובה, לבשי צבע אפור.

יש לך דעות מוגדרות בקשר לכל נושא. אבל השבוע כדאי לך לקבל גם את דעתם של אחרים. בת מזל סרטן — אינך נראית טיבעית, לכן גם אינך משכנעת. תצטרכי להתגבר על פגם זה אם ברצונך לזכות ביחס. האהבה הישנה שלכם נראית מעייפת, אין הזמן מתאים לרומן חדש.

* * *

השתדל להקדיש תשומת־לב לעסקיך, אתה דרוש להם. אל תתווכח עם שותפך או ידידך. אתה עשוי לזכות בוויכוח, אך יהיו לך צרות מאשתו. הישמר מלהבטיח הבטחות שאינך בטוח שתוכל לעמוד בהם. עמוד בפני הפיתוי לערוך קניות מוגברות לאביב, זה רק ביזבוז כסף.

* * *

אינך מעריך כראוי את יכולתך וכשרונותיך, לכן אתה נוטה להחמיץ הזדמנויות שבא ישובו עוד. תצטרך להתגבר על היסוסים ומעצורים כדי לזכות בדבר שזמן רב אתה חפץ בו. לאתלטים בני מזל בתולה זהו שבוע של הישגים. את צפוייה לקבל השבוע המון מחמאות. אתגר רציני יעמוד מולך השבוע, אבל אתה עצמך מהווה את־גר לאחרים. תצטרך להכיר בכך: אתה אדם שקשה לחיות עימו. חסוך את הביקורת מ־אלה האהובים עליך. מצפות לך נסיעות השבוע, בעיקר כאלה הקשורות בעסקים. בת מאזניים — אינך צריכה לחשוש מהמחפים המופיעים לך לפתע.

* * *

את עשוייה להסתייע השבוע בבן מזל תאומים. נהגי עימו ברוח טובה ואל תתעקשי על דברים חסרי־ערך. תיווכח כי אתה עשוי ליהנות השבוע מארוחות טובות. עבורן כדאי לך לשכוח לזמן קצר את הדיאטה המטרידה אותך. היזהרו ביחסיכם עם אחרים: הערה או מעשה חסר־טאקט עלולים לשבש את יחסיכם עם אנשים האמורים להביא לכם תועלת רבה.

* * *

משהו שיתחולל בשבוע זה עשוי לקדם את הקריירה שלך. הקרובים אליך אינם מקבלים בעין יפה את הצלחתך ועלולים להכשיל אותך. כדאי לך לא להפריז בעשון — הכוכבים מרמזים על פגיעה במערכת כלי־הנשימה שלך. ידיעה שתקרא בעיתון תיראה לך כנוגעת בך באופן אישי. תיווכח כי באחד מימי השבוע צפוייה לך התפרצות של התלהבות. אל תאבד את החושים. דאג לכוון אותם לאפיק הנכון והרצוי.

* * *

תרגיש ברגשות תיסכול נוכח אי־הצלחתך להוציא אל הפועל רעיון המכרסם בך זמן רב. בפרשה הדורשת החלטה מהירה, סמוך על עצמך בלבד. אל תסתבך ברגשות. מצפה לך פעילות גופנית באוויר החופשי. התנגשות מיקרית עם החוק תציק לך במשך זמן רב, למרות שאין כרוכות בה סכנות ממשיות. תוכל להרשות לעצמך בקרוב תענוגות יקרים.

* * *

אתה נוטה השבוע למצבי־רוח מלנכוליים. סכום כסף המגיע לך מתעכב בדרך. השגיאות שתעשה השבוע ישמשו לך לקח לגבי העתיד. היסוסיך בנוגע להתערבות בענייניים של אחרים מוצדקים — אתה משחק באש ועלול לשלם את המחיר. את מודאגת מדברים העומדים להתרחש בחודש אפריל — אבל אם תדעי להישמר, הכל יעבור בשלום. שבוע מצויין לכתיבת מכתבים. הקפידי על לבוש חם והישמרי מהצטננות.

* * *

אתה נוטה לעסוק בדברים בלתי מועילים, כאמצעי של בריחה. מישהו ינסה השבוע לעשות עליך רושם, אבל מוטב שתבדוק בציציותיו — תוכנו אינו כברו. הפיתגם אומר: „אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו.“ תזדקק השבוע לעזרתם של קרובי־משפחה. עננה קלה עלולה לחלוף בחיים הרומנטיים שלכם. בקשה ישנה, ששכחתם ממנה, עשוייה להתגשם במפתיע. נושאים מדיניים יעסיקו אותך.

תמרורים

נישאו • קאתרין קארטר, בתו של בילי קארטר, האח הפרובלמטי של נשיא ארצות־הברית, ו**מארק וויליאם פולר,** בטכס שנערך בחצר ביתה של אם המישפחה, ליליאן („מיז לילי“) קארטר, בפליינס, ג'ורג'יה. הנשיא עצמו לא השתתף בטכס והסיבה הרשמית היתה, שהוא נמצא בסיור בקוריאה.

נולדה • הדסה פרץ, תינוקת לשונשנה פרץ, אחת הנשים השוהות בבניין הדסה בחברון. בעיקבות לידתה של התינוקת הראשונה בבניין, התיר המימשל הצבאי את כניסת הגברים מקריית־ארבע למקום, ונערכו בו מישתה וסעודה חגיגית.

שוחרר • ויליאם ניהאוז משבי אנשי גרילה בוונצואלה, אחרי שהוחזק במשך שלוש שנים. ניהאוז בן ה־47 נחטף בתחילת שנת 1976, כאשר יצא מביתו בקראקאס. מחצית התקופה הוחזק בג'ונגל, ואילו ביתרת הזמן שהה בביקתה דלה, במקום בלתי ידוע. ניהאוז התגלה במיקרה, כאשר שוטרים ונצואלים, שחיפשו גונבי־בקר, נכנסו לקרב יריות עם שני שוביו והרגו אותם.

שוחרר • לאחר שזכתה בחנינה מידי נשיא המדינה, יצחק נבון, לאחר התערבותו של נשיא ארצות־הברית, ג'ימי קארטר, הצעירה האמריקאית **טרי פיינר,**

משוחררת פיינר
„היום יותר מתמיד“

שנידונה לפני שנתיים לחמש שנות מאסר. פיינר גורשה בו ביום מהארץ, והצהרתה הראשונה היתה: „אני היום יותר פרו־ערבית מאשר הייתי ביום מעצרי.“

זכה • בטורניר טניס, שנערך לחברי הסגל הדיפלומטי בישראל, במלון אכדיה בהרצליה, שגרייר ארצות־הברית **סמואל** („סם“) **לואיס.** בקום השני בטורניר זכה המזכיר השני בשגרירות בורמה בישראל, סו טין, ובמקום השלישי היועץ המיסחרי של שגרירות קנדה בישראל, אלן ליונס. במקום הראשון בטורניר הנשים זכתה רחל תורג'מן, עובדת מחלקת ההסברה במישרד־החוץ. את הפרסים והמגינים העניקה ללואיס וליתר הזוכים נערת־יש־ראל דנה פלר.

הוכתר • על־ידי הירחון האמריקאי וואשינגטוניאן, כסנטור האמריקאי האינטליגנטי ביותר, **יעקוב יעבץ.** כסנטורים בעלי האגו המנופח ביותר הוכתרו צ'ארלס פרסי ווישב־ראש ועדת החוץ של הסנאט, פרנק צ'רץ.

הוענק • פרס הליגה הבינלאומית נגד הגזענות לזמר היהודי **אנריקו מאסיאס,** עבור שירו האנטי־גזעני הזרים, העוסק ביחס כפוי הטובה של החברה כלפי הפרט עלים הזרים. בעיקבות זכיה זו זכה מאסיאס בהזמנתו של נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת, לבקר באקאהיר.

הוענק • תואר דוקטור כבוד של האוניברסיטה העברית בירושלים לשר־החוץ האמריקאי לשעבר, **הנרי קיסינג'ר,** עבור „דאגתו לביטחונה של מדינת ישראל“. כן הוענק תואר דוקטור כבוד לסנטור הנרי ג'קסון, עבור „ידידותו ארוכת השנים עם מדינת ישראל“.

זכתה • בפרס מרי ויצחק יציב לספרות ילדים הסופרת, חברת קיבוץ גבים שבנגב, **צביה גולן,** עבור סיפרה סוד גיבעת הגמל. השופטים שהעניקו את הפרס לגולן היו הסופרים אוריאל אופק, יואש ביבר, ועורך דבר לילדים דויד פאיאנס.

נחנך • המכון לחקר תנועת המחתרות באוניברסיטת בר־אילן, **על־שם מנחם בגין.** לרשות המכון הועמדה קרן, של ידידי מנחם בגין, בת שישה מיליוני לירות, אשר תממן תלמידים וחוקרים שיחקרו את תולדות המחתרות בישראל.

נחנך • מיתקן רפואי חדיש למחלות קיבה ומעיים בבית־החולים איכילוב, על שמו של **יוסף גיטעדי.** גילעדי היה במשך שנים רבות נהגו האישי של ראש־הממשלה מנחם בגין, בעת שבגין היה ראש האופוזיציה. המיתקן נתרם מכספי קרן תרומות של מוסדות־ציבור ואישים פרטיים על שם אשת ראש־הממשלה, עליזה בגין. לאותה קרן, המייועדת לעזרה לנזרכים ולזוגות צעירים, תרם בגין עצמו את מחצית פרס־הנובל שבו זכה.

מונה • כפרקליט צבאי ראשי, תת־אלוף **דב שפי.** שפי בן ה־46 סיים את שירותו הצבאי לפני שנה, בדרגת אלוף־משנה, לאחר שכיהן כשופט בית־משפט לתעבורה של צה"ל, יועץ מישפטי של איזור הגדה המערבית וממלא־מקום פרקליט צבאי ראשי. כשהשתחרר עבר לעבוד במישרד־הביטחון, ומונה כסגן היועץ המישפטי של המישרד. עם מינויו החדש התגייס שפי שוב לצה"ל.

מונה • כקצין רפואה ראשי של צה"ל תת־אלוף ד"ר **ערן דולב** בן ה־40. דולב היה קצין הרפואה של הנח"ל־המוצנח, השתתף בפעולות רבות, ביניהן זו שבסמוע, ובפשיטה לנמל־התעופה של ביירות. במילחמת יום הכיפורים היה קצין רפואה פיקודי בפיקוד־דרום, ולפני שלוש שנים בדיוק היה מפקד הצוות הרפואי של הכוח שנשלח לשחרר את בני הערובה באנטבה.

נבחר • כיושב־ראש תנועת החרות **אברהם** („אברשה“) **שכטרמן,** אחד מ־

זוכה לואים
יותר מהבורמזי

נאמני ראש־הממשלה מנחם בגין ומי שהיה חבר־כנסת. עם שכטרמן התמודדו על התפקיד סגן השר יורם אריידור וחברי הכנסת משה („מישה“) ארנס ומיכאל דקל, אולם לאחר שבגין הודיע בתחילת הישיבה על תמיכתו בשכטרמן, הסירו השלושה את מועמדותם.

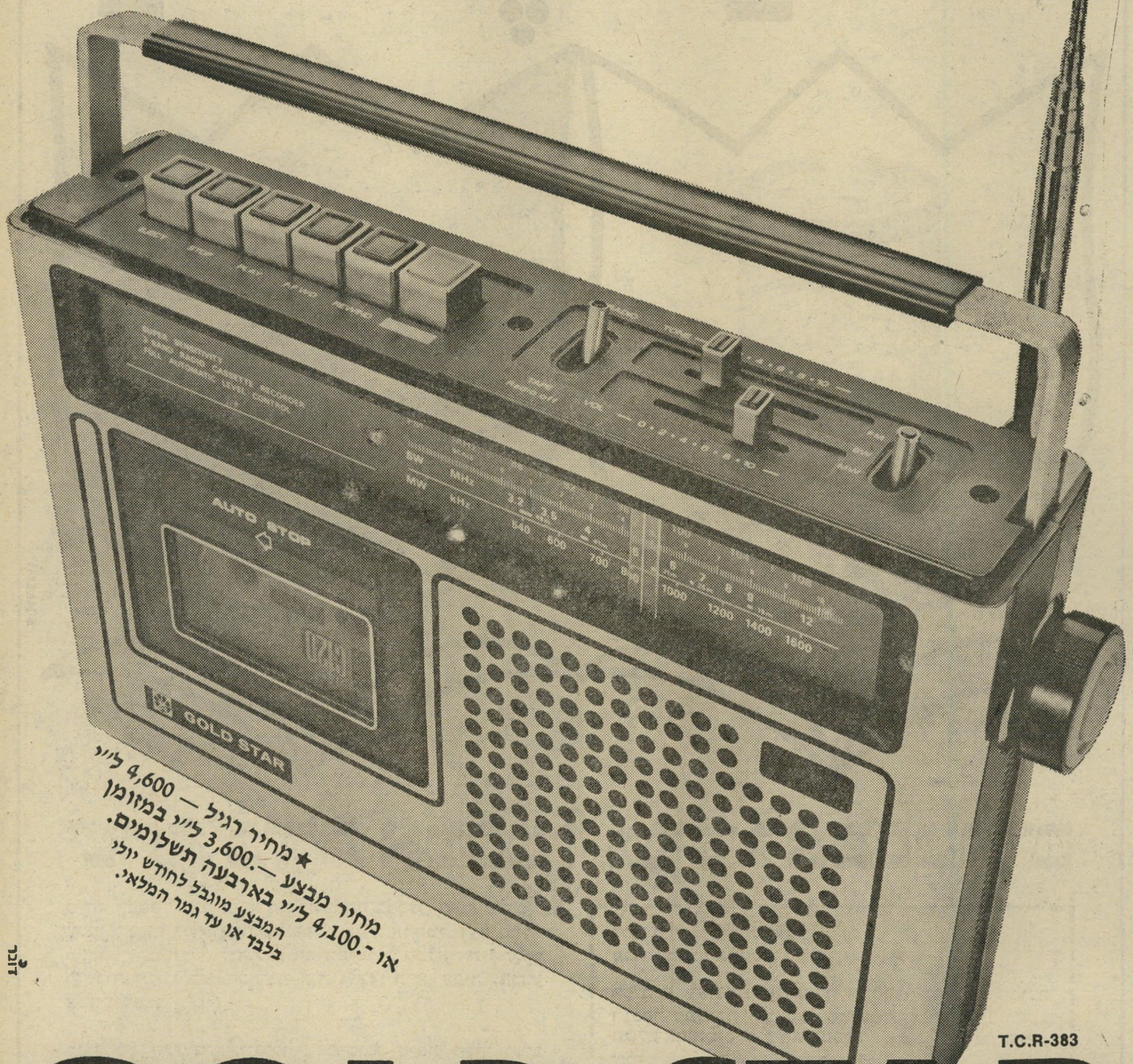
הושבע • כנשיאה החמישי של הרפובליקה הפדראלית הגרמנית **קארל קארסטנס,** חבר המיפלגה הנוצרית דמוקרטית ומי שהיה חבר המיפלגה הנאצית.

פרש • מחברותו במועצת הביטוח, מנכ"ל הסנה ויושב־ראש איגוד חברות הביטוח, **איתן אבניאון,** אחרי שהיה מעורב בפרשת פשיטת הרגל של חברת ישראם.

נפטר • פיליפ קוסטו, בנו של חוקר האוקיאנוסים הנודע ז'אק קוסטו, בתאונת מטוס בפורטוגל.

ב -.3,600* ל"י אני שלך!

רדיו־טייפ Gold Star דגם T.C.R-383 מופעל ע"י חשמל או ע"י סוללות. 3 גלים — SW/FM/AM.
הספק — 1½ וט. מיקרופון פנימי. מפסק אוטומטי לטייפ בגמר הקסטה. אפשרות חיבור למערכת סטריאו.
אם לא שמעתם על Gold Star, תוכלו לשמוע בארה"ב, באירופה ובישראל, בחנויות המובחרות למערכות סטריאו ולמוצרי חשמל.
Gold Star — רדיו־טייפ מתוצרת קוריאה.

*** מחיר רגיל — 4,600 ל"י**
מחיר מבצע — 3,600.- ל"י במזומן
או - 4,100.- ל"י בארבעה תשלומים.
המבצע מוגבל לחודש יולי בלבד או עד גמר המלאי.

T.C.R-383

GOLD STAR

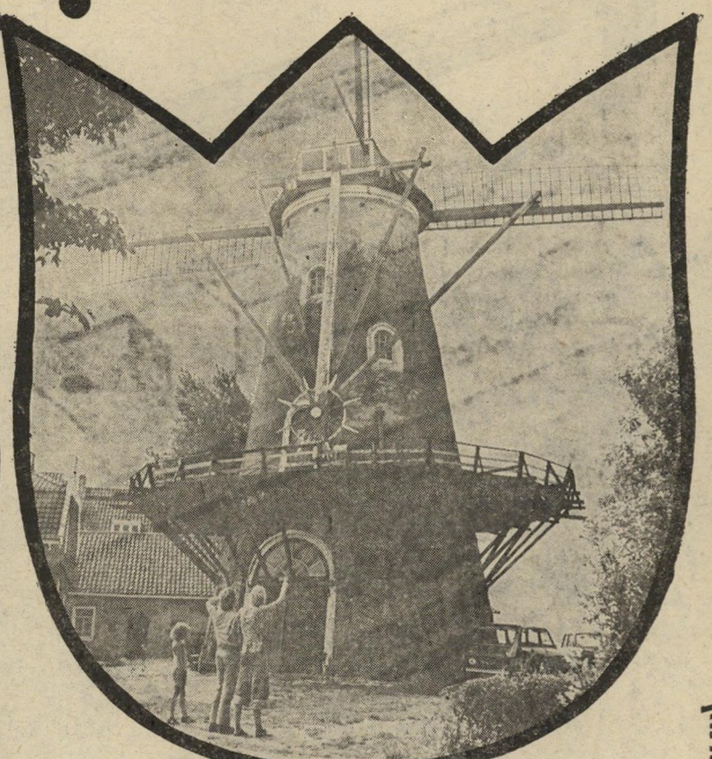
יבוא ושיווק: טלנית תעשיות בע"מ - יצרני זניט בישראל. תל־אביב, רח' בן־יהודה 53, טל. 249631, 249648.

רשימת מפיצים חלקית למבצע־383 Rא'

תל־אביב: סלון מרכזי — בן יהודה 32, תל־אביב; שילה — בן יהודה 1, תל־אביב; אליאס אלקטרוניקה — העליה 24, תל־אביב; דינמיק אלקטרוניקה — גורדון 19, ת"א. **ירושלים:** פרידלנדר — יפו 50; שיר יחזקאל — יפו 117; רדיו לוי — שמאי 17. **חיפה:** אלקטרו רייך — בלפור 3; סלון הבנקים — הבנקים 1. **אשדוד:** אלקטרוניקה אשדוד — מרכז מסחרי ב' 56. **אשקלון:** כהנא — צה"ל פינת הרצל. **באר־שבע:** השרות האלקטרוני — העצמאות 31; ארמקס — ההסתדרות 37. **בת־ים:** סלון הוד — בלפור 48. **גבעתיים:** נתנאלי — כצנלסון 12. **הוד השרון:** דלל עזיז — דרך השרון 94; **חולון:** סלון סבני — סוקולוב 88. **יפו:** פינצר — שד' ירושלים 28. **כפר־סבא:** רדיו רון — וייצמן 32. **נס ציונה:** פינקלשטיין — וייצמן 27. **נתניה:** חשמלית — שמואל הנציב 5. **פתח־תקוה:** רדיו אפרים — אורלוב 80. **רחובות:** נחום את מזרחי — הרצל 187. **רמלה:** אסתר אוניברסל — ביאליק 2. **רמת־גן:** גל ה־120 — ביאליק 58. **רעננה:** סלון אפי — אחוזה 109. **חדרה:** גל קור — הנשיא 71; חשמלית — הרברט סמואל 66. **טירת הכרמל:** ברזני יוסף — מרכז מסחרי 27. **עכו:** אחים סט — בן עמי 43. **קרית־אתא:** שפרן — העצמאות 58. **קרית ים:** טל קול — שד' ירושלים 15. **קרית־שמונה:** כל בו אלקטריק — מרכז מסחרי.

אַמסטלדַאם

שתה בירה אמסטל וטום לאמסטרדם

בירה אמסטל מזמינה אותך להשתתף במבצע "אמסטלדם". עליך לאסוף 5 לשוניות של פחיות בירה אמסטל, (עם סמל ה"מוצר הנבחר"), להשלים את הסיסמא, למלא את התלוש ולשלוח אלינו לפי הכתובת: ת.ד. 14254 ת"א, עבור "מבצע אמסטלדם".

מבין כל השולחים יוגרלו 2 כרטיסי טיסה הלוך ושוב לאמסטרדם. הזוכים יהנו גם משלושה ימי בילוי בעיר, כולל ביקור במפעלי אמסטל באמסטרדם.

מי כמוך יודע שחמש פחיות בירה אמסטל נגמרות צ'יק צ'ק. אז למה שלא יהיה לך קרטון בבית?

לכב' ת.ד. 14254 תל־אביב,
עבור "מבצע אמסטלדם"

רצ"ב 5 לשוניות של בירה אמסטל, עם סמל המוצר הנבחר, במסגרת "מבצע אמסטלדם".
השלם את הסיסמא: **בירה אמסטל** _____ ____ **פחית.**
שמי _____ כתובתי _____
החנות בה קניתי את האמסטל וכתובתה _____
_____ _____

וזפש את הלשונית עם סמל המוצר הנבחר

בירה אמסטל - פתח עוד פחית

כיצד להילחם באינפלציה מבלי להיכנס למיתון? להלן תוכניתה של הכלכלנית הצעירה המהפכנית, המציעה היכן להכות - ואת מי

מה לעשות, אם כן, באופן מעשי, כדי לבלום את האינפלציה מבלי להיכנס למיתון? במילים אחרות: מהי הדרך לבלום את התהליך של היווצרות ריווחי־אינפלציה, ולהגברת השיוויוניות בין השכר והכנסות שלא־משכר?

הצעד הראשון הוא פיקוח על מחירי תקציב הממשלה.

„מחירי התקציב" הם אותם המחירים שבהם קונה הממשלה מספקיה את המוצרים והשרותים, ומשלמת עבורם מתוך תקציבה.

לפני שניכנס לבירור העניין, נשמע סיפור קטן. האם שמתם לב לידיעה בעיתונות?

מר אליעזר זורבין, בעל מישרד־הפירסום דחף, ה־לוחם־הגיבור באינפלציה, דרש 30 מיליון ל"י ממישרד־האוצר עבור שני חודשי לוחמה פסיכולוגית אמיצה במיפלצת המאיימת הזאת, באמצעות הנשק הקטלני של מדעות־ענק, אך האוצר אמר: לא! לא נשלם אף פרוטה אחת יותר מאשר 10 מיליון ל"י!

וראו איזה פלא! מר זורבין הסכים! לא בלי קרב, חלילה, כיאה ללוחם אמיץ. הוא טען בלי־הרף שהדברת האינפלציה שווה יותר מאשר 30 מיליון ל"י עלובות, ובזה צדק ללא ספק. אך ככל מצביא דגול, ידע שיש לסגת מפני כוחות עדיפים, ובמיקרה הזה מפני האוצר, מזמין שרותיו. שהרי אם האוצר לא יקנה, אז למי יימכור את סחורתו? היה כדאי למר זורבין להוריד את המחיר על המילחמה באינפלציה, כי היה ברור לו שאין מישהו

> **השארת הסובסידיות גרמה לפאניקה ולאבל לאומי. אך בגין צדק!**

אחר, מילבד האוצר, שישלם לו אפילו את עשרת מיליון הלירות עבור הקרבות. כך זכו משלמי־המיסים בתעריף מוזל עבור המילחמה באינפלציה.

האוצר חרגים בזה, קבל עם ועדה, פעולה אנטי־אינפלציונית מובהקת של הורדת מחיר של שרות לשיעיש, שיש מהמחיר המקורי של ספק השרות, פשוט על־ידי שימוש בכוחו כקונה הגדול ביותר של מוצרים ושרותים במשק (ובזה גם האדון זורבין זכה בניצחונו הראשון, וידעתי גם האחרון על האינפלציה).

הממשלה והמישפחה שלי

מתעוררת השאלה מדוע אין הממשלה משתמשת בכוחה הגדול הזה, כוח של קונה עצום — מונופוליסט, בשפת הכלכלה — הקונה רבע עד שליש של כל התוצר במשק, גם לשם הורדת מחירי שרותים ומוצרים אחרים, שהיא קונה לצרכיה מכספי התקציב?

מדוע היא הורידה דווקא את מחיר המילחמה באינפלציה בילבד?

במיקרה הזה יכולנו לראות שהדבר אפשרי. הממשלה יכולה לעמוד על המקח עם הספקים שלה על המחירים שהם מציעים לה. אין שום צורך בכך שהיא תקנה כל דבר — שיכונים, בניית כבישים, ההערכות בנגב, ניירות, עפרונות ושרותי אדריכלים — במחיר הראשון המוצע לה. היא יכולה להוריד אותם בשני שליש! ראינו!

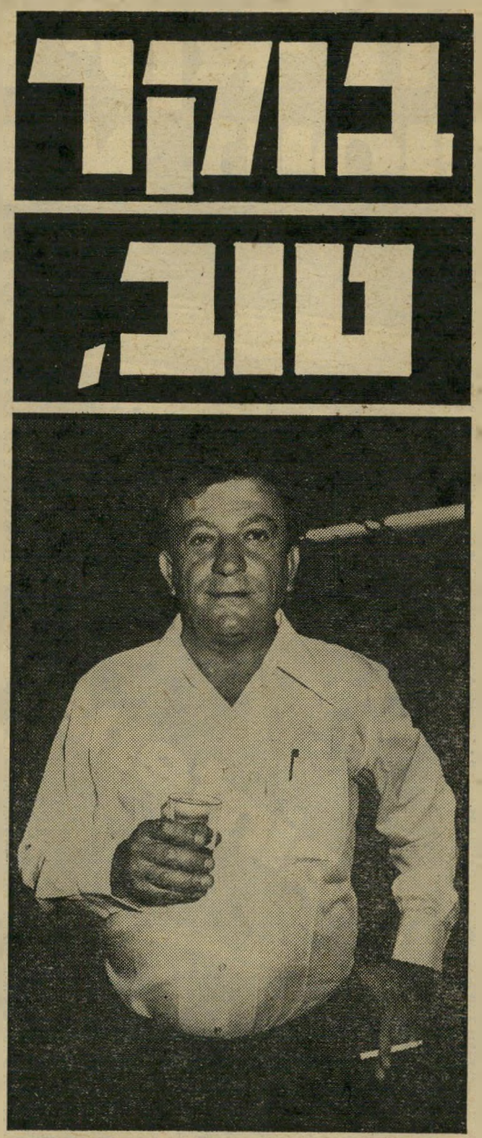
העמידה על מחירי־התקציב פועלת בביטחה ובמהירות, כמו. הפרדוכס שבדבר הוא שמעל אותן מודעות־ענק של המילחמה באינפלציה של האדון זורבין זועקת ה־ממשלה אלינו: „אל תשלם כל מחיר!" שנעמוד על המקח, ואם לא הצלחנו — שלא נקנה.

הכוח שלנו, של כל אדם בודד או כל עקרת־בית בודדת בשוק, קטן מדי מכדי לבצע זאת. אך הממשלה יכולה.

אני אקנה, כתראה, במשך שנת־התקציב הנוכחית, שרותים ומוצרים עבור מישפחתי בסכום של כ־70 אלף ל"י. סכום קטן בהרבה מכדי להשפיע על המחירים בשוק, פחות מחלק ה־10.000 של אחוז אחד של 300 המיליארד ל"י, שבו נעשות קניות בשוק במשך השנה.

אך הממשלה תקנה במשך אותה שנה סחורות ושירותים בערך של 70 מיליארד ל"י, המהווה 25% מכל הקניות במשק. אין שום ספק שיש לה הכוח להכתיב לה מחירים.

הצעד הראשון והחשוב ביותר במילחמה באינפלציה הוא שהממשלה תקבע גג להתייקרות השנתית — או החודשית — של המוצרים והשרותים שהיא קונה.

בקר טוב, מר זורבין

גם בארצות־הברית נעשה הדבר. הממשלה האמריקאית אינה קונה שום מוצר המתייקר ביותר מ־5% במשך השנה — למרות שהיא, יחסית, קונה קטן יותר במשק מאשר הממשלה שלנו. אין שום סיבה לכך שהממשלה שלנו תשלם בסוף השנה 70% יותר מאשר שילמה

מאת

אסתר אלכסנדר

בהתחלת השנה בעד אותה הכמות של סחורה. אין שום סיבה לכך שמישרד־השיכון יגיד לקבלני־הבנייה הציבוריים (והלא־ציבוריים), כפי שהוא עושה למעשה, שיקנה מהם את הדירות בכל מחיר שידרשו.

5% של התייקרות אינם שיעור ריאלי אצלנו. אך 35% מהווים שיעור ריאלי. הדבר הוא בר־ביצוע. המישלה תחליט על גג־התייקרות של 35% לגבי כל מיכרז לביצוע עבודות בשבילה. יש, כמובן, לעשות מיכרזים, אך לפסול מראש אותם שההתייקרות אצלם עולה על 35% לשנה (או 2.5% לחודש). דבר זה מבטיח חסכון מיידי בתקציב של שמונה מיליארד ל"י (אני מציעה להשתמש בו למימון הסובסידיות למוצרי־היסוד, דבר שיבטיח ירידה נוספת בעליית המדד).

מתעשרי בר־לב

הם אם לא יספקו הספקים סחורות לממשלה ב־התייקרות של 35%, ויעשו זאת רק ב־70%? מובן שיעשו כן, אם מבטיחים להם בשוק הפרטי את 70 האחוזים. אך צריכים להבין שגם השוק הפרטי, המסוגל לקנות כל דבר בהתייקרות של 70%, מורכב במידה רבה מאותם הספקים עצמם, המצליחים למכור לממשלה כל דבר בכל מחיר, ולכן הם מתעשרים. כיום הם מתחרים בממשלה בשוק, ועל־ידי זה הם מקשים עליה לעמוד על המחירים. זה נכון, אך כושר־התחרות הזה בא להם מפני שהממשלה לא עמדה על מחיקה, והם הצליחו להתעשר על חשבון תקציבה.

שוב אביא לדוגמה את קו בר־לב. הקבלנים שבנו את הקו בנו גם את הווילות לעצמם — מכספי התקציב

> **כאשר הוריד מר זורבין את הצעתו לשלישי - הוא ניצח את האינפלציה**

ששולם עבור שרותיהם בבניית הקו. ביגלל בניית הווילות אי־אפשר היה להוריד את התקציב לבניית הקו, כי בניית הווילות התחרתה בבניית הקו. היא התחרתה בה בכל מה שנוגע לשימוש במשאבים של כוח־אדם, טרקטורים וכו', שהיו נחוצים לבנייה של קו בר־לב.

(אני מקווה שהממשלה למדה את השעור הזה היטב לקראת בניית ההערכות החדשה בנגב).

ביגין? ההתחרות הזאת עזה הקו ביוקר, וביגין? היוקר היתה גם תחרות.

זהו המעגל שצריכים לשבור, אם רוצים בבלימת האינפלציה. המעגל של מחירי־תקציב גבוהים, שהממשלה משלמת עבור קניותיה — התעשרות על חשבון תקציב־הממשלה (ומשלמי־המסים שמידרדרים כתוצאה מזה) — תחרות המתעשרים עם הממשלה על המשאבים — עלייה נוספת במחירי התקציב.

את המחדל הזה צריכים לשבור על־ידי עמידה על מחירי־התקציב, קביעת גג להתייקרות, שהממשלה מוכנה לשלם עבור קניותיה. הדבר אפשרי מפני שהממשלה היא הקונה הגדולה ביותר במשק. כאן צריכים לתפוס את האינפלציה ולגלגל אותה בחזרה.

לדבר יש השפעה אנטי־אינפלציונית חזקה בשלושה כיוונים בבת־אחת, יחד עם השפעה חברתית חיובית.

(1) הורדה מיידית של גודל תקציב הממשלה, מבלי לפגוע בשירותים החיוניים, כי הורדה זו תהיה נומינלית בילבד ולא ריאלית, ייחסכו שמונה מיליארד ל"י באופן מיידי.

(2) כתוצאה מהורדת מחירי־התקציב, אין ספק שרמת־המחירים הכללית תרד, והאינפלציה תואט.

(3) על־ידי פיקוח על התשלומים לספקים ייבלם תהליך ההתעשרות על חשבון התקציב, שהוא, למעשה, על חשבון רוב משלמי־המיסים. לדבר זה תהיה השפעה מבורכת על ירידת רמת־המחירים הכללית מצד ההכנסות דווקא. תיפסק ההתחרות עם הממשלה, ועימה הלחץ לעליית מחירי־התקציב. מכיוון שהכנסות הספקים תרדנה, ירד גם הלחץ של עודף ביקוש בשווקים רבים במשק, ויחד עם זה גם המחירים. כל כלכלן יודע שההשפעה הסופית לירידה בהכנסות היא הרבה יותר גדולה מאשר הקיצוץ המקורי — כי היא פועלת דרך מכפילה.

לאן הלך הכסף?

מכיוון שעדיין יש אנשים שהתעשרו ומתעשרים, יתכן שיהיו קשיים בביצוע התוכנית של פיקוח על מחירי־התקציב. אך אלה הם קשיים התחלתיים בילבד. ברגע שהממשלה תנצל את כוחה כקונה גדול, ותצליח לגרום לירידה משמעותית של מחירי תקציבה, היא ניצחה

(המשך בעמוד 70)

חידוש עולמי

המצבר האמריקאי החדש ללא טיפול

לרכב פרטי ולטנדרים.

36 חודשי אחריות (פרו-רטה)

* ללא טיפול
* אין צורך בהוספת מים
* מגעים מוגנים בפני קורוזיה
* זמן איחסון ללא אחזקה שוטפת כי 4 מכל מצבר סטנדרטי אחר
* בעל עוצמת התנעה חזקה יותר מכל מצבר סטנדרטי אחר

GOULD - FIRST IN BATTERY TECHNOLOGY.

סוכנים לישראל:

אחים פולק בע"מ תל-אביב, רח' לינקולן 19, ת.ד. 884, טל. 03-284976

פרסום מלוקט, אשראים

הפצה לאזור תל אביב והמרכז: אחים קרן, 333398. מוסך עמיר, 476595. מוסך אורי .B.M.W, 337426. יחזנגוב אליהו, 257210. שרות חשמל סמי, 800938. ארמה-חיימי-חדד פולקסווגן, 832268. שרות חשמל עוזי שחמורוב, 878230. דיאמנט תג'ר בע"מ, 789577. זיק אור, 253802. מיכה מוסך ביג, 782158.
אזור נתניה: יורם רז, כפר ויתקין, 096804-053. **פתח תקוה:** הלר פסח, 912977. **רמלה:** מוסך מאור, 25094-054. **אשקלון** חשמל אוניברסל, 23271-055. פולקסווגן, ליד פז, 23822-051, תלמי הנגב, 9311-051. **רחובות:** פולקסווגן רכב הנגב, 951650-054, טכנו אור, 51484-054. מוסך זאב אודי פולקסווגן, 55809-054. **הפצה לאזור באר שבע והדרום:** שרות חשמל לרכב "שאול", אזור התעשיה, כביש חברון, 35111-057. מוסך הנאמן פולקסווגן ב"ש 72011-057
חשמלאים מפיצים מורשים אזור הדרום: המניע ש.ח.ל., צומת גילת 83424-057. מוסך ברעם פולקסווגן ב"ש 77195-057. גרשון את רפי ש.ח.ל., אזור התעשיה ב"ש, 74782-057. מוסך קוניו, אזור התעשיה דימונה, 53713-057. יורם הוכמן, קרית גת, 91395-051.
הפצה לאזור חיפה והצפון: מצברי גולד חיפה - גולדנר, ק"מ לפני בתי הזיקוק, 04-702519.

חשמלאים מפיצים מורשים חיפה והצפון: אוטו אור, 666922-04. מרויץ רשות, 669710-04. רוני אור, 723362-04, גוטמן זאב, 724085-04. פיקס אור ש.ח.ל, 720371-04. הנצוץ עדי ש.ח.ל. 669114-04. קונטס בן ציון ובנו, 724085-04. אור המפרץ ש.ח.ל., 725544-04. **עפולה:** התבור ד. מזרע 93506-065 ליפשיץ ובנו ש.ח.ל. 524148-04. **חדרה:** מוסך אלקטרררכב, 26200-063. **גבעת עדה:** חשמל מיכאלי יעקב, 88504-063. **פרדס-חנה:** שמיר כהן, 79407-063. **נצרת** ש.ח.ל. בודג'נה יוסף, 56438-065. מוסך הצפון פולקסווגן, 72046-065. **טבעון:** עציון, 932062-04. **בית שאן:** מפעלים אזוריים חנניה ארמה, 88282-065. **צפת:** אוטוסטרט, 31142-067. **קרית שמונה:** רכב הבשן פולקסווגן, 40939-067, דויטש צבי, 40864-067. **נתניה:** טכנו-אור, חשמל אורי, 053-38013
הפצה לאזור ירושלים: פאול בירגידה רח' בן סירה 18, 221132-02.
חשמלאים מפיצים מורשים אזור ירושלים: מוסך אתי פולקסווגן, 53511-02, מוסך גסנר פג'ו, 523221-02. מוסך יוניסי, 716622-02. תחנת דלק צלילי האורנים, 712055-02, מוסך דמיטרי ריזק, 283484-02.

אנשים

תמיר נוזף במזכירו ובמזכירת הליכוד - ובגין נזף בתמיר

מנחם בגין הונצח על־ידי צלם עיתונות בכנס למניעת הטרור, שנערך בירושלים, בתמונה נדירה: הוא מוחא־כף לירידו, מנהיג האופוזיציה, ח"כ שמעון פרס, בעת שצעד לעבר דוכן הנואמים כדי לשאת את נאומו בישיבת הפתיחה.

■ בתום מסיבת העיתונאים שלו, שנערכה בסוף השבוע שעבר, פגש שר־החוץ האמריקאי **הנרי קיסינג'ר**, בלובי של מלון הילטון בירושלים, את מנהיג מיפלגת־העבודה, ח"כ **שמעון פרס**. קיסינג'ר פנה אל פרס ואמר לו: „קוראים עליך הרבה ב־עיתונים בזמן האחרון," בהתכוונו למאבקים בין פרס ל־**יצחק רבין** ו**יגאל אלון**. פרס שאל את קיסינג'ר: „מה, גם אתה רוצה להתמודד על ראשות מיפלגת־העבודה?" השיב לו קיסינג'ר: „למה לא? שתי המדינות היחידות שברא־שן אני יכול לעמוד הן גו־מניה וישראל," בהתכוונו לכך שלנשיאות ארצות־הברית הוא לא יוכל להגיע בגלל יהדותו ובגלל העובדה שלא נולד ב־ארצות־הברית כפי שדורשת החוקה האמריקאית.

■ שר־הביטחון **עזר וייצמן** גילה באחרונה כי יש שתי דרכים למנהיגים פוליטיים להירשאות טוב מבחינה היסטו־רית: „יש כאלה שצריכים לד־אוג לכך שהם יעלמו מההיס־טוריה וכאלה שצריכים לדאוג לכך שהם ישארו בהיסטוריה."

■ לגבי התפטרותו מועדת השישה אמר וייצמן: „מאז ש־אני לא בוועדת האוטונומיה, אני מרגיש עצמי הרבה יותר אוטונומי."

■ ח"כ **אברהם** („אב־רשה") **שמיר** נראה בשבוע שעבר בהצגת הבכורה של הדיבוק בתיאטרון הבימה כ־שהוא מודאג ביותר. כעבור יר־מיים הסביר את הדאגה שלו: „הכרטיס להצגה זו היה הכר־טיס היקר ביותר ששילמתי אי פעם. מיליון ורבע לירות. למח־רת ההצגה היינו צריכים, אנ־שי ועדת־הכספים של הכנסת, לאשר תקציב מיוחד להבימה בגובה של שניים וחצי מיליון לירות. להצגה הלכתי עם אש־תי, כך שכל כרטיס עלה מיל־יון ורבע לירות."

■ ח"כ **רוני מילוא** היה אורח כנס איגוד השוטרים שנערך בתל־אביב. כשיצא רו־ני מהכנס הוא גילה כי על שימשת מכוניתו הודבק דו"ח חניה.

■ באחרונה הגיעו למישכן הכנסת כמה פקידות חדשות אשר עוררו את עניין הח"כים. הגיב על כך ח"כ **חיים קאופמן**: „אין מה לדאוג. הפלירטים היחידים שחברי־הכנסת שלנו יכולים לעשות זה בעיניים."

■ אחת הפקידות החד־שות היא **ענת קראוס**, המז־כירה החדשה של סיעת לעם בכנסת. קאופמן עמד בתוקף על כך שהיא שייכת לכולם וטען: „הרי היא שייכת לעם."

■ חבר־הכנסת המחליף מזכירות במהירות שיא הוא ח"כ **אסף יגורי** מיעד. באח־רונה קיבל יגורי מזכירה חד־שה בשם **פנינה אמיר**. לפני שעבדה אצל יגורי היא עבדה במיפעל החזות הירושלמי טרידוף.

■ ח"כ **שולמית אלוני** משוכנעת כי הרמטכ"ל, רב־אלוף **רפאל** („רפול") **איתן**, הורה לחיל־האוויר שלא להפיל יותר מיגים סוריים. „הוא אי־נו מסוגל לעבור עוד פעם מסי־בת עיתונאים," הסבירה אלוני.

■ בהצבעה שנערכה ב־שבוע שעבר על חוק השירות־הלאומי, הצביעו חברי הסיעה הדמוקרטית של **יגאל ידין** נגד הממשלה. שר המישפטים, **שמואל תמיר**, לא רצה להצ־ביע נגד **מנחם בגין** ונותר יושב במיזנון. כאשר ניגש אליו מזכירו, **חיים סאמט**, שלא ידע על כוונתו של השר, והזכיר לו כי נערכת הצבעה, נזף בו תמיר לעיני כל. אחר־כך ניגשה אליו מזכירת סיעת הליכוד בכנסת, **ירדנה מזר**, וביקשה ממנו להיכנס לאולם המליאה, אך גם בה נזף תמיר על כך שהיא פונה אליו. אולם נראה כי תמיר הבין שהוא ייראה כפחדן אם לא יכנס לאולם ובסופו של דבר נכנס, והיה חבר־הכנסת היחידי שנמ־נע, תוך שהוא זוכה בצחוק מ־יציע הציבור.

■ מייד אחרי ההצבעה ני־גש תמיר לבגין, מתוך מגמה ברורה שבגין יודה לו על כך שלא הצביע נגד הממשלה, כפי שעשה ידין. תחת זאת יכלו אנשים ליד שולחן הממשלה לשמוע את בגין אומר לתמיר: „זו צביעות."

אורנה שמיר דיילת, חברת „כנס", אשר טיפלה באורחים הרבים שבאו לכנס למניעת הטרור, ליוותה את הסנטור הנרי ג'קסון. ג'קסון טען אחר־כך, שמכל שומרי־הראש שהיו לו בחייו, היתה אורנה היעילה ביותר. „היא העלתה לי את המוראל," אמר הפוליטיקאי האמריקאי.

טומי לפיד מנכ"ל רשות השידור, היה אורח במסיבת קוקטייל שנערכה בשבוע שעבר בתל־אביב. לפיד כבד־הגוף, האוהב לאכול, הסתער על המאכלים בעודו משוחח עם ח"כ אהוד אולמרט. הלה הבחין בצלם „העולם הזה" (בתמונה מימין), אחז בידו של לפיד (בתמונה משמאל) והזהיר אותו: „הם רוצים תמיד לצלם אותך כשאתה אוכל. כך יוצאות תמונות משמיצות." לפיד שעה לאזהרה והפסיק לאכול עד שהצלם התרחק. אז סעד את ליבו.

גיסתו של הרב אורי זוהר עומדת ללדת בן

לרב איקא ישראלי, וננסי קיסינג'ר אוהבת לישון

■ באי הצגת הבכורה ל־נאבוקוב שנערכה בסוף השבוע שעבר באמפי־תיאטרון בקיסריה, נדהמו לראות את נשיא־המדי־נה, **יצחק נבון**, כשהוא מלווה על־ידי צעירה בלונדית שאינה אשתו. רק אחר־כך התברר כי **איפירה נבון** שוהה עתה ב־לונדון ונבון הזמין לאופרה את אחותה, במאית הטלוויזיה, **ורדינה ארז**.

■ בזמן שבעלה, הפרופסור הנרי קיסינג'ר, היה עסוק בפגישותיו, ואילו בנו, **דויד**, עלה לתורה בכותל המערבי, בילתה **ננסי קיסינג'ר**, ב־מיפעלי גוטקס, שם נערכה לכבודה תצוגת־אופנה. היא הגיעה למקום בחברת **יוויאן דיניץ**, רעייתו של **שימחה דיניץ**, מי שהיה שגריר יש־ראל בוושינגטון, ובחברתו של גבר יפה־תואר. שעתיים תמי־מות חיכו שבע הדוגמניות, ש־הוזמנו במיוחד לתצוגת־האופנה הפרטית, שהוכנה לגברת קי־סינג'ר, אך לשווא. ננסי הגיעה למקום באיחור ניכר. הגבר יפה־התואר, שהתגלה כשומר־ראשה האישי של ננסי, נדלק על מלכת־היופי לשעבר, **חווה לוי**, שהגיעה לישראל מניו־יורק, שם היא גרה, וגילה לה כי ננסי תמיד מאחרת, כי היא פשוט אוהבת לישון בבקרים.

■ חווה, שנישאה לא מכבר לעורך־הדין האמריקאי **ג'רי כהן**, עדיין לא החליטה אם להמשיך להיקרא חווה לוי או לשנות את שמה לחווה כהן. את בעלה החדש הציגה לפניה הדוגמנית **חני פרי**, שהיתה חברתו הקודמת של הגבר, שיש לו הצלחה אצל היפות בנשות ישראל.

■ ערב מתן פסק־הדין ב־פרשת **בצלאל מזרחי** נגד הארץ מצא **אבא אבן** את עצמו בין אנשים שניסו לנחש מה יהיה פסק־הדין. העיר אבן: „מה זה חשוב? ממילא ה־רמטכ"ל יבטל את פסק־הדין!" הוא רמז, כמובן, על פסק־דינו של הקצין שהרג את השבויים במיבצע ליטאני.

■ סוף־סוף, אחרי שנים רבות, עומד הרב **איקא ישראלי** להפוך אב מאושר. אשתו החדשה, **סנונית**, אחר־כל ציור חדש שלה לפני ש־הספיקה לסיימו.

■ סוף־סוף, אחרי שנים רבות, עומד הרב **איקא ישראלי** להפוך אב מאושר. אשתו החדשה, **סנונית**, אחר־

אבא אבן היה בשבוע שעבר אורח במסיבה שנערכה בתל־אביב, ולגבי אבן, הנראה משמאל כשהוא צוהל משמחה, היתה זו גם הזדמנות למיפגש מישפחתי: אבן, עם אשתו סוזי, הנראית במרכז התמונה, נפגשו במסיבה עם האלוף (מיל.) חיים („וויוויאן") הרצוג, שהוא גיסו של אבן (נראה בצד ימין של התמונה). אשתו של הרצוג, אורה, היא אחותה של סוזי אבן.

דן בן־אמוץ חגג את מכירת המהדורה הראשונה של ספרו, „זיונים זה לא הכל", במסיבה שערך לכבודו הצייר אורי ליפשיץ במיסעדתו, „המישפחה". אריק לביא (מימין) היה אחד מאורחי המסיבה. באותו מעמד טרח דן להבהיר שוב כי אינו שותף במיסעדה, וכי מקור הידיעה באי־דיוק. הוא סיפר לחבריו כי תיכנן חלון־ראווה של חנות ספרים בדיזנגוף, שהיתה אמורה למכור את ספריו ושבה היה צריך לחתום עליהם. במרכז חלון־הראווה שם פסל של אחוריים של אשה, יצי־רתה של הפסלת אירה רייכברגר. האחוריים הונחו אחר כבוד על שטיח אדום, אולם בעלת החנות טענה שזו פורנוגרפיה, וביקשה להסיר את האחוריים. דן בן־אמוץ הסירם, אך, כעונש מכר את סיפרו מול החנות, בארבעים לירות פחות מן ממחיר שבחנות.

■ באותה הזדמנות סיפר אבן מניין ביטחונו בכך ש־מיפלגת־העבודה תחזור לשיל־טון. הוא הביא פסוק של המנהיגה השמרנית הבריטית, ראש־הממשלה **מרגרט תא־צ'ר**: „בבחירות אין איש מצ־ביע כדי להקים ממשלה חדשה. מצביעים כדי להוריד את ה־ממשלה הקיימת."

■ מניין בא שמו של **דן בן־אמוץ**? השבוע גילה זאת שימעון פרס. פרס למד עם דן בבן־שמן, ואז תבעו המו־רים מן התלמידים לעברת את שמותיהם. הנער שימעון פרסקי בחר בשם „שימעון בן־אמוץ", והנער משה תהיליס־רגר שינה את שמו ל„משה שעוני". כעבור שנים החליט שימעון פרסקי לעברת את שמו על־ידי קיצורו, והפך שימעון פרס. את השם שהתפנה אימץ לעצמו משה שעוני, שהפך את שמו לדן בן־אמוץ.

■ השבוע נתקל בן־אמוץ בשר־הביטחון עזר וייצמן. עזר התעניין בסיפרו האחרון של דן, ושאל אותו אם הוא ישלח לו אותו במתנה, או שיהיה עליו לקנותו. השיב דן בגילוי־לב: „אני יכול לתת לך אותו במתנה, אבל זה יעציב אותי."

■ הרחק מאור הזרקורים עוסקת הציירת המצויינת **בתיה אפודו** אשתו לשעבר של דן בן־אמוץ, ביצירת מעשי־אמנות. בימים אלה סיימה יצי־רתו של קיר ענק במיפעל ל־ייצור משקאות. על חקיר עבדה שנה שלימה. בתקופת עבודתה גילתה בתיה, באחד ממחסני המיפעל, שעון־קיר ישן נושן, שלא תיפקד. היא החליטה לתקן אותו, וכעת היא עסוקה ב־שיפוצו. בעל המיפעל הוא מע־ריץ ותיק של הצריפת, ורוכש תה של **אליה**, אשתו של הרב **אורי זוהר**, עומדת ללדת לו בקרוב את ילדו הראשון. סגו־נית היא אלמנתו של טייס חיל־האוויר שנהרג במילחמה, ומגישואיה לטייס יש לה שלו־שה ילדים. בעיקבות גיסה ה־מפורסם ואחותה, חזרה גם סנונית בתשובה.

■ **מאיה**, המכונה „מיש־קין", בתה של **אילנה רובי־נא**, כבר מתנשאת לגובה של 1.70 מטר, והיא ממשיכה לג־דול. היא טוענת שרק היא תהיה מסוגלת בעתיד להתגבר על **טקצ'נקו** המפחיד.

■ לבנו של **דידי מנוסי**, לעומת זאת, יש שאלה: „איזה מין שמות יש בטלוויזיה? איזה מין שם זה „הכי־מהיר"? הוא התכוון, כמובן, ל**יעקוב אחי־מאיר**.

■ עורך־הדין **אהרון פאפו**, חבר מועצת מליאת רשות־השידור, ממשיך לפזר את הברקותיו בערבי־ראיונות ובפגישות פרטיות. השבוע נשאל מה, בעצם, יש לו נגד כתב הטלוויזיה **רפיק חלבי**. השיב פאפו: „אין לי שום דבר נגדו. אבל לא הייתי משאיר אותו בטלוויזיה. לא מפני שהוא ערבי, אלא למרות שהוא לא יהודי."

■ עוד סיפר פאפו, כי קרא בהעולם הזה את הסטנוגרמה של ישיבת־הכנסת המפורסמת, שבה התקיים הוויכוח עם שר החקלאות **אריאל** („אריק") **שרון**. כשנשאל אם הוא קורא של העולם הזה, השיב: „אורי אבנרי בוודאי לא היה חושד בי, אבל אני קורא קבוע שלו."

■ המראיין **איתן דנציג**, הכין הפתעה למרואיין **יעקב אגמון**, שאותו ראיין במסגרת ערב־ראיונות שערך. כשעלה

מרשימותיו של מבקר מסעדות

הפעם היה בחברתי אורח מצרפת, ידיד ותיק ומבין גדול בארוחות וביין. המסע־דה זכתה למחמאותיו, ובמיר־חד הביע פרנסוא את התפע־לותו מיין "פטיט סירה". זהו יין אדום חדש ומעולה של כרמל־מזרחי, והוא התא־ים נפלא למנה העיקרית, צלי בקר ברוטב.

לא מכבר טעמתי עוד יין חדש של כרמל, "טינטה אמרלה", גם הוא יין שול־חני אדום משוכח. אני מ־ליץ על היינות האלה בפני כל אוהבי היין הטוב. כדאי לכם לזכור את השמות החדשים האלה.

פטיט סירה וטינטה אמרלה מיטיבים את הארוחות

מוקד

אנשים

אגמון על הבמה, קיבל אותו דנציג כשבידו לפיד בוער. אמר לו אגמון: „חביבי, תוציא את זה מפה! אני ולפיד לא הולכים ביחד!"

■ מי שמרוויח מהעובדה כי התורים לקבלת אשרה ב־שגרירות האמריקאית הם כל־כך ארוכים, הוא הדיסקוטקאי **צדוק קראוס**. הדיסקוטק של צדוק ממוקם ליד השגרירות. עשרות צעירים מגיעים אל השגרירות החל בחצות, כדי לתפוס מקום. הם מניחים את חפציהם בתור, ומבלים בדיס־קוטק עד עלות השחר. אז הם מתייצבים שוב בתור, ומחכים תפיק סרט, שיעקוב אחר ה־מסע. שמוליק תיכנן להטיס מהארץ שני גמלים, מושבניק שיהיה בן־זוגו למסע, וצעיר בדואי, שיטפל בגמלים.

■ מנהל אחד מבתי־המלון הגדולים בתל־אביב, **הארולד ריצ'מן**, התגלה כבעל רוח ספורטיבית. הצלם **מיכה קירשנר** הגיע למלון, נפגש עם ריצ'מן ואמר לו שהוא מעוניין לערוך כמה צילומים בבריכת־השחייה של המלון. ריצ'מן הסכים לאשר לו את השימוש בשטח הבריכה. במשך הצילומים העלה קירשנר רעיון לצלם אדם נופל למים בבגדיו, כשהוא קורא עיתון. ריצ'מן, שהיה לבוש בחליפת ספארי מגוהצת, לא התעצל, לקח עיתון וקפץ למים בבגדיו, כשהוא מרכיב את משקפיו.

■ מסתבר כי שמן של שחקן הכדורסל **מיקי ברקן־ביץ'** אינו מרשים במיוחד את ילדיהם של הכדורסלנים. מיקי מנהל קייטנה, הקרוייה על שמו, בקיבוץ רמת־הכובש. אך יל־דיהם של **טל בדודי** ו**אריק מנקין**, ובתה של הדוגמנית **דינה ברכה**, אשתו של ה־כדורסלן **כארי לייבוביץ'**, העדיפו דווקא את קייטנתו של **רפי שאולי** בקיסריה. קייטנה פופולרית נוספת מתקיימת ב־אבן־יהודה, וגם היא מאכלסת בין שעריה ילדיהם של הורים מפורסמים כמו **עמליה**, בתם של **אסי** ו**אהרונה דיין**, **מאיה**, בתם של **ליהי** ו**שלום חנוך**, וילדיהם של **ירון** ו־**נירה יונדון**.

■ שחקן תיאטרון הבימה, **מוחמד בכרי**, מהכפר גוש־חלב שבגליל, מגלם במחזה הדיבוק את דמותו של מנשה, חתנה של לאה'לה. מוחמד עובד בתל־אביב, ואילו אשתו, **לי־לה**, ושני ילדיו, מתגוררים בכפר. באחרונה גברו געגועיו של השחקן יפה־התואר לאשתו וליל־דיו, והוא העביר את מש־פחתו מהכפר הגלילי לדירה תל־אביבית.

■ סיורם של הזמרים **צביקה פיק** ו**ריקי גל** ב־ארצות־הברית לא הוגדר כ־הצלחה. בעוד שבארץ ממלא פיק אולמות, הרי בארצות־הברית נאלץ האמרגן לבטל שתי הופעות, כשהסתבר כי אין מי שירכוש כרטיסים ל־מופעים.

■ אחת הרקדניות המצ־טיינות של להקת בת דור, **מירי לשם**, חזרה לבמה אחרי שלוש שנות העדרות. בשלוש שנים אלה ילדה מירי תאומות, ומייד לאחר מכן בת נוספת. גם חזרתה לבמה היא בסימן הריון. מירי מחליפה את ה־רקדנית **לאה ויכטנשטיין**, שהריונה מפריעה לה בריקוד.

■ כאשר הלכה השחקנית **אביבה מרקם** אל שגריר פינלנד בישראל, כדי למסור לו מיכתב בדבר שיחרורה של **אידה נודל**, על־מנת שיעבירו לבריית־המועצות, חשבה לתומה שלא תתעכב אלא דקות אחדות בלבד. אך אביבה גילתה שה־שגריר אוהב תיאטרון, ובין שניהם התפתחה שיחה לבבית ארוכה. פעילות קרן אידה נודל, שהמתינו לאביבה מחוץ לבניין השגרירות, החלו דואגות, כא־שר השחקנית שהתה שם זמן ארוך מדי. אמרה לה אחת הנשים, כאשר אביבה יצאה סוף סוף: „חשבתי שחטפו גם אותך ועכשיו נצטרך להקים קרן לשיחרורך."

■ הבדיחה האחרונה ש־מספרת השדרנית **ריבקה מיכאלי** היא על אדם אחד שניגש לכומר ואמר לו: „תע־שה לי טובה, אולי אתה יכול לברר אם משחקים טניס בש־מיים?" כעבור כמה ימים פנה אליו הכומר ואמר לו: „יש לי שני דברים לומר לך, אחד טוב ואחד רע. הטוב הוא ש־יש מישחקי־טניס בשמים. ה־רע הוא שמחרתיים יש לך המישחק הראשון."

■ האגודה הבינלאומית ל־מדיטציה בישראל החליטה ל־עניק תעודות־הוקרה לאישי ציבור, שתרמו לשיפור איכות־החיים בארץ. בין מקבלי הת־עודות נמצאים השופט **מקס קנת**, על תרומתו בשטח ה־מישפט והצדק; **איבי נתן**, על תרומתו בהחדרת מודעות־השלום לציבור; **צבי קיר־מאיר**, על תרומתו בפיתוח הפארק הלאומי והסאפארי; ו**רם לוי**, על תרומתו בבימוי ובהפקה של סרטי־איכות בט־לוויזיה.

■ איך מגדיר ח"כ המפד"ל, **אברהם** („אברמל") **מלמד**, את התקציב החדש? „יש בו יותר נעלמים מאשר מיספרים," אומר הח"כ המזוקן.

חנה מרון

השתתפה במופע בשבוע שעבר, בדיוק בערב שבו מלאו חמש שנים להתקפה על מטוס „אל־על" במינכן, שבה נפצעה ואיבדה את רגלה. חנה עלתה על הבמה והתחילת לדבר. לפתע השתנק קולה, והיא התרגשה עד דמעות. אחד ממנהלי הבמה מיהר והביא לה כוס מים. אחרי ששתתה, המשיכה חנה בדבריה. רק אחרי שירדה מהבמה, הסבירה חנה את פשר התרגשותה.

אריך בראואר

הצייר האוסטרי הנודע, בעלה של תימנייה ישראלית בשם נעמי, היה אורח־הכבוד במופע של ה„דודאים" ב„צוותא". אריק מגיע מדי שנה מווינה, עיר מגוריו, כאן יש לו בית בכפר־האמנים עין־חוד. הוא חבר ותיק של בני אמדורסקי, מייד כשהגיע לאולם רץ אל מיקי, גרושתו של בני, חיבק אותה, נשק לה וברך אותה על אי־חודה מחדש עם בני. בני ומיקי חזרו להיות ביחד אחרי שתי שנות גירושין, ואף חגגו האיחוד בירח־דבש שני שערכו באירופה.

אסף אמדורסקי

המפונה סף־סף, בנם של הזמר בני ומיקי אמדורסקי, בא להצגה בחברתה של דנה לוי, בתו של הזמר אושיק לוי ואשתו עירית. השניים ישבו בשורה הראשונה באמצע, שיחקו, צחקו והתעלמו לגמרי מהמתרחש על הבמה. לבסוף ביקש מהם מנהל־הבמה לצאת מהאולם. דנה לא יכלה להתאפק ואמרה לו: „מה זה פה, בית־ספר, שאתה מוציא אותי מהכיתה?"

מנחם עיני

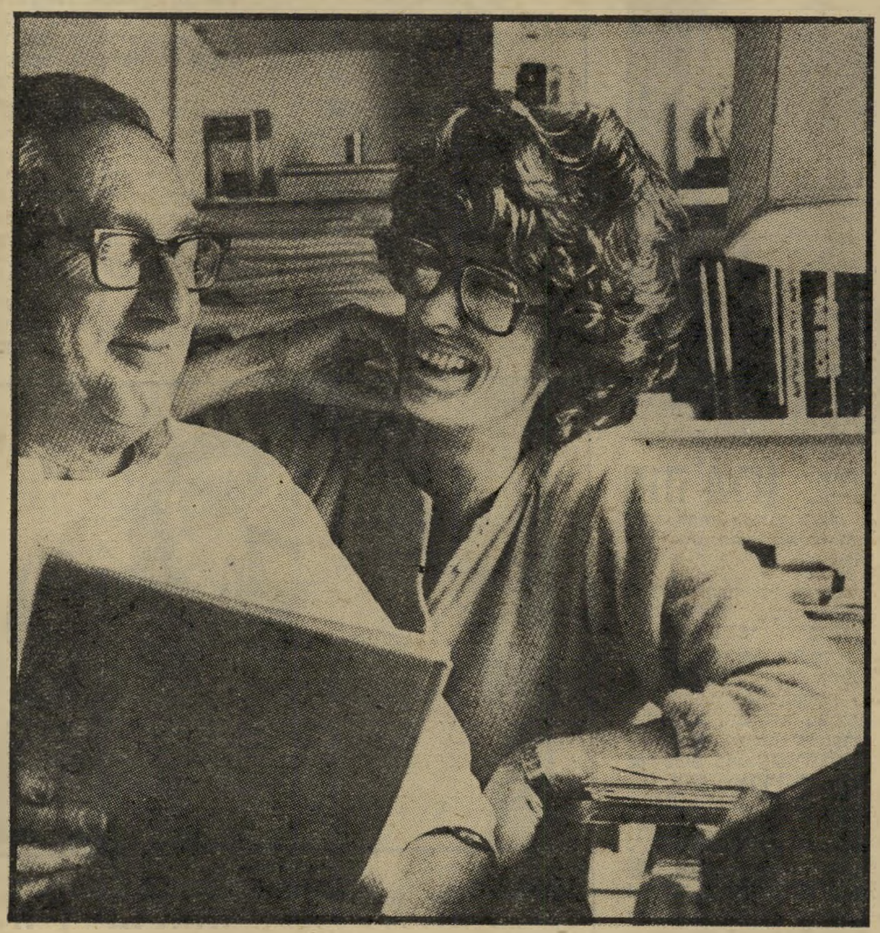
שחקן התיאטרון, הגיעה למסיבה שחת־קיימה באחד המלונות בתל־אביב בחב־רת אשתו עזי, שילדה לא־מכסר את בנם הבכור. עזי ומנחם ידועים כזוג יוצא־דופן. עד שנכנסה להריון, סובבו השניים ברחובות פאריס והתפרנסו מנגינה בגיטארה ומציור על המדרכות, כשהם מתקני־מים ממטבעות־הכסף שהשליכו לעברם העוברים־והשבים. גם במסי־בה הוכיחו השניים שאין הם שיגרתיים. בעוד כל הקהל הרב סובב את הבריכה בבגדי־ערב, הורידו השניים את בגדיהם ולבשו בגדי־ים, כשמנחם עיני מסתיר את אשתו בעזרת חולצה.

אנשים בעולם

ד"קטטור אנסטסיו סומוזה: בכושר מלא!

כשכל האדמה רותחת סביבו, עוסק שליטה הבלעדי של ניקאראגואה, אנסטסיו סומוזה, בטיפוח כושרו הגופני וממשיך לגדף את העיתונאים הזרים: „כולכם הומואים מטופשים! אתם חושבים שימי ספורים, אבל אני בטוח שאחזיק מעמד עוד שנים רבות. עובדה, הביטו באיזה כושר מעולה אני נמצא!"

הקיסינג'רים: 700.000 עמודים - וזו רק ההתחלה!

בגיל 56 כבר מתפוצץ הד"ר הנרי קיסינג'ר מעומס הזכרונות. עובדה, על הכרך הראשון של זכרונותיו, המכיל 700 אלף עמודים, עבד במשך 15 החודשים האחרונים, כשהמגיהה הראשית שלו היא אשתו, ננסי. קיסינג'ר החרוץ ישב ליד שולחן עבודתו במשך שמונה עד עשר שעות בכל יום, חמישה ימים בשבוע, כשהוא כותב כל קטע כחמש עד שש פעמים מחדש. „קל מאד להיות דברן," הודה מזכיר המדינה לשעבר, „המילה הכתובה, לעומת זאת, דורשת משמעת עצמית אדירה."

אשר למיקום שולחן הכתיבה שלו, ליד חלון המשקיף אל הנהר, הסביר קיסינג'ר: „הנהר מרגיע מאד — בעיקר כשהושבתי את ננסי ליד החלון, להשקיף אל הנוף בשעה שאני כותב."

קאתי לי קרוסבי: עם אלן דילון

עד עכשיו הספיקה קאתי לי קרוסבי היפהפיה, שנתגלתה על חוף מאליבו, להופיע כבת־זוגו של ג'ון טראוולטה בסרט על קאובויס בכרך. יחסית לאהבותיו של טראוולטה, היתה זו כימעט „ילדה" — בת 35 בלבד. קאתי הספיקה כבר להיות אלופת־טניס ואלופת־ריצה, היא שחיינית מעולה ומשוגעת לסקי. מאחר וניסתה את ספורט המישחק היא שואפת אל השיא הבא: לשחק עם אלן דלון!

דונה סאמר: הלהיט המוצלח ביותר

„ובכל זאת, אני גם אמא!" הכריזה דונה סאמר, והפתיעה את קהל מעריציה בהופעה חיה, כשהיא מרימה בזרועותיה את בתה בת ה־6. „מימי היא ילדה עצומה, אוהבת, מסורה ויפהפיה." היא חיה עם הוריה של דונה, בבוסטון, מאז התגרשה מאביה לפני שלוש שנים. והצהרה נוספת: „אנחנו לא רק אם ובת — אנחנו חברות!"

המלכה יוליאנה:

לרקוד ברחובות

כמו הפלמים של ז'אק ברל, גם המלכה יוליאנה אוהבת לרקוד ברחוב. היא אפילו נהנית מאד לעשות זאת בגיל 70. למרות הגיל והמעמד הרם, לא התביישה מלכת הולנד להתחרות בקבוצת פולקלור, שבאה לבקרה בארמונה, במאסטרדם.

ז'אקי בת־50

לא יאומן, אך זאת עובדה: החודש חוגגת ז'אקלין בובייה קנדי אונסיס את יום הולדתה ה־50. מי שזכתה לאהדת ה־קהל העולמי, כשחליפת השאנל הוורודה שלה מוכתמת בדם, בדאלאס, איבדה את רוב מע־ריציה כשפרשה לאיי יוון, עם אריסטוטלס אונסיס, נשארה האשה המצולמת ביותר בעולם.

היום, כשבתה קארולייין בת ה־20 הולכת בעיקבותיה, כ־צלמת עיתונות, ובנה ג'ון, בן ה־20, סיים את לימודיו בקולג', החזירה לעצמה ז'אקלין את כבודה העצמי וייצבה מחדש את אהדת הקהל האמריקאי, כשהיא מחלקת את זמנה בין ילדיה ובין עבודתה — עורכת ספרו־תית בהוצאת דאבלדיי. רק קמטים ספורים מתגלים סביב עיניה, כשהיא מסירה את מיש־קפיה המרובעים, הגדולים, ש־הפכו לסמל מסחרי. על עצמות לחייה הבולטות מתפרצת ה־היסטוריה החוצה, קורות־חיים עמוסים בטרגדיות, שמחות, אהבות, עושר, מין ותאווה ל־כח. אין ספק, משהו מן "הקסם העצוב של הקנדים" דבק גם בה.

1953 — הסנטור וכלתו פורסים עוגת כלולות

1959 — עזר־כנגד במסע הבחירות של ג'ון קנדי

1969 — עם הבעל השני אריסטוטלס אונסיס

1978 — עם מחזר וחבר למיקצוע — העיתונאי פיט האמיל

1975 — עם כריסטינה, חודש לפני מות אונסיס

1963 — האלמנה קנדי

1960 — עם שבט קנדי בשעת פריחתו

אנשים בעולם

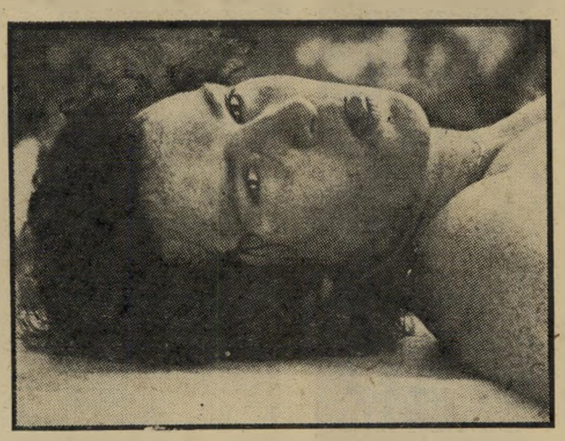
חטוף ויליאם ניהאוז: לפני ואחרי

מעטים יכלו להכיר את הניצול, ויליאם ניהאוז, מנהל חברת הנפט ששוחרר השבוע משבי חוטפיו. מראהו השתנה מאז נחטף, לפני כארבע שנים, מביתו שבקאראקס. בספטמבר 76' נראה ניהאוז, אז בן 44, כאיש־עסקים מערבי לכל דבר (בתמונה למעלה), ואילו מי שיצא מן הג'ונגל הוונצואלי בגיל 48 (בתמונה למטה) זוהה בקושי על־ידי אשתו דונה, אמו ושלושת בניו. הוא גידל זקן, שפם, ושיער עד אחרי הכתפיים, והתרגל לחיות בלי מישקפיים, אחרי שמשקפיו אבדו לו תוך כדי חטיפה. מה שעוד אבד לו בדרך הם 22 קילוגרמים ממישקלו. דבר אחד שלא איבד היתה התקווה. „חוטפי הבטיחו לי שלא ירצחו אותי וחזרו על הבטחה זו בכל פעם שתיקוותי לצאת לחופשי התערערה." ואומנם, הם עמדו בהבטחתם, שאינם רוצחים, אפי־לו שממשלת ונצואלה לא הסכימה לשלם כופר עבור החטוף, גם כשהבטיחו החוטפים, כי הכסף ישמש למטרות צדקה לעניים.

ביורן בורג: להפשיר את הקרח בדרך לוימבלדון

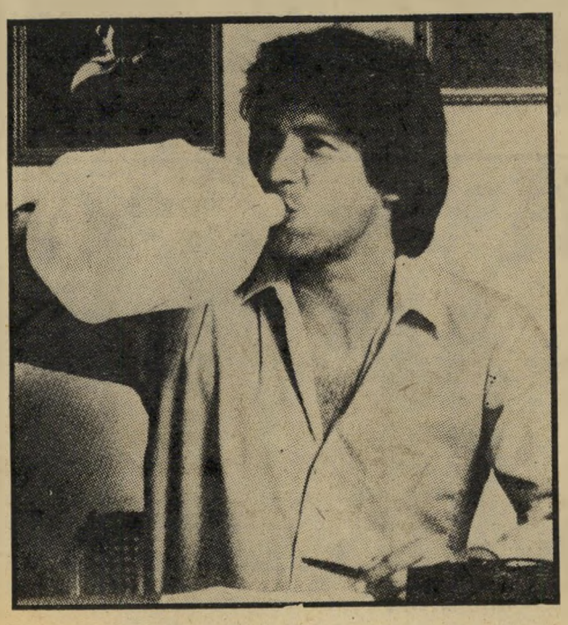
אפילו קרחון שוודי נמס נוכח הרגליים הללו: ביורן בורג, בדרך להגן על תוארו, באליפות הטניס בווימבלדון, לא התאפק מלהציץ, כתייר לכל דבר, בלידו בפאריס. למרות שהצטייד בהשגחה מיקצועית ואישית מן הבית, בת־זוגו מאריאנה סימיונסקו, הטניסאית הרומניה, לא הסתפק רק בצפייה במופע, וביקש לראות אותן מקרוב, מאחרי הקלעים. כאן ידע להגן על עצמו בפחות הצלחה מאשר על מיגרש הטניס והפשיר עד כדי כך, שמארינה נאלצה לחזור אל השולחן, כדי לצפות יחד איתו בהצגה שנייה.

ג'ון מקנרו:

„אין לי סבלנות!"

זהו ג'ון מקנרו. למרות ש־הישגיו ורווחיו הכספיים בעולם הטניס, יחסית לגילו, עולים על כל המשוער, הוא מצליח להרגיז את יריבו ואת העיתונות גם יחד בתעלו־ליו, הנחשבים כלא הוגנים במגרש, ובהצהרותיו החצופות שזיכו אותו בתו־אר הגנאי: „הפה הגדול ביותר מאז איליה נאסטסה" (הטניסאי הרומני שנו־דע ברברבנותו). כמו נאסטסה הכריז גם מקנרו: „יש לי סבלנות לשלוש שניות בדיוק!" אבל אחרי שחוסר ה־סבלנות שלו הוביל לכך שירק פעם בפני מאמן, הודה שהוא עובד קשה כדי לבלום את עצמו.

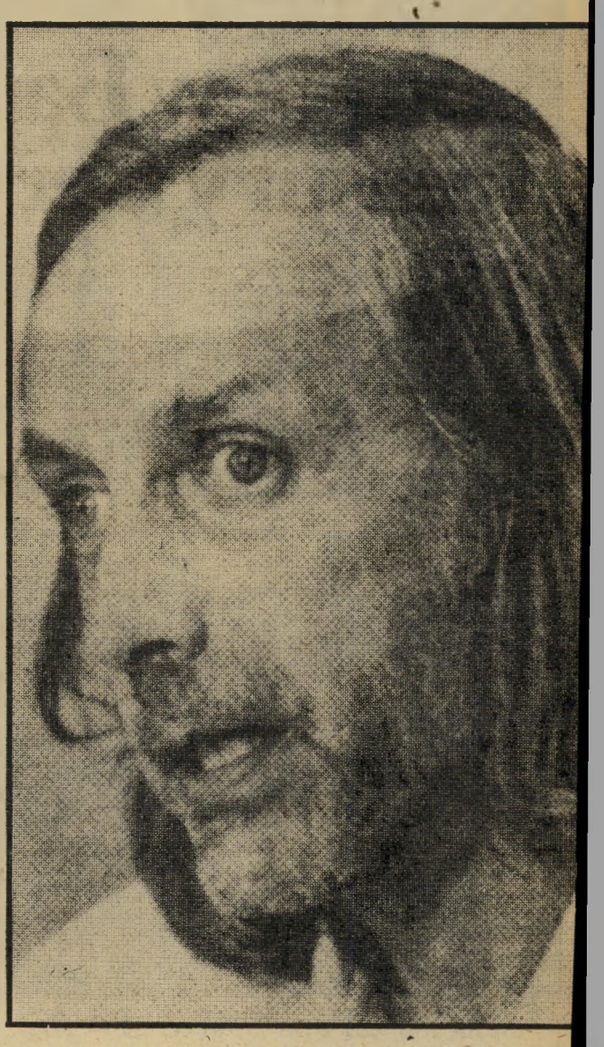

ג'ואי טראוולטה:

למרות שם המישפחה

בהוליווד יש לג'ואי טראוולטה, אחיו הגדול (28) של ג'ון (25), בעייה: שמו של אחיו הקטן הוא שובר־הקופות הגדול ביותר שיד־עה עיר הסרטים מאז מרלון ברנ־דו. אבל ג'ואי, החושב עצמו ל־מוכשר ביותר, וכותב בעצמו את שיריו, רוצה להוכיח עצמו בכל מחיר, למרות שהוא נושא את שם מישפחת טראוולטה. אין זה פלא שהוא מתרגז כשמשווים ביגו לבין אחיו ואומר: „אף אחד לא יכול לטעות ביניגו! אנחנו שונים זה מזה כמו יום ולילה!"

ואף על פי כן, מקווים מפיקי הסרט החדש, הצד שטוף־השמש, שבו מגלם ג'ואי, מנהיג של חבו־רת־רחוב, כי הוא מתלוצץ. הוא עצמו סבור, כי התקבל על הבד טבעי וקרוב למציאות בתפקיד של מלך השכונה, השואף לברוח מן האלימות יחד עם נערת חלומותיו.

כיצד חלבו ח"כ פסח גרופר ומנכ"ל היקבים אוסטשינסקי את אגודת הכורמים, ולקחו טובות־הנאה לעצמם, לקרובי משפחה ולחומכיהם

ח"כ גרופר (משמאל) ובן־דודו, משה יהודה גרופר
400 דולר בלונדון, מיתקן חדש בזיכרון

ה חל בשנת 1974 היה מנכ"ל אגודת הכורמים, אלייקום אוסטשינסקי, מו־שך כל שנה בעצמו 15 אלף דולר מחברת־הבת של אגודת הכורמים בניו־יורק, כרמל ויין. משיכות אלה נמשכו עד שנת 1977. למעשה, הן החלו קודם לכן, ובשנתיים שקדמו לשנת 1974 הוא משך 34 אלף דולר. סך־כל המשיכות בשש השנים היה 92.3 אלף דולר.

משיכות אלה נוספו על המשיכות ב־מזומנים שמשך לעצמו בניו־יורק, בסכו־מים של אלפי דולר כל שנה.

כאשר ניסו חברי ועדת־הביקורת לבדוק לשם מה נמשכו 92.3 אלף דולר אלה, מצאו כי בתיקי חברת כרמל ויין בניו־יורק מצוי העתק של הוראה של אגודת הכורמים, המורה לשלם לאוסטשינסקי, שהוא גם נשיא החברה האמריקאית, את הסכומים האמורים.

כאשר מצאה ועדת־הביקורת את המקור במיסמכי החברה בראשון־לציון, גילתה כי המקור אינו דומה להעתק, ואינו מורה כלל לשלם את הסכום האמור, או כל סכום דומה.

אוסטשינסקי נשאל לשם מה משך את הכסף וטען תחילה כי זה דבר נועד לקידום עיסקי החברה. אחרי לחצים סיפר כי בכסף שיחד בכל שנה את הניספח המיסחרי של שגרירות שוודיה בארצות־הב־רית, וזה גרם לרכישות יינות בי־שוודיה מתוצרת האגודה.

כולם מושכים דולרים

ל א היו לו כל הוכחות להסבר זה, ו־חברי ועדת־הביקורת יכלו רק לציין ל־עצמם, כי היינות הנמכרים לשוודיה נמכ־רים לחברת־מכירות שהיא בבעלות ממשל־תית, וקשה לראות את הקשר שבין ה־ניספח המיסחרי של שוודיה בארצות־הברית לבין החברה בסטוקהולם.

מימצאים אלה לא נכללו בדין־וחשבון של ועדת־הביקורת מסיבות שונות, כשם שהוועדה לא כללה בו מימצאים מדהימים רבים.

כך, למשל, פורסם בהרחבה כיצד קיבל חבר־הכנסת פסח גרופר כ־1000 דולר מחברת כרמל ויין, בנסיעתו לארצות־הברית, אולם לא פורסמו העובדות הבאות לגבי חלוקה בלתי־חוקית של כספי האגו־דה:

● בן־דודו של פסח גרופר, משה יהו־דה גרופר, שלט בסניף זיכרון־יעקב של האגודה (בבחירות האחרונות הוא הובס, יחד עם שאר תומכי גרופר, שאיבד את השליטה במועצת־הכורמים).

גרופר זה קיבל, בעת נסיעה ל־לונדון, יותר מ־400 דולר מסניף האגודה בלונדון.

● אותו משה יהודה גרופר תיקן את עגלת־הבציר שלו בייקב של זיכרון־יעקב בשנת 1976. התיקון עלה אז 3500 לירות, אולם חשבונו לא חוייב בהוצאות. רק במחצית 1979, כאשר ועדת־הביקורת היתה בעיצומה של הביקורת, הוכנס החיוב ל־כרטיסו של בן־הדוד.

● בשנת 1975/76 נסעו ללונדון בנו־תיו של אוסטשינסקי, דפנה כותן ורותי ברקאי. הן משכו יותר מ־500 דולר מקו־פת האגודה בלונדון, והוצאות אלה נרשמו על־ידי המנכ"ל כהוצאות ביקור מישלחת הנהלת־הייקבים בלונדון.

● אוסטשינסקי עצמו משך לעצמו ב־לונדון, בשנים האחרונות, סכומים במטבע זר העולים על 7000 דולר, נוף על משי־כות בניו־יורק.

● גם בניו־יורק הורה אוסטשינסקי ל־שלם לקרוביו יותר מ־1000 דולר. נוסף על כך הורה לשלם 4000 דולר לסטודנט הישראלי רון אקרמן, הלומד בקליפורניה. כל נסיונות ועדת־הביקורת לברר למה שולמו הכספים עלו בתוהו. אקרמן הוא נכדו של הפרדסן אריה מכנס, והוריו הם שכנים של אוסטשינסקי.

מנכ"ל חדש נחשון
הפירסומאי התחתן עם הבת

הפסד בבקבוקים

ע יסקה גדולה אחרת, שאין מימצאי ועדת־הביקורת נותנים לה הסבר, על־תה לאגודת־הכורמים הפסד של יותר מ־200 מיליון לירות.

ב־1971 פתח מיפעל טמפו, של המשקיע משה ברנשטיין, מיפעל לייצור בקבוק חד־פעמי בירוחם. הצרכן העיקרי היה, כמו־בן, מיפעל המשקאות של טמפו, אולם ה־דבר הפעיל רק חלק מיכולת־הייצור של המיפעל. המיפעל עמד לפני התמוטטות כלכלית, ואז נחלץ אוסטשינסקי, בעידוד פינחס ספיר המנוח, להצלת טמפו.

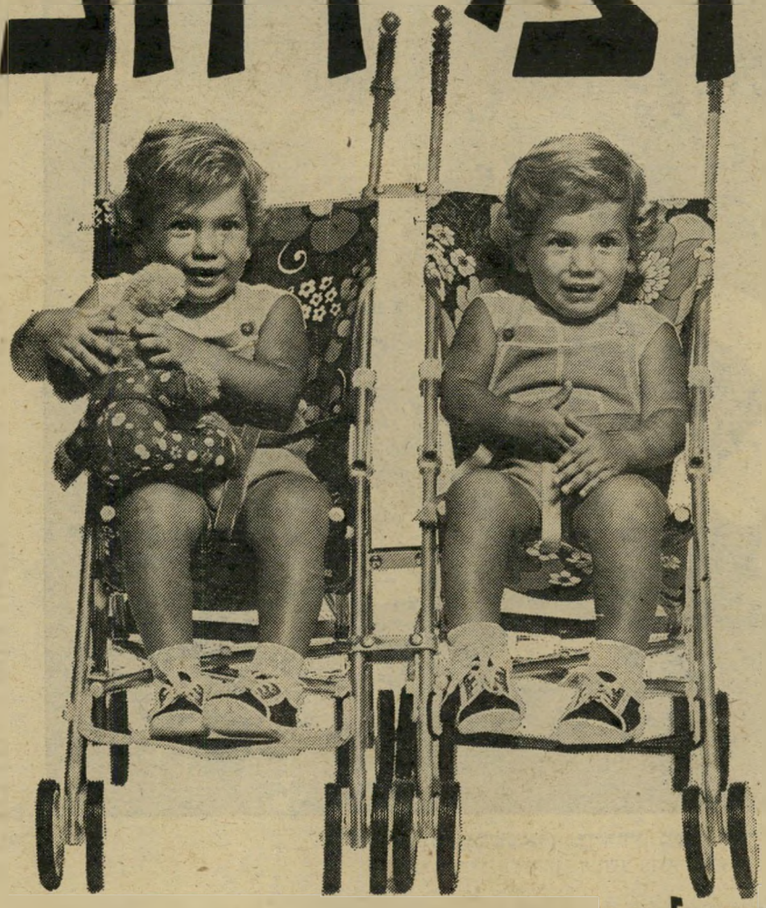
אגודת־הכורמים צרכה אז כשלושה מיל־יון בקבוקים לשנה. כיוון שכל בקבוק

(המשך בעמוד 50)

יו"ר הנהלה קרניאל
הקופה הקטנה נסגרה

"בחצי הזמן"

כאשר דרוש לכם משהו חיוני- לא תצטרכו לחכות! תוכלו להשיגו מעתה, בחצי הזמן.

זה פשוט וקל. אתם מפקידים במשך 7-13 חודשים, סכומים חודשיים שווים, מ־300 ל"י עד 3,000 ל"י לחודש. בהתאם לאפשרותכם.
בתום התקופה אתם מקבלים הלוואה בגובה סכום החסכון שלכם, פחות שני תשלומים חודשיים. סכום הריבית על ההלוואה שווה לסכום הריבית על החסכון. כך שלמעשה אינכם משלמים ריבית על ההלוואה!

שיטת חסכון זו מאפשרת לכם להגיע עד לסכום של 72,000 ל"י בחצי הזמן. כך תוכלו לשפץ את הדירה בעוד שנה במקום לחכות שנתיים עד שתקציבכם ירשה זאת.
כך תוכלו לצאת לחופשה כבר בקיץ הבא. לא יהיה עליכם לחכות זמן רב כדי לרכוש או להחליף מקרר, מכונת כביסה או כל מוצר אחר. למעשה תוכלו לעשות כמעט כל דבר שתרצו, בחצי הזמן.
פרטים בכל סניפי בנק הפועלים, בנק אמריקאי ישראלי ובנק מסד.

"בחצי הזמן" שיטת חסכון חדשה.

יואב

בנק הפועלים מע"מ

לנו אכפת.

משהו מצחיק קרה לליכוד בדרך אל השילטון ✱ מה זה פושע־מילחמה? ✱

„תקיעת סכין" בגב הרמטכ"ל ✱ איך הפסיד שמואל תמיר ניצחון מוחץ ✱ כיצד

שולמה לייסרת הבשר לאגודת־ישראל? ✱ כמה חברי ממשלה הם משחמטים?

איך משחית השילטון

ה**מאזן העיקרי** בשבוע הכנסת היה, כמובן, עניין הקצין שהורשע ברצח.

זכות־הכבורה מגיעה לנחום ברנע, איש דבר, שגילה את הפרשה המבישה. מפה לאוזן עברו הדברים בכנסת. תחילה היו גירסות שונות. דובר על הריגת אר־בעה שבויים. בהדרגה התבהרה התמונה, ונסתבר כי האיש רצח בדם קר שני אזרחים, בימי מיבצע־ליסאני.

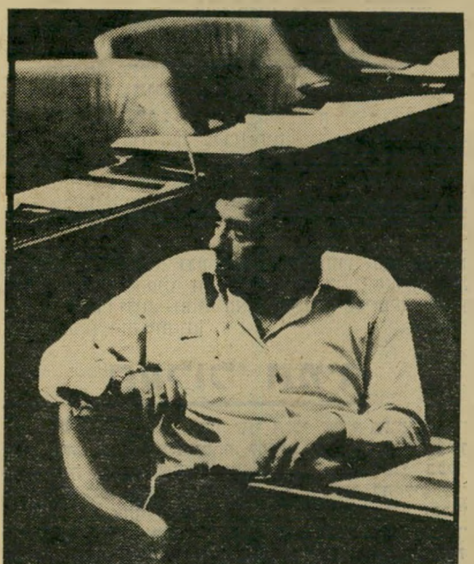
בבית־המישפט הצבאי הוא נידון ל־12 שנות מאסר. בעירעור דן אותו בית־המישפט הצבאי לשמונה שנים. הרמטכ"ל המתיק את דינו לשנתיים. פירוש הדבר — שתוך זמן קצר ישוחרר.

הצנזורה אסרה את פירסום הפרשה כולה — בלי ספק כדי לחפות על הרמטכ"ל. לנו היה ברור, כי עלינו לפוצץ את העניין ולהביא לגינוי הפרשה בציבור וב־כנסת — כדי שכל חייל בצה"ל יידע כי עם־ישראל לא יסבול מעשים נתעבים כאלה.

בנובמבר 1956, למחרת הטבח ההמוני בכפר־קאסם, מילא העולם הזה שליחות זו. אחרי שקיבל את העדויות המחרידות שנאספו על־ידי ח"כ תופיק טובי, החליטו עורכי העולם הזה להסתכן ולשבור את איסור הצנזורה — גם אם הדבר יביא אותם למאסר. מול החלטה נחושה זו נכנעה הצנזורה, והותר לנו לפרסם את הפרשה המ־זעזעת. כתוצאה מכך נערך המישפט ההיסטורי.

עכשיו אנחנו יושבים בכנסת, והיה מנוי וגמור עימ־נו למלא שליחות זו.

ברגע ששמעתי על העניין, הגשתי הצעה דחופה לסדר־היום. עשיתי זאת בחיפזון, בכתב־יד, באמצע ישי־בת־הכנסת. אולם ההמשך היה מחפיר: נשיאות הכנסת

ח"כ אסף יגורי
מי זה נאצי?

(„היושב־ראש והסגנים") קבעה, שאין העניין דחוף, וממילא לא ניתן לנו להעלותו. באותה ישיבה החליטה הנשיאות כי כמה עניינים של מה־בכך הם חשובים מאד, והכירה בדחיפותם.

חרקנו שיניים. יוסי שריד דיבר על העניין בעקיפין מעל הדוכן. שולמית אלוני גילתה את הגירסה הרא־שונה (המוטעית), בעת נאום על נושא אחר. בכך הפך הדבר בר־פירסום — כי לעיתונות מותר לצטט כל דבר שנאמר במליאת הכנסת, אלא אם כן החליט היו"ר רשמית למחוק אותו מן הפרוטוקול.

בכנסת יושב תמיד צנזור צבאי העוקב אחרי הדיו־נים, והפונה בשעת הצורך ליו"ר. בדרך כלל נענה היו"ר לבקשה כזאת אוטומטית. היינו בטוחים שכך יקרה גם הפעם — אולם להפתעתי הרבה ישב יצחק שמיר, יו"ר הכנסת שכיהן גם כיו"ר הישיבה, בשקט. הוא לא הפ־סיק את השולמית, וגם לא החליט למחוק את הדברים מן הפרוטוקול.

לא סברנו שיש להסתפק בכך. חיפשנו דרך להעלות את העניין בצורה שלמה ודרמתית, אף על פי כן ולמרות הכל. ואז בא לנו רעיון הגואל.

באמצע הישיבה, בעוד הכנסת דנה על ההצעה להנהיג בה קוורום, ערכנו בקול נמוך התייעצות מאולתרת. מאיר פעיל שאל אם אין הפרשה מצדיקה הגשת הצעה מטעם של"י להבעת אי־אמון. השתכנעתי עוד לפני שגמר את המישפט. תוך דקות הגשנו את ההצעה.

תחילה היו לרבים ספקות אם זהו צעד מוצ'ק ונבון. מבחינת ההצדקה — קשה לי לתאר לעצמי נושא המצ־דיק יותר את העלאתו בצורה דרמתית זו. ואשר לתבונה — בדיעבד הודו כל שוחרי־השלום בכנסת שהיה זה מעשה נבון, מפני שהביא לבירור יסודי של הבעייה המוסרית, ולהודעה חיובית מאד מצד שר־הביטחון.

בתו של האלוף

ב**דיון עי"** אי־אמון, יש לסיעה־המציעה אפשרות לד־בר פעמיים — פעם כשמציעים את ההצעה ובפעם שניה כאשר בא תורה של הסיעה למסור הודעה בעת

מחוץ לפרוטוקול

הדיון. לסיעה של שניים, זהו סידור נוח מאד. כי אחד מחבריה יכול להציג את הבעייה, והחבר השני יכול להשיב לדבריהם של השר (המדבר מייד אחרי המציע) ולמתווכחים מטעם הסיעות האחרות.

כך היה גם הפעם. מאיר פעיל, שהוא בר־סמכא בנושא זה כאלוף־מישנה בצה"ל, כמפקד־לשעבר של בית־הספר לקצינים וכמי שהיה איש הפלמ"ח, דיבר בצורה משכנעת מאד על טוהר־הנשק כערך אנושי וצבאי. תוך כדי כך גילה פרט סנסציוני, שנודע לנו מפי אוהד שמסר זאת בטלפון: שהקצין־הרוצח הוא חתנו־המיועד של האלוף דני מט, מתאם־הפעולות בשטחים המוחזקים, וידידו הור־תיק של הרמטכ"ל. היה בידינו גם פרט שני: שהוא קרוב־משפחה של מי שעמד להיות יועץ של שר דתי (ששמו הוזכר גם במישפט בצלאל מיזרחי).

עזר וייצמן נאם נאום קצר ומרשים. הוא גינה את מעשה־הרצח, העלה על נס את הצורך לשמור על טוהר־הנשק וקבע שיש לעשות את הכל כדי למנוע „חרי־גים" כאלה. הוא לא הצדיק את החלטת הרמטכ"ל, אך קבע שהרמטכ"ל פעל על פי סמכותו הבילעדית ולפי שיקול־דעתו. הוא התייחס בכבוד להצעת אי־האימון שלנו, תוך הבנת נימוקיה.

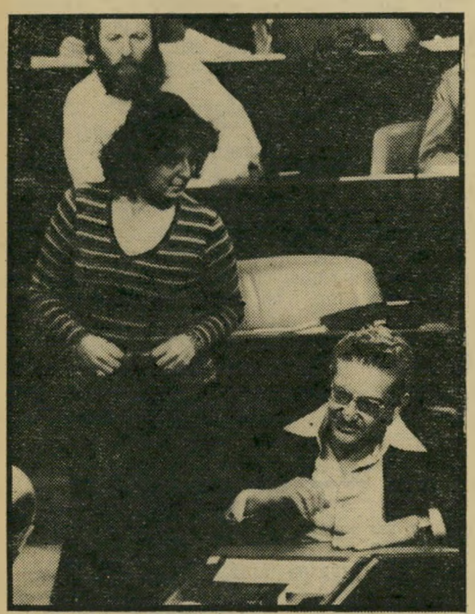
לא כן נציג הליכוד (ליתר דיוק: חרות), איתן ליבני, איש־אצ"ל ותיק. הוא גילה מידה מדהימה של אדישות מוסרית — אם לא לאמר טירוף מוסרי.

תחילה התרגז על כך שהשתמשנו בהצעתנו במונח „פושע מילחמה", וששולמית אלוני חזרה על מונח זה.

איתן ליבני: ...זאת טענה ניצחית של אש"ף, ש־אנחנו פושעי־מילחמה. וכאן באה חברת־כנסת יהודית ומוענת את הטענה הזאת ומדביקה לקצין־צנחנים יהודי צעיר חווית של פושע־מילחמה. ואינני נכנס לשאלה מה הוא עשה ומה לא עשה, עוד נעמוד על זה.

יוסי שריד: למה שלא תיכנס לזה? כי זה נוח לך?

אמנון רובינשטיין: הוא מבייש את קציני־הצנ־חנים.

ח"כ גאולה כהן והשר וייצמן
מה זה פשע־מילחמה?

אזרי אכנרי: בית־המישפט קבע שהוא פושע־מילחמה. זהו פשע־מילחמה.

יוסי שריד: חבר־הכנסת ליבני, האם אתה תדבר גם על המיקרה עצמו, או רק על דברי חברת־הכנסת אלוני?

איתן ליבני: היא מדביקה לו חווית של פושע־מילחמה. ואנחנו יודעים בדיוק מה זה פושע־מילחמה.

שולמית אלוני: מה זה?

אזרי אכנרי: מה זה?

צ'רלי ביטון: זה אותו קצין שהורשע ונידון ל־מאסר. זה פושע־מילחמה.

איתן ליבני: ——— ויתבייש מי שמדביק לקצין או לחייל, טוראי או רב"ט יהודי, אשר עשה מה שעשה בלהט המילחמה, את התווית ואת הכינוי של פושע־מילחמה ———

שולמית אלוני: מה הוא עשה בלהט המילחמה?

יוסי שריד: זה לא היה בלהט המילחמה!

איתן ליבני: ——— מפני שפושעי־המילחמה ה־אמיתיים רצחו אנשים לא בתנאי מילחמה.

יוסי שריד: מי שרצח שבויים הוא פושע־מילחמה.

אזרי אכנרי: פושע־מילחמה הוא מי שמבצע פשע בתוך מילחמה.

איתן ליבני: אתם יודעים, אתם אף פעם אינכם מזדעזעים משום דבר שקורה, לא מרצח אשה וילדיה בפתח־תיקווה ולא ממיקרה נהריה ———

דניאל רזיזוביו: מה אתה מדבר? איזה שטויות אתה מדבר?

שולמית אלוני: אתה פטפטן ודמגוג.

אזרי אכנרי: אתה מדבר שטויות.

איתן ליבני: כל העניינים האלה מחלחלים בעצ־מותיכם, עם מיקרה חלחול או מיקרה אחר. אתם שוכחים שאנחנו חיים בבית של זכוכית, שיש לנו מספיק צרות שנעשות לנו על־ידי אחרים, ולא צריך להוסיף צרות על אלה שיש לנו, ולהדביק עלינו תוויות ———

צ'רלי ביטון: ולחפות על פשעים.

אזרי אכנרי: אתם לא השתניתם מאז דיר־יאסין. דבריך עכשיו מאשרים זאת.

יוסי שריד: מי שרצח שבויים הוא פושע־מילחמה, ולא יעזור שום דבר. אפילו אם הוא יהודי, הוא פושע־מילחמה.

אזרי אכנרי: ואפילו אם הוא חבר חרות.

הריגת שבויים

ב**המשך דבריו** אמר ליבני דבר חמור עד להחריד. הוא סיפר, שבמקום מסויים נהרגו חיילים מפני שחסו על אנשים שהרימו ידיים. המסקנה המתבקשת מכך היא, שצריכים להרוג שבויים (ואכן, כך הצדיקו פושעי־המילחמה בכל המילחמות ובכל הארצות את רצח השבויים שנפלו בידיהם). הדבר עורר סערה נוספת ומ־מושכת:

איתן ליבני: הם (החיילים באותו מקום) נהגו לפי כל הכללים שחבר־הכנסת פעיל רוצה ———

(המשך מעמוד 27)

דניאל רוזוליו: האם אלה כללים שרק חבר־הכנסת פעיל רוצה? האם צה"ל אינו רוצה?

מאיר פעיל: מאין אתה יודע איזה כללים אני לימדתי את החיילים?

היו"ר אברמוביץ: חבר־הכנסת פעיל, אני קורא אותך הימים לסדר בפעם הראשונה.

מאיר פעיל: ———

איתן ליבני: אני רק טוען שאי־אפשר להגיד כבר לאותו מיספר חיילים, שנפלו (באותו כפר) ולא כשהיו נוהלי־מילחמה בין־לאומיים, נתנו להם להתקרב בידיים מורמות ורצחו אותם — אי־אפשר להגיד שהם בסדר, שהם פעלו בטוהר הנשק, כי הם כבר לא שומעים את זה.

אורי אבנרי: הנימוק הזה בא להצדיק הריגת שבויים?

איתן ליבני: ואני לא עומד על פרשת אותו קציין־צנחנים, שיש לו עבר קרבי מזהיר, וגם הרמטכ"ל צריך להתחשב בו, כאשר זו מישפחה שנתנה עוד שני בנים לצנחנים.

מאיר פעיל: והמישפחה של החברה של הקציין.

איתן ליבני: יעבור הרבה זמן עד שאפשר יהיה לתקן את הנזק הזה (**שנגרם על־ידי פעולתנו**).

אורי אבנרי: עד היום לא תוקן הנזק של דיר־יאסין. גם אתם לא השתניתם. נשארתם אותם האנשים.

מיכאל דקל: גם אתה נשארת אותו האיש. תתבייש לך!

דויד שטרן: התביישו לכם, זו עלילת שווא! (**אגב, אלה הם הדברים הראשונים שהשמיע ח"כ חדש זה בכנסת.**)

אורי אבנרי: באמת, בושה וחרפה.

מיכאל דקל: אתה משרת טוב של אש"ף. לא רק של אש"ף, של כל שונאי ישראל.

כל יפי־הנפש

דניאל רוזוליו: גרמו למבוכה בקרב כמה מחבריו. לאחר מכן אמר לי אחד הליברלים בליכוד, ח"כ גוסטאב בדיאן, כי היה נמנע מהצבעה לאות מחאה, אילו היה הדבר ניתן.

גם אנשי המערך התלבטו. קודם לכן החליטו להימנע מהצבעה — כי לא יכלו לפשר בין ח"כ יוסי שריד וח"כ עמוס הדר. עתה, כשהם פוולים שוב לשילטון, איבדו אנשי המערך כל רוח־קרב (**שבה לא התברכו גם בלאו הכי**). גם סיעת ש"י נמנעה.

דני רוזוליו, דובר המערך, ניסה להסביר עמדה שאינה ניתנת להסברה מבחינה מוסרית.

דניאל רוזוליו: אני מוכרח להודות שקשה לי מאד לדבר ולומר את דברי אחרי דובר הליכוד, חבר־הכנסת ליבני, ולו היה זמן הייתי מבקש התייעצות נוספת של סיעתי לשקול את עמדתנו בנושא האי־אמון.

אמנון רובינשטיין: ממש מזעזע, דברים מזעזעים ממש.

איתן ליבני: לא מוצא חן בעיני יפי־הנפש, מה אני יכול לעשות?

שמואל טוילדאנו: זה לא עניין של יפי־הנפש.

מאיר פעיל: חבר־הכנסת ליבני, יפי־הנפש הללו הם תמצית האנשים הטובים הנמצאים כיום במדינה הזאת.

שמואל טוילדאנו: ראית איזה תשובה מצויינת נתן שר־הביטחון!

דניאל רוזוליו: חברי־הכנסת, לא נצטרף לאי־האמון שהובע על־ידי ש"י, משום שלדעתנו לא ניתן לברר סוגיה זו מעל במת הכנסת...

מניות־יסוד בצה"ל

אשר הגיע תורי למסור הודעה מטעם סיעתנו (למעשה אין הבדל בין "הודעה" ובין נאום סתם), ניסיתי להעלות את העניין מעל לפולמוס המיפלגתי. ואכן, תחילה הקשיבו בשקט ולא שיסעו את דברי:

אורי אבנרי: הנושא הזה היה צריך לאחד את הכנסת מקיר אל קיר. דעות יוניות אל נציות, דתיות או חילוניות — מה להן ולעיקרון טוהר־הנשק של צבא־ההגנה־לישראל?

יש בבית הזה עשרות אנשים, שיש להם מניות־יסוד בצבא־ההגנה־לישראל. אני אחד מהם. בשבילנו הצבא אינו גוף זר. זה לא "הם ואנחנו". הצבא זה "אנחנו".

אנחנו הקמנו אותו, בדמנו, פשוטו כמשמעו. וכאשר קורים בצה"ל דברים הפוגעים בערכי־היסוד שעמדו לנגד עינינו בימים ההם, אנחנו חייבים להתקומם נגדם, להתריע נגדם ולפעול למניעתם.

אני גאה על כך שסיעת ש"י נטלה לידה את היוזמה ושלא קדמו לה — לצערי — סיעות אחרות. נטלנו את היוזמה לידינו, כדי להביא את העניין לפני כנסת־ישראל, מפני שהיה זה דבר איום ונורא אילו בית־המחוקקים של מדינת־ישראל, מדינת־היהודים, היה עובר בשתיקה על המעשה הזה.

כל חייל קרבי מתעב פושעי־מילחמה ופישעי־מילחמה. כל חייל קרבי אמיתי מתקומם נגד מעשים המכתימים את היחידה שלו ואת צה"ל בכלל.

שמעתי בדריכות את דבריו של שר־הביטחון. הם היו דברים מכובדים. אני מקבל אותם, את רוחם, אם כי לא את המסקנות שלהם. כך מדבר חייל קרבי. צר לי שבשם סיעת־הליכוד בכלל, וחסיבת־חירות בפרט, הושמעו מעל במה זו דברים נוראים. ראש־הממשלה, מר בגין, עמד לפני ימים אחדים על דוכן זה ואמר: אנחנו לוחמים באוייב, אבל כאשר חייל מרים את ידיו, אסור לירות בו.

גאולה כהן: המחבלים שם הרימו את ידיהם עם נשק, כי רצו לירות בו.

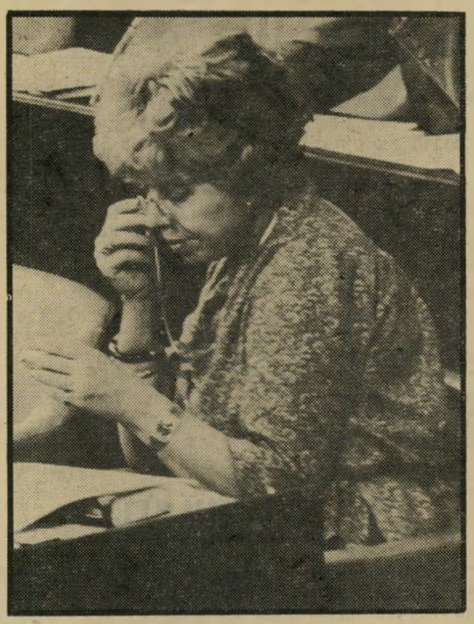
דויד נגאלא: את לא מכירה את העובדות.

גאולה כהן: זו מילחמה נגד מחבלים, ולא נגד חיילים.

אורי אבנרי: חברת־הכנסת כהן, כל חייל שהיה בקרב יודע שיש מיקרים כשבא מולו חייל או אזרח המרים ידיים, והפיתוי הוא לירות בו, מתוך חשש, מתוך פחד, שמא החייל ההוא מנסה להטעים עליו, וקורים דברים כאלה בכל המילחמות. אבל אסור לחייל לירות במיקרה כזה. הוא מקבל על עצמו את הסיכון. חינכנו חיילים לקבל על עצמם את הסיכון הזה. חייל טוב, חייל קרבי, חייל אמיתי, לא ייכנע לפיתוי. יש הרבה פיתויים בשדה־הקרב, ובצבא הגון מחנכים חייילים לעמוד מול הפיתוי הזה.

גאולה כהן: הוא צריך להילחם נגד צבא הגון, ולא נגד צבא נאצי.

אורי אבנרי: אני מקווה שהצבא שלנו הגון הוא. גם כאשר לחמו נגד צבא נאצי, כיבדו את חוקי־המילחמה

ח"כ שולמית אלוני
„דמוגיה!"

ולקחו שבויים. החייל הוא אדם, ויש חוקי־מילחמה ויש מוסר־מילחמה, שהתפתחו במשך מאות בשנים ———

גאולה כהן: מחבל הוא חייל?

אורי אבנרי: במשך מאות בשנים ———

גאולה כהן: אורי, תענה לי. מחבל הוא חייל? המשימה היתה ללכת להשמיד מחבלים, ולא להילחם בחיילים.

אורי אבנרי: אל תערבבי את נושאי הוויכוח.

גאולה כהן: תענה לי על השאלה. אתה הרי עונה ביושר, מחבל הוא חייל?

אורי אבנרי: האם איש אצ"ל ———

גאולה כהן: אני שואלת אותך.

אורי אבנרי: האם איש אצ"ל, שבשנת 1938 הלך והניח פצצה בשוק ביפו, היה חייל או לא? בוודאי שהיה. אנחנו היינו חיילים, ושמנו פצצות בשווקים. מה הצדקנות הזאת?

גאולה כהן: אתה משווה את הדברים? לא עשינו מה שהם עושים. לא לחמנו נגד ילדים ותינוקות. זה שקר, שקר, לא אמת!

אורי אבנרי: חברת־הכנסת גאולה, אינני יודע מתי הצטרפת לאירגון הצבאי הלאומי. בתקופה שאני הייתי חייל האירגון הצבאי הלאומי, זרקנו פצצות בשוק יפו, בשוק ירושלים ובשוק חיפה. הרגנו גברים, נשים וילדים.

גאולה כהן: תענה על השאלה.

היו"ר אברמוביץ: הוא לא חייב לענות לך.

אורי אבנרי: עניתי לך.

היו"ר אברמוביץ: אני קורא אותך לסדר.

אורי אבנרי: אין לה זכות־דיבור. צריכים לתת לה את זכות הדיבור. אחרת אין לה אפשרות להשמיע דברים, אלא לקרוא קריאות־ביניים ארוכות.

אספר סוד לכנסת. ב־1967 הגיעו אלי פרטים על מעשים מסויימים, שראיתי בהם פישעי־מילחמה. פניתי אז אל שני אנשים — אל הרמטכ"ל של צה"ל, יצחק רבין, ואל השר מנחם בגין. בבית הזה פניתי אל מנחם בגין, ואמרתי לו: אני מכיר את דעותיך, והן לא דעותי. אך אני מכיר אותך כאיש מוסרי. דע לך שנעשים מעשים כאלה כיום. השר בגין פעל בנושא זה. אינני יודע אם זה היה תודות לרמטכ"ל או למנחם בגין, אבל המעשים הופסקו.

לגאולה כהן אין זכות־הדיבור, כי עדיין לא הכירו בכך שהיא ומשה שמיר מהווים סיעה, ואין לה כרגע שום מעמד בכנסת. פירוש הדבר, שאינה יכולה לדבר בדיונים סיעתיים (שבהם מופיעים ח"כים בשם סיעות, ולא כיחידים).

מי הוא נאצי?

לפני שנפתיים הוויכוח, היתה עוד תקרית. היא נגעה לח"כ שאני מנסה להימנע מכל מגע עימו, מפני שאני רואה בו את אחת התופעות המכתימות את הכנסת התשיעית: עיקבא נוף.

אחרון הנואמים היה אסף יגורי, שצריך היה להיות בר־סמכא בעניין, מפני שנלקח בשבי במילחמת יום־הכיפורים, ולא נרצח בשדה־הקרב. יגורי נאם נאום מבולבל בלגמרי, כשמישפט אחד סותר את הבא אחריו. הוא טען בשם טוהר־הנשק, אך סיים בהשמצת יוזמתנו.

אסף יגורי: ...מעשה מחנה של"י הוא סכין בגב הרמטכ"ל.

אורי אבנרי: זוהי סיסמה נאצית.

עקיבא נוף: אתה הנאצי בכנסת!

מאיר וילנר: חבר־הכנסת נוף אמר בכנסת, בקריאת־ביניים, לחבר־הכנסת אבנרי: „אתה הנאצי בכנסת", וכך נרשם בפרוטוקול. אני יודע שאם ניתן לסיגנון זה לעבור, הוא עלול להביא להתפתחות של פאשיזציה גם בכנסת. אני מבקש שחבר־הכנסת נוף יחזור בו מהדברים.

אורי אבנרי: אני רואה קומפלימנט בכל קללה של חבר־הכנסת נוף. אני מציע שהדברים יישארו בפרוטוקול, ויידעו הכל מי האיש, מה רמתו ומה סיגנונו.

היו"ר מרון: העניין יכול לעבור לוועדת־הכנסת, אם אחד הצדדים ימצא לנכון.

(אחרי מילחמת־העולם הראשונה טענו הנאצים, כי הצבא הגרמני כלל לא נוצח במילחמה, אלא שהיהודים „תקעו סכין" בגב הצבא המנצח. האגדה של „תקיעת הסכין בגב" הפכה אחת הסיסמאות העיקריות של התנועה הנאצית, במאבקה על השילטון, והביאה בסופו של דבר לרציחת עשרות מדינאים שתמכו בשלום.)

מניין של יהודים

השוואה לוויכוח סוער ומרגש זה, היו שאר הענייניים שנדונו באותו שבוע בכנסת פרוזאיים. אך הם היו חשובים כשלעצמם.

מבחינתנו, היה בשניים מהם עניין מיוחד — כי לגבי שניהם הסכמנו — מאיר פעיל ואני — שלא להסכים. היו לנו דיעות שונות, וסברנו שאין כל רע בכך שנשמיע אותן בפה מלא ונציג לכנסת דוגמה של חופש־דיעות.

הנושא הראשון נגע ל„קוורום" — כלומר, להנהגת כלל החייב „מניין חוקי" מינימלי לקיום הצבעות בכנסת.

הגשתי הצעה כזאת עוד ב־1965, ימים מעטים אחרי שנבחרתי לכנסת השישית. הצעת־החוק, שהוכנה אז על־ידי אמנון זיכרוני, קבעה כי אין לקיים דיון במליאת־כנסת אלא בנוכחות 30 ח"כים, ואין לקיים לצבעה אלא בנוכחות 40 ח"כים.

ההצעה נדחתה. אך סיעת גח"ל (כיום הליכוד) נמנעה מהצבעה, ותוך הנמקת ההימנעות תמכה ברעיון. מאז תמך הליכוד ברעיון זה כמה פעמים — אך לא עשה דבר כדי שהעיקרון יתקבל.

עתה הועלה העניין על־ידי אמנון רובינשטיין, בהצעה מינימלית. הוא הציע רק קוורום של 25 ח"כים להצבעות.

תמכתי בהצעה בתוקף. למאיר פעיל היו ספקות, מפני שחשב שהדבר נותן אמצעי בידי הרוב לשבש את דיוני הכנסת. לדעתי אין סכנה כזאת, מפני שהציבור יקום נגד כל סיעה שתעז לשבש את עבודת הכנסת ולשתק את הפרלמנט.

בנאומי ציטטתי את דבריו של מנחם בגין בכנסות קודמות, כאשר תמך בהתלהבות בעיקרון הקוורום.

אורי אבנרי: ...מה קרה לסיעת גח"ל, שהיא כיום סיעת־הליכוד?

שמואל טוילדאנו: היא עלתה לשילטון.

סטף ורטהיימר: היא עסוקה ב„לחלק".

אורי אבנרי: משהו מצחיק קרה לה בדרך לשילטון: היא איבדה את עקרונותיה בכל השטחים. המוצא הישר מתבקש להחזירם.

...אדוני היושב־ראש, כלל לא יתכן נימוק הגיוני נגד קביעת מניין־חוקי לדיוני מליאת־הכנסת. הדת היהודית הנהיגה את המניין החוקי. בדת היהודית יש קוורום. דרושים עשרה יהודים — משום־מה ממין זכר, דווקא — לשם קיום תפילה. נדמה לי שזוהי תורה מסיני, חוקה מן השמיים. הרעיון הזה של מניין חוקי מעוגן עמוק במסורת היהודית, ומזה מאות בשנים מקיימים יהודים את הרעיון הזה יום־יום.

תעלולי תמיר

ושא אחר, שבו היו שני ח"כי של"י חלוקים בדיעותיהם, נגע להאונת־סתר. לכנסת הובאה לקריאה שניה ושלישית הצעה שאסרה האזנת־סתר, אם שני בעלי־השיחה אינם יודעים שמאזינים להם. (**מותר להקליט שיחה עם צד אחד מרשה זאת, בלי ידיעת השני.**) נקבעו כללים שלפיהם מותר לשב"כ ולאמ"ן (**שרות־הביטחון הכללי ואגף־המודיעין של צה"ל**) להאזין בסתר לשיחות, ברשות ראש־הממשלה או שר־הביטחון, ולמישטרה מותר להאזין בפקודת שופט.

בסופו של דבר נידחו כל הסתייגויותינו, והחוק נתקבל

(המשך בעמוד 48)

אולצנו לפתוח במכירת העונה.

השנה אנו נאלצים לפתוח במכירת סוף העונה, בתחילת העונה. פשוט, בגלל שאחרים החליטו להיפטר מהמלאי (מסיבות השמורות עמהם), והכריזו על "מכירת סוף העונה". ברור שמכל העניין, **אצלנו את מרויחה.** כי השנה את מקבלת את מיטב האופנה של מצקין בהנחות עצומות – בעיצומה של העונה.

מצקין — בתי אופנה
רח' דיזנגוף 101, תל־אביב
רח' אלנבי 74 תל־אביב
רח' נחלת בנימין 44, תל־אביב
רח' הרצל 37 חיפה
י. לוי, רח' יפו בניין העמודים, ירושלים.

מצקין MATZKIN

מצקין מגלה את הצד היפה שלך.

Target Adv.

VISA בדיסקונט

-עוד אשראית לנוסע לחו"ל

נוסע לחו"ל ?
אם אתה עומד לנסוע לחו"ל כדאי שתכנס כבר עכשיו לסניף דיסקונט שלך ותבקש לקבל אשראית ***VISA*** או אשראית DINERS CLUB

אשראית *VISA*
הכרטיס הנפוץ ביותר בעולם, מקובל בעיקר בארה"ב ובחלק מארצות אירופה.
מרבית בתי העסק שאליהם תכנס, יכבדו אותו.
כן תוכל למשוך $150 ברבבות סניפי בנק בכל העולם.
הצעה מיוחדת: אשראית ***VISA*** ל-3 חדשים ב-$10 ($20 לשנה).

אשראית DINERS CLUB
כרטיס האשראי היוקרתי, לנסיעות ולבילויים. מוכר ומקובל בעולם — ובעיקר באירופה.
הצעה מיוחדת: אשראית DINERS CLUB ל-3 חדשים ב-$10 ($20 לשנה).

עם שתי האשראיות בכיסך — העולם בכיסך.

טוב לעבוד עם
בנק דיסקונט
הצד האנושי של המטבע

דחו"

אורי אבנרי מנתח את

פסק הדין

ת חיזה שתי משבות, שחלפו במוחי לשמע פסק־הדין:

ראשית, איזה מזל שהנתבע הוא העיתון הארץ, ולא העולם הזה. שהרי אילו ניתן אותו פסק־הדין עצמו נגד העולם הזה, היתה נערכת עכשיו ברחבי המדינה אורגיה של שימחה־לאיד. העיתונות, הרדיו והטלוויזיה, אישי־ציבור וראשי־מיפלגות היו מתחרים ביניהם בהדבקת תוויות־גנאי לשבועון המסויים. הכל היו אומרים: מגיע להם, למנוולים האלה. סוף־סוף נתנו להם כהוגן. בצלאל מיזרחי הוא צדיק־הדור.

אך למרבה המזל, הנתבע הוא „הארץ". ועל כן התאחדו כל כלי־התיקשורת בהגנה על עמי־תם — כפי שהיו צריכים לעשות. ניתן לדון בנושא זה באופן אובייקטיבי.

שנית, פסק־דין זה ניתן על פי חוק־לשון־הרע. כאשר נתקבל חוק זה, בשנת 1965, היו הכל משוכנעים שהוא מופנה אך ורק נגד העולם הזה. יוזמי־החוק עצמם דאגו לכך, בהכניסם לנוסח החוק כמה סעיפים ומונחים שלא יכלו אלא לחול על השבועון המסויים. הם גם הודו בכך בפומבי.

קראנו לחוק־לשון־הרע, לשם הקיצור, „חוליר־ע". הזעקנו נגדו שמיים וארץ. אך העיתונות הכללית עמדה מנגד, באדישות רבה. היא לא היתה מודאגת. אז מה אם ייפגע העולם הזה.

כיוון שבינתיים עברו 14 שנים, חוץ משניים־שלושה עניינים של מה־בכך, לא הפסיד „העולם הזה" מישפט על פי חוק־לשון־הרע. ואילו עיתונים אחרים נפגעו. עתה ניתן פסק־הדין על פי חוק זה, וכך חומרותיו מיפנות נגד „הארץ".

זהו מזון למחשבה. גם לגבי העבר, גם לגבי העתיד.

ועתה, הבה ננתח כמיטב הבנתנו את פסק־הדין הגדול הזה, של השופטת שולמית ולנשטיין, במישפט־הדיבה של הקבלן בצלאל מיזרחי נגד העיתון הארץ, עורכו גרשום שוקן וכתבו אבי ולנטין.

אין אנחנו יכולים להביע את דעתנו על פסק־הדין, מכיוון שהמישפט רחוק עדיין מסיומו. עדיין לא נערך הדיון על תביעת־הפיצויים בבית־המישפט המחוזי, וכן צפוי עירעור בבית־המישפט העליון. לפי החוק, יש להימנע מכל דבר העלול להשפיע בצורה בלתי־הוגנת על השופטים.

אך מותר לנתח את פסק־הדין עצמו, כדי להסביר מה יש בו ומה אין בו, וינפץ תוך כדי כך כמה אגדות שנוצרו השבוע.

שלוש שכבות

ב יתן לומר כי פסק־הדין דומה לעוגת־קרם המורכבת משלוש שכבות.

השיכבה התחתונה היא עובדתית. לפני השופטת הובאו עשרות פרשות, מהן הנוגעות לתביעה ומהן שהקשר בינן ובין התביעה הוא קלוש ביותר, אם ביכלל יש כזה. לגבי כל פרשה הושמעו עדויות, הובאו מיסמכים והיו ויכוחים.

השופטת ניתחה את הפרשות האלה, אחת לאחת, כדי לקבוע מימצאים עובדתיים. זהו החלק המרתק ביותר של פסק־דין־הענק. היא פירקה את העדויות, קבעה למי יש להאמין ולמי לא, ומה אירע באמת.

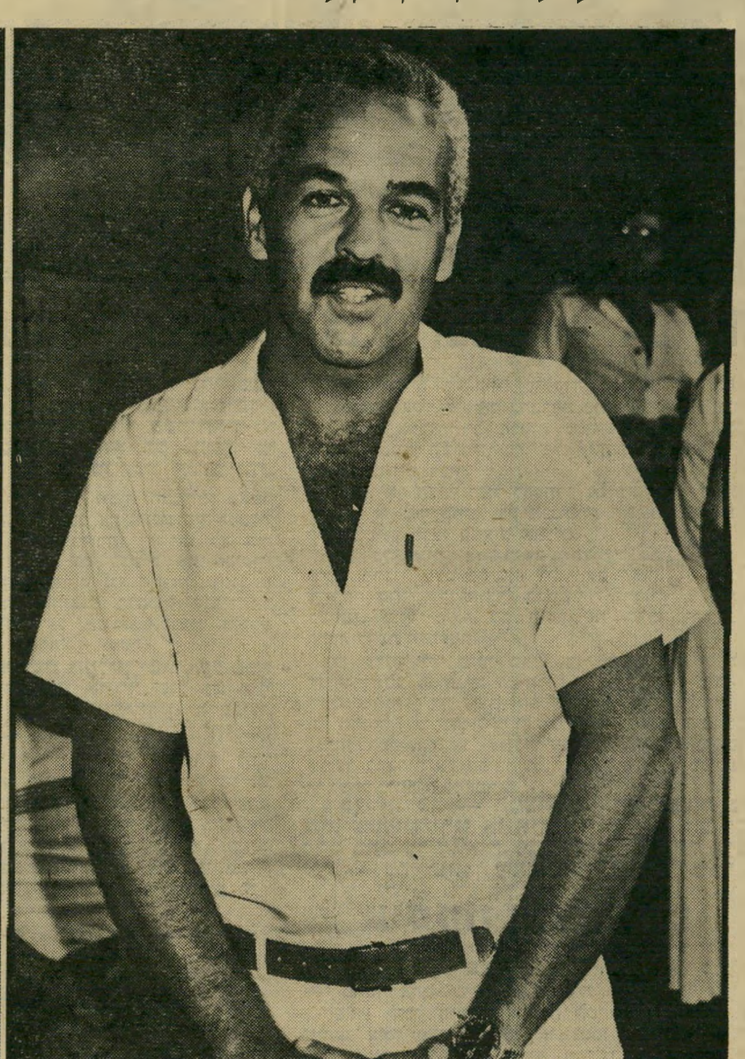
אקדים ואומר כי זוהי, לדעתי, מלאכת־מחשבת. עקבתי אחרי העדויות בפרוטוקול המטנוגרפי, וכימעט לגבי כל הפרשות הגעתי לאותן המסקנות עצמן. אך מכיוון שהשופטת היא מישפטנית, היטיבה להפעיל את האיזמל החד של ההגיון המיומן לניתוח הדברים ולחילוץ האמת מן העדויות הסותרות.

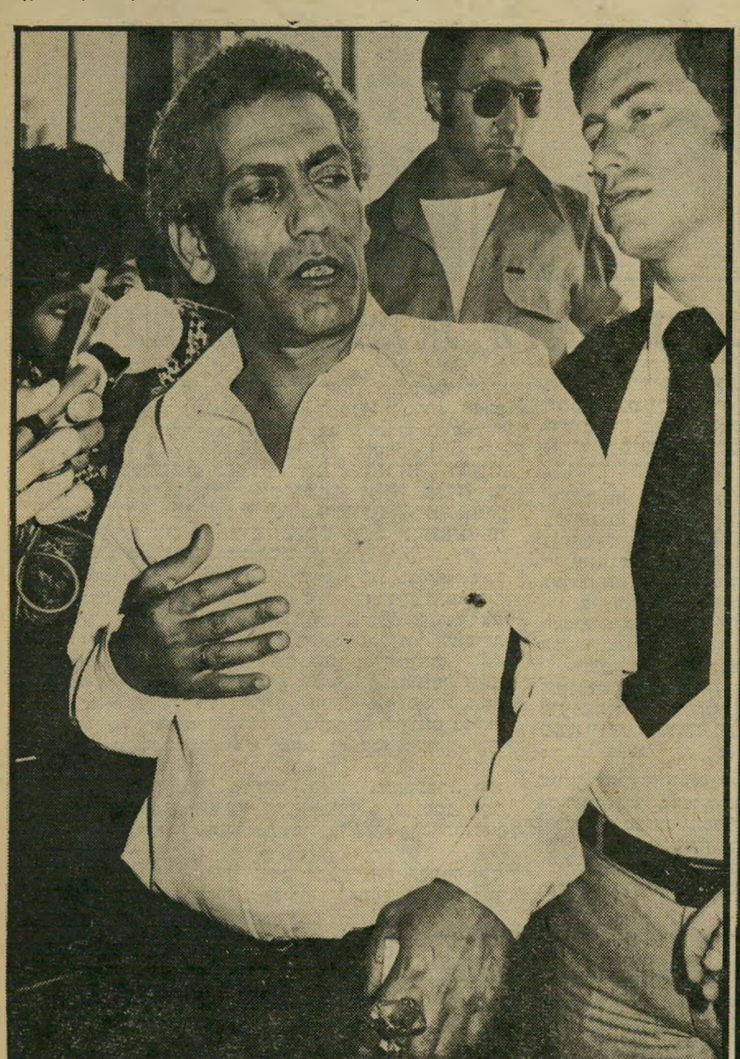
השיכבה השניה מורכבת מן המסקנות. אם פרשה מסויימת היתה כך וכך — מה נובע מזה לגבי אחריותו של בצלאל מיזרחי?

אני מניח שעל כך יהיה נטוש ויכוח בעירעור. בדרך־כלל אין בית־המישפט העליון מתערב בהערכת העדויות עצמן. החזקה היא שהשופט, שראה את העדים ושהאזין לדבריהם, מוסמך גם לקבוע אם הם מהימנים או לא, וכיצד להעריכם. אך בית־המישפט העליון יכול להתערב במסקנות הנובעות מן העדויות.

השיכבה השלישית היא המישפטית הטהורה. אחרי שקבעה השופטת מה שקבעה לגבי העובדות ולגבי המסקנות הנובעות מהן, היה עליה להחליט אם מבחינה חוקית הוכיח העיתון שהוא כתב את האמת בעניינים שיש בהם עניין לציבור, ואם לא הוכיח זאת — אם עומדת לו הטענה כי פעל בתום־לב. במילים אחרות: האם היה מותר לעיתון לפרסם מה שפירסם, על־סמך העובדות שהיו בידיו.

כאן חלות כל החומרות של חוק־לשון־הרע,

מי ניצח? מי הובס? כתב „הארץ" אבי ולנטין ובצלאל מיזרחי אחרי פסק־הדין

(המשך מעמוד 31)

ועל כך יהיה כוודאי נטוש עיקר הוויכוח בי־עירעור.

מי ניצח, בעצם?

כ דרכו של עולם, טענו שני הצדדים, מייד עם היוודע פסק־הדין, שהם נחלו ניצחון גדול.

בצלאל מיזרחי הצביע על כך שזכה בארבעה מחמשת הפרטים שעליהם הגיש את המישפט, וכי רק בפרט החמישי, שחשיבותו פחותה, נמצא כי העיתון פירסם אמת. משמע שהוא טהור, וכל חבריו הטובים יכולים לחבק אותו במצפון שקט.

הארץ ועורכיו טענו את ההיפך. לדעתם, הצדיק פסק־הדין את פעולתם ואת מימצאיהם (אף כי השופטת לא קיבלה — "בשגגה" — את מסקנותיהם לגבי מיזרחי).

בסוגיה זו מותר יהכריע, ואשתדל לעשות זאת, כמיטב הכנתי, במאמר זה.

אין זה סוד כי במשך כל ימי המישפט היתה נטושה גם במערכת העולם הזה מחלוקת רבה לגבי אופיו של בצלאל מיזרחי וצידקת הארץ. מחנה אחד סבר כי בצלאל מיזרחי אכן נפל קורבן למערכה של רצח־אופי ועלילת־דם. מחנה שני סבר כי הארץ צדק לחלוטין, וכי מיזרחי הוא אחד מראשי "הפשע המאורגן" בארץ.

משום כך שורבב העולם הזה במקומות רבים בפרוטוקול של המישפט, כששני הצדדים נעזרים בפירסומי העולם הזה ובכתביו. אלי תבור הוזמן להעיד מטעם התביעה, ויגאל לביב הוזמן להעיד מטעם ההגנה.

סמוך לפירסום הדברים נגד מיזרחי, גינה העולם הזה בחריפות את פעילותו של נ"כ אהוד אולמרט, והגדיר אותה כמק־קארתיזם שפל. כי אולמרט לא הסתכן, אלא באולם בית־המישפט, ועתה הוא מובא בצורה תמציתית בפסק־הדין.

מה אומרים, איפוא, המימצאים העובדתיים של השופטת שולמית ולנשטיין?

בשולי העולם התחתון?

ל יאמר הדבר מייד: פסק־הדין אינו מטהר את מיזרחי.

רחוק מזה. רחוק מאד מזה!

התמונה המתקבלת מפסק־הדין היא — לפחות! — שבצלאל מיזרחי חי לו בשולי העולם התחתון, שחבריו הקרובים ביותר הם פושעים מסוכנים, שיש לו עם פושעים אלה גם יחסים עיסקיים, ושלפחות במיקרה חשוב אחד הוכח שהוא דיבר עימם על ביצוע פשע חמור ביותר — הכרחת הרואין.

לעומת זאת קבעה השופטת שלא הוכח כי הוא שייך להיראַרכיה של הפשע המאורגן, וכי הוא ממציא שם את התפקיד שיועד לו בכתבות של "הארץ": תפקיד איש־הכספים של אירגון־הפשע, הממן את מיבצעיו בייחוד בשטח הסמים והיהלומים הגנובים.

זוהי תמצית התמצית של פסק־הדין. אין בה כדי לשמח את הארץ, שנדון לתשלום הוצאות המתקרבות למיליון לירות, והעשוי להידון לתשלום פיצויים קלים או כבדים. אך בוודאי אין בכך כדי לשמח את ליבו של בצלאל מיזרחי, או כדי להצדיק את עריכתם של נישפי־ניצחון על־ידך ולמענו.

השופטת לא אמרה כי בצלאל מיזרחי פירסמנו חומר רב. חומר זה הוכא למישפט מיזרחי ואושר כונו עליידי השופטת.

"פשע מאורגן?"

מ ה, אם כן, הוכח?

המענה העיקרית, שבצלאל מיזרחי הוא איש מרכזי בהיראַרכיה של הפשע המאורגן, לא הוכחה, לדעת השופטת. לא הוכח שיש בכלל היראַרכיה כזאת.

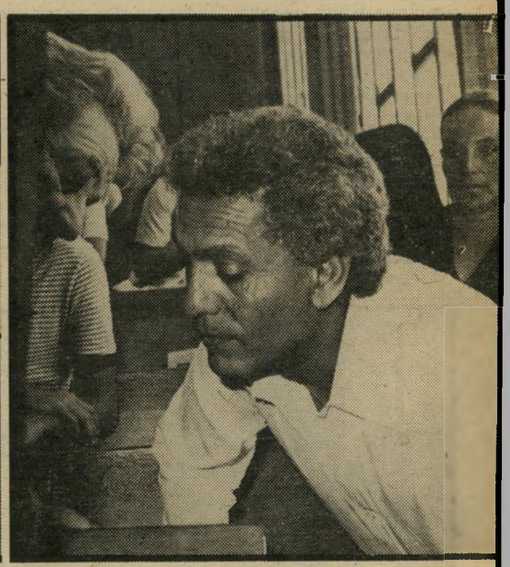
אני מוכרח לומר שמעולם לא הבנתי את מילחמת־האיתנים הנטושה על מילות־הקסם "פשע מאורגן". נשפכו על כך נהרות של דיו, ונעדות־חקירה מכובדות עסקו בזה, כאילו חיינו תלויים בדבר.

בדצמבר 1971 נאמתי בכנסת את הנאום הראשון על אירגוני הפשע בארץ. על סמך מידע, שסופק לי בעיקר על־ידי קציני־מישטרה נאמנים. פרשתי לפני הכנסת תמונה של שורה של חבורות־פשע קבועות, ואף זיהיתי את ראשיהם. בין השאר הזכרתי את "חבורת הכרם" ו"חבורת בת־ים".

האם זה "פשע מאורגן"? אולי. האם ההגדרה חשובה?

יש בארץ עשרות חבורות־פשע קבועות, העוסקות בכל סוגי הפשיעה. לפעמים חבורה אחת שוקעת, ואחרת משתלטת על שיטתה. לעיתים הן קיימות זו בצד זו בשלום, כל אחת בשיטתה.

באמריקה נוצרה האגדה (או המציאות) של "סינדיקט הפשע", אירגון־על המפקד על כל אירגוני־הפשע המקומיים. מעולם לא הוכח שיש דבר כזה בארץ. מפעם לפעם שמענו שמועות כאלה, ונלחשו שמות — אך מעולם לא הוכח הדבר באופן משכנע, וגם במישפט זה לא באה ההוכחה.

בבית־המישפט: בצלאל מיזרחי עם אשתו שולמית (באמצע) ופרקליטו גבי כהן

התחבא מאחרי החסינות של חבר־כנסת (חסינות שהיא מוחלטת בשטח זה, ואינה ניתנת כלל להסרה). מאחר שתפסנו גם לאחר מכן את אולמרט בשקרים גסים, ואף פירסמנו זאת בצורה שאינה מחוסנת, התחזקה דעתנו זו.

גם השופטת לא התרשמה, כנראה, לחיוב, ממעשי הח"כ רודי־הפירסום, והיא כללה בי פסק־דינה רמז עבה של זילזול: "לא אביע את דעתי על הדרכים שנקט ח"כ אולמרט בי פירסומים שהוא מפרסם..."

שונה לגמרי פעולת הארץ. העיתון נהג בצורה אמיצה ומכובדת: הוא פירסם את הדברים שהאמין בהם, תוך קבלתו על עצמו את מלוא הסיכון. בכך איפשר את חשיפת כל הדברים בבית־המישפט וקביעת העובדות לאמיתן על פי השיטות המקובלות במדינת־חוק.

כאשר אך פורסמה הסידרה של הארץ, באוגוסט 1977, כתבתי בשבועון זה (העולם הזה 2084) מאמר תחת הכותרת "הכרעה מישפטית!" ותבעתי מן האדונים בצלאל מיזרחי ומרדכי ("מנטש") צרפתי להגיש מישפט, כדי שהדברים יבוררו סוף־סוף עד תום.

כתבתי אז: "מצב מעורפל זה הוא בלתי־נסבל. הוא בלתי־נסבל לציבור, והוא צריך להיות בלתי־נסבל לאנשים ששמותיהם הוזכרו בהקשר זה. על כן: תהא־נא הכרעה!"

במקביל לכך תבעתי באותו מאמר את הקמתה של ועדת־חקירה ממלכתית, לבירור האמת לגבי קיומו ופעולתו של אירגון־הפשע בארץ.

שתי הדרישות נתמלאו, ואיני יודע אם תרומתי הצנועה השפיעה על כך. הממשלה מינתה את ועדת־שימרון, ובצלאל מזרחי הגיש תביעת־דיבה.

במישפט הועלה כל החומר שהיה בידי מישהו נגד בצלאל מיזרחי. הועלו כל הפרשות הידועות. הארץ נעזר במידה מכרעת בחומר מישטרתי שהודלף לו, וגם בחומר של מס־ההכנסה. יתכן, כמובן, כי רק חלק קטן מן העובדות הנוגעות לבצלאל מיזרחי הגיע לידיעת הארץ והשופטת. אך כל הידוע הובא לבירור, נותח בהרחבה הושמץ לריק, וכי הוא אישיעסקים נקי מכל רבב, שנטפלו אליו על לא עוול בכפו. לחיפך: השופטת קשרה אותו לכל אורך פסק־הדין הי ארוך לפושעים ולפשעים. היא רק טענה כי "הארץ" לא הוכיח את האשמותיו המפליגות.

למעשה מדובר כאן יותר על ניסוח הדברים, מאשר על תוכנם. הארץ יכול היה לפרסם את האשמותיו המפלי־גות מבלי לזהות את בצלאל מיזרחי — ואז לא היה העיתון נפגע. הוא יכול היה גם לעשות את ההיפך: לפרסם את כל ההאשמות החמורות נגד מיזרחי, שלגביהן היו לו הוכחות סבירות, ולהימנע מלהסיק לגביו את המסקנות המרחיקות לכת על מקומו המרכזי בעולם הפשע. כך רומזת (ואף אומרת) השופטת.

יתכן כי בית־המישפט העיניון יסיק, על סמך העובדות שהוכחו, מסקנה אחרת. אך גם כפי שעומדים הדברים עתה, בפסק־הדין שלפנינו, מצטיירת תמונה חמורה מאד לגבי מיזרחי.

יש לזכור את המיכשולים הרבים העומדים לפני עיתון בחקירה מסוג זה. בניגוד למישטרה, אין לעיתון אמצעים כמו מעצר, חקירה, עיקוב, חיפוש, כוח־אדם ומכשירים טכניים. המחוקק הישראלי אינו מכיר בתפקידו המייוחד של העיתון בחברה החופשית, ואינו מעניק לעיתונאי שום זכויות במילוי תפקידו. העיתונאי משול לכל אזרח פרטי, המבקש לדעת דבר־מה מטעמים פרטיים.

העולם הזה, שהוא אבי העיתונאות החוקרת והחושפת בארץ, מודע לכך יותר מכל גורם אחר. במרוצת השנים נתקלו חוקרינו וכתבינו בחומר רב על בצלאל מיזרחי ועל שאר האנשים שהוזכרו במישפט. נאלצתי לפסול חלק ניכר מן החומר הזה, כאשר הגעתי לכלל מסקנה שאין בידינו הראיות הדרושות, שתעמודנה בבית־המישפט. לכן אני יודע להעריך את אומץ־הלב של הארץ, שפירסם מה שפירסם וקיבל על עצמו את הסיכון.

על אנשים אחרים במישפט, כגון רחמים אהרוני וטוביה אושרי, ראשי חבורת־הכרם, יש אומרים כי קיום מיפקדה מרכזית הוא מחוייב המציאות, כאשר עוסקים בהברחת סמים קשים. כי הברחה זו מחייבת אירגון רב, חלוקת שטחי־המכירה של הסמים בין הכנופיות השונות כדי שלא יתחרו זו בזו, מימון, שרות־בלדרים, ועוד.

יתכן. אך הדבר יכול להסתדר גם באמצעות הסכמים, קבועים או מאולתרים, בין הכנופיות השונות, כפי שהוא קיים ביניהן לגבי פשעים אחרים.

על כל פנים, אם ביקש "הארץ" להוכיח כי יש פיקוד מרכזי, מעין ממשלה של עולם הפשע, וכי בצלאל מיזרחי הוא שר־האוצר בממשלה מרכזית זו, נכשל העיתון. מייד נראה מה הוכח. אך הדבר הזה לא הוכח, לדעת השופטת.

לי עדיין לא ברור מדוע זה חשוב. אם יש כמה חבורות־פשע מסוכנות, הסוחרות ברצח ובמותם הלבן, או שיש אירגון־פשע עליון המפעיל את כל החבורות — מה ההבדל? לי נדמה כי הוויכוח על "הפשע המאורגן", "נוסח אמריקה" או "נוסח ישראל", הוא ויכוח־סרק, שנועד להאדיר את הפירסומת של פוליטיקאים מפוקפקים או לספק כותרות למאמרים.

כך או כך — המציאות היא חמורה ביותר. פשע־מאורגן או אירגוני־פשע — יש לחיי לחם בהם עד חורמה. וכל מי שעוסק בכך ברצינות — כפי שאכן עשה "הארץ" — יבורך.

עיסקה של סמים

מ תוך שפע הפרשות שהועלו במישפט, מזדקרת פרשה אחת, שיש לה חשיבות מכרעת.

הארץ קיבל מידי המודיעים המישטרתיים שלו, שיתפר עימו פעולה בגלוי או בסמוי, את הדו"ח של מפקח־המישטרה חיים בולקינד, אשר הקשיב לשיחה של בצלאל עם שני ראשי חבורת־הכרם, רחמים אהרוני וזטוביה אושרי, שנערכה בבית־קפה.

דובר בשיחה כי "הלבן שיצא באחרונה הוא ממין משובח ביותר". לאחר מכן הוזכרו סכומים שונים — 1.5

מיליון ל"י, 400 אלף ואף 150 אלף, בסוף קבעו כי יתקשרו זה עם זה באותו ערב כדי „לסכם את העיסקה".

השופטת קבעה בפסק־הדין כי „הלבן" הוא הרואין, וכי אין בפסק שדובר על עיסקת־הכרחה של סם נורא זה. „מסקנתי... היא כי אמנם התייחסה השיחה הנדונה ל„עיסקה או ל„עיסקות של סמים." אך השופטת הוסיפה שאין כל הוכחה לכך שהעיסקה אכן יצאה לפועל.

במקומות אחרים בפסק־הדין קבעה השופטת שבצלאל מיזרחי אכן עשה עסקים עם אהרוני ואשרי ונתן להם כספים, אף שהכחיש זאת נמרצות.

כל זה אינו מספיק כדי להרשיע את מיזרחי במישפט פלילי, בעוון הברחת סמים. זה גם לא הספיק כדי להוכיח כי „בצלאל מיזרחי קשור למימון הברחות־סמים בקנה־מידה גדול בישראל", כפי שסברו קציני־משטרה, וכפי שטען הארץ בכתבה.

אך אם אדם מתרועע באופן קבוע עם ראשי כנופיית־פשע מן המסוכנות ביותר בארץ, אם הוא עושה עימם עסקים כלשהם, אם הוא מדבר עימם על עיסקה של הרואין תוך שנקבים סכומי־כסף גדולים, ואם נקבעת התקשרות חשוד סביר מאד שהאיש קשור במיסחר־בסמים. „לשם סיכום עיסקה" — די בכך כדי לכפס פשוט לא תיתכן מסקנה אחרת.

העובדה שאהרוני ואשרי אכן עסקו בסמים, הוכחה על־ידי פעולות קודמות של המישטרה, ואין ספק לגביה. אושרי נתפס בהברחת סמים, בעיקבות פעולת־חקירה ממרשכת, שבה נחשפה רשת קבועה של הברחות שיטת־יות. אחד מהשניים גם היה קשור, כנראה, בפרשת ההברחה של מני כהן (כיום מזכירו של צ'ארלי ביטון בכנסת) שנתפס בגמל כשהוא מנסה להעביר לאמריקה כמות גדולה של חשיש, שהוחבאה במכונית של חברתו האמריקאית, בתו של פוליטיקאי ידוע. על כך נדון מני כהן לשש שנות־מאסר, בתוספת חצי־שנה על ששינה את עדותו כדי לחפות על יוזמי־העיסקה.

השופטת קבעה שלדעתה ידע מיזרחי על המעורבות של ידידיו בעיסקי־סמים.

הרשימה השחורה

ה שופטת לא השאירה כל ספק לגבי מעמדם של אהרוני ואשרי, כראשיה של כנופיית־פשעים, הפועלת בארץ ובחבני העולם.

● השופטת אישרה את כל המימצאים של העולם הזה לגבי „העוקץ הדרום־אפריקאי", — מיבצע־פשע שנועד לגזול את כספם של יהודים דרום־אפריקאיים, שביקשו להבריח את הונם מאותה מדינה. במיבצע זה קשורים אהרוני ואשרי.

● השופטת אישרה כי רחמים אהרוני היה שותף לנסיון להפיץ בארץ מטילי־זהב מזוייפים, וחשדה בו גם בהקשר לנסיון להפיץ המחאות בנקאיות מזוייפות, כדי להוציא במירמה כספים מיהלומנים.

● השופטת סברה כי היה צריך להעמיד לדין את אושרי על השתתפות בשוד מלטשת־יהלומים ב־1969.

● השופטת תיארה בפרוטרוט את הדרך שבה השתלטו טביה אושרי ורחמים אהרוני על חברת רימפי בישראל, וקובעת שהדבר נעשה באמצעים נלוזים ובלתי־כשרים, ובכללם האיום באלימות. הפרשה מזכירה את הדרך שבה רגילה המאפיה להשתלט באמריקה על עסקים לגיטימיים, באמצעי־טרור ואיומים. בפרשה זו מעורב גיסו של מיזרחי, רושה. השופטת מאמינה כי מיזרחי עזר לפחות לממן עסקים אלה, על־ידי מתן הלוואות לאהרוני ולרושה.

● השופטת ניתחה את פרשת המיסעדן אלי רונן, מי שעמד לאחר מכן להתמנות כיועץ לשר־התחות אהרון אבו־חצירא. מיזרחי, יחד עם ידידו, האלוף רחבעם („גנדי") זאבי, התלונן במישטרה כי הארץ ניסה לשחד את רונן זה, כדי שימסור עדות כוזבת נגד מיזרחי. השופטת לא האמינה לו.

לפני שנים נתפס רונן בנסיון לשחד מוכסים בגשר דמיה, כדי שיאפשרו לו להבריח ארצה משאיות עמו־סות־סחורה. הוכן לרונן מארב, אך הוא הופיע במקום בליווייה אלוף בצה"ל (לא גנדי), זעל כן בוטל המארב.

● שלושה אלופים — ביניהם גנדי ואותו אלוף, הופיעו באורח מוזר ביותר במישרדו של מיזרחי, כאשר ערכו שם חוקרי מס־ההכנסה חיפוש. הדבר עלול היה להשפיע על החוקרים ולרמוז להם כי מיזרחי נהנה מחסות האלופים. מיזרחי אכן נתפס בכמה העלמות־מס (זוהי הנקודה החמישית בתביעה, — זו שלגביה קבעה השופטת כי הארץ הוכיח את טענותיו.)

יש לציין כי לעומת זאת לא גילו חוקרי מס־ההכנסה, בכל השנים, הוכחה לכך שמיזרחי עוסק בפשיעה. בספריו מופיעים רק עשרות המיליונים שקיבל מן הממשלה, כשאר המלונאים, למימון בניית בתי־המלון שלו. אנשי הארץ טענו, אמנם, שכספי „הפשע המאורגן" חבויים בחו"ל, ומופעלים משם למימון הברחות־הסמים, אך לא הצליחו להוכיח זאת.

● השופטת בדקה את מהימנות „מיסמך ה־11", שמילא תפקיד חשוב בשיקולי הארץ. זהו מיסמך מודי־עיני, שבו סוכם כי המישטרה ומס־ההכנסה ישתפו ביניהם פעולה בבדיקת עסקיהם של 11 השודדים מרכזיים, וביניהם מיזרחי. כמה מהאשמות הארץ לא היו אלא העתק ההשערות שהופיעו במיסמך זה. בארצות־הברית נתפסו פושעים מרכזיים על עבירות מס־ההכנסה, אחרי שנכשלו כל מאמצי המישטרה להרשיעם בעוון פשעיהם. כך קרה לאל קאפונה המפורסם. ליוויתני הפשע אינם עוסקים בעצמם בפשעים, אלא באמצעות שליחים רחוקים, ומכאן הקושי בהרשעתם.

מיסמך ה־11 לא הסתמך על עובדות בדוקות, שניתן להוכיחן בבית־המישפט, אלא על ידיעות של מודיעים והערכות מישטרתיות. הוא לא נועד לפירסום, ואין בו חומר־ראיות.

אחד מה־11, בעל־המועדונים רפי שאולי, נחשד בקשר עם פושעים. לא הוכח דבר פלילי, והשופטת רשמה כי „מחוסר הוכחות לא אוכל לקבוע דבר בנידון זה."

● מנטש האגדתי, המופיע באותו מיסמך, נחשד כאיש מס' 1 בעולם הפשע — כלומר, כראש ממשלת הפשע. כך טען גם הארץ, בכתבות קודמות. מנטש מוגדר על־ידי מיזרחי כאביו הרוחני. למרות שמנטש עצמו נאחז ארוכות במישפט, לא נתגלו לגביו עובדות חשובות חדשות. לכן קיבלה השופטת את מימצאי חקירתו של מאיר שמגר, שחקר את הפשע המאורגן, ושקבע בזמנו כי „אין בידינו ראייה שמרדכי צרפתי („מנטש") אכן שולט על תחומי הפשיעה."

● השופטת אישרה כי מיזרחי נתפס בנעוריו בכמה פרשיות של רכוש גנוב, וכי ערק מצה"ל. היא פסלה לחלוטין את התיאור שניתן לאחר מכן על־ידי גנדי, כאילו היה מיזרחי חייל מצטיין. מיזרחי שוחרר לבסוף מצה"ל לפי המלצת פסיכולוג, אחרי שסיפר שהוא מעשן סמים. היא אישרה כי מיזרחי העלים הכנסות בהזדמנויות שונות. היא אישרה גם שהשתמש לא פעם בלשון של איומים, אשר יכלו להתפרש כאיומים במעשי־אלימות חמורים. בשיחה אחת שהוקלטה, קבע גנדי כי אלפי אנשים מוכנים לעשות למען מיזרחי את הכל, ונרמז כי זה כולל מעשי־אלימות.

● השופטת לא קיבלה שום עדות של „פפה" רוקנ־שטיין, הפושע המועד שניסה לסחוט כספים ממיזרחי. ממילא לא נתקבלה כראייה טענתו של „פפה", בשעת מעצרו ומישפטו, כי הוא עשה עסקים עם מיזרחי, וכי הוא יודע על מעשים פליליים שלו. ידידיו של מיזרחי שיכנעו את „פפה" להודות במישפט, וכך נמנעה חקירת „פפה" על כוונת דבריו אלה, וגם חקירתו של מיזרחי עצמו במהלך המישפט.

● השופטת מאמינה כי למיזרחי היה חלק בעיסקות־קרקעות בגדה המערבית. יחד עם גנדי (שהיה בשעתו אלוף פיקוד המרכז) ועם מנטש, השתתף מיזרחי בארוחה במיסעדת ציון בכרם־התימנים, שאליה הוזמן יחזקאל סהר, מי שהיה פעם מפכ"ל המישטרה. ניתן היה להסיק כי באותה ארוחה „שוכנע" סהר לפרוע המחאה, שעד אז סירב לפרוע, בקשר עם עיסקות אלה. שותפו של סהר אמר על אותה ארוחה „זה היה כמו בסרט".

● השופטת האמינה כי בפרשת המלון באי סן־מרטין (בים הקאריבי), שנחשפה לראשונה על־ידי העולם הזה, פעל מיזרחי כשותף של אהרוני ואשרי, אף שהעיסקה עצמה לא יצאה לפועל.

עד כאן הפריטים העיקריים ברשימה. נובע ממנה כי מיזרחי הסתובב כל חייו בחוגים של פושעים מסוכנים, וכי עשה עימם עסקים. לדעת השופטת, לא הוכח שהוא תופס מקום בהי־ראַרכיה של השפע המאורגן, אם יש כזאת.

החוק והחפקיד

ה שאלה המרכזית היא אם לאור העובדות האלה, היו צריכים להרשיע את הארץ או לאו. זוהי שאלה של חוק ושל פירוש החוק.

לא אביע על כך, כמובן, שום דיעה, כי זהו „סוד יודיציה", ובית־המישפט העליון עוד יתן את דעתו על כך. אביע רק דיעה על הצד הציבורי של העניין, כחבר־כנסת שיש לו גם נסיון של עורך־עיתון.

חוק־לשון־הרע הוא חוק דראקוני, המגביל בצורה החמורה ביותר את חופש־העיתונות. אילו היה קיים בארץ חוק־עיתונות ליברלי, המגדיר בפירוש את חובת העיתון ותפקידיו, יתכן והמצב היה שונה לגמרי.

כל עורך, בשקלו אם לפרסם כתבת־תחקיר, חייב לשקול זה מול זה את הצורך במילוי תפקידו לטובת הציבור ואת הצורך למנוע פגיעות באזרחים חפים־מפשע. ממילא הוא חייב לשקול אם יש לו כל הראיות הדרושות להוכחת דבריו בבית־המישפט, בעת הצורך.

כבר ציינתי שכל אשר פירסם העולם הזה על אהרוני ואושרי, בשנים האחרונות, אושר על־ידי השופטת.

מה בדבר הטענה של הארץ?

הארץ פעל תוך מילוי חובה ציבורית. העולם הזה, שהנהיג בארץ את המלחמה בשחיתות ובפשע על־ידי חקירה עיתונאית תוקפנית ונמרצת, יכול רק לברך את הארץ על מילוי תפקידו בפרשה זו.

כפי שציינתי בשעתו בכנסת, היתה חבו־רת־הכרם קשורה בפרשות, שכתן נרצחו בני־אדם. היא עוסקת, כפי שהוכח במישפט זה, בשוד מזויין ובמיבצעי־רמייה בינלאומיים. זי־בעיקר: הוכח שהיא עוסקת במיסחר־בסמים.

יכול להיות ויכוח על סמים כמו חשיש ומרקחואנה, ויש מישקל לדעתם של מומחים, בארץ ובעולם, הטוענים שיש להתיר את השימוש בסמים אלה — ולוא רק כדי להוציאם מידי הפשע המאורגן.

אך לא יכול להיות כל ויכוח על המיסחר בהרואין ובסמים „קשים" דומים. מי שסוחר בהרואין סוחר במוות.

הארץ היה חייב, איפוא, למלא את חובתו ולפרסם את מימצאיו.

אילו היה מתגלה במישפט כי מיזרחי רחוק מעולם הפשע, וכי הושמץ כאן אזרח טוב ונאמן על לא עוול בכפו, מתוך זדון או רשלנות — היה צורך להעניש את הארץ בכל חומר הדין.

אך הוכח במישפט זה דבר שונה לגמרי: שמיזרחי היה קשור בפושעים, שהוא דיבר עימם ופחות על עיסקת־סמים אחת בשיחה שנערכה בנסיבות שאיפשרו — כמיקרה של מזל נדיר — לבלש מישטרתי להאזין לה.

יתכן כי הארץ שגה בניסוח הדברים. יתכן שמתוך להיטות־יתר, ואולי מתוך חוסר־נסיון, הפריז בהאשמותיו, במידה שלא איפשרה לו עוד להוכיח אותן במלואן. יתכן כי הכתב, אבי ולנטין, אכן היה „נאיווי" ו„דיל־טאנטי", כפי שקבעה השופטת. יתכן כי עורך־המישנה, גידעון סאמט, שקיבל על עצמו את אחריות־ההחלטה, לא היה צריך להסתפק בהודעת הכתב שהמידע הוא מהימן — כפי שהעיד במישפט — וצריך היה להיכנס לבירור טיב המודיעים והראיות. יתכן שצריכים היו להביא את הכתב עצמו להעיד במישפט (דבר שלא נעשה).

אך אלה הם המחדלים בעלי חשיבות מיש־נית, לעומת חומרת התמונה שהצטיירה מתוך העדויות וחומרת המימצאים שהוכחו לדעת השופטת.

וישוב — מבלי להיכנס לוויכוח המישפטי התלוי ועומד, ומבלי לקבוע אם מבחינה מישפטית היתה השופטת צריכה להעניק לנתבעים את ההגנה של „תום לב" או לאו — מבחינה ציבורית אני סבור כי לעיתונאים, שהוכיחו במיקרה זה מה שהוכיחו, היתה צריכה לעמוד ההגנה של תום־לב גם לגבי השאר. אם נכונה קביעת השופטת, שזה נוגד את החוק הדראקוני הקיים, הריני אומר — כמחוקק — שהחוק הזה טעון שינוי דחוף.

העיתונות ממלאה תפקיד חיוני בחברה הדמוקר־טית. במציאות הישראלית, יש לעיתונות החוקרת וההוושפת־אמת תפקיד חיוני שיבעתיים. בילעדיה לא תוכל החברה הישראלית לתפקד.

אם יהיה העיתונאי צפוי למאסר או לתשלום פיצויים כבדים, גם במיקרים שהוא מוכיח שצדק לגבי חלק משמעותי של הדברים שפירסם — תהיה זאת מכה מוחצת לפעולת העיתונות החופשית.

רשאי כל אזרח להנות מפני שריריות־ליבה של העיתונות. בוודאי, בתנאי שהאזרח, הבא לתבוע הגנה על שמו הטוב, ידיו תהיינה נקיות. כפי שקבעה השופטת עצמה, לא היו ידיו של בצלאל מיזרחי נקיות ביותר.

בצלאל מיזרחי בין אביו אלי (מימין) ובנו אלי (משמאל)
ריח מסויים

מי ומי במישפט בצלאל מיזרחי - ומה אומרת עליהם השופטת

18 פסקי-דין

בפסק-דינה הארוך לא חרצה השופטת המהוזית, שולמית ולנשטיין, רק את דינו של עיתון „הארץ". היא חרצה גם את דינם של דמויות רבות אחרות — מהן שחופיעו במישפט כעדים, מהן שלא. אין דבריה של השופטת בגדר של פסק-דין על אותן דמויות וגם כאשר היא מאשימה מה אותן בהאשמות כבדות, אין היא יכולה להטיל עליהן עונשים. „העולם הזה" מצטט מדבריה על 18 מדמויות המישפט.

אהרוני, רחמים

אהרוני ואושרי, כפי שהראיתי, ידם בכל, ואין הם בררנים לגבי סוגי העבירות שבהן הם בוחרים לעסוק מדי פעם, כל זמן שהם רואים סיכוי לעשות כסף. אלא שנראה כי מעת שבגרו קצת, הם מעדיפים עבירות שאפשר לבצען ללא שימוש באלימות. אם ב-1969 עוד היה אושרי מעורב בשוד של מלטשה, ואהרוני שטייל עימו

בלילה עובר לשוד במכונית ששימשה את השודדים, הרי בזמנים מאוחרים יותר העדיפו לעסוק במלאכות נקיות יותר. מי במיבצעים בדרום-אפריקה שתיארתי לעיל ומי ב-הפצת מטילי-זהב מזוייפים. סחר בסמים מסוכנים, כמובן, נמנה בין עסקים מכניסים כאלה, ואמנם נתפס אושרי כאשר במכונית שבה נהג נמצא קילוגרם ומעלה של אופיום, שהובל מבית-לחם. אהרוני לא נתפס בעבירה כזאת, אף ששמו „שורבב" לעניין מכונית-החשיש של מגי כהן וידיד-דתו.

וכאשר לבסוף שמים שני אלה פניהם לעבר עסקים לגיטימיים, כמו ייצור מוצרי-בשר, הרי הם מנסים לכבוש הן את הייצור והן את השיווק אם לא בכוח הזרוע, הרי באיומים ובדרכים גלוזות.

אולמרט, אהוד

אולמרט האשים ברמזים ואחר-כך בצורה ברורה יותר,

את בצלאל מיזרחי ואת גנדי בשייכות לפשע המאורגן:

מאחר שהעניין שבין גנדי לאולמרט תלוי ועומד בבית-המישפט, לא אביע כאן את דעתי על הדרכים שנקט ונוקט ח"כ אהוד אולמרט בפירסומים שהוא מפרסם. לא נקראתי לדון אותו.

אושרי, טוביה

כן טען (סניגורו של אושרי, בפרשת הברחת הסמים ב-בית-לחם) כי בעבר היה (אושרי) משתמש בסמים ...היה בעל שתי מיסעדות, וכי כתוצאה מהשימוש בסמים התערערו עסקיו, אך בכוחות על-אנושיים התגבר על יצרו וחדל לחלוטין להשתמש בסמים...

לפי עדותו של אושרי לפני, אין טיעון זה תואם את המציאות. לדבריו, מעולם לא היה מכור לסמים. ...בית-המישפט (שדן בפרשה ההיא), כפי שמסתבר, התרשם מאווירת הסלחנות והתיקוות הטובות שהובעו בפניו אחרי מילחמת-יום-הכיפורים, והטיל עונשים נמוכים ביותר, בהתחשב בכמות וסוג הסם... הצטערתי לראות

כיצד במיקרה זה, עבודה טובה ויעילה של המישטרה בגילוי הפשע, לא הביאה לתוצאות עגישה, אשר לה ראוי היה המעשה.

אושרי, מצידו, מודה שפעם, לבקשת ידיד, מצא איש בדרום-אפריקה שמוכן לעזור בהברחת נכסים... כן הוא מודה ששהה בדרום-אפריקה בעת שפאר עסק בפעילותו הנ"ל (הברחת כספים מדרום-אפריקה, תוך רמייה). אך כל קשר לא היה לו לפעילות ההיא, והפגישות שלו עם האנשים המעורבים היו חברתיות גרידא. אין אני מאמינה כי שהותו בדרום-אפריקה, בתקופה הנ"ל, ופגישותיו עם פאר והגב' ננט, היו תמימות.

...אמרתי כי לא הובאו בפני הוכחות לקבוע מהות מעורבותו (של אושרי) בפרשה ההיא (פרשת דרום-אפריקה), ובפרשה הנוכחית (פרשת המארקים הגרמניים). הראיות שהובאו בפני אינן מוכיחות הרבה יותר מאשר הנטייה של טוביה אושרי להמציא סיפורי-שקר לפי צורכי השעה, וזאת מבלי לנסות אפילו ליישב את הסתירות בין גירסות שונות אשר הוא מוסר לאותו עניין מדי פעם בפעם.

בעניין השוד הזה (שוד מלטשת בירנבך) לא הוגש כתב-אישום לבית-המישפט, לא אביע כאן את דעתי על הדרכים שנקט ונוקט ח"כ אהוד אולמרט בפירסומים שהוא מפרסם. לא נקראתי לדון אותו.

בולקינד, חיים

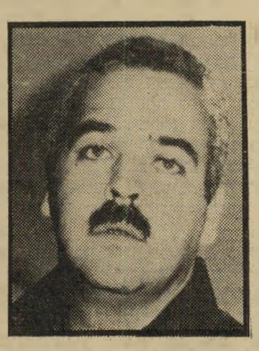
מפקח-מישנה במישטרה, ששמע את השיחה בין בצלאל מיזרחי, רחמים אהרוני וטוביה אושרי, אשר השתתפות קבעה כי היתה בעניין סמים:

אני מאמינה שבולקינד אמנם שמע את הדברים אשר רשם בדו"ח מפי האנשים אשר להם ייחס אותם בדו"ח.

ולנטין, אבי

כפי שכבר הראיתי בקשר למני כהן ואלי רונן, נהג ולנטין בנידון זה (בעניין העד פור) בצורה דילטנטית, אם לא לאמר נאיבית. הוא ניסה לדובב אותם אנשים, אשר לפי מאגרי-המודיעין (של המישטרה) היו קשורים במעשי-פשע שונים, ואשר לפי אותו מידע, יתכן והתובע (מיזרחי), היה לו קשר אליהם.

אך הרי אחת התיזות החשובות של ולנטין היא זו שבחוגי הפשע המאורגן, ראשית, אין כלל היכרות בין אנשים המש-

תייכים לדרגים השונים, ושנית, אולי העיקר, הלשנה נחשבת בחוגים אלה כעבירה חמורה, אשר העובר אותה צפוי לעונש חמור ומיידי. כיצד, אם כן, יכול היה לחשוב שאנשים, שהיה להם קשר עם מיבצעים פליליים שונים, יבואו וידברו בכך במישפט אזרחי זה, ויתר על כן עוד יפלילו את אלה שוולנטין חושב אותם לראשי האירגון? אינני חושבת שהוא היה עד כדי-כך נאיבי. יותר סביר לחשוב שהוא סמך על אמנות החקירה של באי-כוחו, וקיווה כי זו תועיל להוציא את הדברים מן העדים על כורחם. כאן הוא הפריז בהערכת-דת-נמלים במאמץ ארוך וסבלני, ולא בלתי-מסוכן לעצמו, לאסוף ראיות להוכחת העובדות שקבע בכתבות... כפי שהעיר מר (גידעון) סאמט (העורך האחראי של הארץ), לא היה מוכן ולנטין לזהות את המקורות האלה (אנשי-מישטרה שנתנו לו את החומר) אפילו בפניו, ואני מניחה שזו היתה הסיבה שוולנטין עצמו לא הובא להעיד בבית-המישפט... על סמך עדותו של מר סאמט, נראה לי שאוכל לקבוע שאמנם חשבו, לא רק מר סאמט אלא גם ולנטין, כי העובדות שהוא פירסם הן אמת... אפילו אניח לרגע כי בעת איסוף הראיות נעלם מעיניו של ולנטין הקושי של הבאת עדים להעיד, הרי לפני פירסום הכתבות הועמד על-כך בפירוש ובפרוטרוט על-ידי סמי נחמיאס, אשר עימו ניהל שיחות ארוכות בנושא הכתבות.

זאבי, רחבעם

ידידו של בצלאל מיזרחי, בפני השופטת הובאה הקלטת שיחה בין מיזרחי וגנדי לבין ח"כ אהוד אולמרט, אחרי שאולמרט פירסם הצהרה בעניין הפשע המאורגן, שתש-

ניים טענו כי היא מכוונת נגדם. על השיחה אמרה השופטת:

בין שהיה זה ביודעין ובין מחמת שלא בירר את הפרטים, גנדי בשיחה זו צייר תמונה אידילית של הקאריירה הצבאית של התובע (מיזרחי), שאינה מתאימה למציאות כפי שהוכחה בפני... קריאת תמליל השיחה... שיכנעה אותי שאמנם איום השתמע מן הדברים שנאמרו שם על-ידי גנדי, ואשר התובע (מיזרחי) הביע הסכמתו איתם.

טיסונה, אלי

סגן-מנהל חברת „וימפי", ידיד של אושרי ואהרוני, שהיה מעורב בעיסקות-בשרבות:

בערך באותו זמן מיגה לעצמו (סד) קרוס (מי שהיה מנהל וימפי, שהסתבך עם טיסונה, אושרי ואהרוני, נכנס לחובות ונפטר) סגן-מנהל, את מר אלי טיסונה, שאותו הכיר כבנו של בעל-מיסעדה ברחוב דיזנגוף, אשר הפיצה את וימפי. מינוי זה לא הביא מזל לקרוס... לי נראה הסבר זה (של טיסונה) דחוק... בהשתלשלות, כפי שקרתה, רואה אני השתלטות באמצעים בלתי-הוגנים ובלתי-מקובלים במיסחר התקין, אשר ננקטו על-ידי אהרוני, אושרי ורוזה (גיסו של מיזרחי), בהשתתפות פעילה מצידו של טיסונה, על עסק אשר, עד שנוצר הקשר עימם, התנהל על מי מנוחות ובצורה מכובדת... אין אני מוצאת מקום בתביעה זו לדון בטענותיו של טיסונה נגד ההאשמות שהועלו נגדו, ואשר לדעתו גרמו לו עוול, ולמישפחתו עגמת-נפש. אין הוא צד לדיון שבפני. מסקנתי לעניין התנהגותו בעניין וימפי מבוססת במידה רבה על עדותו שלו...

כהן, מגי

דובר חטיבת הפנתרים השחורים בסיעת חד"ש בכנסת. הורשע בעבר בניסיון להברחת סם ונידון לשש שנות מאסר:

מני כהן עבר שלושה שבים בסיפורים שלו לגבי הקשר שלו למעשה. בהודעה שלו (במישטרה, אחרי שנעצר בעניין הברחת הסם) סיפר את פרטי המעשה ופירט את המעורבות של כמה אנשים שלקחו בה חלק. באותו חלק, הנוגע לו עצמו ולאיציק וצבי הנ"ל (שניים שהיו מעורבים בפרשה, שמותיהם בדויים), הודה הוא במישפטו בחיפה.

בשלב השני, כאשר הואשם עד הגנה 22 (עד הגנה במישפט הארץ אשר שמו נאסר לפירסום), חזר בו מגי כהן, והכחיש את הקשר של הלה לעניין.

בשלב חשלישי התעלה בעדותו בפני, כאשר העיד כי

אין הוא בכלל יודע כיצד הגיע החשיש למכונית, וכך יכול היה מופתע כאשר אנשי המכס גילו את הדבר.

מובן שעדותו של עד, הנו־

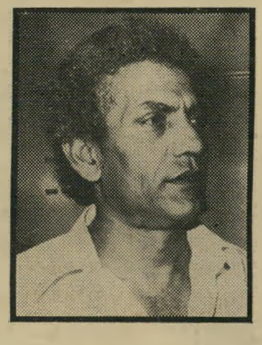
הג בצורה כזאת, קשה להס־תמך עליה, לא רק לאותו עניין שלגביו חזר בו וסתר עצמו שלוש פעמים, אלא עדותו כולה מוכתמת.

מיזרחי, בצלאל

מסתבר שמילדות קשה היה לו (למיזרחי) להסתגל למיס־גרת קבוצתית קבועה. כפי שראיתי אותו כאן, הוא בעל אינטליגנציה טיבעית גבוהה ואוהב להתבלט... נראה לי, אי־פוא, שרוח־ההתנדבות, שהביאה אותו בגיל 16 וחצי לצבא, היתה מהולה בלא מעט רוח־הרפתקנות...

אני מאמינה כי בעת הראיונות שלו עם הפסיכולוג שבדק את בקשת השיחרור שלו, אמנם גילה סימני עצבנות — גם כיום הוא מגלה סימנים כאלה — אך יחד עם זאת מצא לנכון לספר על עצמו דברים מפלילים, אשר ידע לצפות שיובילו לשיחרורו, ואם אין אלה דברים נכונים, הרי לא בחל אז בשקר כדי להשיג אותם.

...אין התובע (מיזרחי) מתכחש לקשרי הידידות שהוא מקיים מזה שנים עם (רחמים) אהרוני (טוביה) אושרי. להיפך, הוא אומר שלא ראה סי־

בה לזנוח ידידים משכבר הימים, כאשר הוא עצמו התקדם ועלה לרמה חברתית וכלכלית שפירה משלהם. לעומת זאת כפר מכל וכל בקשרי־עסקים עימם. כפירה זו איני מקבלת. נכון שההוכחות לכך אינן רבות, אבל לדעתי הן מספיקות כדי להוביל למסקנה כי אמנם ב־כמה הזדמנויות הוא קיים עם כל אחד מהם קשרי־עסקים... התובע (מיזרחי) העיד שרק עכשיו, במישפט זה, למד כי אושרי היה מעורב בפרשת בית־לחם (פרשת הברחת סמים גדולה) והורשע בגינה, ולכן „יש לו בעייה" עם אושרי. אני מאמינה כי אותה בעייה היתה קיימת לו עוד קודם, ולא ראה בכך הצדקה לנתק יחסים עימו. אין, כמובן, חובה על אדם לנתק יחסים עם ידיד שהורשע בפלילים. אולי להיפך, הידידות מחייבת לעזור לידיד להשתקם אחרי שריצה את עונ־

שו. אילו היה התובע אומר דברים ברוח זו על קשריו עם אושרי, גיחא. אבל הוא אומר: „כלום לא ידעתי, אין לי מו־שג מה זה סמים, לא יתכן שלפני 25 שנה הזכרתי עישון סמים כעילה לשיחרורי משרות צבאי, לכן כעת יש לי בעייה עם אושרי." ההגזמה הזאת ב־תיאור התמימות שלו, כמו ה־מאמץ המפליג שהשקיע כדי להוכיח כי שיחה בעניין „הלבן" — אם היתה — יתכן שהת־ייחסה לריהוט בצבע זה — הגזמה זו היא הנותנת לי יסוד לחשוב שהוא ידע היטב את המשמעות שמן הראוי ליחס לי־שיחה שהוא מקיים עם אושרי ואהרוני בנושא של „הלבן אשר יצא לאחרונה", והוא „ממין משובח."

...התובע רחוק מלהיות טיפש...

בית־המישפט (שדן בפרשת חובו של בצלאל מיזרחי לסו־חרי־הבשר האחים ימיני) קבע כי גם התובע (מיזרחי) וגם מנהל המלון (של מיזרחי) גיל לוי, הצהירו הצהרות־שקר ב־תצהירים שהוגשו לבית־המיש־פט... נכון שהיה זה סיכסוך אז־רחי, אך אין צריך לומר ששבו־עת־שקר בדיון אזרחי אינה חמורה פחות מאשר בדיון פלילי.

נחמיאס, סמי

לשעבר קצין־המודיעין ה־ראשי של המישטרה:

סמי מכחיש בתוקף עשיית

מעשה כזה (מסירת מידע מו־דיעיני לעיתונות), ועל סמך התרשמותי מאישיותו והש־קפת־עולמו המיקצועית, אין לי ספק באמיתות דבריו.

פאר, צבי

מי שנחשד והורשע בעבי־רות מירמה, הקשורות בהב־רחת כסף מדרום־אפריקה וב־נסיון למכור מטיליזהב מזו־ייפים:

פאר הוא איש חמקמק וחלק־לק. הוא השתדל שלא למסור לבית־המישפט יותר מן המי־נימום אשר ידע שאפשר להו־

כיח נגדו, ויותר מן האמור לעיל לא הצליחה ההגנה (הארץ) להוכיח.

פור, מושה

עד התביעה, שהובא כדי להעיד שאבי ולנטין ניסה לקנות בכסף עדויות מפלי־לות נגד בצלאל מיזרחי:

את מגשה פור אני רואה כדג־רקק בעולם הפשע... בכלל, כמו עדים רבים כאן, אין עד זה בוחל באמירת שקר, כאשר הוא חושב שזה מועיל, וכאן יתכן ועשה זאת כדי להאדיר חשיבות עצמו.

צרפתי, מרדכי

ידידו הקרוב של בצלאל מיזרחי, שעליו נכתב בסידרת המאמרים הראשונה ב־„הארץ", פרי עטו של רן כסלו, כי הוא „האיש מיספר

אחד במערכת אירגוני־הפשיעה בארץ."

השופטת בצטטה את דו"ח מאיר שמגר:

אין בידינו ראיות, שמרדכי צרפתי אכן שולט על תחומי הפשיעה... ידוע לנו כי ניסה לא־אחת לנצל קשרים חברתיים, אותם קשר עם עובדי־ציבור, כדי להשיג הקלות או טובות־הנאה, וכי מאידך קשרים לו עם אנשים החשודים כעברי־נים, אך תיאור זה של עיסו־קיו והתחברויותיו עדיין לא הו־פך אותו למולך בכיפה בעו־לם הפשע או בחלקו... נוכח־תי לדעת כי אכן יש אנשים בחוגו המאמינים ביכולתו להש־פיע על רשויות השילטון... בהתאם למידע שבידי, שואבת האמונה הנ"ל במידה לא מע־טה מן הצורה שבה הציג מר צרפתי עצמו את קשריו ואת כוח־השתדלנות שלו.

רונן, אלי

מיסעדן תל־אביב, שטען ב־עדותו כי הוצע לו שוחד כדי שיעיד נגד בצלאל מיזרחי:

הוא גבר חסון ונאה ויהיר,

ובעל ביטחון עצמי מופגן. נכו־תו, אשר מקורה לא נודע לי, לא השאירה סימנים הנראים לעין... כפי שהכרתי את רונן הוא מוכן, ללא נקיפות מצפון, לשקר לעת הצורך. אם נותר ספק בליבי שמא היתה כאן קנוניה לייצר עדות לרעת ה־הגנה, הרי שלפחות השתכנע־תי ללא ספק כי סיפורו של רונן, אי־אפשר לסמוך עליו, ואיני מאמינה לו כי קרה כ־דבר הזה.

רוקושטיין, מיכה

עבריין, ידיד לשעבר של בצלאל מיזרחי, אשר נתפס כאשר ניסה לסחוט ממנו מיליון לירות:

התרשמתי מעדותו של פפה בפני כי זהו איש אשר השבו־

עה אין לה משמעות עבורו. הוא תמיד יאמר את אותם דב־רים אשר בעת אמירתם נראים לו יעילים ביותר למען עצמו, ובכך הוא מודה (כשאמר): „אז מה? אסור לשקר? יש בן אדם שלא משקר?"

רז, אבי

לשעבר כתב לענייני פלילים של „מעריב", שהעיד על איום או איום מרומז של בצלאל מיזרחי כלפיו:

עדותו של אבי רז היתה מאד לא־ברורה... לא אוכל לק־

בוע מדוע, בעדותו בבית־המישפט, מסר אבי רז את ה־דברים בצורה מעורפלת ש־כואת. האם באמת לא זכר או־תם ביתר דיוק, או שמא פחד למסרם?

שאולי, רפי

בעל מיסעדות ומועדונים ב־תל־אביב, העיד על פרשת ח־עבריין דויד צלניק (המוזכר ביחד עם שאולי ב„מיסמך ה־11"). בעדותו טען כי שי־מש כבורר בסיכסוך כספי בין צלניק לשותפו האמריקאי ב־סופרמרקט בניו־יורק, יהודי בשם שקולניק:

הנתבעים (הארץ) טוענים כי כל התערבותו של שאולי בפי־רוק העסקים שבין צלניק ל־שקולניק לא התייחסה באמת לעניין של סופרמרקט, אלא ל־עיסקה של הברחת־סמים, אשר לא עלתה יפה. זאת, כמובן, לא יכלה להוכיח, ושאולי מכחיש דבר זה בתוקף. הוא עומד על־כך שאמנם ראה בניו־יורק את הסופרמרקט. אני מאמינה ש־אמנם היתה קיימת חנות כזאת, אלא שייתכן מאד שבמסווה של חנות, התנהלו עסקים לא־חו־קיים, או שהרווחים מעסקים

כאלה היו אמורים להיות מוש־קעים באותה חנות. ואמנם, קשה להאמין, שאיש כמו צל־ניק, מייד כשבא לניו־יורק, ימצא מלווים שילוו לו כ־30 אלף דולר להשקעה בעסק זה.

סיפורו של שאולי בדבר הס־כמתו לעסוק בתיווך הזה בין שני אנשים, אשר אחד מהם היה מוכר לו כבעל עבר פלי־לי עשיר, והשני לא היה מוכר לו כלל, לא שיכנע אותי שהוא פעל כאן אך ורק מתוך מגי־עים של רצון לעזור בשיקומו של אסיר משוחרר. יותר סביר לחשוב שהיה לו אינטרס יותר ממשי בעסקים שבין שני האנ־שים הנ"ל, אך מחוסר הוכחות לא אוכל, כמובן, לקבוע דבר בגידון זה.

שפירא, מוניה

סוחר מכוניות, אחד הבע־לים של עיר־המכוניות בחר־צליה, ומי שעמד בקשרים עם בצלאל מיזרחי בעניין בניית קאונטרי קלוב ברמת־השרון. שפירא היה היחיד מכל ידידי מיזרחי שלא החמיץ אף ישי־בת אחת בבית־המישפט:

עלי לציין שפרט לעניין אחד, שבו התרשמתי ששפירא מנסה להסתיר עובדות (עניין רכישת המכונית מראש מועצת רמת השרון), קיבלתי רושם טוב מגילוי־הלב אשר בו מספר

שפירא את כל העובדות, שמהן הסקתי את מסקנותי.

עדים בכלל

אפילו היו בידי הנתבעים (הארץ) הודעות שמסרו עדים מחוץ לכתלי בית־המישפט, ב־מיקרים רבים סירבו העדים לח־זור על הדברים בשבועה — הן אם זה היה מחשש להפליל עצמם או מחשש נקמתם של אחרים, שעלולים היו להיות מופללים. לא מעט פחד ראי־תי בעיניהם של חלק מהעדים שבאו להעיד, ולא מעט שק־רים נאמרו כאן בשבועה, ללא היסוס, ולעיתים אף בשחצנות מתרברבת. מיספר ניכר של עדים לא נאות להעיד כלל, עד שלא הובטח להם חיסוי שמם מפירסום, באשר לטענתם, עצם הזכרת שמם, בהקשר ל־פרשות הנדונות כאן, עלול לפגוע בהם מבחינה מישפחתית, חברתית או עיסקית.

צאו עם הילדים למסע בחלל!

חללית אמריקאית חדישה תקח את הילדים ממאירלנד למסע בין כוכבים שלא ישכחו לעולם

העניקו לילדים חוויה בלתי נשכחת. בואו לחללית העגקית שנחתה זה עתה במאירלנד. שבו במושבי האסטרונאוטים והמריאו למסע הרפתקאות מקסים בין כוכבים. רעש המנועים, הקולות הקוסמיים ברקע, מראות הירח ומלחמות הכוכבים המוקרנים בעת הטיסה וטלטול החללית – מעניקים לילדים תחושת חוויה יחידה מסוגה של טיסה אמיתית בחלל.

החללית ש"משגעת" את ילדי ארה"ב – ממריאה עכשיו גם ממאירלנד.

...ולאחר שתנחתו מחכים לכם במאירלנד עוד מתקני שעשועים רבים. לקינוח תוכלו לבקר במוזיאון השעווה ולעלות במעלית הזכוכית למצפה שלום – הגבוה ביותר בארץ.

העניקו לילדים יום של כיף ובילויים במאירלנד.

מאירלנד

גן השעשועים בכל-בו שלום

שעות הפתיחה: בימים א'—ה' 9.00—21.00; ביום ו' 9.00—14.00
במוצאי-שבת מצאת השבת עד 10.00 בלילה

ערב ביקורו של הנרי קיסינג'ר בארץ, חושף חוקר אנגלי את מעשיו

וטושן: זהו איש מסוכן, ציני, רמאי, רצחני ומוכה שיגעון־גדלות

ה ישראלים רגילים לראות בהנרי קיסינג'ר מישהו כימעט „משלנו". יקה קצת אכסנטרי, אנושי מאד ביוהרה שלו, המהולה גם בחוש־הומור, במעין פיזור־נפש פרופסורי חביב, דמות שיכלה בקלות לפסוע מעדנות ברחובותיה הנאים של שכונת רחביה הירושלמית, בשבת אחרי־הצהריים, ולרטון בגרמנית על הנימוסים הפגומים.

בעיני שוחרי־השלום היה קיסינג'ר גם גורם מסייע חשוב לעניין השלום, מחזיר שבויים, כופה הסכמי־ביניים, טס ללא־לאות בין בירות המרחב, מזיל דמעות בנמל־התעופה בן־גוריון על גורל ישראל.

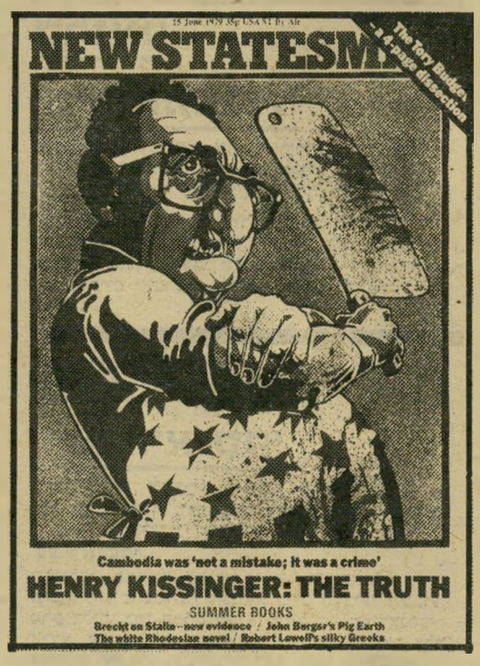
קיסינג'ר היה מטרה להפגנות השוביניסטים של חרות וגוש־אמונים. לכן היה, כמובן, מוקד טבעי לאהדת מחנה־השלום. בהקשר הישראלי אין כל סיבה להתחרט על יחס זה, ולכן אפילו אני התחלחלתי למראה ציור־השער בגליון השבועון ניו־סטייטסמן, ביטאון השמאל המתון בבריטניה, מה־15 במאי.

דמותו המוכרת של הנרי קיסינג'ר מצוירת כשהיא טובלת בים של דם, בידו מאכלת מאדימה והבעת פניו כשל רוצח אחוז טירוף.

„קמבודיה — לא שגיאה אלא פשע" נאמר בכותרת־המישנה, ומתחתיה, באותיות שחורות בולטות: „הנרי קיסינג'ר — האמת?"

התקפה בוטה כזאת בעיתון רציני עד־אימה, הרחוק מכל סנסציונליזם, מעוררת סקרנות מוצדקת. אבל מעבר לסקרנות יש עניין מייוחד ברקע ובסיפור פרשת קמבודיה — סיפור השמדתה של ארץ אחת תוך כדי מילחמה באירגון־שיחרור בארץ־אחרת. הדבר דומה באורח מחריד ללבנון.

הלקחים מסיפור קמבודיה הם חשובים לא רק לצורך דה־מיסטיפיקציה של דמויות ושל מעצמות גדולות. התוצאות המרות של שימוש בכוח ובאמצעי־הונאה, אפילו מתוחכמים, מן הראוי שיעמדו לנגד עינינו. הם אקטואליים גם לגבי ישראל.

קיסינג'ר על שער „ניו סטייטסמן"
דמיון מצה"ל למיבצע־ליטאני

יחד עם זאת גילה הנסיך סיהנוק גם כישורים פוליטיים מצויינים, קסם אישי, מרץ רב ואינטליגנציה. מטרתו העיקרית היתה קיום שלומה ועצמאותה של קמבודיה מול שכנותיה.

נסיך ומנצח־ג'אז

ב קמבודיה, שגודלה הוא בערך כשל אנגליה ווילס, חיו חמישה מיליון אנשים ברמת חיים גבוהה, במרשגים אסיאתיים. זוהי ארץ ירוקה ושלווה, אבל תלויה בשיטה מורכבת של השקייה וטיפוח. על הנשיא סיהנוק הוטלה המשימה הקשה לשמור על האיזון בין מקורות־המים והאדמה הפוריה, ולנווט את מדינתו הקטנה במרחב־המחייה שבין ויאט־נאם ותאילנד החזקות.

סיהנוק, שזכה בעצמאות משילטון צרפת, היה נחוש־החלטה לקיים מדיניות של „ניטרליות קיצונית" בין השכנות היריבות, וגם בין המעצמות הגדולות — ארצות־הברית, ברית־המועצות וסין.

אמריקה גילתה תמיד חשדנות רבה כלפי קמבודיה. חוסר־סבלנותה כלפי סיהנוק גבר ככל שגברה מעורבותה בוויאט־נאם בשנות ה־60'. הצפון־ויאט־נאמים ניצלו שטחים במיזרח קמבודיה לנתיבי אספקה לכוחותיהם בדרום. הם בנו לעצמם מין כיסי־מיקלט מפני העוצמה האמריקאית. לסיהנוק לא היתה כל אפשרות של ממש למנוע שימוש כזה באדמת קמבודיה, והוא עצם עין.

המפקדים הצבאיים האמריקאיים שיכנעו את עצמם, שעל ארמת קמבודיה מצויות מיפקדות לכוחות־עוצמה של הצבא הצפון־ויאט־נאמי. חשמרת מיפקדות אלה, טענו מפקדי הצבא, ישימו קץ לכל קשייהם במיל?חמת ויאט־נאם. היתה זאת אשליה גמורה.

ומנצח־ג'אז

ב קמבודיה, שגודלה הוא בערך כשל אנגליה ווילס, חיו חמישה מיליון אנשים ברמת חיים גבוהה, במרשגים אסיאתיים. זוהי ארץ ירוקה ושלווה, אבל תלויה בשיטה מורכבת של השקייה וטיפוח. על הנשיא סיהנוק הוטלה המשימה הקשה לשמור על האיזון בין מקורות־המים והאדמה הפוריה, ולנווט את מדינתו הקטנה במרחב־המחייה שבין ויאט־נאם ותאילנד החזקות.

סיהנוק, שזכה בעצמאות משילטון צרפת, היה נחוש־החלטה לקיים מדיניות של „ניטרליות קיצונית" בין השכנות היריבות, וגם בין המעצמות הגדולות — ארצות־הברית, ברית־המועצות וסין.

אמריקה גילתה תמיד חשדנות רבה כלפי קמבודיה. חוסר־סבלנותה כלפי סיהנוק גבר ככל שגברה מעורבותה בוויאט־נאם בשנות ה־60'. הצפון־ויאט־נאמים ניצלו שטחים במיזרח קמבודיה לנתיבי אספקה לכוחותיהם בדרום. הם בנו לעצמם מין כיסי־מיקלט מפני העוצמה האמריקאית. לסיהנוק לא היתה כל אפשרות של ממש למנוע שימוש כזה באדמת קמבודיה, והוא עצם עין.

המפקדים הצבאיים האמריקאיים שיכנעו את עצמם, שעל ארמת קמבודיה מצויות מיפקדות לכוחות־עוצמה של הצבא הצפון־ויאט־נאמי. חשמרת מיפקדות אלה, טענו מפקדי הצבא, ישימו קץ לכל קשייהם במיל?חמת ויאט־נאם. היתה זאת אשליה גמורה.

המטורף התורן

סיוע לקיצוניים

ת יאוריית המטורף בפוליטיקה — כך מכתיר ה־ניו סטייטסמן את סידרת־המאמרים, המטפלת בפרשת קיסינג'ר וקמבודיה. היא מוכרת לנו היטב במרחב, אפילו מפרשת „המטורף התורן" שהיה יורה מפעם לפעם בירושלים.

אבל כאן מדובר בנשיא ארצות־הברית, ריצ'ארד ניכסון, וביד־ימינו, הנרי קיסינג'ר, שניסו להמחיש לאויב ביהם בווייט־נאם שהם מסוגלים לפעולות בלתי־רציונליות למען הניצחון, אפילו אם מדובר בהשמדת עם שלם בהפצצות רצחניות.

המוניטין שיצאו לקיסינג'ר, כמדינאי בעל שיעור־קומה היסטורי, תחת פרס־נובל לשלום, הפכו אותו דמות אגדתית־כימעט בעולם כולו. עתה יצא סופר אנגלי צעיר, ויליאם שאוקרוס, לנגח את אגדת קיסינג'ר בסיפרו החדש אירוע צדדי. שאוקרוס משתמש במיסמכים שנחשפו בארצות־הברית, באמצעות החוק החדש לחופש־מידע, כדי להוקיע את מעשי קיסינג'ר וניכסון בקמבודיה הניטרלית. אירוע צדדי היה השם שהם עצמם העניקו למיבצע, ובכך חשפו את הבוז העמוק שרחשו לאומה שתקפו במיבצע־ההפצצה הרצחני והמקיף ביותר בהיסטוריה עקובת־הדמים של התקפות מהאוויר.

קיסינג'ר עיצב את המדיניות להפצצת קמבודיה על האשליה שבכך ינחית מכת־מוות על הוויאט־קונג ועל צפון ויאט־נאם. הוא ביצע את תוכניתו תוך הונאת הקונגרס, ותוך כדי הארכת המילחמה שעליה הכריז בציבור שהיא „עומדת להסתיים".

כדי לשמור על ההפצצה האדירה של קמבודיה, חתרו הבית־הלבן וקיסינג'ר תחת מיפקדת חיל־האוויר, עקפו את כל הציונורות המקובלים, ובכך חובלו ששום עיקרון מוסרי או ליגלי לא היה נר לרגליהם.

כדאי לציין, עבור הקורא החמים, שלא מדובר בקמבודיה של חמר רוז' הרצחני, אלא במדינה ניטרלית, בהגת הנסיך סיהנוק. ויליאם שאוקרוס מוכיח, שההפצצות סייעו לחמר רוז' להשתלט על קמבודיה בעיקבות הדמוריליזציה והחורבן שהמיטו על ארץ זו.

בתחילת שנות ה־70' היתה קמבודיה, תחת שילטונו של הנסיך סיהנוק, ארץ שלווה־יחסית באיזור שסוער קרבות.

קיסינג'ר והנשיא פורד בכריחה מוויאט־נאם
מוטה גור היה יותר כן

ויליאם שאוקרוס אינו יוצר אידיאליזציה של החברה שהושמדה.

קמבודיה לא היתה דמוקרטיה. סיהנוק נהג במדינה, שבה שלט מ־1941 עד 1970 כשליט פיאודלי לכל דבר. הוא היה נסיך, ראש־מדינה, ראש־ממשלה, נשיא התנועה המדינית העיקרית, וגם מנצח תיזמורת ג'אז, עורך־עיתון, במאי־סרטים ומהמר מושבע. הוא ניסה לאחד ולגלם בעצם אישיותו אלמנטים בודהיסטים, סוציאליסטיים ואפילו דמוקרטיים, אך גילה חוסר־סבלנות לביקורת, ונאומיו היו מוזרים, ולעתים מעורפלים, בסיגנון המייוחד לו.

חרף התבוסות והקשיים בוויאט־נאם, סירב הנשיא לינדון ג'ונסון להיגרר להתקפה על קמבודיה הניטרלית. הוא היה עד להשלכות הבינלאומיות, ולסערה שתתעורר בתוך ארצות־הברית אם יילך בדרך מפוקפקת כזו, ודחה את כל הלחצים הניציים בתוך הצבא בעניין זה.

תאוריית הטירוף

ל אכונה של קמבודיה, בחר הגנרל קרייטון אברמס לפנות לוושינגטון בבקשה לתקוף את קמבודיה בפברואר 1969, חודש אחרי שניכסון הושבע כנשיא. הבקשה הועברה להנרי קיסינג'ר, הנשיא החדש של המועצה־לביטחון־לאומי.

רבים תמהו כיצד מינה ניכסון את קיסינג'ר, שתקף אותו נמרצות בעבר, לתפקיד כה חשוב. אבל מיסמכים והקלטות, שהתגלו מאוחר יותר, חשפו את מישחקו הדו־פרצופי של קיסינג'ר, שגינה לא פעם את ניכסון מאחורי גבו, אבל החניף לו ללא־הרף בפניו. קיסינג'ר העמיד את המועצה־לביטחון־לאומי לשירות הנשיא, שתמיד התעניין בנושאי־חוץ יותר מאשר בבעיות־פנים.

קיסינג'ר הצליח לנטרל את המועצה מכל פיקוח, וביכלל זה של שר־ההגנה ושר־החוץ. הוא הפך מקור המידע העיקרי של הנשיא, וגם מוסת ההחלטות וההכרעות של הרשות המבצעת. לא רק כוחו הריכוזי וכישרונותיו של קיסינג'ר הועמדו לרשות הנשיא, אלא גם האידיאולוגיה הפסימית, שבה דגלו ניכסון וקיסינג'ר כאחד. היתה להם התחושה שהסובייטים הם בעלייה מתמדת, תודות לתוסנם המוסרי וליכולתם להחליט ללא עכבות של דעת־הקהל ומוסדות נבחרים. שיטות קבלת־ההחלטות באמריקה לא היו מתאימות לעימות עם הסובייטים, חרף הכוח הצבאי האדיר שעמד לרשותו של הבית־הלבן. „עלינו לנהוג כמעצמת־על," גרסו ניכסון וקיסינג'ר. הכוונה היתה להיפטר מכל העכבות וההיסוסים שמקורם במישטר דמוקרטי, או באידיאולוגיה ליברלית. „חשוב להמחיש לסובייטים שאנו מסוגלים לפעולות תקיפות ואי־רציונליות," הסעים ניכסון.

הסברו לבוב הולדמן, אדריכל פרשת־ווטרגייט, הוא מאלף במיוחד: „אני קורא לזה תיאוריית המטורף, בוב.

„הגעתי לנקודה שבה אעשה כל דבר, כדי להחיש את סופה של מילחמת ויאט־נאם. אני אדליף להם שניכסון מסוגל לכל, מרוב טירוף אנטי־קומוניסטי. קשה לרסן

(המשך בעמוד 46)

* קאריקטורה של הרבלוק בניויורק טיימס.

תשקיף

אישיות בכירה

תאלץ להתפטר

אישיות בכירה ביותר תאיץ להתפטר בשבועות הקרובים.
אותה אישיות תתפטר, כדי שמעשים בלתי־חוקיים שלה, עוד מהתקופה לפני שנכחרה לתפקידה הרם, לא יגיעו לידיעת הציבור.

השופט התפטר

מוצה"ל

אב בית־הדין הצבאי, שדן בערכאה הראשונה את הקצין שרצח שבויים בעת מיבצע ליטאני, מתפטר בימים אלה מצה"ל.
התפטרותו של הקצין־המישפטן באה כמחאה על־כך שהרמטכ"ל המתיק את עונשו של הקצין.

א"יזברג יחרום לחרות

המיליונר שאול אייזנברג, אשר רכש בשבוע שעבר את בנק הספנות, יתרום כספים ניכרים לתנועת־החרות.
הכנה בעניין זה הושגה בשיחה שקיים אייזנברג עם ראש־הממשלה, מנחם בגין.

המשך מישפט

מיזרחי - בספק?

ידידיו של בצלאל מיזרחי מייעצים לו שלא להמשיך במישפט. לעצתם, על מיזרחי להודיע עתה כי מאחר ולא הגיש את המישפט לשם רווח כספי, אלא רק כדי לזכות בטיהור שמו, הוא מוותר על המשך המישפט.
לפי דעת ידידיו של מיזרחי, יימנעו בדרך זו ממיזרחי שני סיכונים שבהמשך המישפט. האחד: שהחקירה והעדים יגבי שמו הטוב של מיזרחי לפני פירסום הכתבות ב"הארץ", עדויים להיות בלתי־נעימים לו; והשני: שהשופטת עשוייה לפצות את מיזרחי בסכום סימלי ביקבר, שיהווה לגבי סטירת־לחי ציבורית.

חקירה נגד

אישים בירושלים

מישטרת ירושלים פתחה בחקירה לגילוי טובות־הנאה שקיבל הקבלן שימעון („מימון") לוי מאישים שונים בירושלים, בעיקבות התערבות אישים שונים במישרדים הממשלתיים והעירוניים.
כיון היתר ייחקרו חריגות־בניה מאושרות שניתנו למימון לוי, והטבות שהעניק לוי לאישים שונים תמורת טיפולם בעניינו.

ח"כים חייבים

חצי מיליון

חברי הכנסת ויועציהם חייבים למיזנון־הכנסת סכום של חצי מיליון לירות.

מהנהלת מזון „הילטון" נמסר כי חברי־כנסת רבים נמנעים מלשלם את חשבונות המיזנון שלהם במשך שבועות וחודשים.
בשיא החובות מחזיקה סיעת היחיד של גידעון האוזנר מל"ע. חובות הל"ע למיזנון הכנסת לא שולמו במשך למעלה מחצי שנה.

ברזאני

יהיה המפכ"ל

גברו סיכוייו של מפקד מישמר הגבול, צבי („צביקה") בר (ברזאני), להיות המפכ"ל הבא של המישטרה.
שר־הפנים, הד"ר יוסף בורג, החליט למנות איש־מישטרה לתפקיד המפכ"ל, ולא להביא אדם מבחוץ. בעיקבות לחץ מקורבו של בורג, מנכ"ל מישרד־הפנים חיים קוברסקי, כימעט מובטח התפקיד לברזאני.

שמיר סירב

לשצ'ראנסקי

יושב־ראש הכנסת, יצחק שמיר, מנע מח"כ הליכוד דב שילנסקי לערוך הפגנה סימלית במיזנון הכנסת, למען אנאטולי שצ'ראנסקי.
שילנסקי, בתיאום עם אשתו של שצ'ראנסקי, תיכנן להגיש במיזנון הכנסת, ביום הרביעי השבוע, מרק דלוח, כמו המרק שהוא מזונו של שצ'ראנסקי בכלא. שמיר סירב לאפשר לשילנסקי להכניס צלם למיזנון הכנסת, ובעיקבות זאת ביטל שילנסקי את הפגנתו במיזנון, משום שלטענתו: „אם לא יהיה צלם, אף אחד מהח"כים לא יבוא."
במקום זאת יציב שילנסקי שולחן סימלי, בכניסה למיזנון ועליו סיר מרק. במיסדרון מרשה שמיר לשילנסקי לצלם.

חצי מיליארד

תמורת האיצטדיון

ביוזמת ח"כ מנחם פרוש חזמין ראש־הממשלה, מנחם בגין, את ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, כדי להשפיע עליו לבטל את הקמת האיצטדיון בשועפט.
עוד לפני הפגישה דאג קולק להודיע לראש־הממשלה דרישתו לביטול האיצטדיון: חצי מיליארד לירות, לשם רכישת קרקע במקום אחר, כדי להקים עליו את האיצטדיון. כאשר שמע זאת ראש־הממשלה, הוא ביטל את הפגישה עם קולק.

שופט יצטרף

למישרד עורכי־דין

אחד מבכירי השופטים עומד להתפטר בקרוב מכס השיפוט, ולהצטרף לאחד ממישרדי עורכי־הדין הגדולים בתל־אביב.
השופט שיתפטר ייכנס כשותף במישרד עורכי־הדין של יצחק מורין, שבו היה שר־המישפטים שמואל תמיר השותף הבכיר, עד שהצטרף לממשלה.

ארליך שוקל

החלפת לין

שר־האוצר שימחה ארליך שוקל את החלפתו של הממונה על הכנסות המדינה, אוריאל לין. ארליך כועס על לין, על שהיה היחידי שהדליף פרטים מכנס עדר.
כאשר נודעה כוונתו זו של ארליך, החל לין שולח אליו שתדלנים, כדי לחסוך את רוע הגזירה. בין היתר התבקשו עסקנים של המיפלגה הדתית להשפיע על ארליך שיא לפטר את לין, וכן התבקשו עיתונאים אחדים, המקורבים לשר־האוצר, להשפיע עליו לסלוח ללין.
בתחילת השבוע נפגש לין עם סגן־שר־האוצר, יחזקאל פלומין, בעניין זה, אולם פלומין נמנע מלהבטיח ללין דבר.

„הילטון" יחבע

את הממשלה

מזון „הילטון" בירושלים עומד להגיש תביעה אזרחית נגד ועדת־השרים לענייני ממים וטכסים, שבראשה עומד השר יצחק מודעי.
מהות התביעה היא כספית. הילטון טוען כי עדיין לא קיבל את דמי הארוחה שערך, בהזמנת הוועדה, לנשיא ארצות־הברית, ג'ימי קארטר. הסעודה החגיגית נערכה לכבוד קארטר במישכן הכנסת לפני כמה חודשים.

„הארץ" ישלם

600 אלף

„הארץ" ייאלץ לשלם לבצלאל מיזרחי סכום של כ־600 אלף לירות, עוד לפני שייקבע גובה הפיצוי — אם בכלל — אשר יהיה על העיתון לשלם למיזרחי כינגד הוצאת החיבה.
מילבד הסכום של 250 אלף לירות שפסקה השופטת כשכר־טירחת עורכי־הדין של התובע, חייב קבוצה כי „הארץ" לשלם גם את הוצאותיו של מיזרחי. הוצאות אלה מסתכמות בכי 350 אלף לירות, מהם כ־265 אלף לירות אגרת בית־מישפט עד תביעה בסך 10 מיליון, והיתרה עבור הוצאות של העתקת פרוטוקולים והוצאות שונות.
פרקליטיו של מיזרחי כבר שיגרו דרישה בכתב ל„הארץ", להשליש כי ידם את הסכום מייד.

חקירה מסועפת

בנאות סיני

המישטרה הקימה צוות מייוחד לחקור את פרשת המאבק בין מתיישבי נאות־סיני ואוהדיהם לבין חיילי צה"ל, בפרשת גן־הירק.
הצוות, אשר בראשו עומד רב־פקד דן גולן, חקר כבר עשרות עדים, וריכז חומר מצולם ומתועד רב. הוא עומד להגיש את מסקנותיו ליועץ המישפטי בימים הקרובים.

חותר פניה

ברמזור אדום

מומחי מישרד־התחבורה בוחנים עתה את ההצעה להתיר פנייה רכב ימינה ברמזור, גם כאשר ברמזור דולק אור אדום.
אפשרות זו מונהגת בכמה ארצות בעולם, ושם התברר כי אינה מהווה סכנה.
מילבד ההיבטים הבטיחותיים בהצעה, בודקים מומחי המישרד גם את ההיבטים התקציביים שלה. אם אמנם יוחלט על־כך, יהיה צורך להרכיב בכל צומת רמזורים צהובים מהבהבים, ולהתקין שילוט מתאים למכוניות ולהולכי־הרגל.

דן מרגלית בספק

בשיחות שניהלו אנשי קואליציה ואנשי המפד"ל עם שר־החינוך, זבולון המר, ניסו הללו לשכנעו לוותר על מועמדות כתב הארץ, דן מרגלית, לתפקיד מנהל הטלוויזיה, ותמורת זאת הבטיחו להשיג הסכמה נרחבת להדחת ארנון צוקרמן.
הועלו שמות אחדים של מועמדים חדשים, והמר לא פסל את ההצעה, אם כי ביקש שהות לדון על כך.

■ ■ ■

תיקון טעות: בעמוד 32 של גליון זה נאמר בטעות כי הקבלן בצלאל מיזרחי מופיע בתצלום לצד אשתו, שולמית. למעשה מופיע בצלאל מיזרחי בתמונה זו לצד בתו של מרדכי („מנטש") צרפתי.

העם
עיניים להם ולא יראו

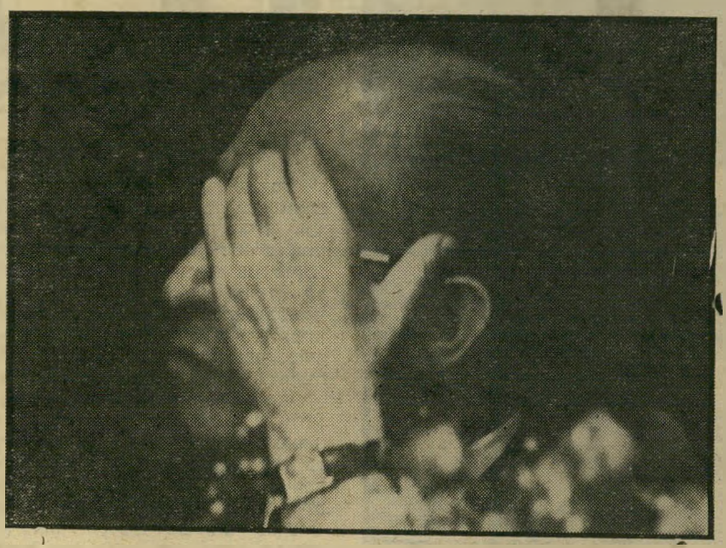
שלושה ראשי־ממשלות ביקשו מבגין לפקוח את עיניו — ושווא

פיתגם סיני עתיק אומר: „אם אדם אחד אומר לך שאתה שיכור, צחק. אם אדם שני אומר לך שאתה שיכור, בדוק את עצמך. אם אדם שלישי אומר לך שאתה שיכור, לך ליישן!"

דבר כזה קרה השבוע למנחם בגין.

קאנצלר קרייסקי ויאסר עראפאת כמסיבת־עיתונאים בווינה
„רק ישראל אינה מבינה..."

ראש־ממשלה בגין בוועידה לדיון בטרור הבינלאומי
„רק עיוור אינו רואה..."

שלושה אנשים אמרו שהוא עיוור. ושלושתם היו ראשי־ממשלות.

3 ראשי־ממשלות. הראשון היה ראש־הממשלה לשעבר של הולנד הידידותית, יוסף ואן־דר־אויל.

הוא הוזמן לארץ כדי להשתתף בוועידה עולמית על הטרור, שכונסה ביוזמת הממשלה. הוא נתקל בבגין, והיו ביניהם „חילופי־דברים קשים", כדברי ההולנדי. בין השאר אמר לבגין: „צריך להיות עיוור כדי שלא לראות שעל ישראל להכיר באש"ף, וכי אש"ף אינו רק קבוצה טרוריסטית."

נראה כי בגין לא התרשם. הוא החליט להמשיך בעיוורונו.

מס' 2 ומס' 3 היו ראש־הממשלה לשעבר של גרמניה הידידותית, וילי בראנדט, חתן פרס־נובל לשלום ולוחם אנטי־נאצי ותיק, וברונו קרייסקי, ראש־הממשלה האוסטרי, שנבחר זה עתה מחדש.

הם עשו מעשה שהסעיר את בגין וגרו־ריו, ובראשם „ראש האופוזיציה" שימעון פרס (ראה להלן). תוכן המעשה: תזכורת לממשלת ישראל כי בלי אש"ף לא יתכן שלום במרחב.

אוטיסטים פעודי. אם לא היה די בשלושה ראשי־ממשלות, הרי בא גם אדם רביעי. הוא חשוב מכל ראש־ממשלה בעולם, כי הוא מייצג מעצמת־על שכוחה גדל מדי יום.

בראיון שהעביר חלחלה קרה במיסדרון־גות וושינגטון, דיבר השייח' אחמד זקי יאמני על משבר־הנפט בעולם. הוא תיאר בקור־רוח את המחסור העומד להחריף, ושיש בו סכנה לרמת־המחייה של מאות מיליוני בני־אדם.

יאמני הזכיר את האפשרות שחבלני אש"ף יטביעו מיכלית־ענק כדי לסתום את מיצר הורמוז, הסוגר מדרום את המיפרץ הפרסי, בין איראן ועומאן. במיצר זה עוברים בכל יום 20 מיליון חביות נפט מסעודיה, עיראק ואיראן. זהו חלק עצום מן התצרוכת העולמית. גם בסיוטי־לילה מרים, חוזים מדינאי העולם עכשיו רק מחסור של 4 מיליון חביות ביום בעולם.

אחרי שהעלה אפשרות מבהילה זו, הגיש יאמני לארצות־הברית דבר הנראה כאולטימטום: „איני סבור כי אתם יכולים לצפות לשיתוף־פעולה מצד הערבים, כל עוד אין לכך תמריץ מדיני. כאשר הערבים רואים שארצות־הברית אינה רוצה או דלק, או בשעה שעמדו במשך כמה שעות בתור, כדי למלא את מיכל־המכונית.

מיהו טרוריסט? מול הקונסנזוס העולמי הגובר, התובע את שיתוף אש"ף בתהליך המדיני, כדי להגיע לפיתרון אשר יכלול מדינה פלסטינית, עומדת ממשלת ישראל ועוצמת את עיניה בהחלטה נחושה. במסע המתמשך של שטיפת־מוח־עצמית, אינה מסוגלת להכריח את ישראל לסגת משטחים המיועדים להפוך המולדת ל־פלסטינים, הם יכולים רק להניע שאר־צות־הברית מוכנה להשלים עם כיבוש ישראלי מתמשך."

לאחר מכן, בצורה מפורשת עוד יותר, כאשר נשאל אם סעודיה מוכנה להגדיל את תפוקת־הנפט שלה, השיב תחילה ב־חיוך, ואחר־כך הציג שני תנאים מפו־רשים: „ראשית, צימצום הצריכה שלכם, ושנית, פיתרון כולל למשבר המיזרח התי־כון, ובראש וראשונה פיתרון לעם הפלס־טיני, אשר יאושו גובר והולך."

את הידיעה קראו מיליוני אמריקאים בשעה שריכבם מושבת במוסך מחוסר כוונ בירושלים הכנס לדיון בטרור הער־למי. הוא נועד, כמובן, להכתים את אש"ף כאירגון טרוריסטי, ולהצדיק את התנג־דות הממשלה לכל מגע עם אש"ף — שהיה עלול להביא לנסיגה מן הגדה והר־צועה.

אולם גם יוזמה זו התנקמה בבעליה. אמנם, הממשלה הצליחה להביא לארץ או־סף מרשים של שכירי־תעמולה ישרא־ליים ומידגם מייצג ממחסן־הגרוטאות של הימין העולמי, כמו הסנטור הנרי ג'קסון. אל אלה הצטרף הבדרן האינטלקטואלי ה־בינלאומי, הנרי קיסינג'ר, שהציג קארי־קטורה פאתטית של מדינאי פושט־רגל המעמיד פנים כאילו הוא חשוב.

אך כנס הטרור הביך את משתתפיו בעלי הרצון הטוב, כאשר בירך אותם מנחם בגין, וכאשר בין אורחי הכבוד בל־טו ראשי אצ"ל ולח"י. „מה ההבדל בין אירגוני־המחתרת בארץ־ישראל של המנ־דאט ובין אירגוני אש"ף היום?" רצו לדעת המשתתפים האקדמאיים, הרגילים לחשוב במושגים אובייקטיביים. בגין ניסה להשיב, אך דבריו עוררו רק גיחוך בין אנשי־המדע הרציניים. כך שירת הכנס את ה־מטרה ההפוכה: הוא הזכיר לרבים כי גם עצמאות ישראל הושגה אחרי מערכה עקו־בה־מדם, שלא חסרו בה סממני־היכר של טרור.

סיכם את השבוע פרופסור אמריקאי, שבא לכנס, ושהשתזף ליד הבריכה של הילטון: „אם מנחם בגין הוא כיום ראש־ממשלה שומר־חוק בישראל, מדוע לא יהיה מחר גם יאסר עראפאת ראש־ממשלה שו־מר־חוק בפלסטין?"

מדיניות
תולדותיו של ביקור

איך החליט קרייסקי לעזור לישראל בניגוד לרצונה — ומי עזר לו

„האם תמשיך לפעול למען השלום במרחב שלנו?" נשאל ברונו קרייסקי לפני כמה חודשים, לפני היבחרו מחדש, על־ידי ידיד ישראל.

„איני יכול לתווך," אמר קרייסקי בנימה של השלמה. „הישראלים שונאים אותי. איני סבור שאמשיך במאמצי. חוץ מאשר בנושא אחד," מיהר לסייג.

„מהו?" השיב בעל־שיחו.

„אני רוצה לעשות למען יאסר עראפאת מה שעשיתי למען אנוור אל־סאדאת."

פירוש הדברים היה ברור. קרייסקי היה המדינאי האירופי הראשון שקיבל את נשיא־מצריים בכבוד־מלכים. את האווירה הידידותית שנוצרה ביניהם ניצל כדי לשדל אותו לפעול למען השלום עם ישראל. בכך נהג קרייסקי לפי המסורת האוסטרית העתיקה, האומרת שיש לרומם את מעמדו של הזולת ולהעניק לו כבוד ונחת, אם רוצים לשלב אותו בתהליכים מדיניים ולהפכו בעל־ברית.

כיום משוכנע קרייסקי כי לא יתכן שלום במרחב בלי מדינה פלסטינית לצד ישראל ושלא תקום מדינה פלסטינית בלי שיתוף אש"ף בתהליכי־השלום. מכיוון שאש"ף פועל עדיין כמהיגות נרדפת של עם נרדף, יש להעניק לו מעמד בינלאומי, להתייחס אליו בכבוד, ובצורה זו למתן את גישתו ולהביא לשילובו במאמצי־השלום.

לפי תפיסת קרייסקי, הענקת מעמד ל־אש"ף אינו תשלום עבור שינוי עמדתו, אלא תנאי מוקדם והכשרת קרקע לשינוי כזה.

הרפליקה של פרס. מי שמכיר את קרייסקי, ידע כי במוקדם או במאוחר ינקוט יוזמה דרמתית כדי להגשים רעיון זה.

כדרכו של קרייסקי, הוכן הדבר במחשבה רבה. במושב של האינטרנציונל הסוציא־ליסטי בשנה שעברה הוצע להזמין את אש"ף במעמד של משקיף. שימעון פרס, הפוחד פחד־מוות מפני דעת־הקהל הלאו־מנית בישראל, קפץ ממקומו והתנגד בלהט. „אש"ף הוא אירגון של מרצחים, המבקש להשמיד את ישראל!" קרא.

היתה זאת מלכודת, שפרס נפל לתוכה. כי דבריו היו מעין רפליקה לקאנצלר האוסטרי. הוא ביקש את רשות־הדיבור ואמר שאין להתעלם מנימוקיו כיבדי־המישקל של פרס. אם אש"ף אכן מבקש להשמיד את ישראל, אין להעניק לו מעמד. אך יש הערכות שונות לגבי עמדתו האמי־תית של אש"ף, ויש־הסבורים כי האירגון מוכן להכיר בישראל ולעשות שלום עימה, תמורת הכרה מצידה. על כן חייב האינ־טרנציונל לנקוט אמצעים סבירים כדי לברר באופן מוסמך מהי עמדת האירגון הפלסטיני.

קרייסקי הציע להטיל על נשיא האינטר־נציונל, וילי בראנדט, חתן פרס־נובל לשלום, לערוך את הבירור הדרוש, ולהביא את המסקנות למושב האינטרנציונל. בראנדט מקובל על הכל, ונחשב גם כידיד נאמן של ישראל.

הדבר נתקבל. פרס ראה בזה ניצחון.

(המשך בעמוד 42)

אל שר המישפטים

כל נסיון לפגוע בשבועון „העולם הזה" יתקל בהת־נגדותם של שוחרי חופש הביטוי, הדמוקרטיה והשלום בישראל.

לא את צלילות הדעת המבקשת לשים קץ לאיבה ולמלחמה צריך להעמיד לדין

כי אם את המתנכלים לזכויות העם הפלסטיני והפרט הפלסטיני.

פרופ' ע. א. סימון	א.ב. יהושע	מנשה קדישמן
נתן ילין־מור	אורי ליפשיץ	ד"ר אבישי מרגלית
פרופ' חיים דרין־דרבקין	אבי כהן	דוד טרטקובר
עמוס קינן	אברהם מור	אריק לביא
יגאל עילם	אהרן אשכנזי	יהושע סובול
ד"ר מתי פלד	אילי גורליצקי	פרופ' אריה זקס
יגאל תומרקין	פרופ' שאול פוגל	ד"ר יהודה (ג'אד) נאמן
רפי לביא	אבנר חזקיהו	יוסי פולק
פרופ' מריון מושקט	פרופ' קלמן אלטמן	ד"ר רוחמה נאמן
פרופ' מיכה בורט	עמרי ניצן	נסים עזיקרי
ד"ר גילה בלס	דידי לוקוב	מיכה אולמן
זיוה יריב	מיכאל ורשביאק	אביטל גבע
גרשון פלוטקין	אלברט כהן	משה גרשוני
אלישע גת	ד"ר אבי עוז	ד"ר יניגה אלטמן
ד"ר שמעון בלס	תמר פלג	שמעון צימר
יאיר גרבוז	ד"ר שמואל אמיר	דן קידר
פרופ' ויליאם פרידמן	רן שחורי	יוסף כרמון
ד"ר משה פיבק	מירה שחורי	חנוך לוין
פרופ' גדעון גילת	לוי גליק	אשר צרפתי
		יבי

10 כושים גדולים

ענקי הכדורסל האמריקאי שיגעו את הילדים,

החתיכות הכושיות היו אט־ רקציה בחוף תל־ אביב. זוהי מריאן, אשתו של סמית.

עשרה כושים ענקים ושני לבנים צעדו בסך אל מחוץ לאולם המכס בלוד. למרות שהשעה היתה אחת אחרי חצות, המתינו להם בחוץ עשרות סקרנים, עיתונאים וצלמים. השחקנים ומלוויהם נחלצו בקושי מההתקפה ועלו על האוטו־ בוס שהביאם למלון רמדה בתל־אביב.

ליגת האן־בי־איי הנחשבת לליגה הטובה ביותר בעולם, מונה כ־200 שחקנים, שה־ מובחרים שבהם הגיעו ביום הרביעי שעבר לתל־אביב, לטיול בן חמישה ימים, שב־ מיסגרתו גם שיחקו במוצאי־שבת נגד נבחרת־ישראל, וניצחו בתוצאה של 108:79.

ביקורם של שחקני הכדורסל הנחיל אכזבה לצעירות הישראליות שציפו להם בהתלהבות. אל כל כושי אתלט גבה־ קומה היתה צמודה במשך כל הזמן כושית דקיקה, הנמוכה ממנו בעשרות סנטימטרים. אבל הישראליות לא רצו לוותר. הסיכוי היחידי היה בחוף־הים של תל־אביב. „אני לא יכול להסתובב כאן בשקט," קונן אחד הענקים, „הן באות אלי בלי בושה, שואלות אותי אם אני נשוי, ולא מוכנות לקבל ,לא' כתשובה."

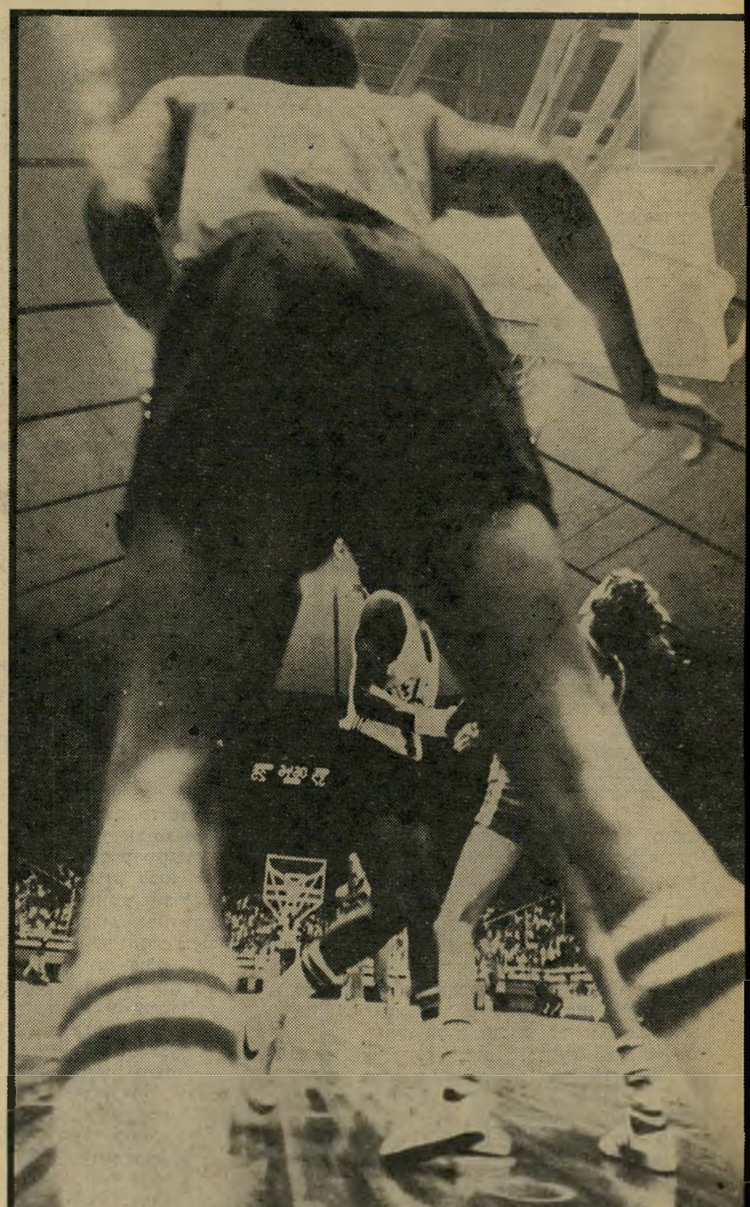
הישראלים הלהוטים אחר כדורסל לא הניחו לאמריקאים במשך כל ימי שהותם בארץ. „מצחיקים הישראלים האלה," אמר גילמור הענק, „הם באים ושואלים אותי מה מיספר הנעליים שלי וכמה אני שוקל."

גילמור הוא שחקן־הציר המחונן של השיקאגו בולס ואחד מהמעולים שבשחקני האן־בי־איי. רבים משווים אותו לעמיתו הרוסי טקאצ'נקו, למרות שגילמור מהיר יותר. הוא גם נחשב לאחד השחקנים העשירים ביותר בארצות־הברית.

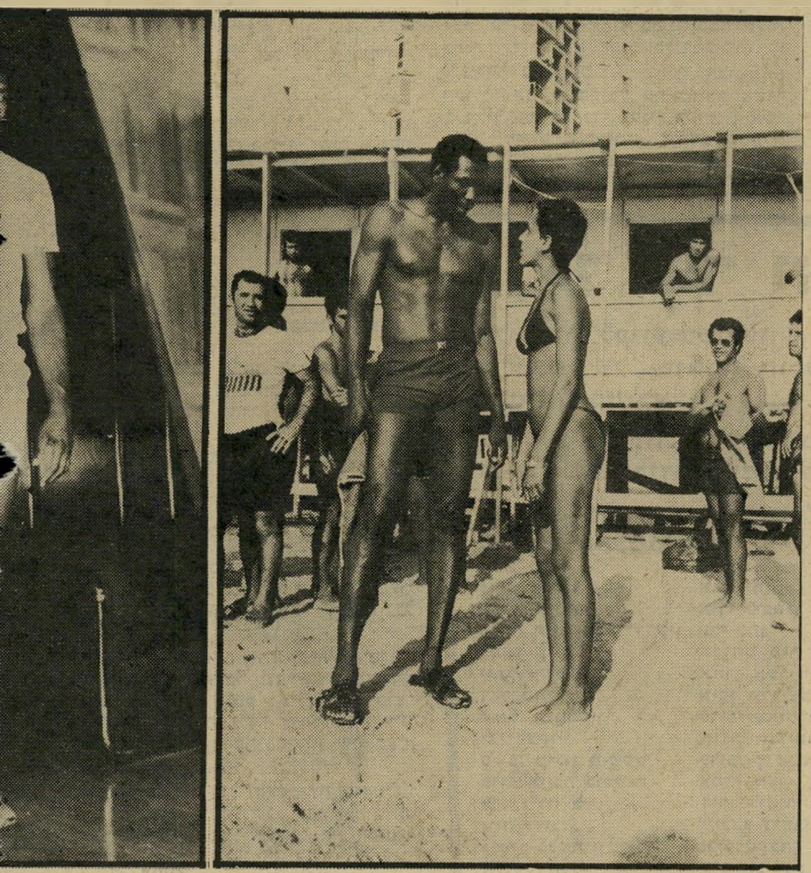
„זה טוב להיות מפורסם," קבע אלווין הייס מהבולטס. „אני חי ברמת־חיים גבוהה. לדעתי הכדורסל הוא מיקצוע כמו כל מיקצוע אחר. מה שעושה אותי מפורסם זה הטלוויזיה, הרדיו והעיתונאים." הייס הוא אחד הקלעים הבולטים בארצות־ הברית. הוא מדורג שם במקום התשיעי בין הקלעים בכל הזמנים, עם ממוצע של 22 נקודות למישחק. הוא כבר ביקר בישי־ ראל בראשית העונה, כאשר נבחרתו שיח־ קה נגד מכבי תל־אביב, ונוצחה 98:97.

במדי ישראל נאלצה נבחרת הענקי של רבים מן הקהל), נגנבה כשהיו בסיור באיטליה. לכל אחד מהם היתה

רגלי הענק של ארטיס גילמור, שמיספר נעליו 52. גילמור הוא שחקן־הציר של „שיקאגו בולטס". כשהוא מתקרב אל הסל, עליו רק להרים את ידו, והכדור בפנים. ארטיס גילמור הוא בן 28, נשוי ואב לשני ילדים.

כרטיס לערב ביקשה נעמי מגבעתיים מאלווין הייס. ההתחלה ניסתה הצעירה להתחיל עם הכושי. הסתבר לה כי הוא נשוי. לכן הסתפקה בהזמנה למישחק.

עד הסופיק שהלך ליווה אותו יד

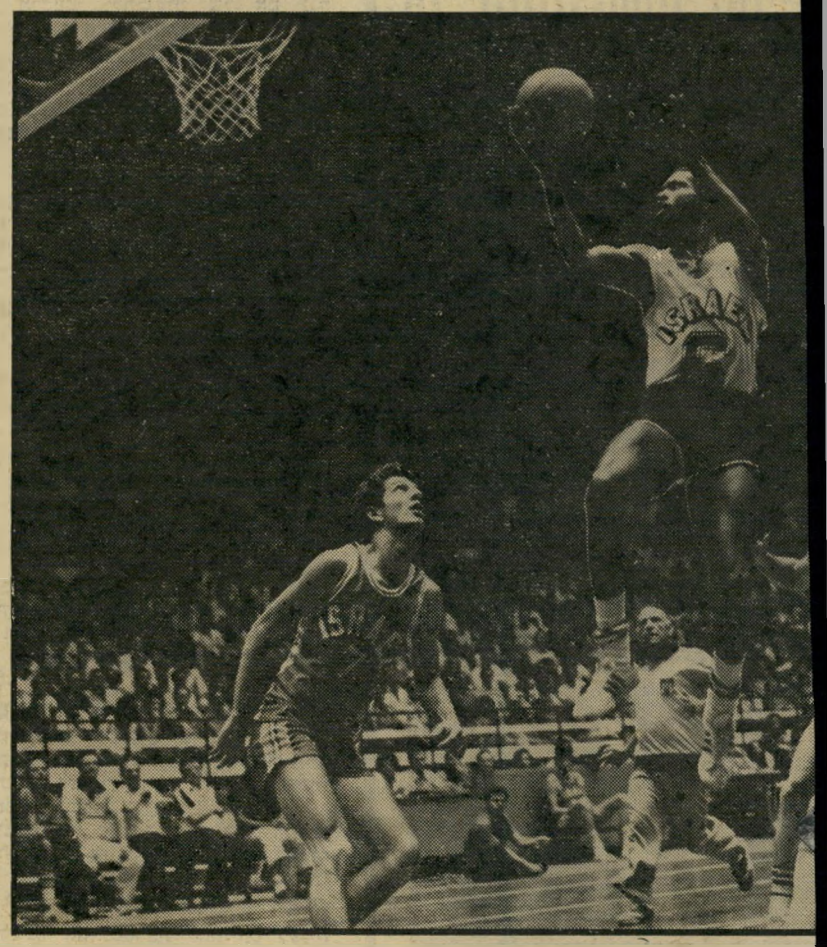
„עכשיו נראה לכם מי אנחנו באמת," הת־ פאר לפני המישחק.

בין הישראלים, שהירבו לבקר את הכוכבים האמריקאים, היה גם שחקן הכדור־ סל, אולסי פרי, שבא לפגוש את מכרו הוותיק, ארטיס גילמור. ארטיס ואולסי שיחקו יחד בהיותם סטודנטים בארצות־הברית. גילמו ביקר בארץ עוד כשהיה סטודנט. הפעם הפגישה היח נרגשת מאד.

אורח אחר היה שחקן־נבחרת־ישראל לשעבר, אי זוהר, שחי שנים רבות בארצות־הברית. הוא בא לבק את ידידו היהודי לארי פליישר, מנהל הקבוצת־ומזכי

נערות והנשים ברחובות תל־אביב

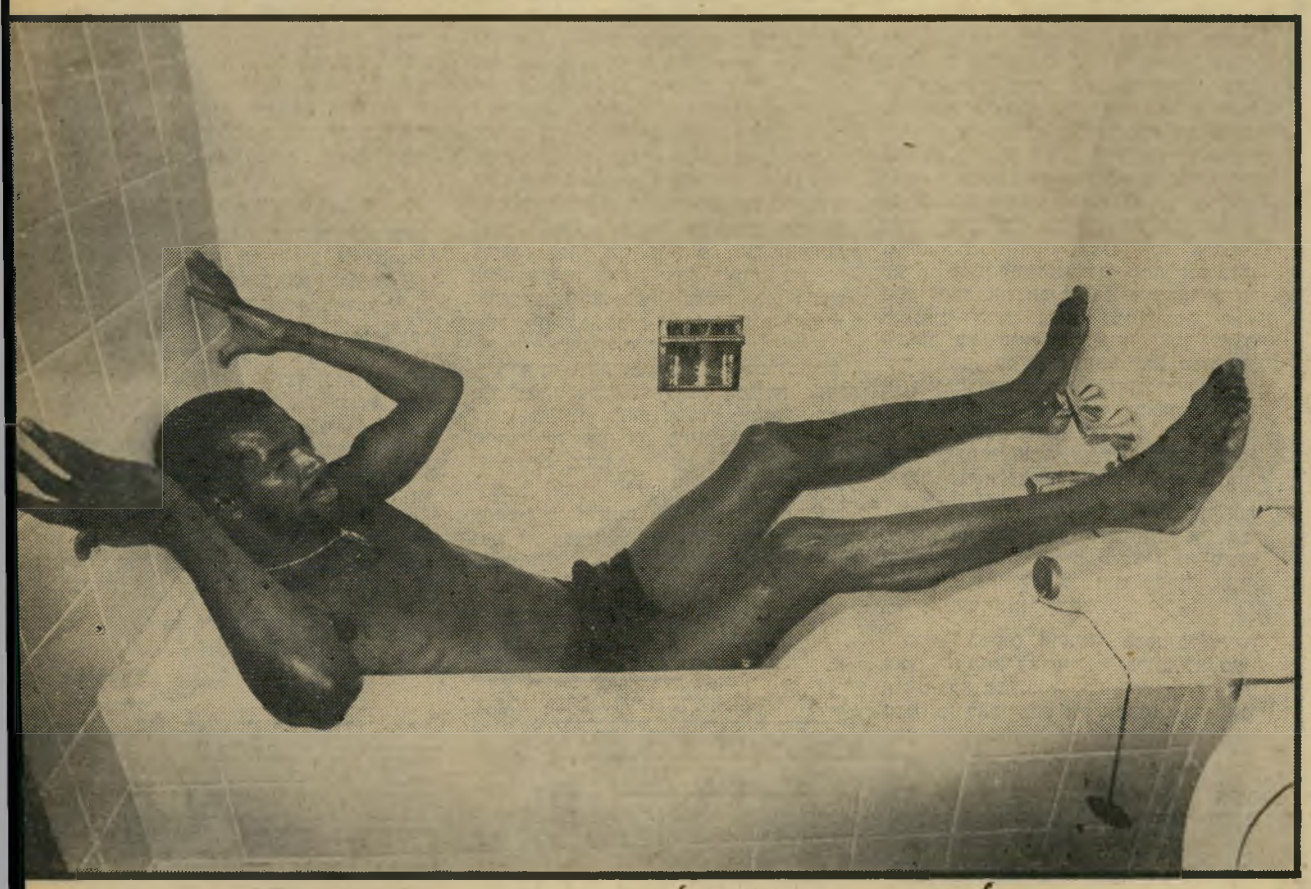
מישחק זוגי

לו הדסון מה„לייקרס" זכה בתשואות לא מעטות במישחק הכדורסל, שנערך במוצאי־שבת בין כוכבי ארצות־הברית ונבחרת־ישראל. כאן הוא יושב בלובי המלון ומושיט כדור לצלמת. לציידו, אשתו ברנדט.

צעצוע לעתק

אחד הילדים הקטנים, שהתארחו במלון, גילה עניין מיוחד בארטיס גילמור, הגבוה שבחבורה. הוא נצמד אליו ולא רצה לחזור להוריו. ארטיס מציידו, השתעשע עם חברו הקטן והבטיח לו ללמדו כדורסל.

אין מקום באמבטיה

רנדי סמית, שחקן־החוץ של „סן דייגו" הגיע למלון רמדה, כדי להינפש מחודשי האימון המפרכים בארצות־הברית. במלון חיכתה לו אכזבה — המיטה היתה קטנה בהרבה ממידותיו (1.93 מ'). רנדי הוא אומנם אחד הנמוכים בקבוצת הענקים, אך לא הצליח להכניס את גופו הענקי לאמבטיה.

הגיע הנודניק הקטן. ארטיס גילמור גילה אורך־רוח וסבלנות של ברזל. לכל מקום ן, שמבטו המשתאה היה נעוץ בנעלי השחקן.

שחק (לפליאתם פני שתלבושתם ומנם, תילבושת

הקבוצה שלו, אבל מאמנם הודיע להם שלא יתכן כי כל אחד ישחק במדים בצבע אחר. לבסוף התנדבו השחקנים הישראלים ונתנו לשחקנים האמריקאים גופיות צבעוניות עם הכתובת „ישראל" עליהן.

בארץ בעיקר כמנהל קבוצת הסברס האמריקאית, שביקרה כאן ב־1975.

לרנדי סמית, שחקן־החוץ של סאן דייגו, ששיחק במוצאי־שבת בחמישייה הפותחת, לא חסרו הצעות מפתות בארץ. אומנם לא הציעו לו לעבור לשחק כאן, אך לעומת זאת, הציעו לו עשרות הצעות שונות ומשונות תמורת כרטיסי כניסה למישחק.

(המשך בעמוד 46)

ר איגוד או־בי־איי **במשך שנים רבות.**
ה **אך יותר מכולם היה שחקן־הכדורסל**
לשעבר, מני מילוא, צמוד לקבוצה במשך
ן **כל שהותה בארץ. ביום שלפני המישחק**
ר **הגיע מני עם אשתו ועם כדור שעליו**
ר **החתים את כל השחקנים. מילוא ידוע**

(המשך מעמוד 39)

הוא לא תפס כי בכך נתן לגיטימציה למגעים עם ראשי אש"ף בדרג עליון.

מי ידע מראש? מייד לאחר מכן חלה בראגד, והעניין כולו נדחה. קרייסקי היה עסוק בבחירות. רבים סברו כי מעמדו יתערער, אך תחת זאת נחל ניצחון מוחץ.

ההמשך בא השבוע. העולם נדהם לשמוע כי יאסר עראפאת הגיע לווינה, ונתקבל שם בכבוד מלכים על־ידי הקאנצלר, שיצא לקראתו אל נמל־התעופה.

הדבר נשמר עד אז בסוד, כנראה מטעמי ביטחון. אך יש להניח כי ראשי ארצות־הברית ובריה־המועצות ידעו על כך, כשם שידעו זאת ראשי בולגריה, שהזמינו את עראפאת כדי שיוכל להגיע משם לווינה בדרך נוחה ושקטה. עראפאת שוכן במלון אימפריאל המפואר.

העילה למיפגש: בירור הדדי של העמדות של אש"ף והאינטרנציונל. תחילה נערכו הפגישות בביתו הצנוע של קרייסקי, ברחוב ארמברוסטר בווינה, בהשתתפות קרייסקי, עראפאת וד"ר עיצאם סרטאווי, מי שהיה ראש מישלחת אש"ף במיפגשים הרשמיים עם המועצה הישראלית למען שלום ישראלי—פלסטיני. ביום א' הצטרף למיפגשים וילי בראנד.

מוצא של אי־כבוד. התגובה של ממשלת־ישראל היתה נזעמת ונהדמת. יתכן שבגין היה מתפרץ ועושה מעשה קיצוני, לולא היה צורך להתחשב באופיים הרגיש במייוחד של יחסי ישראל—אוסטריה. אופי זה נובע מהעובדה שתגועת היהודים מ־ברית־המועצות עוברת בווינה, וששום ארץ אחרת אינה מוכנה לקבל על עצמה תפקיד זה.

תחת זאת הוחלט על צעד הפגנתי חלש־יחסית: החזרתו ל"התייעצויות" של השגריר הישראלי בווינה, יעקוב דורון. איש זה עומד ממילא לסיים את כהונתו, כדי לפנות את מקומו ליורשו, י. בן־יעקב.

שימעון פרס נבהל, כרגיל בעיתות־משבר. הוא חשש פן ינצל בגין את המאורע כדי לתקוף אותו אישית על השתתפותו בכינוסי האינטרנציונל. לכן שמח פרס כאשר הציע לו בגין מוצא של אי־כבוד: כניעה של פרס לבגין, באיצטלה של הופעה משותפת.

בגין הבין כי בדרך זו ישחק את פרס גם בפרשות כמו אלון־מורה, וידחוף את כל המערך ימינה.

ואילו קרייסקי לא נבהל, כפי שאמר פעם: "מי שרוצה לעזור לישראל, מוכרח לעשות זאת בניגוד לרצונה."

תל־אביב

גן חצוי

סגן ראש עיריית תל־אביב, עורך־דין חיים בסוק, יוחץ לקבינט החלטה, המפלה ירעה את הילדים החילוניים בגן שבו לומדת נכדתו

מהומה רבתי התחוללה בקרב ההורים בגן־הילדים העירוני בנחלת־יצחק. הסיבה — ניסיון מצד עיריית תל־אביב לקפח את הילדים החילוניים בגן, כדי להטיב, על־חשבונם, עם הילדים הדתיים.

עוד בחג הפסח האחרון עברה שמועה בקרב ההורים, כי בעיריית תל־אביב יש כוונה לחלק את הגן, המונה כשיבעים ילדים, לשניים. במשך השנה החולפת הוקמו מיבנים טרומיים בריחוק מה מהגן. להורים הסתבר, כי בתים אלה מיועדים לאכלס את ילדי־הגן החילוניים בשנת הלימודים הבאה, בעוד שהילדים הדתיים ישארו במיבנה הקיים.

מסוכן לבריאות. תוכנית החלוקה נשמרה בסוד סודות, כדי להסתירה מהורי הילדים החילוניים. ברור היה, כי ההורים יתנגדו להעברת ילדיהם למיבנים מסוג זה. הבתים הטרומיים ידועים מזה זמן רב כבלתי־יעילים וכמסוכנים לבריאות הילדים. בתי־ספר רבים התריעו על השימוש שעושה מישרד־החינוך במיבנים אלה ל־פיתרון המחסור בכיתות.

על המניעים שעומדים מאחרי תוכנית החלוקה ניתן ללמוד מן העובדה, כי נכדתו של סגן ראש־עיריית תל־אביב, נציג המפד"ל, עורך־הדין חיים בסוק, לומדת בגן זה. עורך־הדין בסוק הטיל את מלוא כובד משקלו לקבלת ההחלטה להפקיע את הגן מן הילדים החילוניים, ולייחדו לרווחתם של הילדים הדתיים בלבד. באופן כזה יופרדו הילדים החילוניים מהדתיים ותימנע "השפעתם הרעה".

ההורים, שהתוכנית נשמרה מהם בסודי סודות, כדי להעמידם בפני עובדות מוגמרות בשנת הלימודים הבאה, נאלצו לגלות את הרעה משמועות ודברי רכיל. משנתגלו להם העובדות האמיתיות החליטו להתארגן כנגד הגזירה. "אנחנו מסכימים שקיימת צפיפות בגן," הם אומרים, "אך החלוקה היתה צריכה להיות שווה בשווה בין כל ילדי הגן, ולא, כפי שנעשה, בין דתיים וחילוניים. לא נסכים לאפליה דתית בחסותו של סגן ראש־העיר."

עורך־הדין בסוק, שחזר לא מכבר מחו"ל, מיהר להתקפל עם דליפת המזימה. "אין עדיין החלטה כזאת," הוא טוען, "ואם תתקבל זה יהיה רק ב־10 ביולי, בישיבה שתתקיים בנדון."

עתה, אחרי פירסום התוכנית, קשה להאמין כי החלטה מסוג זה אכן תתקבל, ואם כן, צפויה התעוררות ציבורית ניכרת כנגדה.

סגן־ראש־עיריה בסוק (מימין)*
הכל בגלל הנכדה

בני־המישפחה מסיפור האסון הזה יגיע לדיון מישפטי ולתביעות של אם נגד בנה, ובן נגד אמו ואחותו.

רינה היא אחותו של הבדרן אבי בהט, והתלונה שהוגשה על־ידי בני־המישפחה טוענת כי אבי לקח מבית אחותו, ביום ההתאבדות, כסף וחפצים יקרים. האם ו־בתה, יקירה, אחותו הצעירה של הבדרן־חקיין טוענות בתלונתן, שניתנה למישטרה באמצעות עורך־הדין אריה רפואה, כי אבי לקח במירמה ובסחיטה תכשיטים וטלוויזיה ציבעונית, שהיו בבית אחותו ביום ההתאבדות.

מנחם בקר ורינה, עם בתם בת השמונה, חיו בבית בראשון־לציון. כשגישאו עבד מנחם כמסגר, אחר־כך פנה לעבוד בתעשיה הצבאית. לפני חודשים אחדים שכר חנות ברחוב רופין בראשון־לציון ופתח את הבית הטוב, סלון למוצרי חשמל.

היחסים בין מנחם ואשתו היו מתוחים מאד במשך ארבע השנים האחרונות, על רקע בעיות אישיות של מנחם. כמה תלונות הוגשו בעבר למישטרת ראשון־לציון על תקיפות ומכות של מנחם לרינה.

ביום חמישי שעבר הגיע הריב לשיאו. הילדה לא היתה בבית. בשעת לילה מאוחרת הגיעה אמה של רינה, יהודית בוחבוט, ולקחה אותה אליה הביתה, לגבעתיים.

משוגש ניצחי. אחרי שעות אחדות נשמעה יריה. השכנים שהיו רגילים ל־צעקות, אך לא ליריות, נבהלו וקראו מייד למישטרה. השוטר שהגיע ראה את גופתו של מנחם, כשפצע יריה במיצחו.

לרינה סיפרו ביום המחרת. ביום השישי הוגשה תביעה של בנות המישפחה למישטרה בטענה שאבי פרץ לבית אחותו ולקח משם רכוש בשווי של 300,000 לירות.

אמו של אבי מסרבת להתייחס לעניין התלונה. "הוא הבן שלי, מה שהוא יעשה הוא ישאר הבן שלי. אמא לא מדברת נגד בנה." שכנית של יהודית בוחבוט מספרים כי פעמים אחדות במשך הימים האחרונים נשמעו צעקות, קולות שבירת זכוכיות ו־איומים. הם טוענים כי אינם יכולים לזהות את המאיימים, אם זה אבי או אחרים, אך את האיומים שמעו היטב.

אבי, שפתח לפני כחודשיים את מועדון הברווז ביפו, מתגורר בדירת־גג ברחוב סירקין בתל־אביב. הוא טוען שהתלונה נגדו איננה נכונה וכתשובה לה הגיש תביעה נגד אמו ואחותו.

זהו סיפורו של אבי:

הן אומרות שאני נכנסתי לבית יום אחרי ההלווייה, ולקחתי, תחת לחץ, דברים שלא היו מגיעים לי, מתוך הבית. כשבאו עם ההאשמה הייתי בבית גרושתי, יפית. היא אמא של הבן שלי, והיא הזמינה אותי לבוא ולנוח אצלה בבית אחרי ההלוויה. אלה הם היחסים ביניהן, תרצו או לא תרצו, תתנו לי כבוד, כי אני האבא של הילד. זה משולש ניצחי, אני קובע — משולש ניצחי, ולכן אני אומר: Take the line אצלי הכל אלגנטי, סטייל, סגנון. כשהתגרשנו התחלקנו בכל, היא לקחה את הבית, אני את החיים ה־חופשיים. הייתי אצלה בבית. יפה, לא? השוטר בא, הוא ראה אותי ואמר לחבר שלו: "מה, זה אבי בהם? הוא מסומם!" אז אני מצהיר: יש לי מועדוני־לילה, אני שותה רק פטל, זה כמו קמפארי. מעשן? כן, אני מעשן. מעשן רק קנט או פרלמנט איך אמרתי? אחד שרוצה ללכלך אותי בשקר, אני אלכלך אותו. אני — the best.

אבי בן־אדם עליז. כששואלים את אבי איך הוא תמיד עם מצב־רוח, אז אבי עונה: אצלי זה טריפ טיבעי! זה משהו שאלוהים נתן לי, כי הוא מעריך אותי. יש לי חוש־הומור טיבעי.

הייתי במקום הראשון בפסטיבל הישראלי להומור. לא פירסמו כלום. לא בעיתונים ולא בכותרות. אבי בהט בנוך־אאוט טכני. כי לאבי בהט אין אמרגן. אבל לאבי בהט לא איכפת.

הכל בשביל הילדה. תמיד הייתי חבר טוב. תמיד באו אלי אם היו צרות לאנשים. גם מישפחה וגם בעסקים. יודעים שאני בסדר. לא צריך מישפטים.

אני גר בפנטהאוז, קומה רביעית בלי

(המשך בעמוד 47)

פרשות

בהט כוכב עליון

גיסו התאבד. אחותו ואמו הגישו נגדו תלונה. עתה הגיש תלונה נגדית.

כאשר התאבד, ביום חמישי שעבר, מנחם בקר (32), בעלה של רינה, לא חשבו

* עם מנהל שרותי העירייה תת־אלוף (מיל.) פינחס להב.

משה דיין עשה זא

על התחבושות הופי

קשה היה שלא להבחין בשינוי הגדול שהתחולל בקרב קהל האלפים. נראה כי מישחקי הכדורסל הם מודד מדוייק לפופולאריות של משה דיין בציבור הישראלי.

לפני מילחמת־יום־הכיפורים היה דיין מתקבל בתשואות סוערות, בכל פעם שהיה

מאחרי האשה

בכניסה להיכל־הספורט, מאחרי רחל דיין. הרופאים המטפלים בדיין נותנים נקודות זכות רבות לרחל דיין, על החלמתו המהירה של בעלה.

יד לממן

דיין לוחץ את ידו של ממן הנבחרת, ראלף קליין. נבחרת הכדורסל היא מודד מדוייק לפופולאריות של דיין, שבמוצאי השבת, במישחק המעניין, הרקיעה לשחקים.

מכבד בנוכחותו מישחק בינלאומי של מכבי תל־אביב, קבוצת הכדורסל שאומצה על־ידו. לאחר המילחמה קיבלו את פניו בקריאות בוז, בשריקות צורמניות ובקללות גסות.

אולם דיין התעקש, כדרכו. הוא המשיך לבוא למישחקי מכבי תל־אביב, הקפיד לרדת כל פעם אל המיגרש, כדי ללחוץ את ידי השחקנים של שתי הקבוצות, וספג את העלבונות ואת הגידופים.

במשך השנים נרגעו קצת הרוחות, ו־התהוה איזון מסויים בין מחיאות הכפיים לבין שריקות הבוז. דיין לחץ ידי שח־

שוב - כשחולצתו מכסה במישחק הכדורסל

קנים, כאילו אין הקללות נוגעות לו כלל, והודה למקדמים אותו בברכה.

בשבוע שעבר נראה כי חזרה תקופת הזוהר של דיין מלפני מילחמת־יום־הכיפורים. קהל האלפים בהיכל הספורט שבידאליהו קיבל אותו בשאגות של אהדה, ומחא לו כפיים שעה ארוכה. איש מבין הנוכחים לא העלה כלל על דעתו לקרוא לעבר שר־החוץ קריאה של בוז, ולו אחת, או להחדיר צמד אצבעות לפה ולשרוק לעברו שריקה מעליבה.

„הוא נראה נורא"

קהל אוהדי הכדורסל, כמו קהל הצופים בבית, הריע לא רק למשה דיין, שבאותו הערב נדמה היה כי הכל ניסלח לו, אלא גם לעקשנותו של האיש. העקשנות שדחפה אותו להמשיך ולבוא למישחקי הכדורסל גם כאשר הקהל היה מוסת נגדו, העקשנות שהביאה אותו לידאליהו כשבועיים אחרי שנותח ואחרי שהוצא מגופו גידול סרטני.

באמצעות מסכי הטלוויזיה הפך עם ישראל כולו דוקטור לרפואה. האבחנה הראשונה נקבעה כשהוצגה כתבה על ביקור

המישחק של דיין

בוטרוס גאלי אצל עמיתו בבית־החולים, ימים ספורים אחרי הניתוח. „הוא נראה נורא. ממש חצי. הוא לא ייצא מזה אף פעם." הגיבו צופים רבים נוכח מראהו של דיין החיוור, שלחייו שקועות והוא אינו מוציא הגה מפיו.

האבחנה השנייה, עם השידור השני, בעת ביקורו של ראש־הממשלה אצל שר־החוץ. דיין נראה יותר מאושש. אשתו, רחל, שלא היתה לידו בעת ביקורו של בגין, לא שמרה עליו. הוא דיבר יותר ואף „הצטלם" יותר. התגובה של ציבור הרופאים־הצופים היתה: „מה הוא רוצה ממנו, בגין, שיתן לו להבריא בשקט."

האבחנה השלישית נקבעה בזכותו של שר־החוץ האמריקאי לשעבר, הנרי קיסינג'ר. אחרי שלא ניתן לו לבקר את דיין בצהלה, כמה שעות אחרי שהמנותח השתחרר בצורה חפוזה מבית־החולים. אז יכלו כבר צופי הטלוויזיה לראות את דיין מדבר כימעט חופשי, ואף מלווה את קיסינג'ר אל עבר פתח הבית. היה ברור כי דיין מבריא במהירות שלא תיאמן.

אולם את שיא ההפתעה גרם דיין במוצאי השבת, כאשר הופיע למישחק הכדורסל. שלא כדרכו, ולראשונה בהופעה בציבור, נראה דיין כשחולצתו בחוץ. לא היה זה כדי להתאים למאורע, ולהיראות ספורטיבי. דיין הסתיר בעזרת החולצה בבית־החולים, ערך לו ביקור בביתו שכיסתה על כרסו ועל חגורת מכנסיו את התחבושות שסביב גופו, שנועדו להגן על תפרי הניתוח, ואת שקית הניילון המודבקת אל עור בטנו.

במשך שלושה חודשים אחרי הניתוח מונעים כל תפקיד מחלקי המעי הכרותים. הפרשות החולה מועברות דרך המעי הדק אל החלק הכרות של המעי הגס, ומשם החוצה — ישירות דרך דופן הבטן. אל דופן הבטן מודבקת שקית ניילון. השקית השקופה מודבקת ישר על העור. אין דליפות ממנה ובמשך הזמן יודע החולה איך ומתי להחליפה.

לוח־הזמנים שהובס

בימים הראשונים אחרי הניתוח יש הפרשות דרך פתח המעי אל השקית. אחרי שבועיים־שלושה מתחילים בטיפולים, כדי להגיע לשליטה מירבית על זמני היציאות. רק כעבור כמה שבועות הופכת התנהגותו של החולה ל„רגילה". יש באפשרותו ללבוש כל בגד שיחפוץ, ואין בליטות חיצוניות. החולה אינו תלוי בשירותי־עזר של אחרים, והוא עצמאי לחלוטין.

התהליך שהתחולל אצל משה דיין היה מהמהירים ביותר שלו הסכינו רופאי תל־השומר. כעבור ימים ספורים הוא התנהג כאדם שעבר את הניתוח לפני זמן רב. הרופאים תולים זאת בשתי סיבות עיקריות: כוח הרצון העצום של דיין ויצר ההתגברות שלו על כל מיכשול שעומד בדרכו, והטיפול הנאמן והחכם שלו הוא זוכה מידי אשתו, רחל.

הופעתו של דיין באיצטדיון יד־אליהו הבליטה שוב את עקשנותו ואת כוח איכיותו. הרצון של משה דיין התגבר אפילו על לוח הזמנים הרפואי והביס אותו.

חולצה על תחבושות

בבירור רב נראית הבליטה מתחת החולצה, שאותה לובש משה דיין לראשונה כשהיא מחוץ למכנסיים. את בטנו של דיין מכסות תחבושות ושקית ניילון מיוחדת. דיין נראה כאן אחרי שסיים ללחוץ את ידי שחקני הנבחרת הישראלית. הוא זכה לתשואות הקהל, שהזכירו את התשואות להן היה מורגל לפני מילחמת־יום־הכיפורים. בתמונה: למעלה: דיין ליד אשתו, רחל, ביציע הצופים של היכל הספורט.

מזכיר ועד־התיפעול של
פועלי נמל אשדוד, שנאשם
באונס חברתו־לשעבר, טוען:

"היא התפשטה מרצונה!"

מקום המעשה

לטענת גילה, על חוף־הים באשדוד, בקרבת הקאונטרי קלאב. לדבריה נאנסה על־ידי רפי אטיאס, כשאיש לא היה במקום באותה שעת־לילה מאוחרת. רפי אים עליה, סיפרה, ומרוב פחד נכנעה לו.

החובע והסניגור

הפרקליט שמואל זילברמן (משמאל), הופתע על־ידי צלם **העולם הזה** כאשר הידק את עניבתו לפני המישפט. לימינו ניצב בשלווה, סניגורו של הנאשם, עורך־הדין הידוע צבי לידסקי.

"אני חף מפשע! לא אנסתי את גילה! הרסו לי את העתיד!" טען רפי אטיאס, מזכיר ועד עובדי־התיפעול בנמל אשדוד. הוא נאשם בכך, שבלילה של היום החמישי לפני שבועיים, כשהסיע את חברתו־לשעבר גילה* במכוניתו, התנפל עליה ובעל אותה נגד רצונה, תוך שימוש בכוח ואיומים בחבלה גופנית ואף במוות.

רפי, גבר מרשים בן 37, הכיר את גילה לפני כחמש שנים, בעודו נשוי לאשתו הרביעית, שימחה. עקב סיכסוך נפרדו בני־הזוג. שימחה נסעה לאביה, בספרד, ורפי נשאר באשדוד. הוא הכיר אז את גילה, בחוף הים, והם עברו להתגורר ביחד.

כאשר חזרה אשתו מחו"ל נפרד רפי מגילה וחזר אל חיקה של שימחה.

הפגישה המחודשת בין רפי וגילה התרחשה ביום הרביעי לפני שבועיים. רפי עבר בקירבת ביתה של גילה והציע לה סרמפ. הוא הזמין אותה לארוחת־בוקר והסיע אותה לקופת־חולים, שם היתה צריכה לעבור בדיקות. באותו יום סיפרה גילה בגאווה לחברתה ז'וסיאן, כי רפי הזמין אותה לבילוי של ליל־שבת בנתניה, שיכלול ארוחת־ערב ויציאה למועדון־לילה. גילה הזמינה את חברתה להצטרף אליהם.

המתלוננת

גילה היתה חברתו של הנאשם במשך כמה חודשים. הם יצאו לפני כחמש שנים ואף התגוררו בדירתו של רפי באשדוד כאשר הסתכסך עם אשתו. רפי פגש אותה שוב לפני כמה שבועות, וביקש להתראות איתה.

להתאבד ביחד!

המשך הפרשה נשמע בשבוע שעבר מפיה של ז'וסיאן צרפתי, עדת התביעה מס' 1.

בשימלה אדומה וזנב־סוס עדתה העדה השמנמנה על דוכן העדים. הזוהרה, נישבעה ומיפרה:

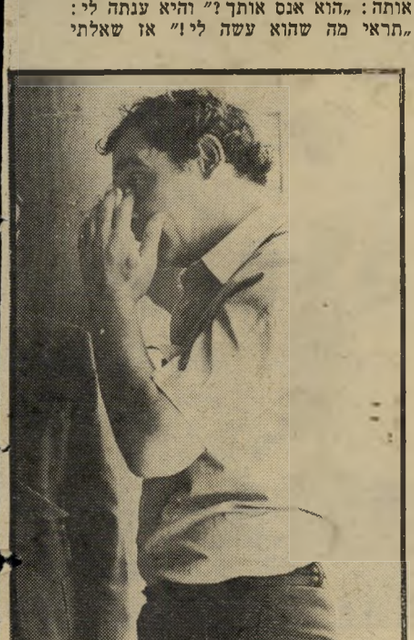
"ביום חמישי לפני שבועיים עבדנו, אני וגילה, כמלצריות במועדון לאס וגאס בחוף הים של אשדוד. אחרי העבודה, ב־12 בלילה, באה אלינו חברה והלכנו ביחד לרידו ביץ'. היו איתנו שני מושבניקים. הגענו למועדון ונכנסנו לדיסקוטק. גילה יצאה החוצה והתיישבה עם רפי אטיאס, הנאשם, במירפסת. איתו היו עוד שלושה בחורים. כשיצאתי למירפסת הזמינה אותי גילה להצטרף.

"גילה רקדה עם רפי. גם אנחנו הצטרפנו לריקודים. משם עברנו למירפסת אחרת. ישבנו שם ושתינו כמה כוסיות. גילה ורפי התנהגו כזוג לכל דבר.

"בשעה שתיים החלטנו ללכת הביתה. רפי הציע שחברו יקפיץ אותי ואת החברה שלי הביתה, והוא יחזיר את גילה. התנגדתי, בגלל שהייתי צריכה לישון באותו הלילה אצל גילה. אז רפי ליווה אותי ואת גילה הביתה. גילה ישבה לידו, במושב הקידמי, ואני ישבתי מאחור. הם דיברו כל הזמן בלחש.

"כשהגענו לבית של גילה, שאלתי אותה מה העניינים, כי ראיתי שיש משהו בינה ובין רפי. גילה אמרה לי לקחת את המפתח ולעלות, ושהיא תחזור עוד חמש דקות.

"חיכיתי לגילה בערך כ־45 דקות. פתאום שמעתי צעדים כבדים. פתחתי את הדלת וראיתי את גילה במצב פרוע וגרוע. שאלתי אותה: "הוא אנס אותך?" והיא ענתה לי: "תראי מה שהוא עשה לי!" אז שאלתי

בני לפני המישפט שמר רפי אטיאס על קור־רוח. אחרי הישיבה, כשנודע לו כי מעצרו הוארך, פרץ בבכי.

* שם בדוי. **העולם הזה** אינו מזהה את השם האמיתי, כדי להגן על אשה שהתלוננה על אונס.

מאחרי הסורגים

במיסדרון בית־המישפט המחוזי בבאר־שבע, ניצב ביום הראשון שעבר הנאשם באונס, רפי אטיאס. הוא עמד כך במשך שעה ארוכה וחיכה למישפט, בעקבות תלונתה של גילה.

אותה שוב, אם הוא אנס אותה והיא ענתה לי שהוא הרג אותה במכות, והראתה לי את הפנים שלה. היא היתה חיוורת והלחי הימני שלה אדום עם סימני כף־יד.

„רציתי לשאול אותה עוד משהו, אבל היא הפסיקה אותי ושאלה: „את באה איתי למישטרה או שאני אלך לבד?" עניתי לה שאבוא איתה בתנאי שתספר לי קודם מה קרה לה. היא סיפרה לי שכבר במכונית אמר לה רפי שהוא רוצה לשוחח איתה. הוא הדליק את המנוע ונסע עד איזור י"א, ליד הקאונטרי קלאב באשדוד, ואיך שהוא עצר את הרכב הוא נתן לה סטירה. היא בכתה וביקשה ממנו שלא יגע בה, לפחות בשביל הבת שלה, ואשתו, והילדים שלו. ואז הוא ענה לה, שאין לו עוד אשה וילדים ולה אין בת.

„היא התחננה אליו ושוב אמרה לו שאם יגע בה היא תתאבד, ואז הוא אמר לה שאם היא רוצה, הם יתאבדו ביחד. אז נתן לה עוד סטירות־לחי וקילל אותה. הוא התפשט במכונית, והיא הורידה את החולצה ואת החזייה. אז היא ידעה שתשכב איתו ועשתה כמה הכנות נפשיות והם שכבו."

רפי אטיאס הוא בן למישפחה מכובדת, אביב, לחפש עורך־דין טוב. היה כבר ערב, הלכנו באחד הרחובות וראיתי איש זקן עם כיפה עומד על מירפסת. שאלתי אותו, אם הוא מכיר עורך־דין טוב והוא המליץ בפני על צבי לידסקי. נסעתי אליו מייד.

„למחרת היום נסענו כולנו לבקר את בעלי בבית־החולים ברחובות. הוא סובל מלחץ דם גבוה, ואחרי שנעצר היה צורך לאשפז אותו. בעלי אמר לעורך־דין, שהוא רוצה ללכת מייד למישטרה ולנקות את עצמו. למחרת עצרו אותו לשבעה ימים. עכשיו אני לא יודעת מה יהיה איתי ועם הילדים. יכולים לזרוק את בעלי מהעבודה. אני לא עובדת ואני לא יודעת מאיפה אקח כסף בשביל לתת אוכל לשני הילדים הקטנים שלנו. רק אלוהים יודע מה יהיה."

גילה נכנסה לדיכאון מאז אותו לילה גדוש אירועים. היא אינה מעוניינת לראות איש. היא מסתגרת בדירתה הקטנה ואינה הולכת לעבודתה בבית־חולים.

„אשדוד היא עיר קטנה," סיפרה גילה, „כולם מלכלכים כאן על כולם. לגרושה כמוני החיים יכולים להיות קשים מאד." היא עלתה לארץ בגיל 15, למדה בבית־ספר לאחיות אך לא סיימה את הלימודים.

האשה החוקית

שימחה, שהיא אשתו הרביעית של רפי אטיאס, החליטה לעמוד לצד בעלה לאורך כל הדרך. שימחה לא ידעה כלל במה מואשם בעלה. האמת התגלתה לה רק באולם בית־המישפט, אולם היא לא נסוגה מהגנה עליו. השוטרים, שליוו את רפי אטיאס, הירשו לו להירגע מרגעי־חופש מעטים במיזנון, בחברת אשתו הצרפתיה.

שעלתה לארץ ממרוקו. רפי התחתן בפעם הראשונה בהיותו בן 16, אך התגרש אחרי שנה וחצי ועלה עם מישפחתו לישראל. אביו של רפי גידל את נכדתו לבד, עד שבגרה.

רק אלוהים יודע

מ יד עם בואו לארץ התחיל רפי לעבוד בבניין בנמל אשדוד. תוך זמן קצר עלה בדרגה, היה ראש קבוצה, מנהל רכבת, מנופאי ואתה. לפני שנתיים הגיש את מועמדותו לוועד התיפעול של פועלי הנמל ונבחר כמזכיר. בעת עבודתו בנמל הספיק להתחתן ולהתגרש עוד פעמיים. לפני כ־11 שנה הכיר את שימחה, עולה חדשה מצרפת, ואחרי שיצאו חמש שנים, נישאו.

לשימחה נודע על המיקרה למחרת היום, כאשר התדפקו שוטרים על דלת ביתה ועצרו את בעלה. עד ליום הגשת כתב־האישום לא ידעה האשה במה מאשימים את בעלה, אך עתה, היא מוכנה ללכת איתו לאורך כל הדרך.

„הסתובבתי כמו משוגעת מהרגע שהוא נעצר," סיפרה האשה כשדמעות זולגות מעיניה היפות. „לא ידעתי מה לעשות, אז נסעתי עם שני חברים של בעלי לתל־אביב, לחפש עורך־דין טוב. היה כבר ערב, הלכנו באחד הרחובות וראיתי איש זקן עם כיפה עומד על מירפסת. שאלתי אותו, אם הוא מכיר עורך־דין טוב והוא המליץ בפני על צבי לידסקי. נסעתי אליו מייד.

„למחרת היום נסענו כולנו לבקר את בעלי בבית־החולים ברחובות. הוא סובל מלחץ דם גבוה, ואחרי שנעצר היה צורך לאשפז אותו. בעלי אמר לעורך־דין, שהוא רוצה ללכת מייד למישטרה ולנקות את עצמו. למחרת עצרו אותו לשבעה ימים. עכשיו אני לא יודעת מה יהיה איתי ועם הילדים. יכולים לזרוק את בעלי מהעבודה. אני לא עובדת ואני לא יודעת מאיפה אקח כסף בשביל לתת אוכל לשני הילדים הקטנים שלנו. רק אלוהים יודע מה יהיה."

גילה נכנסה לדיכאון מאז אותו לילה גדוש אירועים. היא אינה מעוניינת לראות איש. היא מסתגרת בדירתה הקטנה ואינה הולכת לעבודתה בבית־חולים.

„אשדוד היא עיר קטנה," סיפרה גילה, „כולם מלכלכים כאן על כולם. לגרושה כמוני החיים יכולים להיות קשים מאד." היא עלתה לארץ בגיל 15, למדה בבית־ספר לאחיות אך לא סיימה את הלימודים.

שעלתה לארץ ממרוקו. רפי התחתן בפעם הראשונה בהיותו בן 16, אך התגרש אחרי שנה וחצי ועלה עם מישפחתו לישראל. אביו של רפי גידל את נכדתו לבד, עד שבגרה.

רק אלוהים יודע

מ יד עם בואו לארץ התחיל רפי לעבוד בבניין בנמל אשדוד. תוך זמן קצר עלה בדרגה, היה ראש קבוצה, מנהל רכבת, מנופאי ואתה. לפני שנתיים הגיש את מועמדותו לוועד התיפעול של פועלי הנמל ונבחר כמזכיר. בעת עבודתו בנמל הספיק להתחתן ולהתגרש עוד פעמיים. לפני כ־11 שנה הכיר את שימחה, עולה חדשה מצרפת, ואחרי שיצאו חמש שנים, נישאו.

לשימחה נודע על המיקרה למחרת היום, כאשר התדפקו שוטרים על דלת ביתה ועצרו את בעלה. עד ליום הגשת כתב־האישום לא ידעה האשה במה מאשימים את בעלה, אך עתה, היא מוכנה ללכת איתו לאורך כל הדרך.

„הסתובבתי כמו משוגעת מהרגע שהוא נעצר," סיפרה האשה כשדמעות זולגות מעיניה היפות. „לא ידעתי מה לעשות, אז נסעתי עם שני חברים של בעלי לתל־אביב, לחפש עורך־דין טוב. היה כבר ערב, הלכנו באחד הרחובות וראיתי איש זקן עם כיפה עומד על מירפסת. שאלתי אותו, אם הוא מכיר עורך־דין טוב והוא המליץ בפני על צבי לידסקי. נסעתי אליו מייד.

„למחרת היום נסענו כולנו לבקר את בעלי בבית־החולים ברחובות. הוא סובל מלחץ דם גבוה, ואחרי שנעצר היה צורך לאשפז אותו. בעלי אמר לעורך־דין, שהוא רוצה ללכת מייד למישטרה ולנקות את עצמו. למחרת עצרו אותו לשבעה ימים. עכשיו אני לא יודעת מה יהיה איתי ועם הילדים. יכולים לזרוק את בעלי מהעבודה. אני לא עובדת ואני לא יודעת מאיפה אקח כסף בשביל לתת אוכל לשני הילדים הקטנים שלנו. רק אלוהים יודע מה יהיה."

גילה נכנסה לדיכאון מאז אותו לילה גדוש אירועים. היא אינה מעוניינת לראות איש. היא מסתגרת בדירתה הקטנה ואינה הולכת לעבודתה בבית־חולים.

„אשדוד היא עיר קטנה," סיפרה גילה, „כולם מלכלכים כאן על כולם. לגרושה כמוני החיים יכולים להיות קשים מאד." היא עלתה לארץ בגיל 15, למדה בבית־ספר לאחיות אך לא סיימה את הלימודים.

„לא יכולתי להישאר באשדוד," סיפרה האשה הבלונדית, כשהיא ממוללת בידה את כנף חלוק הבית הפרחוני שלה. „נא־לצתי לעזוב. נסעתי לאילת ועבדתי שם חמש שנים כחדרנית בבתי־מלון, כפקידה וכספרית. אף פעם לא יצאתי עם פושעים ועבריינים. אני גרושה ויכולה לצאת עם מי שאני רוצה, אבל באשדוד זה בלתי אפשרי בגלל האנשים. כשהתחלתי לצאת עם רפי ידעתי שהוא נשוי. זה היה במיל־חמת יום־הכיפורים. פתאום חזר בעלי מצרפת. הוא בא להתגייס, ואז נפרדתי מרפי וחזרתי לתקופה קצרה אל בעלי, עד ששב לצרפת. לא ראיתי את רפי עד לפני כחודש.

„פגשתי אותו שוב במיקרה. גם בערב שבו היינו בחוף, לא תיכננתי לפגוש בו. אחר־כך הוא לקח אותי אל החוף. כמה בכיתי וצעקתי, והוא לא רצה לשמוע. אמרתי לו: ‚אתה נשוי, יש לך אשה ויש לך כמה בחורות שאתה רק רוצה, אז תעזוב אותי.' הוא לא הסכים.

„עכשיו אני שבורה לגמרי. כימעט לא אוכלת. רזיתי מאד. אני שותה הרבה קפה ומעשנת סיגריות בשרשרת. המיקרה הזה אחר־כך עבדה כמה חודשים כסוהרת בבית־המעצר באבו־כביר, נישאה לאיש כשהיתה בת 18 והתגרשה אחרי חמש שנים.

„לא יכולתי להישאר באשדוד," סיפרה האשה הבלונדית, כשהיא ממוללת בידה את כנף חלוק הבית הפרחוני שלה. „נא־לצתי לעזוב. נסעתי לאילת ועבדתי שם חמש שנים כחדרנית בבתי־מלון, כפקידה וכספרית. אף פעם לא יצאתי עם פושעים ועבריינים. אני גרושה ויכולה לצאת עם מי שאני רוצה, אבל באשדוד זה בלתי אפשרי בגלל האנשים. כשהתחלתי לצאת עם רפי ידעתי שהוא נשוי. זה היה במיל־חמת יום־הכיפורים. פתאום חזר בעלי מצרפת. הוא בא להתגייס, ואז נפרדתי מרפי וחזרתי לתקופה קצרה אל בעלי, עד ששב לצרפת. לא ראיתי את רפי עד לפני כחודש.

„פגשתי אותו שוב במיקרה. גם בערב שבו היינו בחוף, לא תיכננתי לפגוש בו. אחר־כך הוא לקח אותי אל החוף. כמה בכיתי וצעקתי, והוא לא רצה לשמוע. אמרתי לו: ‚אתה נשוי, יש לך אשה ויש לך כמה בחורות שאתה רק רוצה, אז תעזוב אותי.' הוא לא הסכים.

„עכשיו אני שבורה לגמרי. כימעט לא אוכלת. רזיתי מאד. אני שותה הרבה קפה ומעשנת סיגריות בשרשרת. המיקרה הזה ישאר לי בלב לכל הזמן. עכשיו אני לא יודעת מי ירצה להתחתן איתי. אולי אסע לחוץ־לארץ. אני שמחה שהלכתי להתלונן במישטרה. אני חושבת שכל בחורה שנא־נסת צריכה ללכת למישטרה, אחרת לא ייפסקו המיקרים האלה. אני יודעת על הרבה, אולי עשרות בחורות באשדוד, שנאנסו והן מפחדות ללכת למישטרה.

„אני חושבת ללכת כאן עד הסוף. אם עושים לי תרגילים, אני לא שוכחת את זה אף פעם, ועכשיו אני מפחדת להיות עם גבר, אפילו טרמפ לא אקח יותר. למה זה קרה לי אני לא יודעת. כל המישפחה שלי בסדר, שבע האחיות שלי נשואות, אני היחידה גרושה, וזה קשה. ההורים שלי חולים מאד ואני לא מעוניינת לבקש עזרה מאף אחד. אין לי גם כסף לשכור עורך־דין, אבל אני אלך כאן עד הסוף."

קינאה ישנה

ב דיון עד המשך מעצרו של רפי אטיאס ביקש התובע, שמואל זילבר־מן, סגן בכיר ראשון לפרקליט המחוז, לעצור אותו עד תום ההליכים.

בהמשך הישיבה פרץ ויכוח קולני בין התובע לבין עורך־הדין לידסקי, בא־כוחו של אטיאס, שטען בלהט: „לדעתי, עדותה של ז'וסיאן תומכת גם בעדות הנאשם. בין הנאשם ובין המתלוננת נרקמו יחסים אינ־טימיים מייוחדים. עובדה היא כי הם ישבו בערב המיקרה ביחד, שתו ואף רקדו ביחד, ולפני שנפרדו מהעדה, ליד ביתה של המתלוננת, הם הסתודדו כזוג נאהבים.

„אם בית־המישפט יראה את כל מערכת היחסים, הוא יכול להבין את הרקע. הנסי־בות אינן נסיבות של אנס שאורב לקורבנו בחשכת הלילה. אני יכול להסביר גם מדוע הוא סטר למתלוננת.

„מסתבר שכאשר הם נפרדו, לפני כארבע שנים, נודע לנאשם מבן־דודו, כי גם הוא קיים יחסים עם המתלוננת. בן־הדוד אמר לו אז כי הוא פרייר. האשם מסביר, כי כאשר שוחח עם המתלוננת באותו הלילה הוא היה שתוי. קינאתו הישנה התעוררה בליבו מחדש וכאשר הכחישה כי קיימה יחסים עם בן־דודו הוא התלהט, וסטר לה."

עורך־הדין לידסקי ביקש לשחרר את החשוד בערבות. השופט, דן כהן, הסתמך על פסקי־דין של בית־המישפט העליון, שבהם נקבע כי בעבירות של אינוס ומעשים מגונים בכוח, כל אימת שיש ראיות לכאו־רה בידי המדינה, יש לעצור את הנאשם עד תום ההליכים נגדו. לפיכך הורה השופט לעצור את רפי אטיאס עד למישפט. אז יצטרכו השופטים לקבוע, האם אנס רפי אטיאס את מי שהיתה חברתו, או ששכב איתה מרצונה החופשי.

יאירה יסמין

העדה

ז'וסיאן צרפתי סיפרה, כי ראתה את גילה במצב קשה זמן קצר אחרי שנאנסה, לדבריה.

(המשך מעמוד 37)

אותי כשאני כועס, ואצבעי נמצאת סמוך מאד להדק של הנשק הגרעיני...

הו צ'י־מין עצמו יגיע לפאריס תוך יומיים, ויתחנן לשלום."

ארוחת המוות

ה בעיה עם תיאוריה זו, מציין שאוק־רוס, היא שכדי להמחיש את הטענה לאי־רציונליות, יש לנקוט בפעולות שיצ־דיקו תואר שכזה. לאסונה של קמבודיה סיפקה פנייתו של גנרל אברמס, לפעולות הפצצה בתחומה, הזדמנות מצויינת ליישם את „תיאוריית המטורף".

המכבש עצמו נוהג בסודיות ו־בחשאיות חסרי־תקדים. הטייסים המפציצים שיצאו מהכפיס הרחוק באי גואם כוונו על־ידי בקרה ורא־דאר, שתוכננו כל יום מחדש, תוך עקיפת כל דרגי הפיקוח, שלא ידי־בר על־כך הקונגרס. ריבם לא ידעו כלל שהם עוברים את הגבול ומפציצים את קמבודיה!

לפעולה שהחלה במארס 1969 ניתן השם הציני „תפריט", והיא כללה מיבצעים „גסטרונומיים" שנקראו „ארוחת־בוקר", „ארוחת־צהריים", „ארוחה קלה", „מנה עיקרית", „ארוחת־ערב" ו„מנה אחרונה".

כל מיבצע כזה כלל התקפה אכזרית על מטרות שכללו כפרים וערים מאוכ־לסים בתושבים שלווים, שארצם נקטה עמדה ניטרלית במילחמה. כשנתגלו ההפ־צצות טענו קיסינג'ר וניכסון, שרק ריכוזי־מחבלים הופגזו, אבל לאמיתו של דבר נהרגו רבבות אזרחים חפים־מפשע.

מיפקדת חיל־האוויר לא ידעה דבר על ההפצצות, וכך נעקפו גם ועדת־הקונגרס, ואפילו אגף־המודיעין הצבאי שפעל בדרום־מיזרח אסיה. הדיווחים היו תמיד על הפ־צצות בתוך ויאט־נאם נגד ריכוזי ויאט־קונג, ואילו מיפקדי הבסיס דיווחו ישירות למיספר טלפון סודי בסייגון, שהיה כפוף ישירות לבית־הלבן ולגנרל אדמס בלבד.

מייג'ור האל נייט, מפקד תחנות־הבקרה, קיבל הוראה להונות את המיפקדה האי־טרטגית של חיל־האוויר. נייט ומפקד ה־טייסת, ג'רלד גריבין, החליטו בשלב מאוחר יותר למסור לקונגרס עדות על מעשים אלה.

ההפצצות עצמן לא גרמו להתמוטטות הוויאט־קונג. בניגוד לכל התיאוריות, לא היו בקמבודיה מיפקדות צפון־ויאט־נמיות או ויאט־קונגיות* חשובות. לעומת זאת הם החלישו באופן קטלני את הנסיך סיהנוק ואת מדיניותו הניטרליסטית השבריריות.

לא זה בילבד שאזרחים קמבודיים רבים נהרגו, וערים וכפרים הוכחדו — ההפצצות גם דחפו את הכוחות הקומוניסטיים בגבול קמבודיה—ויאט־נאם לתוך לב־לבה של קמ־בודיה. ממש כמו בלבנון, גרמו להתנג־שויות בינם לבין השילטונות בארץ ה־מארחת־בעל־כורחה.

מאוחר יותר היה קיסינג'ר די חצוף כדי לטעון, שהסתרת ההפצצות נעשתה כדי להגן על סיהנוק. למעשה עשה קי־סינג'ר הכל כדי להדיח את סיהנוק, ומטרת החשאיות היתה אחת: להסתיר את זוועות קמבודיה מהקונגרס ומדעת־הקהל באר־צות־הברית.

מובן שפעולה מאסיבית כזאת, סופה להתגלות. במאי 1969 גילה ויליאם ביצ'ר בניו־יורק טיימס שמטוסים אמריקאיים תוקפים את קמבודיה.

הידיעה לא עוררה תשומת־לב מיוחדת בציבור, אבל גרמה לפאניקה בחוגי ניכסון.

שר־הביטחון, מלווין ליירד, ועוזרו של קיסינג'ר עצמו, מורטון הלפרן, שהתנגדו להפצצות, הואשמו בהדלפות.

קיסינג'ר שלח את סגנו, אלכסנדר הייג, לאף־בי־איי, עם הוראות להאזין לטלפון של ארבעה מעוזריו במועצה לביטחון לאומי.

סנטור סאם אירווין כינה את התנהגותו של קיסינג'ר כ„מני מלוית של גסטאפו". אך למעשים אלה היתה מטרה פוליטית ברו־רה: מיגור כל התנגדות מצד שר־הביטחון להתקפות על קמבודיה.

השלב הבא בתוכניתו של קיסינג'ר היה הפלת מישטרו הניטרליסטי של הנסיך סיהנוק, והחלפתו בשילטון ימני ונוח יותר. קיסינג'ר היה זקוק לשיתוף־פעולה עם ה־מישטר בפנום־פן, בירת קמבודיה, כדי לפלוש לארץ זו. הוא ידע שהנסיך סיהנוק יסרב להזמין פלישה כזו.

לכן סייע הסי־איי־אי לראש־הממשלה הימני, לון נול, להדיח את הנסיך סיהנוק במארס 1970. תוך כדי כך נמשכו ההפ־צצות, והתחילה הפלישה האמריקאית־דרום־ויאט־נאמית לשטח קמבודיה.

ההפצצות הובילו להפיכה. ההפיכה להס־למה ביחסים בתוך קמבודיה עצמה, בין הימין והשמאל (בסופו של דבר גרמו כל אלה לשילטון המטורף של חמר רוז', וח־הפיכה לפלישה. לכך נתלוו מעשי הרס וחורבן בכל שיטחה של קמבודיה.

היה זה מיבצעם של הנשיא ויוצעו קיסינג'ר, אשר רצו להדגים את „תיאוריית המטורף" בפוליטיקה הבינלאומית.

ויליאם שאוקרוס מתאר כיצד החלטות רבות נתקבלו על־ידי הנשיא בעיצומן של מסיבות סביאה ושתייה עד שיכרות, עם ידידו, הגאנגסטר בייבי ריבוצ'ו.

כאחר הערבים דיווח קיסינג'ר לניכסון בטלפון. הנשיא ענה לו כשהוא שתוי למחצה, „חכה רגע, לבייבי יש משהו לומר לך." קולו של בייבי במרפון אמר: „הנשיא רוצה שתדע שאם מיבצע קמבודיה לא יצליח, הנרי, דמך בראשך!"

„בדיוק כך, בייבי," נשמע מילמולו של ניכסון.

„עיצרו את העולם, אני רוצה לחזור!"*

הטייסים לא ידעו את מי הם מפציצים

אבל ניכסון טעה. הפלישה היתה אמנם כישלון רווי־דמים, אבל קיסינג'ר יצא ממנה כהרגלו — מנצח. חשוב לזכור שמיבצע קמבודיה בא ביוזמתו הפרטית־כימעט של קיסינג'ר, תוך דחיית והדחקת כל מידע או עצה שעמדו בניגוד למדיניות כלפי קמבודיה.

לון נול, שהועלה לשילטון בפנום־פן, היה איש־עסקים ימני בדעותיו, אבל נתון למיסטיקה, וחסר כל כישורים לניהול מיל־חמה. הפלישה עצמה היוותה אסון לקמ־בודיה, והשלכותיה על המימשל של ניכ־סון היו חמורות. דרך ניהולה שברה את כל החוקים של התוויית מדיניות, התעלמה ממידע חיוני ומהמציאות הפוליטית.

ניכסון תיעב את הקונגרס, וראה בו כוח זדוני ומלא־צביעות, המפריע לו לבצע את רצון העם, המגולם באישיות הנשיא. „הלי־

* קאריקטורה של פישמי ב„שיקאגו דיילי ניוז".

היו בקמבודיה מיפקדות צפון־ויאט־נמיות או ויאט־קונגיות* חשובות. לעומת זאת הם החלישו באופן קטלני את הנסיך סיהנוק ואת מדיניותו הניטרליסטית השבריריות.

לא זה בילבד שאזרחים קמבודיים רבים נהרגו, וערים וכפרים הוכחדו — ההפצצות גם דחפו את הכוחות הקומוניסטיים בגבול קמבודיה—ויאט־נאם לתוך לב־לבה של קמ־בודיה. ממש כמו בלבנון, גרמו להתנג־שויות בינם לבין השילטונות בארץ ה־מארחת־בעל־כורחה.

מאוחר יותר היה קיסינג'ר די חצוף כדי לטעון, שהסתרת ההפצצות נעשתה כדי להגן על סיהנוק. למעשה עשה קי־סינג'ר הכל כדי להדיח את סיהנוק, ומטרת החשאיות היתה אחת: להסתיר את זוועות

* מול הצבא האמריקאי וגרוריו בדרום ויאט־נאם עמדו כוחות ויאט־נאם הצפונית, הקומוניסטית, והכוחות הקומוניסטיים ה־דרומיים, שנקראו ויאט־קונג.

(המשך מעמוד 41)

רנדי סמית ידוע בקבוצתו כאחד המהי־רים. הוא בא ארצה עם אשתו האכזוטית טריאן, העובדת כיועצת בטוכנות־נסיעות בקליפורניה. לפני שהגיעו ארצה ביקרו עם הקבוצה ביוון ובאיטליה ועתה הם מתכננים להמשיך לאפריקה הצפונית.

לא להתרוצץ בין הרגליים

„ יפרו לנו לפני שבאנו לכאן, על ההיסטוריה של הכדורסל הישרא־

בשפת־הים
הישראלים מתקיפים

לי," סיפר סמית השרירי והנאה, שקלע מיספר ניכר מהנקודות במישחק. „אני חושב שבחרת־ישראל היא אחת הנבחרות המעולות באירופה. אני לא מזלזל בה בכלל, אבל אני בטוח שנצחנו במישחק, כי אנחנו הכי טובים." רנדי ואשתו הם צמ־חוניים להוטים כבר הרבה שנים. „זה לא בגלל שאני שחקן כדורסל," הסביר רנדי, „אני פשוט חושב שזו דרך־חיים בריאה יותר, אבל כספורטאי אני צריך לאכול הרבה פרוטאינים, לכן אני אוכל הרבה שקדים ואגוזים וביצים כתחליף לבשר."

אחד מענקי הקבוצה, שהיו אטרקציה מיוחדת בתל־אביב, היה מייק בנטון מה־אינדיאנה פייסס, גובהו 2.04 מטר. מייק הירשה לילדים שהסתובבו במלון להתרוצץ בין רגליו הענקיות. התיירים הקטנים התרגלו למישחק המקורי, ובכל פעם שראו את אחד השחקנים בלובי, היו משחקים בתופסת בין רגליו.

ההגרלה קבעה את ההרכב

א ת מרבית הזמן בילו חברי הקבוצה בסיורים בירושלים, בית־לחם ובקי־בוצים. הם ערכו שני אימונים בלבד לפני המישחק, ובזמן הפנוי נחו, יצאו להסתובב בחוצות תל־אביב, אך ויתרו על התענוג מהר מאד, בגלל הישראים שצבאו עליהם ברחובות. פעמיים ביקרו השחקנים במוע־דוני־לילה ביפו ובמיסעדות יוקרה.

„אנחנו יכולים להרשות לעצמנו את הטוב ביותר," קבע קיט אריקסון, אחד ממאמני הקבוצה, שהיה בעצמו כוכב ה־אנ־בי־איי במשך 12 שנה, והיום הוא אחד משדרני הספורט הפופולריים ביותר בחוף המערבי. „יש לי רק בעייה אחת איתם. כולם טובים, כולם רוצים להיות הכוכבים, ולפעמים זה קשה לכפות עליהם למסור כדורים. היתה לי בעיה מיוחדת לבחור את החמישיה הפותחת, כי כל אחד מהם רצה להיות בה, אבל בסוף ערכנו הגרלה ומי שזכה זכה."

הטירוף הנגדי

„פ שע־מיחמה חמור בוצע על קמבודיה," אומר ויליאם שאוקרוס. הוא בוצע בעיקר על־ידי קיסינג'ר, תוך הונאת הקונגרס, ועקיפת חיל־האוויר, ה־צבא, המודיעין, וכל זרועות המימשל.

מדיניות זו הביאה להחרבת קמבודיה, להפלת מישטרו הניטרליסטי המתון של הנסיך סיהנוק. להפרת האיזון הפנימי ו־לעליית חמר רוז'. את השילטון המחריב של חמר רוז', ואת עצם ניצחונו, יש לייחס ישירות לקיסינג'ר.

כך מתאר ויליאם שאוקרוס את עליית חמר רוז', ממש בתוך שרידיה העשנים של ארצם המופצצת: „המילחמה יצרה תדמית חדשה לנערים ולנערות מהכפר, הלבושים שחורים, המבוססים באיטיות ב־בוץ, המטורפים־למחצה מפחד, כשהם מופ־צצים יום ולילה מהאוויר. שבוע אחרי שבוע, הם צעדו קדימה, מאבדים חברים רבים בדרך, אבל נחושי־החלטה לנצח, ומדורבנים על־ידי מפקדים קנאים, ש־חושלו על־ידי שנות הבדידות והלוחמה בג'ונגלים. עבורם אישרה מחדש שנת 1973 את הביטחון שעצם שרידותם ב־חיים, שלא לדבר על ניצחונם, תלויים בעצמאותם המוחלטת ובהתרכזותם הבל־עדית במטרה הסופית.

הם חתרו לשילטון בפנום־פן כי התהכבות אחוזת־טירוף, בשיגאה ?לא מעצורים כלפי האויב, ובכוח מוחלט כלפי דעת־הקהל העולמית, שהיתה אדישה כל השנים לגורלם."

הסבל שהביאו הנרי קיסינג'ר וריצ'ארד ניכסון על קמבודיה הוא אדיר ונמשך עד היום הזה. החמר רוז' היו רק שלב אחרון בהשמדת הציוויליזציה הקמבודית העתיקה. את האבן בסקילה הנוראה הזו ידה קיסינג'ר, הגאון והמקסים.

האמנם נמיס אנחנו גורל דומה על לבנון?

(המשך מעמוד 42)

מעלית. רק מי שרוצה, מגיע. אבל מי שמגיע — נשאר. ככה זה. אחרי שהשוטר בא הלכתי למישטרה. לא בניידת. באוטו שלי! אבי בהט לא הולך למישטרה ב־ניידת. כולם מכירים אותי ויודעים שזה ככה. כשאני בא לשם, אני לא מדבר עם סתם. רק למפקחים, רק לגדולים! אני מסביר להם מה לעשות, אני עוזר להם.

כשבאתי למישטרה הסברתי שיש פה דבר משונה. אמא שלי ואחותי הן שנתגו את התלונה. אך הן מתלוננות על זה ש־לקחתי לרינה, לאחות השנייה. אז למה היא לא באה? למה היא לא התלוננה? אחר־כך בא עוד שוטר הביתה, לגרושתי. מה קורה פה? הם הסכימו לדעתי, הלכתי. הפעם הוא אמר שיש להם תלונה גם בשמה של רינה. יש לי כוח, מוח וסב־לנות ויש לי שלווה. יש לי עוד דבר, אבל אותו אני לא מגלה. העיקר בחיים זה סב־ל־נות. סבלנות.

Take the line — I am the best. הלכתי שוב למישטרה. הפעם אני מתחיל להרגיש שבעשה קשר נגדי. רינה באה לאמא שלי, אמא שלי נותנת לה חיזוק. אבל היא צריכה לבוא אלי, לאח שלה. יש לי בית טוב. אני מתקשר אליהן, רק האמא עונה לי, לא רוצה לתת לי לדבר עם רינה. מאפיה שלמה יש שם נגדי. אני מבין שרינה מחפשת מישענת, אבל אני אתן לה אותה. אני רוצה לתת לה מישענת.

לפני שנתיים וחצי נתתי למנהם 300 אלף לירות. נתתי לו במזומן, כי הוא היה צריך את זה דחוף, בגלל בעיות אישיות. נתתי לו כי לא היה לו מאיפה לקחת. עכשיו לא לקחתי בגזילה 300 אלף. נתתי במתנה את הסכום של הריבית שהיה כבר אולי מיליון לירות. נתתי מתנה לאחותי היקרה.

החלטתי להילחם בתלונה של אמא שלי ואחותי. הגשתי תלונה. אין לי עורך־דין. אני בעצמי עורך־דין. שם אמרתי שאני רוצה שכל הכסף של הגיס שלי — 20 מיליון לירות — ילכו לבת שלו. לא לאף אחד אחר. אני לא רוצה כלום, אבל לא רוצה שיקחו לילדה כסף. הגשתי תלונה נגדם.

לפני זה הלכתי לרב ולחוזר־בתשובה. חששתי שאולי אני עובר על אחת מעשרת הדיברות, על כיבוד הורים. החוזר בתשובה ענה לי: „זה בסדר אבי! תמשיך." התכ־עה הנגדית שלי היא: קשירת קשר, הסתה, סחיטה, לשון־הרע, איומים, הפללה, הונאה ועדות שקר.

אני רוצה שכל הכסף ילך לילדה ה־קטנה. הכל. 20 מיליון. כך אני קובע במיקרה הזה. יש מי שקובע שאני הקובע. וזה ישאר ככה דרך־קבע.

עד כאן סיפורו של אבי.

בדרן בחט
להיות מישענת

הדיילת הג׳ינג׳ית העזה לדבר במונית, הקברניט הורה לה לשתוק, ביקש להוריד אותה מהטיסה לניו־יורק ועיכב את המראת המטוס

דיילת צילה טננבאום

ואנס ניכנע לדיילת הוותיקה, העובדת בחברה כבר שבע שנים.

צילה טננבאום נמצאת עתה בביתה, שב־נאות אפקה. היא ירדה מהטיסות למשך שלושה חודשים. אמנם ידידיה טוענים כי לקרב האווירי ביגה לבין הקברניט אין קשר לחופשה שאותה נטלה, מייד אחרי הניצחית מי־יגיד־מה־למי מרחפת בחללה של כימעט כל טיסה.

קברניט הטיסה אחראי למעשה על כל הנעשה במטוס. הוא זכאי להוריד איש צוות נוסע, כשזה אינגו נראה לו מסיבות כלשהן, מבלי שיהיה עליו לנמק כלל. הוא רשאי לעכב טיסה, אם הוא מוצא זאת לנחוץ, גם ללא אישור הנהלת החברה. למעשה הוא כל־יכול. האחראי על צוות הדיילים, הפרסר, עניינו בנעשה במקום מושבם של הנוסעים. כאן הפרסר הוא הכל־יכול, ממש כקברניט ביחס למטוס כולו.

בארץ טושטשו מעט תחומי היחסים בין הקברניט לפרסר, יחד עם שיחרור מסויים במתח והקפדה על הכבוד לקברניט. בחב־רות זרות יש ואנשי תא הטייס אינם משתכנים באותו בית־מלון עם שאר אנשי הצוות. „הם קלאסה אחרת." מתבדחים אנשי אל־על, כשמדברים איתם על יחס הכבוד לקברניטים בחברות זרות. „אצלם הקפטן הוא אלוהים, מה שהוא אומר זה קודש הקודשים. אצלנו זה לא ככה. כל הכבוד לקפטן, הוא באמת עושה עבודה

ב מזנית ישבו חמישה אנשים. הקפטן, מהנדס הטיס, שתי דיילות ונהג. הם היו בדרכם לנמל־התעופה בן־גוריון בלוד, כדי לעלות על מטוס שהיה בדרכו לניו־יורק.

שתי הדיילות שוחחו אחת עם רעותה. הקברניט, מנדי ואנס, שכנהוג, היה האחרון שעלה למכונית הצוות", שוחח עם מהנדס הטיס. לפתע הוא פנה אל הדיילת ואמר לה: „את לא מרגישה שאת מפריעה לי לדבר?"

הדיילת, צילה טננבאום, ידועה באל־על כבחורה שקטה, ובוודאי לא קולנית. צילה ענתה: „אני מדברת בשקט עם חברה שלי." ואנס רגז על תשובתה ואמר לה בקול: „כשאני מדבר, את תשתקי!"

צילה נפגעה מטון־הדיבור המתגשא ו־השיבה: „אני מאד מבקשת שלא תדבר אלי בצורה כזו." פסק ואנס: „את לא תעלי על הטיסה שלי!" במונית השתררה תד־המה. איש לא דיבר יותר.

מנדי ואנס, גבה־קומה, גבר בשנות החמישים שלו, נולד בדרום־אפריקה. הוא אחד הקברניטים הוותיקים בחברה, אחד הבודדים המטיסים את מטוס הג׳מבו 747. ואנס ידוע כאיש חביב אך כקברניט הדו־רש את מלוא הכבוד ואת מלוא הדרת הכבוד שאליהם הורגל בארץ מוצאו.

בלי ג׳וקים של אופנה

צילה טננבאום־שי, הדיילת שנתבק־שה לשתוק, היא אם לילד, נשואה ל־עובד אל־על בשם צביקה. היא ג׳ינג׳ית יפה, שאינה לבושה במיטב מחלצות אירופה, כנהוג אצל חברותיה למיקצוע. „היא ממש בסדר," אומרים חבריה באל־על, "אין לה בראש אופנה כמו גוצ׳ וקארדין. היא לובשת תמיד ג׳ינס וחולצות פשוטות. אף פעם לא שומעים עליה רכילות. היא עושה את העבודה שלה טוב, ואף פעם לא שמענו על בעיות."

כשהגיעו חברי צוות הטיסה למישרד החברה בלוד, חשבו כולם שוואנס שכח מכל העניין והספיק להירגע מהתקרית במונית. אולם ואנס מיהר לגשת אל האח־ראית על צוות הדיילים בטיסה ואמר לה: „טננבאום לא עולה על הטיסה שלי!"

„הדיילים נרעשו. מדי פעם פורצים עימו־תים בין צוות הקוקפיט, תא־הטייס, לבין הדיילים. בדרך כלל עימותים אלה הופכים לעימות בין שני כוחות, שמאז קיומה של חברת אל־על הם מתכתשים זה בזה. ההת־כתשות נעשית אמנם בנימוס ותוך כדי שתייה משותפת בלובי של בית מלון, כפי שיאה לאנשי צוות אוויר, אך השאלה

* מתוך כבוד לקברניטים נהוג בחברת אל־על כי מכונית הצוות אוספת את קבר־ניט הטיסה אחרון, כאשר מדובר בנסיעה ללוד, ומורידה אותו ראשון, כאשר מדו־בר בפיזור האנשים בבתיהם.

טובה. אבל לא צריך להגזים. לפעמים סתם לא בא לו על מישהו, או שהוא ניתקל באיזה בחורה שמסיבות שלו לא נראית לו, אז הוא מהליט לנקום ולהוריד אותה מהטיסה. זה כבר גולש לעניינים אישיים, אפילו אינטימיים. העולם השתנה. אין כבר אנשים עם כזה כבוד שאסור לחלוק עליו. הקפטן הוא בן־אדם וגם ה־דיילים לא פחות חשובים ממנו. אז שיהיה כבוד הדדי."

„עניין של סמכויות"

א חד הדיילים, ששמע את הקברניט ואנס מסרב להטיס את המטוס יחד עם הדיילת צילה טננבאום, התקשר אל בתיהם של חברי הוועד. אלה הורו לצוות הדיילים לעלות על הטיסה כולם כאיש אחד, כולל צילה, או בכלל לא.

אנשי מישרד צוותי־האוויר התחילו לשאת ולתת עם הקברניט. בינתיים התעכבו ה־הכנות לטיסה. הנוהג הוא שצוותי האוויר מגיעים לשטח השדה שעתיים לפני מועד ההמראה. הם עולים על המטוס, לשם הכנות ובדיקות, כשעה לפני ההמראה. מועד ה־המראה הלך והתקרב, וואנס עמד עדיין בסירובו. הנוסעים בנמל־התעופה נתבשרו על איחור בשעת ההמראה מבלי שגילו להם את הסיבה. „מה, עוד פעם שביתה?" הם שאלו ורטנו. „כל יום שביתה? מה זה פה?" דיילות הקרקע לא ידעו להסביר את פשר העיכוב. וגם אם ידעו, בוודאי שלא היו מעוזות לגלות את חרפת המאבק שבין הקברניט לבין הדיילת.

כשעה אחרי מועד ההמראה סוכם שכל הצוות, ללא יוצא מן הכלל, יעלה על מטוס, יקבל את הנוסעים וימשיך בטיסה. שחזרה מאותה טיסה, אולם אין ספק שהיא עדיין נתונה להלם מסויים כתוצאה מאותה תקרית.

לא נטפל לדיילות

ה יא לא יודעת להסביר את סיבת כעסו של ואנס. „אני כבר דיילת וחיקה," אמרה צילה לידידיה. „סתמי כבר פעמים רבות עם מנדי ואף פעם לא היו לנו עניי־נים. הוא ידוע כאחד הג׳נטלמנים בקרב הקפטנים של אל־על, ואף פעם הוא לא נטפל לדיילות, כפי שעושים קפטנים אחרים.

„יכול להיות שהוא היה במצב־רוח רע באותו הבוקר, או שאולי לא ישן טוב בלילה, אבל אני לא מוכנה שמישהו ידבר אלי בגסות, אפילו אם הוא קפטן. לא עניתי לו בחוצפה, רק ביקשתי שלא ידבר אלי בסיגנון כזה, וזה מה שהרגיז אותו." מבחינתה של צילה הפרשה כולה סגורה. היא מקווה, שכאשר תחזור מחופשתה ה־ממושכת תטוס שוב, אפילו עם ואנס.

הסביר הקפטן, כאשר התבקש להגיב על התקרית: „העיכוב היה בגלל אנשי התחזוקה, ולא בגלל הוויכוח ביני לבין הדיילת. במה שנוגע לוויכוח עם הדיילת, זה עניין של סמכויות. צריכים להקיר, אפילו בארץ, שיש בעיה של סמכות."

טיסות אל־על אינן מצטיינות בדיוק בכל הנוגע להמראות ולנחיתות. הסיבות לכך, בדרך כלל, אובייקטיביות: בעיות תחזוקה, עומס גדול וניצול מירבי של המטוסים. אך אם למיכלול הסיבות האלה תתווסף עתה עוד סיבה — איחורי יוקרה, כתוצאה מריב בין דיילים לקברניטים — לא ימריא ולא ינחת שום מטוס של אל־על בזמן המיועד.

טבריה

יום רביעי 15.8.79, בשעה 9.00 בערב, בכיכר היוקרה והפאר

פלאזה טבריה

טקס בחירת נסיכת הכנרת

מכירת כרטיסים מוקדמת: במשרד „בידור הצפון" ובקבלה של מלון „פלאזה טבריה". בערב המופע במלון. הנחות: לוועדי עובדים.

סנדלי שול

להשיג בחנויות ובבתי-המרקחת המובחרים הבאים:

אילת	—	המשביר לצרכן
באר-שבע	—	המשביר לצרכן
חדרה	—	ב"מ „נתן", הנשיא 57
חיפה	—	המשביר לצרכן
	—	צרכניית חברת החשמל
	—	בי"מ „השומרון", רח' יפו 44
ירושלים	—	ב"מ „אופלטקה", יפו 110
	—	המשביר לצרכן
כרמיאל	—	כל בו גבי, מרכז מסחרי
נוה-אביבים	—	נעלי „בינגו", מרכז מסחרי חדש
פתח-תקוה	—	מכון מושקוביץ, חיים עוזר 30
קרית-אתא	—	ב"מ „אופיר", העצמאות 80
קרית-מוצקין	—	ב"מ „מוצקין", השופטים 64
קרית-שמונה	—	המשביר לצרכן
ראשל"צ	—	ב"מ „הדר"
תל-אביב	—	ב"מ „למד" תכנית ל'
	—	ב"מ „ברנדייס", ברנדייס 27
	—	ב"מ „קולנדר", ארלוזורוב 76
	—	ב"מ „שור טבצ'ניק", המלך ג'ורג' 54
	—	המשביר לצרכן, אלנבי 115

רשימה נוספת ראי במודעת שול המופיעה בגליון זה

זו ההזדמנות שלך!

טיסות הצ'רטר הזולות ביותר לפריס וניצה

החל מ־$299 (הלוך וחזור כולל לינה)

מועדי יציאה וחזרה: 19.8 — 29.7; 26.8 — 30.7; 19.8 — 5.8; 26.8 — 5.8

נוסף לטיסת הצ'רטר הזולה ביותר תוכל לבחור באחת התוכניות המרתקות והזולות שלנו:

(1) טיול בן 15 יום (19.8.79 — 5.8.79) לצרפת, בלגיה, הולנד, גרמניה ושויצריה (חצי פנסיון).
המחיר: $730

(2) השכרת רכב (רנו 5, או פג'ו 4) ללא הגבלת קילומטרים. **המחיר: $200 לשבוע**
(כל שבוע נוסף: $150)

פרטים: טיולי הגליל,
תל-אביב: רח' הירקון 142, טל. 230842, 230651(03);
חיפה: רח' המגינים 43, טל. 522958(04); טבריה: רח' הירדן 10, טל. 20330, 20550(067), וכן אצל סוכני הנסיעות.
מספר המקומות מוגבל

מחוץ לפרוטוקול

(המשך מעמוד 28)

כפי שנוסח בוועדה. בעת ההצבעה קרה משהו מצחיק, שהעיתונאים לא הבחינו בו.

כאשר הורמו הידיים, הצביעה רק סיעת חד"ש נגד. אנחנו נמנענו. המערך וש"י הצביעו יחד עם הממשלה.

בזה היה העניין נגמר, לולא שמואל תמיר. הוא ראה בהצבעה ניצחון אישי שלו, וכדי שהכל יידעו את גודל הניצחון, תבע למנות את הקולות. (בפרוטוקול נרשם בטעות כאילו משה שחל ביקש זאת.)

הדבר גרם מייד להתקוממות של אנשי המערך, השונאים את תמיר. „אנחנו לא צריכים לתת לו ניצחון כזה!" זעם זאב כץ. ואכן, כאשר הורמו הידיים שוב ונמנו הקולות, נסתבר כי הרוב הגדול נעלם. 47 הצביעו בעד, 4 הצביעו נגד, 11 נמנעו. רבים מאנשי המערך, וביניהם יצחק רבין, פרשו מן האולם בשעת ההצבעה.

ביכלל, לא היה זה יום טוב לתמיר. במהלך הוויכוח סיפרתי לכנסת את הפרשה המבישה של המישפט שהוגש נגד העולם הזה, וההודעה השיקרית של מישרד־המישפטים כאילו כותב המיכתב למערכת, שביגללו נתבענו לדין פלילי, כלל אינו קיים. תמיר ישב מכורבל, ולא העז להשיב.

באותו זמן גם ניהל תמיר מילחמת־הודעות נגד דויד גלאס, יו"ר ועדת החוקה־חוק־ומישפט. מכיוון שבכנסת הכל אוהדים את גלאס, ואיש אינו אוהד את תמיר (מיל־בד ייגאל ידין ועקיבא נוף), לא שיפרה הפרשה את מעמדו של השר.

טומי לא צילם

א חרי האזנת־הסתר, באה פרשה מבישה ביותר: הממשלה הציעה לבטל למעשה את חוק השרות הלאומי, המחייב את גיוסן לשרות לאומי של כל הבנות המשתחררות מצה"ל מטעמי דת. חוק זה לא הופעל על־ידי המערך, אך נשאר קיים. ביטולו הוא ליטרת־הבשר שמשלם הליכוד לאגודת־ישראל תמורת תמיכתה בקואליציה.

הדיון היה מביש מכל הבחינות. איש מאנשי הקואליציה לא השתתף בו. הם נטשו את השר־בלי־תיק משה נסים, ש־הביא את החוק מטעם הממשלה. נסים טען: „השיקולים שהיו כל השנים (לאי גיוס הבנות לשרות לאומי) כוחם יפה גם כיום."

בראשית נאומי אמרתי:

אורי אבנרי: אמר הלורד אקטון: „השילטון משחית, ושילטון מוחלט — משחית באופן מוחלט."

בשנתיים האחרונות מדגים הליכוד את הכלל הזה. שנתיים הספיקו לשילטון כדי להשחית את השילטון.

נאמרו דברים רבים על ממשלות המערך, על העבר העגום של ממשלות־המערך בנושא זה. אפשר רק לומר שהמערך עשה את המעשים המכוערים ו־התבייש. הליכוד אינו בוש גם את חוש־הבושה.

אולי עוד לא לגמרי, כי העדרם של חברי הליכוד, וחברי הקואליציה בכלל, מן הדיון הזה, מעיד אולי שנותרו להם שרידים אחרונים של חוש הבושה.

מאיר פעיל: אל תהיה תמים. הם אוכלים ארוחת־ערב במיזנון, ומתכוננים להצבעה.

מנחם סבידור: אתה רוצה שגם אני אצא?

אורי אבנרי: אפשר כמובן להתווכח מה יותר מביש — לשבת באולם ולהיות עדים למחזה עגום זה, או להישאר במיזנון, לאכול, להחליף רכילות ולבוא להצבעה המבישה.

האולם ריק. הטלוויזיה של טומי לפיד לא באה להנציח את הדיון הזה. והרי בש־ביל זה מינו את טומי לפיד לתפקידו — כדי שהטלוויזיה לא תופיע.

אורה נמיר: אין לו זמן לוועדת־החינוך־והתרבות, אבל יש לו זמן למיזנון הכנסת.

אורי אבנרי: במיזנון הכנסת מר טומי לפיד הוא אורח רצוי ומצוי. אבל בדיון זה הטלוויזיה אינה נוכחת. וכדי ש־הטלוויזיה לא תהיה נוכחת בדיון מביש כזה, מונה טומי לפיד כמנכ"ל הטלוויזיה.

אקרא לפניכם רשימה אישית לגמרי: רשימת חברי הממשלה ועברם הצבאי.

חשוב לדעת מה טיבה של הממשלה, ה־מציעה לנו הצעת חוק של השתמטות המונית.

- ראש הממשלה, מנחם בגין, אמנם לא שירת בצה"ל, אבל אי־אפשר להאשים אותו, אחרי שבמשך שנים סיכן את חייו יום־יום כראש מחתרת.
- השר וייצמן — שירות מפואר;
- השר שרון — שירות מפואר;
- השר לוי — לא שירת מעולם ב־צה"ל;
- השר לנדאו — לא שירת מעולם בצה"ל;
- השר ארליך — שירת שירות פיק־טיבי כאפסנאי;
- השר פת — היה בחוץ־לארץ בזמן מילחמת־העצמאות, ולא שירת;
- השר מודעי — שירת בדרגת סגן־אלוף;
- השר שוסטק — לא היה גם בהג"א;
- השר נסים, נדמה לי, חוייל חיול פיקטיבי, מטעמי דת;
- השר כץ — שירת שירות פיקטיבי;
- השר ידין — שירת כרמטכ"ל;
- השר תמיר — לא שירת אף יום אחד בצה"ל;
- השר בורג — לא שירת אף יום אחד בצה"ל;
- השר המר — שירת;
- השר אבן־חצירא — שירת;
- השר דיין — שירת, כמובן.

רשימה לא מפוארת. מותר לי לומר שמעולם לא היתה ממשלה בישראל שבה מיספר המשתמטים מצה"ל בכלל, או ה־משרתים בצה"ל שירות פיקטיבי, היה כה גדול.

אדוני היושב־ראש, הצעת החוק שלפנינו באה להנהיג אי־צדק משוע, חוסר שיוויון משוע. והעובדה שהדבר נעשה בשטח ביטחוני, בימי ממשלה שרוממות הביטחון בפיה, מוסיפה חטא על פשע.

לדעתי, מדינה מתוקנת איננה יכולה לסבול מצב מחפיר כזה של חוסר שיוויון. יש לדעתי שתי אפשרויות, ושתי אפשרו־יות בלבד, כדי להחזיר את השיוויון על כנו: או שכל הבנות תשרתנה, או ש־שירות־החובה של הבנות יבוטל כליל, ו־שירות־הבנות בצה"ל יהיה שירות בהת־נדבות.

אלופת המודיעין

צ ה"ל, שתיפארתו היתה על השיוו־יון בין המינים — נעשה מבחינה זו לאחד הצבאות המפגרים בעולם הנאור.

אנחנו, חיילי 1948, זוכרים באהבה את הבנות ששירתו עימנו ביחידות הקרביות — לא רק בגדודים, אלא גם בפלוגות. היתה לי הזכות לשרת בפלוגת שועלי־שימשון, שבה היו עד סוף המילחמה שתיים־שלוש בנות, והן היו עימנו בבסיס הקרבי והיו נתונות להפצצות כמו כולנו. אני זוכרים אותן באהבה.

מאז היתה בצבאות רבים בעולם, כגון הצבא האמריקאי, מהפכה בשירות הבנות. היום מתקבלות בנות ליחידות קרביות ו־לתפקידים קרביים בצבא ארצות־הברית, כטייסות, כטנקיסטיות; כחיילות בחיל ה־מארינס. והכלל הוא — אם הבת יכולה לעמוד בדרישות התפקיד, אין הבדל בינה ובין הגבר.

מה עושה בחורה בצה"ל? יש תפקידים „נשיים". כולם מכירים אותם: פקידות, אחיות, אלחוטאיות, וגם כמה תפקידים יותר אחראיים. אבל אני שואל: מדוע אין אלופה בצה"ל? מדוע זה מובן שראש אמ"ן מוכרח להיות גבר? מדוע אשה אינה יכולה להיות ראש אמ"ן?

שולמית אלוני: מדוע בפו"ם אף פעם לא היתה אשה?

מאיר פעיל: פעם היתה.

אורי אבנרי: מדוע הפרקליט הצבאי הראשי מוכרח להיות גבר? בשירות ה־מישפט האזרחי, הנשים הולכות ותופסות את המקומות המרכזיים. יש פרקליטה מחוז, יבוא יום ותהיה גם יועצת מישפטית לממשלה. מדוע מובן שבצה"ל זה לא יכול להיות? למה לא יכולה להיות מפקדת חיל־תחזוקה ופצ"רית?

אני אומר: שירות שווה לכל, אם כחובה או בהתנדבות. ולא רק שירות שווה — גם זכויות שוות לגבר ולאשה בצה"ל.

אורי אבנרי

אתה והלירה

לירה ישראלית אחת

מאת יגאל לביב

גרופר: היקבים מרמים את הממשלה

חבר־הכנסת **פסח גרופר** גילה באסיפה הכללית של „אגודת הכורמים" בתל־אביב (ראה עמוד 25), כי היקבים מרוויחים כ־30 מיליון לירות לשנה, תוך כדי הונאת הממשלה.

הוא הסביר לכורמים, כי בשנת 1972 אישרה הממשלה ליקבים לכלול במחיר היין תוספת, בגלל רכישת הבקבוק לשימוש חד־פעמי. מחיר הבקבוק החד־פעמי הכלול במחיר היין הוא שלוש לירות. כיוון שמחירי היין הם תחת פיקוח, הרי שדרוש אישור ממשלתי לכל העלאת מחירים. גרופר גילה, כי מזה שלוש שנים חזרו היקבים לשימוש בקבוק רגיל (לשימוש חוזר). עלותו של בקבוק זה במחיר היין מסתכמת בכ־60 אגורות (מחיר הבקבוק שש לירות, ובכל בקבוק משתמשים עשר פעמים). משתבר, כי היקבים גובים מן הציבור 2.4 לירות מיותרות. היקבים מוכרים כל שנה בישראל כ־16 מיליון בקבוקים, וההכנסה שהם מקבלים מתרגיל זה מגיעה ליותר מ־30 מיליון לירות לשנה.

גרופר גילה את הסוד בנסותו לטעון, כי היקבים הרוויחו למעשה מעיסקת הבקבוק החד־פעמי, שעליה קבעה ועדת־הביקורת כי גרמה הפסדים של 200 מיליון לירות ליקבים בארבע שנים.

המסיבות של שניצר

נשיא בורסת־היהלומים, **משה שניצר**, ערך מסיבה עם כמה מוזמנים לע־מוס מר־חיים ו**משה נוידרפר**.

מר־חיים התפטר לאחרונה מתפקיד מנכ"ל מישרד־התעשיה, וקיבל את ייצוג חברת היהלומים הלונדונית „בונאס". נוידרפר היה ממונה על הכנסות המדינה, ודאג לכך שכל היהלומנים ייהנו מפטורי מס־הכנסה כלליים ושערורייתיים.

אחיו של משה נוידרפר הוא חבר ה־בורסה ויהלומן, וכשעמד לפשוט את הר־גל לפני שלוש שנים, הצילו שניצר. עתה רוצה שניצר למנות את נוידרפר כמנכ"ל התאחדות תעשייני־היהלומים, במקום **חיים דניאלי**.

אגב, המישרדים החדשים של מר־חיים, חברת „בונאס", הם המישרדים שבבע־לות היהלומן **קרול פיקל**, חתנו של שר־התעשיה **גידעון פת**, שפיטר את מר־חיים.

את המסיבה ערך שניצר ב„הילטון". כאשר הגיע במכוניתו למלון, לא הכירו השוער וביקשו להרחיק את המכונית מן הכניסה. שניצר ניגש למנהל המלון, ודרש לפטר מייד את השוער או לנזוף בו, על שלא הכיר אותו.

נראה כי הוא נרגז על שפרשה דומה אירעה לו לפני כמה ימים. בבית בורסת־היהלומים פועלת מעלית, שהכניסה אליה מותרת רק לחברי הבורסה, ויש מפעיל המקפיד על־כך. קרוב של שניצר הגיע לבורסה וביקש להיכנס למעלית זו. האח־ראי מנע זאת ממנו. שניצר נרגז על שלא הכירו את קרובו, ודרש לפטר את האח־ראי. רק התערבות יהלומנים בכירים מנ־עה את הפיטורים.

מיקרה שלישי, שהעכיר את רוחו, התר־רחש לאחרונה, כאשר הזמין שני אורחים לארוחה ב„הילטון", ומשהגיע החשבון על סך 1500 לירות, לא קיבל הנחה כפי שהוא אוהב. אחרי שישלם את החשבון, בנוכחות האורחים, שלח את החשבון למלון ודרש הנחה.

וילה במחיר 75 מיליון לירות

הווילה היקרה ביותר בישראל נבנית בימים אלה ברחוב בודנהיימר 8 בתל־אביב.

על מיגרש בן דונם, שעליו ניתן לבנות מיבנה בן ארבע קומות ובו 12 דירות רגילות, בונה חברת „סולל־בונה" וילה פרטית עבור משקיע ישראלי. הווילה היא בת ארבע קומות. הקומה הראשונה כו־ללת מחסנים, השניה אולם־קבלה וחדרי־משרתים, ושתי הקומות העליונות ישמ־שו למגורי בעלי־הבית.

בין הקומות תפעלנה כמה מעליות. שטח כל קומה יהיה 350 מטר. בחצר הווילה מוקמת בריכת־שחיה, בגודל 15 על 7 מטר.

הערכת בוני הווילה היא שההשקעות בהקמתה, ובכללן המיגרש וכל הציוד המיוחד, תגענה ל־75 מיליון לירות.

זהו! טלוויזיית העתיד!

אם ברצונך לרכוש בשנתיים הקרובות מקלט טלוויזיה־צבע, כדאי לך לחשוב פעמיים.

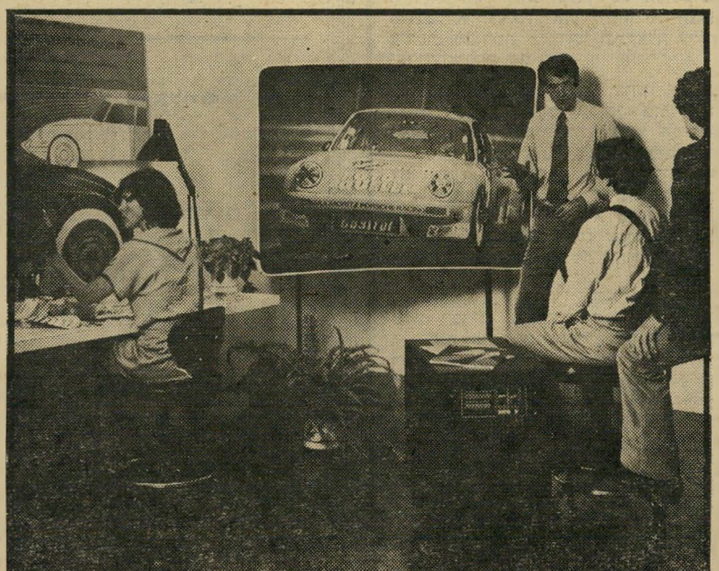
חברת „אדומנט" האמריקאית, המ־ייצגת בישראל על־ידי חברת "אראן־אלקטרוניקה", החלה משווקת באמריקה את המוצר המהפכני, שיהווה את טלוויי־זיית העתיד.

המכשיר נקרא „וידאו־בים". הוא מח־ליף את הטלוויזיה הקיימת, ומתחבר, כמוה, לאנטנה או לווידאו־טייפ. למכ־שיר מצורף מסך בגודל מטר וחצי על מטר, והוא מקרין את התמונה על המ־סך בביתך, כמו בקולנוע, ולא על מסך קטן באמצעות מנורת־מסך של המכשיר עצמו.

התוצאה: התמונה גדולה יותר, נאה יותר וברורה יותר. תוצאת־לוואי: מכ־שיר הטלוויזיה הצבעונית הקיים מקרין הקרנה אלקטרו־סטאטית הפוגעת בעור, ואילו לווידאו־בים אין כל הקרנה.

הצרה היחידה לגבי המכשיר החדש הוא מחירו, כיום 3000 דולר. אולם תוך שנה־שנתיים יקרה לו מה שקרה לכל מכשירי האלקטרוניקה, ומחירו יירד לר־מה של מכשיר־הצבע הרגיל, שבו עליו להתחרות, בתוספת כמה אחוזים.

סוחרי אבני־החן הקימו

הווידיאו־בים במישרד

3000 דולר

כדאי ללמוד נהיגה בחו"ל

כאשר מחיר שיעור־נהיגה מגיע ל־300 לירות, והוצאות על השגת רשיון־נהיגה, כולל תשלום על שניים־שלושה מיבחני רישוי, מגיעים ל־50 אלף לירות, הרי ש־כדאי לחשוב על הוצאת רשיון־נהיגה בניו־יורק.

מיבחני־הנהיגה בתיאוריה מתנהלים שם גם בעברית. רשיון־נהיגה, כולל בחי־נה מעשית, ניתן להשיג בקלות תוך שלו־שה ימים, בהוצאה של 1000 לירות לכל היותר. כרטיס נסיעה לניו־יורק עולה 18 אלף לירות. המסקנה: סע לניו־יורק, בלה שם שבועיים, הוצא רשיון־נהיגה לך או לאשתך, ותחסוך 20 אלף לירות.

כאשר תחזור ארצה, חייב מישרד־הרי־שוי להוציא לך רשיון־נהיגה ישראלי, על סמך האמריקאי.

זהירות! ממורות פלוויזיה משומשות

בבריטניה הגיע מיפעל גדול, המחדש מנורות מסך לטלוויזיה, לקשיים. כאשר נערך דיון בבית־המישפט, הצהירו נציגי המיפעל כי קיבלו הזמנה גדולה ממיפ־על ישראלי גדול, המייצר מקלטי טלווי־זיה צבעונית, לרכישת כל תוצרת המיפ־על, ובית־המישפט איפשר לו להמשיך לפעול. הדבר פורסם בעיתונות הבריטית.

מנורת־מסך משומשת, ערכה וטיבה כשליש משל חדשה. מכאן שמוכרים ב־ישראל מכשירי־טלוויזיה הכוללים מנורות משופצות, כאילו הן חדשות.

ראה, הוזהרת!

איך נבחר קצף מחדש כנשיא?

האסיפה הכללית של התאחדות תע־שייני־היהלומים, שהתכנסה לפני שבו־עיים, היתה צריכה לבחור בנשיא ההת־אחדות. הנשיא היוצא, **אריה קצף**, נאמנו של **משה שניצר**, נשיא בורסת היהלומים, היה בטוח כי ייבחר שוב ללא בעיות. אולם נגדו הוצג מועמד אחר, **שלמה סולימאני**, מנתניה. סולימאני קיבל כימעט את מחצית הקולות, ומ־כיוון שהתקנון קובע כי נשיא ייבחר ברוב של שני־שלישים, לא יכול היה קצף להי־בחר. קצף נאלץ לעשות הסכם עם סו־לימאני שיפרוש אחרי שנתיים, וסולימא־ני הסיר את מועמדותו. כך נבחר קצף מחדש כנשיא.

קצף עמד באחרונה מול מסע־שמועות, כאילו הוא מצוי בקשיים נזילותיים. בדיקות העלו, כי השמועות הגיעו גם אל סינדיקט היהלומים בלונדון, שבדק אותן בישראל. הסינדיקט מצא כי מלטשת „בריק" של קצף בנתניה לא צימצמה את הייצור, וכי הוא הקטין את חובו לבנק. קצף החליף לאחרונה שותפים. **שמו־אל פרידמן** מנתניה עזבו, ושותף שני, **חנוך קוזלובסקי**, נפטר. במקומם נכ־נס חבר הבורסה **אמנון בביוב**, עם קבוצת גסנר מגרמניה, המייוצגת על־ידי **דויד יפה**.

סוחרי אבני־חן הקימו חברה בינלאומית

הבורסה לאבני־חן בישראל הקימה חברה בינלאומית למימון רכישת אבני־חן, כדוגמת סינדיקט היהלומים הלונ־דוני ביהלומים. שם החברה החדשה הוא אי־פי־אס, וחבריה הם חברי הבורסה לאבני־חן בתל־אביב.

הבורסה לאבני־חן בתל־אביב הוקמה לפני חמש שנים. היא מאגדת את כל הסוחרים בכל סוגי האבנים היקרות, להוציא יהלומים. יושב־ראש ההנהלה

יושב־ראש מרום

אבני־ספיר מסרי־לנקה

הוא **אבי מרום**, ומזכירה **אמנון דוידוב**.

כיום חברים בה 200 סוחרים ולוט־שים, ועם פתיחת בית בורסת־היהלומים החדש היא תעבור לשטח של חצי קומה שרכשה בזמנו. הבורסה פועלת כחברה ציבורית. היא כפופה לפיקוח המפקח על היהלומים. בשנת 1978 היה יצוא אבני־החן המלוטשות מישראל 25 מיליון דולר, והייבוא 17 מיליון דולר. יש בארץ כ־10 מלטשות לאבני־חן.

אבי מרום סיפר, כי סוחרי אבני־החן משלמים מס־הכנסה ומנהלים ספרים כחוק, ואינם כיהלומנים.

המרכזים העולמיים לייצור אבני־חן הם כיום תאילנד והודו. הקונה העיקרי היא אמריקה. הקמת הבורסה בישראל גרמה להסטת קניינים מן המיזרח הר־חוק לישראל, לרכישת תוצרת מעולה. ישראל הפכה אחד המרכזים הגדולים בעולם, בעיקר בייצור אבנים מסוג אמר־לד, והכוונה היא עתה להפוך את יש־ראל לגורם גם בליטוש אבן נוספת, מסוג רובי. האבן השלישית היא ספיר. מחיר אבן טובה מסוג אמרלד או רובי עולה על מחיר יהלום.

בנק „דיק־פיראר" בישראל

הבנק הבינלאומי הידוע, העוסק בעי־קר במתכות יקרות וחלפנות מטבע, בנק „דיק פיראר", קיבל רשיון מ„בנק יש־ראל" לפתוח סניף בישראל. מישרדי הבנק יהיו ברחוב יהודה הלוי בתל־אביב, ונ־ציגו הוא כרגע האמריקאי **ולטר רוט**. הבנק הישראלי יהיה סניף של הבנק האמריקאי.

שלם דו"חות רכב כהוצאה מוכרת

אם אתה מקבל הרבה דו"חות רכב, הנה דרך לשלמם כהוצאה מוכרת:

נניח שקיבלת דו"חות ב־500 לירות. גש לסניף־הדואר וקנה המחאות־דואר וכמה בולים בשש מאות לירות, ובקש קבלה.

אתה מקבל קבלה על דברי־דואר, מש־לם בהמחאות את הדו"חות ומגיש את הקבלה לפקיד־השומה, המכיר בה כב־הוצאה מוכרת כשרה.

על חשבון הברון

(המשך מעמוד 25)

עושה מחזור של 10 פעמים, הרי ש־המעבר לבקבוק חד־פעמי דרש רכישה של 25 מיליון בקבוקים לשנה.

כל בדיקה כלכלית רגילה היתה מגלה מייד, כי העיסקה אינה כדאית לחלוטין: במחירי היום עולה בקבוק רגיל שלוש לירות. לפי שימוש של 10 פעמים, עולה כל שימוש 30 אגורות. מחיר בקבוק חד־פעמי הוא 1.5 ל"י. נוסף על כך הסתבר, כי היה צורך לרחוץ את הבקבוקים החד־פעמיים לפני השימוש, והדבר ייקר שוב את ההשקעה.

החל ב־1974 הודיע מישרד־המיסחר והתעשיה על התנגדותו לשימוש בבקבוק החד־פעמי, מטעמי שמירת אנרגיה ובטיחות (נטיה להתפוצצות בגלל דקות הזכוכית).

למרות הודעות הממשלה על התנגדותה לשימוש זה, ולמרות הפסדי האגודה מ־עיסקה זו, נחתם בינואר 1975 חוזה חדש עם טמפו לרכישות בקבוקים חד־פעמיים במשך שלוש שנים נוספות.

החוזה נחתם, אגב, חצי שנה לפני תום החוזה הקודם, וזמן קצר לפני חתימתו העלתה טמפו את מחירי הבקבוק!

במשך שנתיים המשיכו לרכוש בקבוקים חד־פעמיים, ורק בשנת 1977 הפסיקו את רכישתם, תוך ששילמו לטמפו פיצוי של מיליון לירות על הפרת החוזה.

לפי הערכת ועדת־הביקורת, ה־נזקים שנגרמו לייקבים מחוזה זה עולים על 200 מיליון לירות.

לוועדה אין כל הסבר מדוע נעשו חו־זים אלה, וגם המישטרה לא חקרה עד כה בכיווגים אלה. יתכן שאפשר ללמוד משהו מהתקשרויות שנעשו בתקופה זו בין טמפו, אגודת הכורמים, מישרד־הפירסום מוקד ומישרד־הנסיעות מנדים טורס.

המשולש הוא מרובע

הפירסומאי הקבוע של כרמל מיזרחי היה אליהו טל. בתחילת 1972 או בסוף שנת 1971 (לדברי יהודה כותן, בעל מישרד־הפירסום מוקד) נוסד מוקד על־ידי מישרד־הפירסום באואר־ורשבסקי (50%) ויהודה כותן (50%). כותן עבד קודם־לכן באואר־ורשבסקי.

אחד הלקוחות הראשונים של מוקד היה כרמל מיזרחי.

ייתכן כי אוסטשינסקי נטה לפ־מוך על מישרד זה, מאחר שהיתה לו אפשרות להכיר את כותן מ־קרוב, שכן כותן התחתן עם כתו של אוסטשינסקי.

אומר כותן: „פירסום מוקד ובאואר־ורשבסקי קיבלו את הפירסום של כרמל מיזרחי אחרי תום חוזהו של הפירסומאי הקודם, אליהו טל, אחרי שהגישו הצעת־פירסום מפורטת שנבדקה ונתקבלה על־ידי ועדת־המיסחר של כרמל מיזרחי."

כעבור זמן קצר רכש כותן את כל מניות המישרד. לדברי כותן, ב־1975 או ב־1976 קיבל לידיו את ענייני הפירסום של טמפו ברדיו. גם טמפו העסיק קודם לכן את מישרד טל, וחלקית את מישרד המאירי, השייך לחתנו של בורג־שטיין, מאיר רוך. לדברי כותן, העמלה של מישרדו מן הפירסום עבור טמפו לא עלתה על 15 אלף לירות בחודש.

ועדת־הביקורת של הכורמים גילתה כמה דברים מוזרים: כספים, שאגודת הכורמים היתה חייבת לטמפו על חשבון רכישת בקבוקים, היו מועברים לפירסום מוקד. מדובר בעשרות אלפי לירות בכל פעם. כותן מסביר כי טמפו היתה חייבת לו כספים על חשבון פירסום, ואגודת הכורמים היתה משלמת לו כספים אלה, וכך קטן חוב אגודת הכורמים לטמפו, וחוב טמפו למוקד. מבחינה כספית, ניזו־קה אגודת הכורמים, שכן תחת לשלם לטמפו בתשלומים, שילמה במזומן. מוקד הרוויחה, כי קיבל תשלומים במזומן תחת בתשלומים. כותן טוען, כי מדובר ב־50 עד 60 אלף לירות בלבד, שהם עמלה מטעם הרדיו.

לדברי כותן, מוקד לא קיבל תשלום במזומן, אלא אחרי 30 יום מתום חודש הפירסום.

„כל תשלום שמוקד קיבל מכרמל מיזרחי על־חשבון טמפו היה, על סמך חשבון ש־הוגש ואושר על־ידי טמפון כדין."

ברור כי תשלומים כאלה נוגדים כל נוהל תקין. עד כה לא נחקר המשולש העסקי של טמפו, אגודת הכורמים ומוקד. אולם מתברר כי המשולש הוא מרובע. שכן תופעה דומה היתה גם לגבי מישרד־הנסיעות מנדים טורס.

חתנו השני של אוסטשינסקי, עוזי בר־קאי, מספר, כי עבד במישרד־הנסיעות קופל. לפני שלוש שנים התקשר עם רפי שאולי, והם הקימו מישרד־נסיעות. שאולי היה צריך להביא לקוחות, ושיסעו לפרו־ייקט שלו ברודוס. ברקאי הביא כלקוחות את אגודת הכורמים ואת מיפעלי טמפו. טמפו, אגב, שלח כל שנה יותר מ־50 איש לחו"ל.

והנה, גם כאן הועברו כספים של אגודת הכורמים, שהיו צריכים להינתן לטמפו אחרי כמה חודשים, למנדים טורס, על חשבון חובות של טמפו למנדים טורס.

הקופה הקטנה

פרשה נכבדה אחרת היא פרשת הקופה הקטנה שנוצרה על־ידי אוסטשינסקי ומנהל־הכספים של הייקבים, משה מאייר.

במשך שנים הם יצרו עודפי מזומנים, בניגוד לחוק, על־ידי הדפסת חשבונות על שמות ספקים בדויים, מכירת חומרים שלא היו, רישומי המחאות כוזבות כאילו ל־תרומות, ועוד.

ועדת־הביקורת שיכנעה את פקידי היקב לדווח על סכומים של 2.7 מיליון לירות, שהוצאו בניגוד לחוק בצורות כאלה.

ההסברים שניתנו לשימוש ב־כספים אלה, לא שיכנעו את חברי ועדת־הביקורת. אחרי כמה חו־דשים התגלה לוועדת־הביקורת כי הפקידים רימו אותם, והתגלו משי־כות לא־חוקיות כאלה בסכומים נוספים של מאות אלפי לירות.

החקירות הופסקו בגלל פיזור הנהלת הייקבים, ומינוי ועדה ממונה על־ידי רשם האגודות השיתופיות.

מי שמכהן כיום כיו"ר הוועדה הממו־נה, מרדכי קרניאל מזיכרון־יעקב, שכיהן קודם לכן כיו"ר ההנהלה, טוען כי עיסקת הבקבוק החד־פעמי נעשתה אחרי ששר־התעשיה אישר את העלאת מחירי היינות, כך שתוספת התשלום תפצה על ההוצאה לרכישת הבקבוקים. הוא מדגיש את ה־קשיים, שהיו להנהלה בהתמודדות עם אוסטשינסקי, ששלט בייקבים כמו בתקו־פת הברון.

בכל זאת נעשו נסיונות לברר מה קרה. כך יצאה ועדת־בדיקה ב־1975 לאמריקה, עברה על סיפרי החשבונות ומצאה כי הכל שם כשורה. הוא מציין, כי הוא עצמו מסר את ממצאי החקירות בייקבים ל־יועץ־המישפטי לממשלה, וכי פעולה זו כמוה כהגשת תלונה לרשויות.

קרניאל מצביע על שורה של פעולות שעשה לתיקון המעוותים. כך, למשל, הורה מייד להפסיק את הנוהל של אוסט־שינסקי, להלוות לחברי האגודה הלוואות ללא ריבית. בדרך זו יכול היה המנכ"ל למשוך לצידו חברי־הנהלה נבחרים, ו־לשלוט בהם. ההלוואות ניתנו לפי שיקול־דעתו הבילעדי, ותוך איפה ואיפה.

קרניאל פנה גם לנציבות מס־ההכנסה, והסדיר את תשלום כל החריגים שהתגלו. הוא לקח כיועץ־מישפטי את אריה מרי־סקי, כרואה־חשבון את בועז ארדה, ובכך החליף את כל יועצי ההנהלה הקודמת. הוא מצביע על כך שמנהלה החדש של האגודה, אולק נחשון, יוכל עתה להנהלה לטובת המגדלים, וברירותיות ניכרת, תו־דות לבסיס הכלכלי האיתן של היקבים, וההשקעות שנעשו באחרונה בציוד מת־אים.

יגאל רביב

תפוש חופשה ב־"קופל"

עזוב לרגע את העבודה - מגיע לך לתפוש את "החופשה על גלגלים" במלונות "קופל" מנהריה ועד אילת:

"קופל" מציעה לך חופשה חלומית + מכונית, במחיר מפתה של 495 ל"י לאדם ליום כולל רכב!

בדבר פרטים נוספים נא פנה:

"קופל"

משרד מכירות ראשי:
רח' הירקון 252 ת"א טלפון 452111
ובכל סניפי "קופל" ברחבי הארץ

מלונות

* חברה ב' ק' אחזקות בע"מ

פ.ב.ס

מלון „בקעת הירח"

טיסה לאירופה חינם!

תוגרל ב-1.9.79 בין הנופשים הישראליים שישהו במלון לפחות 4 לילות

חינם! ילד אחד עד גיל 12 בחדר ההורים

345 ל"י לאדם בתפוסה זוגית

לינה וארוחת בוקר ללא מ.ע.מ.

* לנופשים ישראלים בלבד

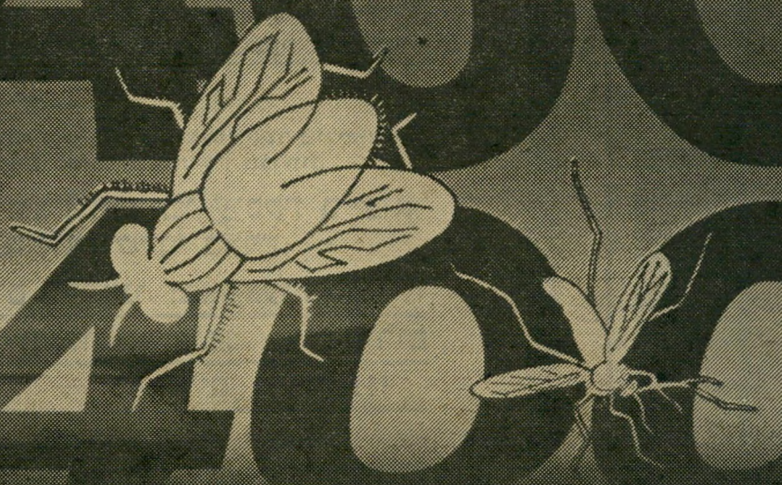
מ-5.7.79 עד 30.7.79

פרטים והזמנות:

059-5111

הריכוז הריכוז

K400 K400

הכפול הכפול שגומר שגומר יתושים וזבובים סופית סופית

איזה תרסיס אחר קוטל ביעילות כזאת אפילו ג'וקים מעופפים? וכל כך יעיל גם מחוץ לבית?
רק "K-400". כי זהו תרסיס חדש היעיל פי כמה מכל תרסיס אחר. החומר הפעיל- "פירטרום"- נמצא בתרסיס בריכוז כפול (לפחות) מזה שבאחרים. יותר מזה- "K-400" הוא צרוף חומרים שאינו מוכר לחרקים בארץ. הוא קוטל באופן מקצועי את המעופפים שבבית, בגינה, בפיקניק ועל המרפסת. אך הוא בעל רעילות נמוכה ביותר לבני אדם. קחי אותו לעזרתך עוד היום. עוד היום.

סנו-לעזרתך תמיד!

Target Adv.

במדינה

השטחים

אצבע אלוהים

אוניברסיטת ביר זית, שהיתה סגורה למעלה מחודשיים, נפתחה לימודים.

„קוראים לנו היהודים של הערבים," אמר בחיוך אחד מעובדי אוניברסיטת בית־זית. „הפלסטינים למדו מהיהודים איך לשנורר. ככה אתם אומרים, לא? למדנו איך לעשות יחסי־ציבור לעצמנו, איך להשיג כסף ואיך לעשות מסעי־שיכנוע בכל העולם."

מאז סגירת אוניברסיטת בירזית, ב־2

גלויית־ההסברה של האוניברסיטה
„למדנו מן היהודים —

מנהל בראמקי
— ואיך לשנורר"

במאי, החלו המורים, חבר הנאמנים ופלסטינים בכל רחבי העולם, במסע־פירסום גדול־ממדים, לשם הבלטת הפרשה בעיתונות ובדעת־הקהל הבינלאומית.

„היתה לנו הרגשה," אומר סגן־הנשיא, ד"ר גבי בראמקי, „שחלק מהעיתונות הישראלית מנסה להטעות את הציבור. לדעתי, אפילו ניסו לתת תמונה מנוגדת לאמת. ב־1 במאי הזמנו עיתונאים זרים, כדי למסור להם את העמדה שלנו. אסרו עליהם להגיע."

הנהלת האוניברסיטה פנתה תחילה לכל האוניברסיטות באירופה וארצות־הברית. נשלחו מיכתבים ומיסמכים, שהסבירו את מהלך העניינים שהביא לסגירת המקום. לכל מיכתב צורפה גלויה ועליה סמל בית־הספר והמישפט „הזכות לחינוך הוא זכות אנושית בסיסית," יחד עם קריאה לפתיחת האוניברסיטה. הנמען לגלויה היה „מר עזר וייצמן, שר־ההגנה, תל־אביב ישראל."

שעיר לעזאזל. נשיא האוניברסיטה, הד"ר חנא נאצר, שגורש לירדן, נסע בת־

מקררי „ג'נרל אלקטריק"

מקררי „ג'נרל־אלקטריק־ארה"ב" הם הטובים ביותר בעולם — ולכן — רבים האנשים הרוכשים אותם!

לאחרונה, הובא לידיעתנו, שישנם מתווכי־ייבוא־אישי אשר מוליכים את הציבור שולל, בכך שהם מתחזים כסוכני־משנה של חברתנו.

הננו להודיע לציבור, שאין חברתנו עוסקת בייבוא־אישי, אלא בשיווק מהמלאי שלנו בארץ.

עם זאת אנו גם מוכרים בעצמנו, ובאמצעות סוכנינו המורשים — תמורת תשלום במזומן — מקררים בתנאי „ייבוא־אישי" — במחירים מוזלים!!!

שימו לב וזיכרו: רק מקרר שהובא ארצה על־ידנו, זוכה לאחריות מלאה של היצרן „ג'נרל־אלקטריק" — ארה"ב, ושל חברתנו, ג'נרל מהנדסים בע"מ — כנציגה הבלעדית בישראל.

האחריות היא ל־5 שנים למערכת הקירור — ושנה אחת למקרר כולו, ולאחר־מכן — בטוח־שרות עד 15 שנה.

הסוחרים המורשים מטעמנו ישמחו להוכיח לפונים אליהם את היותם סוכנינו, ואנו ממליצים לציבור לעמוד על זכותו לקבלת הוכחה זו.
נציגם בלעדיים של ג'נרל אלקטריק — ארה"ב משנת 1951.

ג'נרל מהנדסים בע"מ

תל־אביב — רח' אחד־העם 11, טל' 53143.
ירושלים — רח' הלל 24, טל' 227381.
ואצל סוכנינו המורשים בכל הארץ.

מודעה זו מוגשת כשירות לציבור.

GENERAL ELECTRIC

"קאפרי" –
רעננות, רכות, שובבות ואווירה צעירה.
"קאפרי" –
הנאה אמיתית ותחושות נפלאות.
"קאפרי" –
סבון הנעורים של "עץ הזית" מכיל שמן קוקוס מעולה לריכוך העור, עידונו וטיפוח יופיו ומרכיבים טבעיים לשמירת בריאותו.

"קאפרי" – הנאה אמיתית.

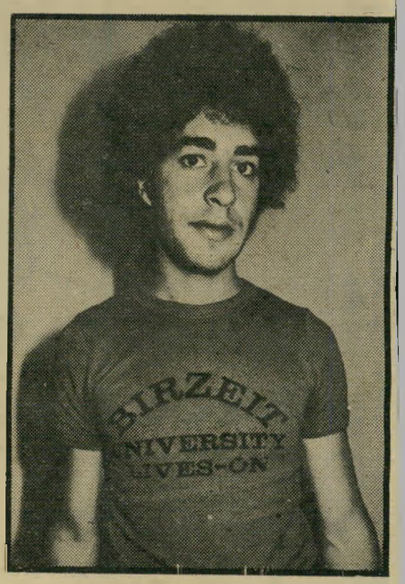
"קאפרי" –
סבון "חוצלארץ" מעולה
מתוצרת **עץ הזית**

חילת יוני לארצות־הברית, הופיע בכנסים שבהם השתתפו אמריקאים, ערבים ו־יהודים. הוא קרא לכל האירגונים ולכל האנשים התומכים בחרות החינוך ללחום למען פתיחת האוניברסיטה.

„ישראל ניסתה ליצור לאוניברסיטה תדמית של מרכז פוליטי, במקום מכון אקדמי. כל זה כדי לאפשר לשילטונות הכיבוש הצבאי לעשות מאיתנו שעיר־לעזאזל, אחרי שהם ראו שאינם מסוגלים לעמוד מול ההתנגדות והרגשת אי־שביעות־הרצון, שהלכה ופשטה בכל השטחים הכבושים."

המיבנה הראשי של הקמפוס הוא בן 90 שנה. ב־1924 החליטה בדיעה נאצר לת־רום חלק מכספי המישפחה למען תושבי בירזית. תחילה זה היה בית־ספר עממי. ב־1942 הפך בית־ספר תיכון, וב־1952 — מיכללה דו־שנתית, שהתעודה שלו מוכרת באוניברסיטות אמריקאיות ואירופיות. מאז 1972 נחשבת אוניברסיטת בירזית כטובה וכמוכרת ביותר ברחבי הגדה ה־מערבית.

52 שנים היה בית־הספר שייך למישפחת נאצר, עד שהחליטו בני המישפחה להעבירו לחסות נאמנים, בראשות כארים חאלף, ראש עיריית רמאללה. עד 1971 שימש מוסא נאסר (שר־החוץ לשעבר ב־ממשלת ירדן), כנשיא האוניברסיטה. אח־ריו כיהן בתפקיד הנא נאסר, שהוגלה

סטודנט בבירזית
— איך לעשות יחסי־ציבור —

לירדן ב־1974. עתה מנהל את האוניברסיטה הד"ר גבי בראמקי.

במקום לומדים 1100 תלמידים, באמצעות 110 מורים, חלקם אירופים ואמריקאים, העובדים לפי חוזים מיוחדים. שיעור התלמידות מגיע לכדי 43%. רובן מתגוררות במעונות ליד הבניין הראשי.

העיירה בית־זית שוכנת צפונית־מערבית לרמאללה, ובה 7000 תושבים. עד 1948 היו כל התושבים נוצרים. אחרי המלחמה התווספו אליהם פליטים מוסלמים. העיירה חובקת את הקאמפוס, ורבים מתושביה מתפרנסים מעבודתם באוניברסיטה.

„לנו יש סימן שאלה־ם לא רוצה כי־בוש." אמר השבוע איש זקן, תושב המקום. „יומיים אחרי שסגרו את האוניברסיטה, קמנו בבוקר וראינו את דגל פלסטין על המיסגד ועל הכנסייה. באו חיילים וניסו להוריד את הדגלים. עבדו כמה שעות עד שהצליחו. למחרת ראינו שוב את הדגלים. באו חיילים, ניסו וניסו, ושניים מהם נפלו. אחרי כמה שעות הם הצליחו, ואז קיבלו פקודה לשבור את התורן. אם אלוהים היה חושב שצריך כיבוש, אז החיילים הישראלים לא היו נופלים. בשבילנו זה סימן, אצבע אלוהים!"

חוריצות אדומות. כשבוע אחרי סגירת האוניברסיטה החל ד"ר גבי בראמקי לשלוח מיכתבים לשר־הביטחון, עזר וייצמן, בהם ביקש להיפגש עימו לשיחה. מאות מיכתבי מחאה נישלחו אל שר־הביטחון מאוניברסיטאות בארץ ובחוץ־לארץ, ומאנשים פרטיים בכל רחבי העולם. ביום השישי לפני כשבועיים, הוזמן בראמקי לשיחה המצופה, שבה נכח גם תת־אלוף בנימין בן־אליעזר. כעבור חמישה ימים התקבל האישור הרשמי לפתיחת האוניברסיטה.

„לא התחייבנו לשום דבר שלא עשינו גם קודם לכן," אומר ד"ר בראמקי. „אנו אחראים לכל הנעשה בתוך שטח הקאמפוס. איננו אחראים לנעשה מחוץ לשטח. בשביל זה יש מימשל צבאי ויש משטרה. זה לא עניין להנהלת האוניברסיטה."

התלמידים, רובם תושבי הגדה המערבית ומיעוטם מישראל, הגיעו ביום שבו פורסם בעיתונות דבר פתיחתה. „לא באנו ללמוד," אמר אחד התלמידים, „את זה עשינו כל הזמן, גם לבד וגם עם המורים שלנו."

„באנו להראות לכולם עד כמה דאגנו לאוניברסיטה שלנו."

רוב התלמידים לבשו חולצות אדומות שעליהן הכתובת: „אוניברסיטת בירזית קיימת!"

ישראלים במרכז שערוריית בנייה בקניה

ראש־העיר יודח

שניים מגדולי הקבלנים הישראלים, זכריה דרוקר וגדי זאבי, עומדים במרכז שערוריה המסעירה את קניה ובירתה נאירובי. השערוריה עלולה לגרום לפיטורי ראש־עיריית נאירובי, אנדירו נגומבה, שהוא האיש השלישי החזק בקניה, אחרי הנשיא מוי ושר־האוצר קיבאקי. הדחתו של נגומבה תחסל את סיכוייו לנצח בבחירות הקרובות לפרלמנט בנובמבר, את שר־החוץ של קניה, שהוא מאוהדי אש"ף, וראש האופוזיציה לנשיא מוי בתוך המיפלגה האחת הקיימת בקניה, קאנו.

היומון של קניה, האומה, מדווח מזה כמה ימים בכותרות ראשיות, כי מועצת העיריה של נאירובי נקראה לאסיפה יוצאת־מן־הכלל, כדי לפטר את גיזבר העיריה. הסיבה הרשמית לפיטוריו, כפי שמסר מזכיר העיריה, היתה שכתב מיכתב לשר־הפנים של

Daily NATION

Row over civic housing deal

A special meeting of Nairobi City Council yesterday, called to decide upon the removal from office of Mr. J.

By NATION Reporter

כותרת בעיתון בנאירובי
יותר מ־100 כלים במחיר אפסי

NAIROBI City Council had no mandate to get involved in the formation of the Nairobi Development Company Ltd., councillors said at City Hall yesterday.

The company was registered on June 23, 1979. Town Clerk Simon Getonga and an Israeli national, Mr. Gad Zeevi, are directors of the company which is jointly owned by the City Council and H.Z. (Kenya) Ltd.

ידיעה על זאבי
100 מתוך 500 בני הקהילה הישראלית

קניה ישירות, ולא דרך ראש העיריה, וכן שלא העלה את השכר ל־200 פקידים ב־10%, כפי שהחליטה הממשלה.

זמן קצר לפני מועד האסיפה התברר כי מזכיר העיריה החליט לבטלה. היה זה כשנודע לו, שבקרב חברי מועצת־העיריה יש רוב למניעת פיטורי הגיזבר, וכי קיים סיכוי סביר להדחת ראש־העיריה נגומבה. כאשר ראו חברי מועצת־העיריה כי ה־אסיפה נדחתה, פנו אל שר־הפנים וחבעו כי יחקור את כל הפרשה.

המדינה קטנה עליו

התברר כי המיכתב שכתב הגיזבר לשר הפנים כלל העתקים של חוזה על הקמת חברת בנייה חדשה, בשם החברה לפיתוח נאירובי, ובעלי מניותיה הם עיריית נאירובי והקבלן הישראלי גדי זאבי, באמצעות החברה ח"ז (חירם־זאבי), שהוא מפעיל בקניה. גיזבר העיריה התלונן כי החוזים על הקמת החברה נעשו בחשאי על־ידי ראש־העיריה, בלי האישורים החוקיים הדרושים, וכי הקמת החברה והחוזים שנחתמו עימה מעניקים לשותפים הישראלים הטבות לרוב על חשבון העיריה.

גדי זאבי היה שותף בחברה ישראלית לציוד עפר חירם־לנדאו, שהוקמה על־ידי אביו וארבעה קבלנים, בראשות ישעיהו לנדאו. לפני כעשר שנים, כאשר נגמרו העבודות בדרום, עבר זאבי לעבוד בהיקף גדול באוגנדה ובקניה, והפעיל שם כמה עשרות כלים.

את המכה הגדולה עשה כאשר אידי אמין גירש את היש־ראלים מאוגנדה. חברת ורד של מקורות נשארה עם יותר ממאה כלים כבדים באוגנדה, ולא יכלה להוציאם. זאבי קנה מוורד את הציוד במחיר אפסי, ויחד עם שר־התחבורה של אוגנדה העביר את הציוד כולו לקניה.

הוא הפך לגדול הקבלנים בעבודות־עפר בקניה, המעסיק אלפי עובדים מקומיים, וקרוב ל־100 ישראלים. הוא בונה את מרבית שדות־התעופה הצבאיים של ארצות־הברית, סולל את מרבית הכבישים במדינה, ומקים את מרבית הסכרים ומיפעלי המים בקניה. מילבדו ומילבד הקבלנים, שותפים עימו בעסקי ח"ז בקניה גם החברה שרותי הנדסה של נסים בראז'יק, בשליש המניות.

התחום שבו לא פעל זאבי היה בנייה, וכדי להיכנס לתחום זה התקשר עם הקבלן החיפאי זכריה דרוקר, שגם עליו המדינה קטנה ישירות, ולא דרך ראש העיריה, וכן שלא העלה את השכר ל־200 פקידים ב־10%, כפי שהחליטה הממשלה.

זמן קצר לפני מועד האסיפה התברר כי מזכיר העיריה החליט לבטלה. היה זה כשנודע לו, שבקרב חברי מועצת־העיריה יש רוב למניעת פיטורי הגיזבר, וכי קיים סיכוי סביר להדחת ראש־העיריה נגומבה. כאשר ראו חברי מועצת־העיריה כי ה־אסיפה נדחתה, פנו אל שר־הפנים וחבעו כי יחקור את כל הפרשה.

רווחים ללא מיכרז

במרכז העיסקה עומדת הלוואה גדולה של הבנק הבינלאומי לפיתוח בינלאומי, המנוהלת על־ידי ארצות־הברית. ההלוואה היא בת 36 מיליון דולר, והיא נועדה להקמת עשרות אלפי יחידות־דיור ברמה נמוכה לתושבי נאירובי.

נאירובי גדלה בקצב של 100 אלף תושבים לשנה, הנוהרים אליה מכל חלקי הארץ בת 20 מיליון התושבים. מרבית תושבי העיר, המונה כיום כמיליון תושבים, סובלים ממחסור בדיור. עיריית נאירובי הופקדה מטעם האמריקאים על ביצוע הפרוייקט, והיה עליה להוציא מיכרז לבניית המיבנים במימון האמריקאי. לפי העיתונות, ניתנו העבודות על־ידי ראש־העיריה, לחברה של זאבי, ללא כל מיכרז, ובמחירים המבטיחים לו רווחים נאים.

נוסף על כך קיבל זאבי מן העיריה חוזה, המבטיח לו קרקעות רבים במרכז העיר, ללא תמורה, שעליהם יבנה דירות ברמה בינונית לעובדי העיריה והממשלה. על בנייה זו, המבוקשת מאד בקניה, עתיד הקבלן להרוויח כשליש העלות, ותודות לקבלת הקרקע בחינם צפויים לו רייווחי־עתק, בלי כל סיכון: בקניה הביקוש לדירות הוא כה גדול, שכאשר הקבלן מודיע על כוונתו לבנות בתים, הוא מוצף הזמנות, ומקבל את כל המימון מתקציבי הממשלה, המלווה לבנייה בריבית של 9% בלבד. בהתאם לדיווחי העיתונות של נאירובי, קיבל זאבי שיטחי־קרקע גדולים במרכזי הפרברים היקרים ביותר של נאירובי.

כאשר נודע הדבר לגיזבר העיריה, הוא פנה במיכתב לשר־הפנים, התלונן גם כי משתמשים במכוניות של העיריה להסעת בוחרים של סיעת ראש־העיריה במחוזות־הבחירה שלו.

ברור כי לפעולת הגיזבר יש מניעים פוליטיים, על רקע מילחמת־הבחירות. אולם ההתקשרות בין זאבי לראש־העיריה כבר גרמה להכפשת שמם של הישראלים בקניה, והכותרות מבשרות כי הישראלים קשורים בעיסקות אפלות עם ראש־העיריה וסיעתו.

לא ברור אם החקירה תגלה כי היו צדדים אחרים לעיסקה, שאולי יחייבו את המעורבים לפעולות מהירות.

הקהילה הישראלית בקניה מונה כ־500 נפש, ומהם 100 מועסקים על־ידי זאבי. הפרשה שהוא קשור בה יכולה לגרום לנזק בל־יתואר לישראל ולקשריה הכלכליים עם קניה, שהיא אחת המדינות המעטות באפריקה, המתירות קשרים כלכליים עם ישראל ונחיתת מטוסי אל־על.

יגאל לביב

מישפט
כתונת פסים

הראיה היחידה היא כותונת זהה לזו שך החשוד, המוען בקול: „אני חף מפשע!"

„אדוני השופט, אני לא יכול יותר," מחה ציון קזלקופי (29), בבית־מישפט השלום בתל־אביב. „כל פעם שקורה משהו, עוצרים אותי. עכשיו אני חשוד בגלל כותונת־פסים. אתה יודע, אדוני, כמה חולצות כאלה יש בעיר?"

ציון נעצר לפני כשבועיים, בחשד כי פרץ, יחד עם חבר, לדירת־מגורים השייכת לנעים דלל מרמת־השרון, וגנב ממנה תכשיטים בשווי של יותר מ־100 אלף לירות. בחקירת המישטרה התברר, כי סמוך לשעת הפריצה נראו במקום שני בחורים צעירים. אחד מהם לבש חולצת־פסים מטריקו, כאותה החולצה שלבש ציון קזלקופי כשנעצר. למישטרה הגיע מידע, כי החשוד הציע למכירה צמיד־זהב, שנמצא כמה ימים אחרי הפריצה על גדר ביתו של המתלונן.

„אולי זה טריק". בעת המישפט ישב החשוד בסבלנות על ספסל הנאשמים. כשסיים בא כוח המישטרה את בקשתו, לעצור את החשוד לתשעה ימים, ובטרם קם עורך־הדין חגג לחקור את איש ה־מישטרה, התחילו החשוד ואשתו למחות ולקרוא תגר על המישטרה. השופט יוסף מגורי כהן, יצא בזעם מאולם המישפט וחיכה בלישכתו עד ששקטו הרוחות.

בחקירה הנגדית הסתבר, כי המתלונן חזר לביתו בשעות הערב והפתיע את ה־פורצים, אולם הוא לא יכול למסור תיאור מפורט שלהם, כי ראה אותם מהגב ומבעד לרשת. הראיה היחידה, שנמצאה בידי

(המשך בעמוד 60)

POLAROID SONAR
POLAROID LAND CAMERA
'POLAROID' is a registered trademark of polaroid corporation,cambridge mass,u.s.a 1979 Polaroid Corporation
מצלמה על־קולית - לפיתוח בין־רגע.
פולארויד צועדת עוד צעד אחד קדימה
ומציגה את פולארויד סונאר - המצלמה עם
כיוון מרחק אוטומטי.
כל שעליך לעשות הוא ללחוץ על הדק־
המצלמה. תוך אלפית שניה נשלח גל על־קולי
מהמצלמה אל נושא הצילום וחוזר ממנו, אל
המצלמה. בדרך זאת, העדשה מתמקדת
אוטומטית למרחק המדויק.
התמונה תתפתח לנגד עיניך בתוך דקות אחדות:
נקיה, חדה, עם מיקוד מושלם.
שיטת המיקוד פועלת גם באפלה גמורה.
סוכנים בלעדיים:
ז'. אקרן בע"מ, נחמני 39 תל־אביב
טלפונים: 625632; 611368.
פולארויד סונאר -
הגל העל־קולי בצילום.
Polaroid
SonarAutoFocus
Instant Cameras
יבואנים בלעדיים לישראל:
ליאון דגון
צרכי צילום בע"מ
אדי מור

קולנוע

יומן החדשות

● הקרן לעידוד־הקולנוע־הישראלי יוצאת, סוף־סוף משינת החורף הנצחית שלה. השבוע יודיעו החו"כים **אברהם שריר** ו**עדי אמוראי** במסיבת עיתונאים, שהצליחו להוסיף עוד עשרה מיליון לירות, לכסף שהצטבר כבר בקופה (כ־9.5 מיליון). כן יודיעו על הפרוייקטים הראשונים שהקרן תשתתף במימונם. בעלי הסיכויים הטובים ביותר הם **דני וקסמן**, שסרטו טרנזיט על סף סיום; הצלם **גדי דנציג**, העומד לביים את סרטו הראשון; **רפאל רביבו**, ישראלי שסרטו הראשון, הבועה, נעשה בשוויץ, ו**דני ווילכזן**, המכין סיפור על ילדות בירושלים, בתקופה שבין מלחמת־העולם השניה למלחמת העצמאות.

● מניו־יורק מבשר **אלכס מסים** על מסע הפצה חסר־תקדים, לדבריו, שעורכת חברת ישראם לסרטה של השחקנית־במאית **מיכל בת־אדם** — בין השורות. הסרט, שהופק על־ידי **משה מזרחי**, יוצג באוקטובר בפסטיבל סן־פרנסיסקו. הבכורה של הסרט בניו־יורק, בבית־קולנוע חדש סינמה 5, בשדרה השלישית. בינתיים זכתה מיכל בביקורות קודמות אוהדות בעיתוני־יוקרה כמו ויל'ג' וויס ולוס־אנג'לס טיימס. לקראת הבכורה יפרסם הירחון פלייבוי כמה צילומים פיקנטיים מן הסרט. בכך ימשיך מסורת של טיפול בכוכבים ישראליים, אחרי שבעבר הציג כבר את **ניצה שאול** בשרגא קמן ובאחרונה פירסם מיבחר צילומים מתוך הקומס מלובלין של **מנחם גולן**.

● המפיק **ג'ין קורמן**, הבמאי הקנדי **אריק טיץ** וחברת ישראפילם מכינים בקדחתנות את צילומי סרט הטלוויזיה מרי וג'וף: סיפור אהבה, שיחלו ב־23 ביולי. בתפקיד הנשי הראשי תופיע **בלאנש בייקר**, שהיתה הבת הצעירה של משפחת וייס בסדרה שואה. מרי וג'וף יופק בפעולה בין ישראפילם לבין מפיקים קנדים. בחודש אוקטובר מצפים לבואה של מישלחת מפיקי־סרטים קנדים, שתבדוק מקרוב את תנאי העבודה ואת האפשרויות הגלומות בתעשיה הישראלית.

● בכורת הסרט התג הגדול אדום, שצולם בישראל בקיץ שעבר, בבימויו של **סמואל פולר** ובהפקת **ג'ין קורמן**, נועדה לחג המולד הקרוב. חברת יונייטד ארטיסטס תפיץ את הסרט בארצות־הברית. המפיץ הישראלי יהיה חברת שבעה כוכבים.

● המפיק הישראלי **ארנון מיצ'ץ** נגנס כשותף מלא להפקת סידרת הטלוויזיה היקרה ביותר בתולדות הטלוויזיה האמריקאית, מצדה. כניסתו לשותפות הגדילה את תקציב הסרט, המסתכם בכ־15—20 מיליון דולר. בדרכו ללוס־אנג'לס, לתחימת העיסקה עם חברת יוניברסל (שותף לא־רע למפיק ישראלי). עבר בפאריס וחתם שם על הסכם הפצה של דיזנגוף 99 בגרמניה ובאוסטריה, עם המפיק היהודי הגרמני **סם זיינברג**. לסרט יורכב פס־קול גרמני ובחודש אוקטובר תוחל הפצתו ב־100 בתי־קולנוע בשתי הארצות. מילצ'ץ עוסק גם בהכנות אחרונות להסרטת קצר חשמלי של הבמאי **סרג' גיינסבורג**, שכתב את התסריט יחד עם **ג'ראר בראך** (הידוע כשותפו הכימעט קבוע של **רומן פולנסקי**). הסרט יצולם בישראל בהשתתפות **איזבל אדז'אני**, **ג'ין בירקין** והשחקן הדני השוהה כיום בצרפת, **נילס ארסטרופ**. את ההפקה בארץ תבצע חברת סרטי רול.

סרטים

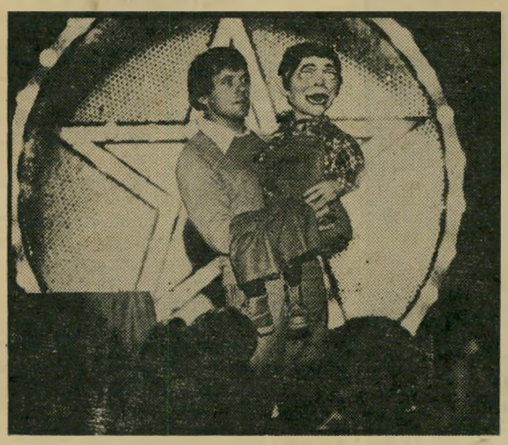
המהפכה בעירום

לשורות הבאות יש ערך אינפורמטיבי בלבד. אין שום כוונה להמליץ או להביע דעה ולהשפיע על צופה־הקולנוע הישראלי שיילך לראות או שיימנע מלראות את הסרטים שבהם המדובר. זאת בגלל סיבה פשוטה. הסרטים הללו לא הוצגו בעבר בישראל, וקשה לראות מתי יוצגו בעתיד, אם בכלל. מפיצי הסרטים מעדיפים לחסוך את הטירחה ללקוחותיהם. מה שאינם יודעים, אינו מזיק להם.

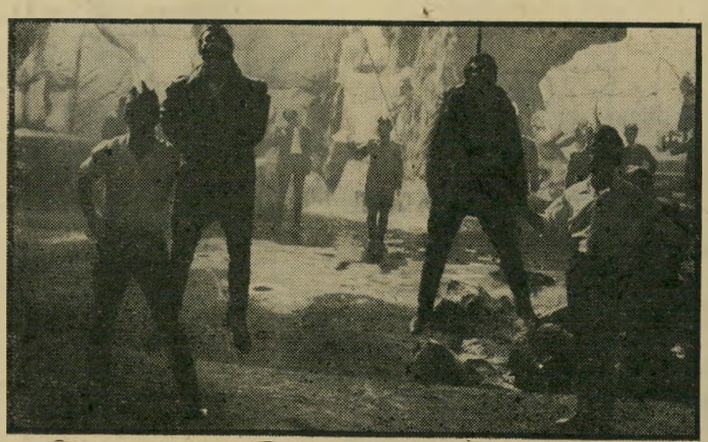
מה שאינם יודעים, במיקרה זה, הוא על ערכו של הקולנוע ההונגרי בכלל, ועל חשיבותו של במאי בשם מיקלוש יאנקסו בפרט. האיש הזה התחיל לעשות סרטים לפני 25 שנים. את סרטו הראשון באורך מלא הוא עשה לפני עשרים שנה ומעלה. הוא זכה בפרסים בינלאומיים אין־ספור, נחשב כבר מזה זמן רב לאחד הבמאים החשובים והמעניינים בקולנוע המודרני, והיום הוא כבר נמצא בשלבי ירידה ו־ניוון, אבל בישראל זה לא כל־כך ידוע. מפני שמעולם לא גילו כי היה מה שיתנוון. לשמו של יאנקסו יש גם היום די תוקף, כדי שצוות שופטים בפסטיבל קאן יראה חובה לעצמו להעניק לאיש פרס על כלל יצירתו ב־1979, אחרי שכבר זכה בפרסים על בימוי במהדורות קודמות של אותו פסטיבל, מלבד כל הפרסים שקיבל בפסטיבלים אחרים. פרס על כלל היצירה נראה הולם במיוחד למראה הרפסודיה ההונגרית.

שיפוץ ההיסטוריה. קל מאד לזהות סרט של יאנקסו. מקום ההתרחשות הוא בדרך־כלל מרחב פתוח, עם כמה מיבנים מבודדים בתוכו. המצלמה נעה בתנועות אינסופיות, במעין בלט מורכב ומסובך, מתקרבת מפניו של שחקן אל מבט כללי מסחרר של יחידת־פרשים דוהרת, אל קבוצות נערות עירומות שמרקדות על גדת־נהר, משם לנאום פוליטי נסער שנישא בפי איש לבוש בסיגנון עירוני לפני קבוצה של כפריים, אל תרגילי־ירי וחיילים מתאמנים. בהמשך היא מתעכבת על קבוצת נגנים וזמרים צוענים, חולפת על פני חתן וכלה וכל תהלוכת־הנישואין שמלווה אותם, כדי לשוב ולהסתיים על פניו של אותו האיש שבו נפתח הצילום. כל זה בתנועת מצלמה אחת, כאומר, מעין הנצחה חגיגית ומרהיבה של רגע היסטורי מסויים, לאור־דווקא לפי הפרטים הארכיאולוגיים שלו, אלא לפי מערכת סמלים

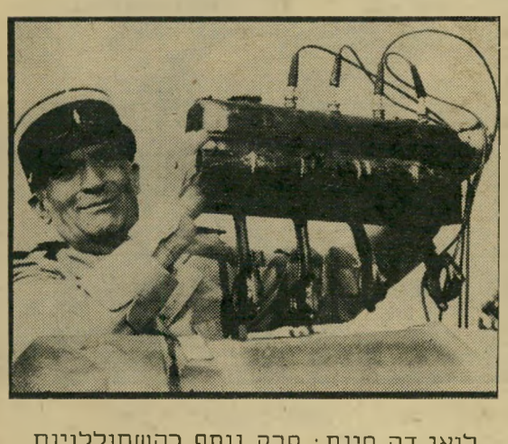
(המשך בעמוד 56)

התזמיון: חיילים שסירבו להיכנס במיבחמת־העולם הראשונה
פרס ליאנקסו על כל יצירותו ב„רפסודיה הונגרית"

אנתוני הופקינס והבובה — פיצול האישיות

לואי דה פינס: פרק נוסף בהשתוללויות

בישוף בלי קסם

הגורם הנוסף (אורלי, תל־אביב, ארצות־הברית) — גם שינוי שמו של הסרט בעברית מכישוף, כפי שהוא נקרא בלעז, להגורם הנוסף אינו יכול להושיעו.

זהו סיפור על הבדרן המתוסכל, שנכשל כאשר ניסה למשוך את תשומת־לב הקהל בתעלולי קלפים, אולם זוכה בהצלחה מסחררת כשהוא הופך לוונטרילוקיסט (מדבר מתוך הבטן), ובעזרת תכסיס זה משוחח, כביכול, על הבימה, עם בובת עץ המנבלת פיה בעסיסיות ומוציאה החוצה, בחוצפה, את כל מה שהבדרן הביישן חושש לומר בקול רם.

מכאן והלאה, זהו מיקרה קלאסי של פיצול אישיות, כאשר האיש נקרע בין הנפש השקטה, הצנועה והנחבאת אל הכלים שעיצב לעצמו, לבין השחצנות הביריונית והאלימה של בובת העץ, שהיא, כמובן, הצד השני של אותו מטבע.

פחד מצלמות הטלוויזיה ובדיקה רפואית, מבריחים את הבדרן מן העיר אל הכפר שבו גדל, שם הוא פוגש בנערה שהעריץ פעם, אשר נישאה בינתיים לאחר. אישיותו החדשה ופירסומו של הבדרן קוסמים לאשה המוכנה ליצור עימו יחסים. בשלב זה מתערבים גורמים חדשים בהתגשמות הרומן חזק.

סוף עקוב מדם, ששאל לא מעט רעיונות מהיצ'קוק, צריך עקרונית לסמר את שיער הקהל. אבל השחקן לשעבר, ריצ'רד אטנבורו, הוא במאי שכל מעשה שלו צפוי מראש. התסריטאי, ויליאם גולדמן, אחרי שהוציא גם את התירוצים הקלושים שהיו בסיפורו, להתנהגות הגיבור (לא אהבו אותו בבית־הספר, נערת חלומותיו דחתה אותו), הותיר סיפור שרירותי שקשה לתת בו אמון. אנטוני הופקינס ואן מרגרט עובדים קשה מאד כדי להסתיר את התפרים, ואולי זאת הבעיה הגדולה שלהם. עבודת השחקן היא הדבר האחד שלא צריך להראות לקהל.

על שוטרים ושוטים

מפגשים מצחיקים (אלבי, תל־אביב, צרפת) — מלבד העובדה שבגיל 71 נראה לואי דה־פינס כאדם בעל מרץ המעורר התפעלות, קשה להבדיל בין פרק חדש זה בהשתוללויותיו, לפרקים הקודמים. במיוחד קשה להבדיל אותו מכל מעשיות ומעללי השוטרים משן־טרופז, שאליהם מצטרף סרט זה.

הפעם נפגשים השוטרים עם אורחים מן החלל החיצון, הנוחתים בחללית. חזותם היא כשל סתם בני תמותה מן השורה (כולל השוטרים עצמם) וההבדל היחידי בינם לבין תושבי כדור־הארץ הוא שכאשר מכים על חזיתם, בוקע משם צליל של חבית בירה ריקה (בערך אותו צליל שבוקע מראשם של השוטרים).

מה יכול לואי דה־פינס לעשות, בהתקפות הזעם והעצבנות המפורסמות שלו — שרק דונאלד דאק עולה עליהם — זה ידוע כבר מזמן, והוא עשה כאן הכל. גם כשרונותיהם של שאר השוטרים המאיישים את כוח המישטרה של עיירת הקייט המפורסמת, אינם בגדר סוד, וגם הם מפגינים את שלומאליותם בנאמנות. העובדה שכמה מהם, כמו מישל גאלאברי (מפקדו הישיר של דה־פינס) או ז'אק וילרה (הצעיר והשמן מכולם), חספיקו בינתיים להוכיח את עצמם כשחקנים לכל דבר, בתפקידים דרמתיים מכובדים, ולא רק כמוקיונים, אינה מפריעה להם לשוב בסרט זה אל אישיותם הישנה והבדוקה.

אשר למרכיב המדע־הבדיוני, שהושאל מכל המקורות האפשריים, מפלישת גונבי הגופות ועד למיפגשים מן הסוג השלישי, כל מאמץ אפשרי נעשה על־מנת לחסוך בהוצאות. האפקטים המיוחדים הקשורים לנחיתת החללית או לצילום הפנים היחידי בה, הם פרימיטיביים להפליא, והעובדה שאנשי החלל לובשים צורה אנושית רגילה, חוסכת, כמובן, עמל רב ממחלקת האיפור והתיפאורה.

היתרון בסרט זה הוא שאין בו הפתעות. מי שאוהב את דה־פינס יאהב סרט זה לא פחות מן הקודמים, ואילו האחרים ממילא לא ידרכו באולם הקולנוע.

קולנוע

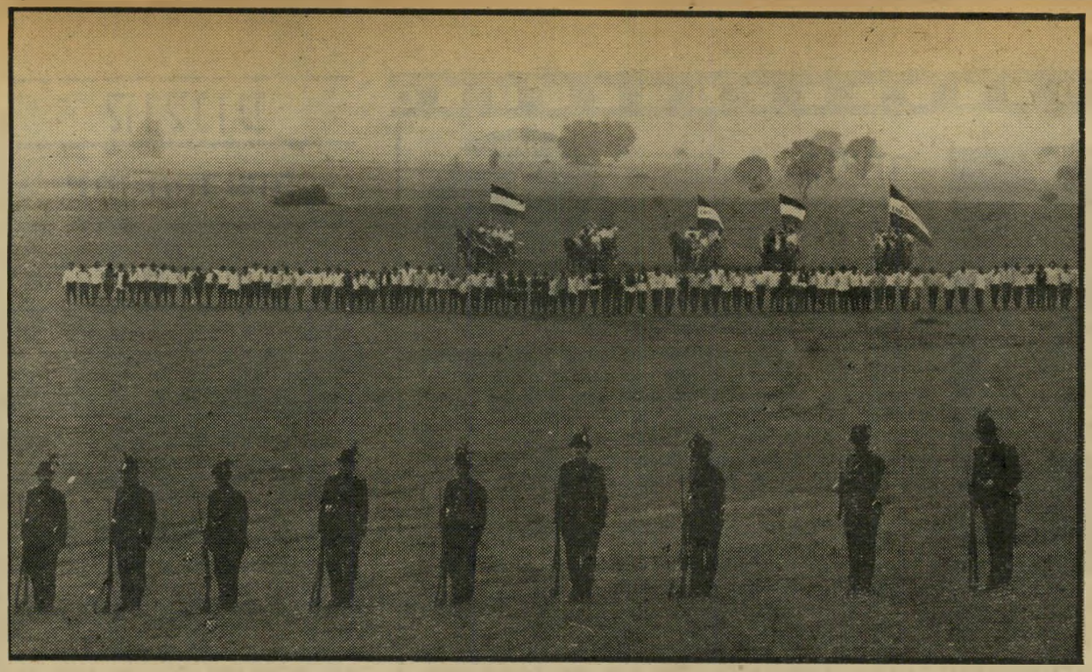
(המשך מעמוד 55)

שצריכה להביע את רוח התקופה ומשמעותיה, תחת לשחזר אירועים ספציפיים. „תמיד האשימו אותי שאני משקר בסרטי," מסביר יאנקסו את מלאכתו. „כשעשיתי סירטי תעודה בתקופת סטאלין, אמרו שאני מזייף את המציאות, היום באים בטענות שאני מזייף את ההיסטוריה. איני מנסה לפענח אותה, אלא להיאחז בכל מיני סמלים ומיתוסים." האירועים, כפי שמספר אותם ספר ההיסטוריה, יש להם ערך יחסי מאד בעיניו של יאנקסו. „כל חיינו ראינו כיצד משפצים ספרים אלה ומשנים את העובדות. אני מעדיף ליטול לעצמי את הזכות לשנות את הפרטים, כדי להעניק להיסטוריה את המשמעות הנכונה שלה."

כמו מוסיקה. ההתעסקות עם ההיסטוריה היא מרכיב קבוע נוסף בסרטיו של יאנקסו. כדי לשאוב ממנה לקחים לתקופה המודרנית, מצד אחד, ולספק את ממדי הראווה בתילבושות ואת מושגי האבסטרקט, בטיפול בנושא, שהם חיוניים כל־כך לעבודתו הקולנועית. כשהוא עשה סרט על אלקטרה, מלווה בשירי־עם הונגריים ובתילבושות עממיות הונגריות, לא שלו חייב לא מעט לטכניקה של הלחנת מוסיקה.

מדים אבסטרקטיים. זאת התקופה המודרנית ביותר שבה עסק יאנקסו בשנים האחרונות, אבל לתילבושות יש עדיין חשיבות מרבית, והעירום הנשי, המקשט את סרטיו, כמו שפסלים קלאסיים מקשטים את גני רומא, בולט כאן יותר מאשר בכל סרט מיזרח־אירופי אחר. „אנחנו מנסים תמיד למצוא את הצורות הכוללניות ביותר להבעת רעיונותינו," טוען גיולה הרנאדי, התסריטאי הקבוע של יאנקסו. „מכאן השימוש במרחבי־שדה ריקים, בפרשים ובמדים היסטוריים, ומכאן גם השימוש בעירום. אלה המדים האבסטרקטיים ביותר, הם אינם שייכים לאף תקופה ולכל התקופות גם יחד."

אומנם, יאנקסו מתלונן בכל פעם על מיעוט האמצעים שעומדים לרשותו בהונגריה. „אילו הייתי משווה את התקציבים שלי לאלה של פליני..." הוא נאנח בגעגועים. אבל האמת היא שעובדה זו אינה מורגשת כלל בתוצאה הסופית, אולי מפני שבהונגריה ובכל ארצות מיזרח־אירופה, עובדים אחרת. למשל, לצורך הסרט שלו הועמדו לרשותו כמאתיים חיילים, כורי־אוגרפים ולהקות רקדנים ורקדניות, העורשים חזרות במשך חודשיים לפני ההסרטה. החזרות נחוצות במיוחד, מאחר שיש צורך בתיאום מופלג, כדי שהכל יתרחש כמתוכנן בפרק זמן נתון, כאשר מצלמים סצנות ארוכות כל־כך, וצריך לדאוג שהנערה ה־

הצבא מוך האיכרים ב„רפסודיה הונגרית" של מיקלוש יאנקסו
בלט מורכב ומסובך של כל התקופות

מרידת האיכרים באצולה הופכת חגיגה רטובה
לא לזייף, אלא לפענח את ההיסטוריה

היתה כוונתו לדבר על יוון העתיקה, אלא על ערכו הסימלי של אדם המשמש כמצבה חיה שמזכירה את חטאי העבר של השליטים, ומהווה דירבון ניצחי להתקוממות נגדם. מה הפלא שבסוף אותו סרט מיתולוגי (למען אלקטרה) יורד מן השמיים מסוק אדום?

אם יש התפתחות כלשהי ברפסודיה ההונגרית לגבי יאנקסו, היא טמונה בעובדה שלראשונה הוא מתעסק לא בעמד היסטורי בודד, אלא במצב היסטורי מתפתח. להבדיל ממרבית סרטיו הגראים כמו מסכתות עממיות ענקיות שבהם הדמויות הבודדות נבלעות בתוך המסות הנעות על פני המסך, הפעם הוא עוקב בשקדנות, כמעט, אחר דמות מרכזית.

כמעט — מפני שבסופו של דבר, גם הפעם ההמון הוא המרכז, והדמות אינה אלא משרתת שלו. „בכל פעם אני מתחיל סרט וחושב שאעשה משהו אחר, ואז אני נפגש עם הצלם שלי, יאנוש קנדה, הוא רואה את התסריט ואומר לי: ‚מה פתאום, זה בכלל לא שונה'," מודה יאנקסו. ואכן, רפסודיה הונגרית דומה להפליא למה שעשה קודם לכן, אבל בממדים עוד יותר גדולים מאשר בעבר. הסרט מורכב משני חלקים: רפסודיה הונגרית הוא שם החלק הראשון, אלגרו ברברו — כשם יצירה לפסנתר של בארטוק המלווה את הסרט — הוא שם הקטע השני, ואין אלה, אלא שני החלקים הראשונים מתוך טרילוגיה הנושאת את השם על חיים ודם, אשר צריכה להנציח את תולדות הונגריה, בשפתו הסימבולית של יאנקסו, מתחילת המאה ועד היום.

אין זה הדימיון היחידי בין יוזמה זו, ל־1900 של ברטולוצ'י, המנסה להתמודד עם אותו הנושא באיטליה. אצל שניהם מדובר בשתי מישפחות, אחת של אדונים, השנייה של משרתים, שתיהן ממוקמות בכפר, ו־לשני הסרטים מוסר השכל מהפכני מובהק, המלמד על הצורך בהתקוממות העניים, כדי להילחם על זכויותיהם. כרונולוגית, הקדים ברטולוצ'י את יאנקסו, אך עם זאת, הוא שאל הרבה דברים, מבחינה חזותית וסיגנונית, מן הבמאי ההונגרי. אם להשוות בין שני הסרטים, 1900 נראה כמו אופרה מלודרמתית של ורדי, בעוד שרפסודיה הונגרית הוא מעין אורטוריה מודרנית המבוססת על מוטיבים עממיים.

טכס החתונה של בן האצולה ובת האיכרים
אילו היה משווה את התקציב לפליני!

ההשוואה למוסיקה אינה מיקרית. יאנקסו שם עליה דגש חזק, לחלקי הסרט שלו קרא בשמות מוסיקליים, והבימוי ניצבת על שפת האגם, במרחק מאות מטרים מן המצלמה, תקפוץ למים בדיוק כאשר זו תיראה אותה, מבעד לסדק בדלת שנפתחת בתוך בית על מעלה הגיבעה.

„אילו צריך היה לשלם לנו כמו שמשלמים לצלמים בהוליווד, זה היה עולה הון," מסביר יאנוש קנדה, שצילם כמעט את כל סירטי יאנקסו שנעשו בהונגריה. „אני מצטרף להפקה בשלב הראשון, אני נוכח בכל ההחלטות והתיכנונים, אני מחפש את אתרי הצילום, וזה נמשך תקופה ארוכה. בתמורה, אני מקבל משכורת מן המדינה, בערך בקנה־מידה של מורה בתיכון. אבל אני חש כחלק בלתי־נפרד מתהליך היצירה." אולי בגישה זו טמונה הצלחה העצומה שהיתה לצלמים ההונגרים בכל העולם, אם מדובר בווילמוש זיגמונד ובלאסלו קובץ' בהוליווד, ואם בז'אן בדל בצרפת.

אכן, גם אם דורך יאנקסו במקום, מבחינה סיגנונית, ומי יודע, יתכן אפילו שמיצה את עצמו מבחינה זו, סרטיו הם חגיגה לעיניים. אם יקרה המיקרה המוזר, ואיזה סינמטק יציג אחד מסרטיו, כדאי ללכת ולראות משהו שונה לחלוטין מן השיגרה השולטת על בדי ישראל.

רוזטה רוסית של החברה הגבוהה
תולדות הונגריה מתחילת המאה עד היום

מלכת המים 1979

בחסות **עץ הזית** יצרני סבון היוקרה „קאפרי"

בגדי ים וחוף

בנייני אברהם גינדי

יצרני אופנת עילית **MB**

יבואני אופנת גברים

דן טיירס ת-א, רח' בתרשוב 4, טל 59106-59975
DAN tours AIR-CONDITIONED BUSES. TEL AVIV. 4, BUGRASHOV Tel. 59106-59975

אולמי אמבר • OLYMPIC •

אולמות: חולון, ז'בוטינסקי 6, טל. 855680

תכשירי שיער WELLA

נעלי איכות נעל מרנו Merano

תיסרוקות: „אתר היופי" סלון ז'אק ז'ורז'ט מלון „דיפלומט" ✶ עיצוב הכתרים: רחל גרא יפו העתיקה ✶ הדרכת המועמדות: בי"ס לדוגמנות „רגב" ✶ צילום המועמדות: אסף שילה „אולפני צילום ישראל סאן" ✶ הפקדת מופעים: „תיאטרון מבט".

תחרויות אזוריות

אשקלון

מוצאי־שבת, 28.7.79, בשעה 9.00 בערב, במלון הנודע

גני שולמית

טקס בחירת **נסיכת הים התיכון**

בחסות ראש העירייה אלי דיין

מכירת כרטיסים מוקדמת: במישרד לתיווך „רמי־דוד", רחוב הרצל 31 אשקלון, טל. 22774 ובקבלה של מלון „גני שולמית". באשדוד: משרד הכרטיסים „יונה". הנחות: לוועדי עובדים.

טבריה

יום רביעי 15.8.79, בשעה 9.00 בערב, במלון היוקרה והספאר

פלזה טבריה

טקס בחירת **נסיכת הכנרת**

מכירת כרטיסים מוקדמת: במשרד „בידור הצפון" (לשעבר אלחדיף) ובקבלה של מלון „פלזה". בערב המופע במלון. הנחות: לוועדי עובדים.

אילת

יום שישי 10.8.79, בשעה 9.00 בערב, במלון היוקרתי

לרום

טקס בחירת **נסיכת ים־סוף**

בחסות ראש העירייה גד כץ

מכירת כרטיסים מוקדמת: אצל עוזי בית הלחמי, אצל אלה לוין, בקבלה של מלון „לרום", בקבלה של כל בתי־המלון בעיר. בערב המופע במלון.

קריית שמונה

מוצאי־שבת 4.8.79 בשעה 9.00 בערב

חורשת טל

טקס בחירת **נסיכת הצפון**

בחסות ראש העירייה אברהם אלוני

★ **אפריק סימון** („ראמי"ה") הכוכב הבינלאומי מצרפת ✶ **מני פאר** ינחה, ישעשע, יבדר ★ **שרי** – כוכבת הדיסקו הישראלית ★ **להקת הג'אז „דומינו"** – בקטעי ריקוד בהדרכת יעקב קלוסקי ★ **דליה אליעזרוב** – בשירים נבחרים ★ **משה נוי ולהקת „הדולפינים"**

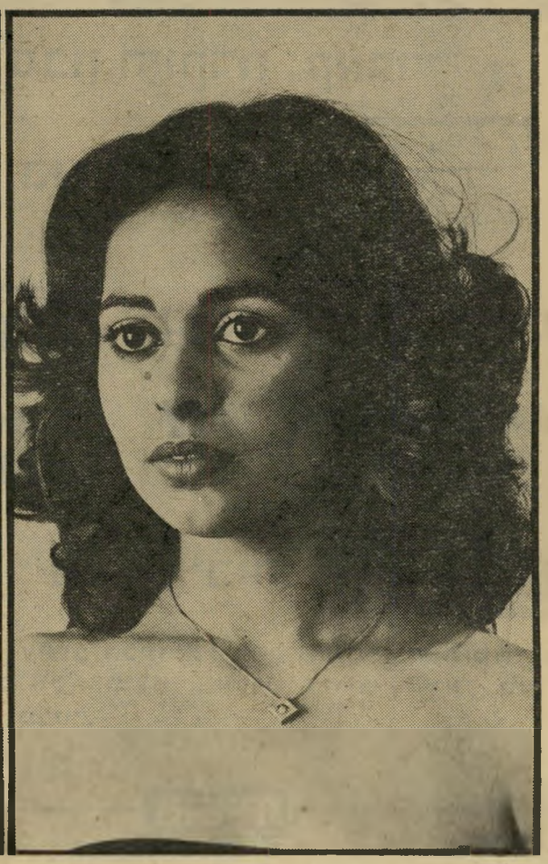
תל־אביב, „היכל התרבות" מוצאי שבת 18.8.79 בשעה 8.30 בערב

בגלל אורך התוכנית, נא לדייק!

המועמדות הסופיות

שרון מאני: שחורה ונאווה

ה יפה. היא בת שבע־עשרה, והיא בת תימן. שרון מאני עדיינת־המראה לא הגיעה לתחרות מלכת־המים בלי ניסיון קודם. עיניה שקדים ושיערה שחור, ויש לה כבר מיכלול חוויות וניסיון מתחרות יופי שבה זכתה בכמה תוארים ראשיים. בשנה שעברה השתתפה שרון, העולה לשמינית בתיכון אנקורי בתל־אביב, בתחרות מלכת־היופי של בנות תימן, בטכס שהתקיים בפתח־תקווה ונבחרה כמלכת השרון, בנתניה כנסיכת הדרום, שרון, באשקלון כסגנית נסיכת הדרום, ובהיכל התרבות בתל־אביב כסגנית ראשונה למלכת היופי של בנות תימן.

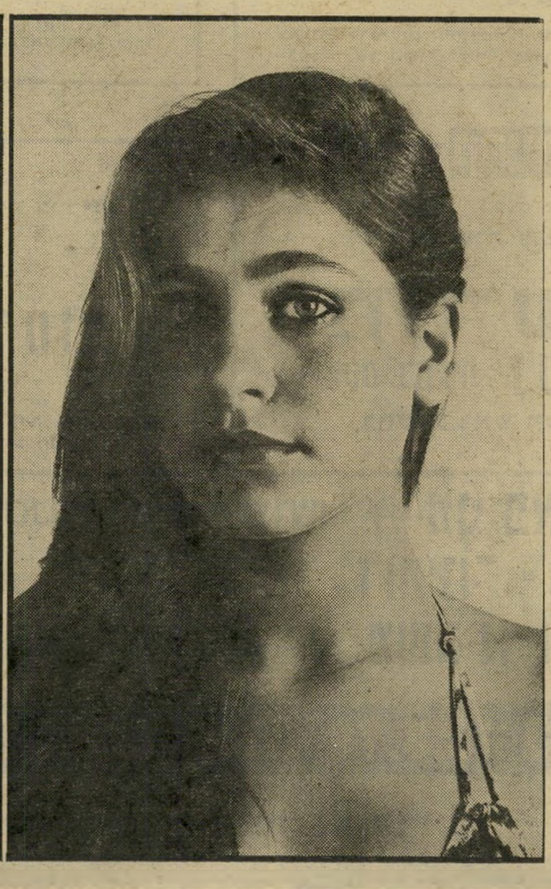
מדוע הגיעה לתחרות מלכת־המים? שרון עונה בקלילות: „בא לי לבלות קצת." חבר אין לה וגם לא תחביבים מוגדרים. היא אוהבת מוסיקת פופ ולקרוא ספרים. היא אינה אוהבת את אריק איינשטיין ואף לא את שלום חנוך, ובכלל, אף זמר ישראלי לא מרגש אותה במיוחד.

כבר בגיל 17 שרון היא דוגמנית עסוקה, היא מדגמנת תיספורות ותיסרוקות עבור חברת התמרוקים וולה. היא אינה יוצאת מדרכה כדי לזכות בעבודת הדוגמנות, ועושה זאת רק בשעות הפנאי שלה. לא, גם לה אין חלומות להצליח בעולם האופנה או המישחק. תחרות מלכת־המים מהווה בשבילה חוויה הכרוכה בטיולים ברחבי הארץ, בהכרת אנשים חדשים, בקבלת מתנות ובאיסוף חוויות.

כשתהיה גדולה היא רוצה לעסוק במיקצוע רציני, ללמוד פסיכולוגיה באוניברסיטה ולעבוד כפסיכולוגית. פסיכולוגיה הוא השטח המעסיק אותה ביותר. היא קוראת ספרים בנושא, משוחחת על כך עם אנשים, וחשה שבתוך תוכה טמון בה הפוטנציאל לעזור לאנשים אחרים. היא אינה אומרת חלילה שלא תעסוק בדוגמנות אם יבוא מישהו ויציע לה.

רלי אליזט: המחסנאית המקסימה

א ם באמת חושבים לטווח־ארוך בצבא־ההגנה־לישראל, כל מי שרואה את רלי אליזט בת השש־עשרה וחצי מבין כי לאותם המתכננים את מיבנה כוח־אדם בצה"ל יש באמת תכונה של ראיית הנולד. שכן, רלי הנאווה, הבראית כמו לוליטה קטנה ומקסימה, מתעתדת להיות בעת שירותה הצבאי פקידה טכנית באחד ממחסני צה"ל, והרי אין דבר מלבב יותר מאשר נערה יפהפיה בתוך האפיר של המכשורים למיניהם במחסני הצבא.

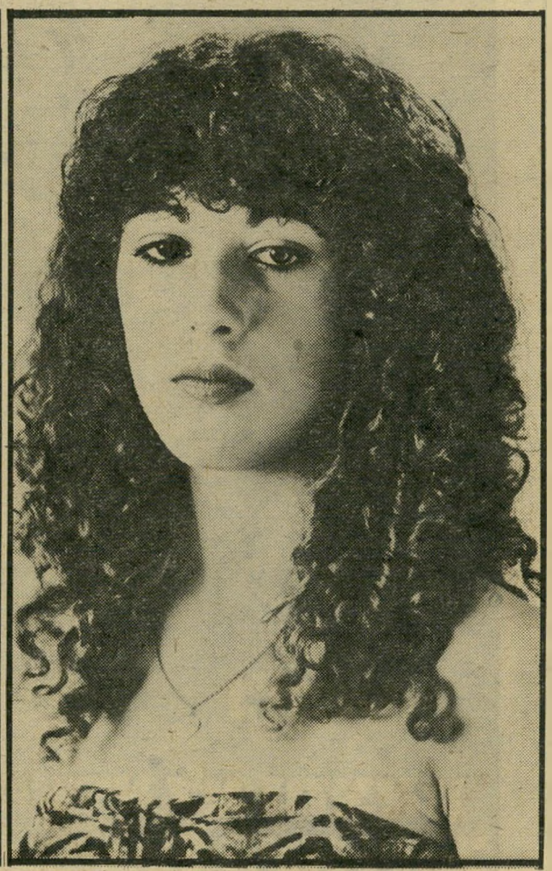
כדי להיות מוכנה לתפקידה עולה רלי לכתה השביעית באורט צריפין. לשם כך היא יוצאת כל בוקר בשעה שש ושישים מביתה ברמת־גן, לימדת כל יום משמונה עד אחת ושלושים, ומאחה ושלושים עד ארבע היא משתלמת באחד מבסיסי צה"ל.

לא, אין לה כל הלומות של זהר בראש, היא איננה רוצה להיות דוגמנית. אמא שלה, היא ילידת תורכיה, דהפה אותה לכך, ואילו אביה הפועל שהוא דור שביעי בארץ לא התנגד. לרלי יש נסיון בתחרויות יופי והיא אוהבת את המיסגרת הזו, שבה ניתנת לה אפשרות לטייל בארץ ולהכיר אנשים חדשים, כמו שהיא אומרת בעצמה: „באתי בשביל החוויה."

יש לה חבר בשם עופר, העומד על סף גיוסו לצה"ל, אך החבר הטוב ביותר שלה הוא אמיץ, כלב דני ענק בן חמש, שאותו היא מגדלת מיום היוולדו. רלי קשורה מאד לכלב שלה ומספרת עליו ניסים ונפלאות. כך, למשל, סוחב אמיץ את סל־התקניות של רלי כשהיא חוזרת מהמכולת. הוא רגיש למצבי־הרוח שלה ומבין אותה יותר מכל אדם אחר. חוץ מזה, היא מספרת בעליזות, שהיא סובלת ממחלת־ים, זאת אומרת שהיא פשוט חולה על הים ומבלה בחוף שרתון בתל־אביב כל רגע אפשרי.

עדינה בדולח: דיזנגופית גזעית

אם היא היתה בלונדית, בוטיצ'לי היה משתגע אחריה. אבל היא שחורה ויש לה גוף חטוב ותלתלים משגעים המגיעים עד אחרי הכתפיים. בג'ינס ובחולצה חשופת כתפיים לא קשה לזהות את המקום ממנו באה. דיזנגוף, רבותי, דיזנגוף. עדינה בדולח בת 17, תלמידת שביעית בוויצ'ו צרפת, בית־הספר התיכוני המיקצועי שלייד הקאונטרי־קלאב, מתגוררת בלב ליבו של רחוב דיזנגוף, והיא עצמה מוצר אופייני של רחוב זה. חתיכה יפה ומודעת היטב לתהפוכות הפיאופנה.

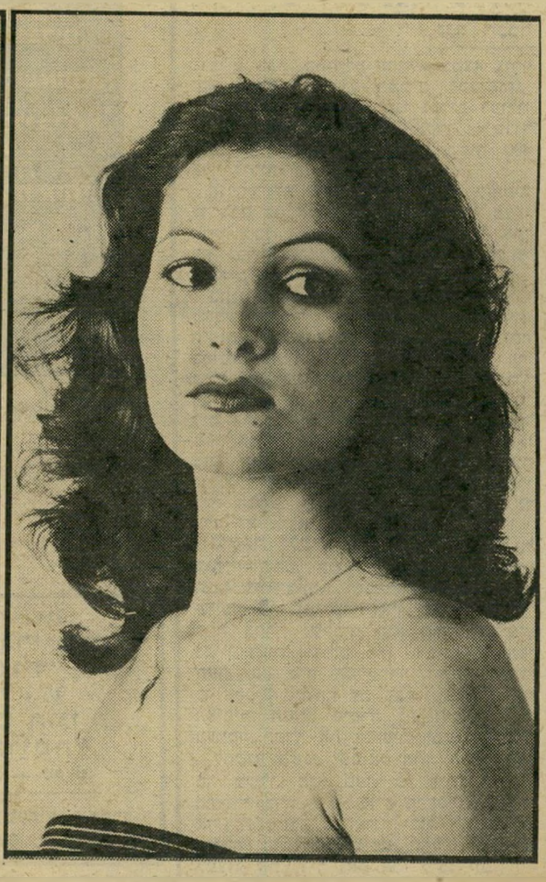
עדינה רוצה להיות דוגמנית, היא יודעת שתחרות מלכת־המים תהווה בשבילה כניסה בדרך הראשית אל עולם האופנה. לכן הגיעה לתחרות, והיא מקווה מאד להצליח בה.

היא אוהבת לרקוד ורקדה תקופה ארוכה בלהקת הג'ז של שלמה רוזמרין. בימים אלה לקחה הפוגה מהריקוד המיקצועי וכעת היא רוקדת רק בדיסקוטקים ביחד עם החברה שלה. הדיזנגופים הצעירים נפגשים בכל פעם בבית של חבר אחר או לייד בית של חבר אחר, והולכים לרקוד בערבי הדיסקו המתקיימים בבית־הנוער, בבית־החייל, בדיסקוטק מאליבו ובדיסקוטק באר סינגר.

עדינה הולכת לחוף פרישמן כבר שנים. היא אוהבת את החוף הזה, רגילה אליו, ומכירה כמעט כל אחד שבא לחוף. הוריה של עדינה מעודדים אותה, ובהחלט מרוצים מהחלטתה להיות דוגמנית. אביה הוא בעל מיפעל טכסטיל ואמה בעלת חנות ללבנים.

עדינה היא הבכורה מבין שלושה ילדים ויש לה חבר קבוע בשם מוטי. אין לה תחביבים מיוחדים. היא אוהבת להתלבש יפה, לרקוד וללכת לים. בבית־הספר שלה היא לומדת גרפיקה, ציור וצילום.

אתי פרץ: בחורה מציאותית מאד

הבחורה נראית כמו כל היפהפיות הנוטלות חלק בתחרות מלכת־המים מדי שנה. צעירה יפהפיה בעלת גוף חטוב. היא נראית כמו תלמידת גימנסיה, אבל היא לא. אתי פרץ, מזכירה בחברה לתיכנון הנדסי, היא בת 24 והחליטה שזה הזמן, ותחרות מלכת־המים היא המקום לפתוח בקאריירה חדשה — קאריירה של דוגמנית. אתי נולדה בבת־ים לאב סוחר רהיטים ולאם עקרת־בית.

כשסיימה את שירותה הצבאי נסעה לקנדה, שם שהתה שנה שלמה והתגוררה אצל קרובי משפחה. למזלה הטוב לא נזקקה לעבודה. מארחיה היו די אמידים כדי לספק את כל מחסורה, וכל מה שעשתה באותה שנה בקנדה היה לבלות, לבלות, לבלות ולטייל.

לאתי פרץ כמה תחביבים. אחד מתחביביה העיקריים הוא הצילום. לא, היא אינה מצלמת, היא מצטלמת. תחביב זה הביא אותה לעולם הדוגמנות. היא משוגעת לצילומים ואת ההנאה האמיתית היא מפיקה, כשהיא רואה את המוצר הסופי עם דיוקנה מוטבע עליו. תחביבה השני הרציני הוא הקריאה. היא אוהבת בעיקר מה שהיא מכנה מספרים „מציאותיים", זאת אומרת ספרים המספרים על מיקרים שאירעו במציאות היומיומית והאפורה של חיינו, אך היו ראויים לדפוס. כך, למשל, סיימה באחרונה את קריאת סיפרו של ברוך לשם על רצח רחל הלר ואת סיפרו הביוגרפי של שמעון „כושי" רימון הנמצא עונש מאסר בגרמניה, אחרי שהורשע בהשתתפות ברשת הישראלית להברחת סמים. חוץ מאותם ספרים מציאותיים היא קוראת פסיכולוגיה, וכשהיא אינה עוסקת בצילומים או בקריאה היא עוסקת במלאכת־יד, מרכיבה תמונות מרהיבות מאביזרים. לאחרונה סיימה יצירת תמונה גדולה שעשתה מחלקי שעון מקולקלים.

במדינה

(המשך מעמוד 53)

המישטרה, היתה כותונת־הפסים, הזהה לזו של החשוד. כאן התפרץ שוב קזלקופי וקרא: „אני לא יכול יותר! שיתפסו את הפורצים!"

עורך־הדין היסה את לקוחו ושאל את נציגת המישטרה, אם בדקו את המתלונן במכונת־אמת. „אולי זה היה טריק כדי לעבוד על חברת הביטוח?" הציע, „הרי תסכימי איתי, שזה מוזר שאשתו של ה־מתלונן לא יכולה למסור בדיוק איזה תכשיטים נגנבו ממנה."

כאשר הוברר כי האשה לא יכולה באמת למסור פרטים מזהים על התכשיטים, התרתח עורך־הדין חגג: „האם בצורה כזאת מנהלים חקירה? האם מצאתם טבי־עת אצבעות של החשוד בדירה?"

נציגת המישטרה, סמלת־ראשונה טובה דבוש: „נמצאו טביעות אצבעות, ועם מע־צרו של החשוד ביקשנו לשלוח אותן להשוואה."

עורך־דין חגג: „מתי ביקשתם לשלוח את טביעות האצבעות להשוואה? לפני חו־דש! תרשי לי, גבירתי, גם אני הייתי פעם איש מישטרה. מדוע אחרי כל־כך הר־בה זמן לא קיבלתם תוצאות?"

דבוש: „המיסמך נפל לי מהתיק בניידת, ועוד לא מצאו אותו."

חגג: „אני חושב שהמישטרה בכלל לא ביקשה תוצאות. זה נראה לי סיפור מאד מוזר, שהמיסמך נפל לה מהתיק בניידת."

החשוד (מתפרץ): „כבודו, אני חף מפשע. אתה והמצפון שלך, כבודו."

חגג: „מדובר כאן בפריצה, שבוצעה לפני יותר מחודש. אין שום ראייה, שקו־שרת את החשוד למעשה הפריצה. לא פעם קורה שאנשים מתלוננים על פריצה שלא נעשתה, כדי לנצל את חברות הבי־טוח. השוטרת באה ומספרת סיפור מאד מוזר, על מיסמך שנפל לה מהתיק, אני מבקש לשחרר את החשוד בערבות."

השופט החליט לשחרר את החשוד ולהע־ניק למישטרה זמן מוגבל, שבו יהיה על החוקרים להחליט אם כותונת הפסים היא ראייה מספיקה כדי לעצור אדם על פרי־צה, ואם הפריצה אכן בוצעה ולא בויימה.

הווי

חצפית של סבתא

המתנה שך
הסבתא משמשת
בידי המישטרה כהוכחה
נגד הנכד

ביום שבת, בתחילת החודש, נמצא צורף זקן בחנותו, ברחוב רמב"ם בתל־אביב, כשלפתע פרצו לתוכה שני גברים רעולי־פנים וניסו, תוך איומי אקדח, לשדוד ממנו תיק, שהכיל תכשיטים בשווי 400 אלף לירות.

הנשדד לא איבד את קור־רוחו והתחיל להיאבק עם הפורצים. תוך כדי כך פצעו אותו השניים בראשו, במכה של קת אק־דח, וברחו מהמקום. הצורף הועבר לבית־החולים והמישטרה פתחה בחקירה.

בחנותו של הצורף נראו אמנם סימני מאבק, אך תשומת־ליבם של החוקרים הופנתה אל ציפית רקימה, שהיתה זרוקה בפינה. ציפית זאת וראיות אחרות הר־בילו את אנשי המישטרה אל ניסים נדיר ושמואל ארז. אך כאשר התדפקו השוט־רים על דלת דירתם של השניים לא נש־מעה תגובה. השוטרים נאלצו לפרוץ פני־מה, עצרו את החשודים וגילו ראיות נוספות. כן נערכו חיפושים נרחבים אחרי כלי הנשק, שבהם נעזרו השודדים, אך אלה לא נמצאו.

מתנה לנכד. כאשר הובאו השניים אל בית־המישפט, קם ניסים נדיר ממקומו וטען כי הציפית, שנמצאה בחנות, אינה שייכת לו, ומילבדה אין למישטרה הו־כחה אחרת, שלפיה הוא חשוד בביצוע נסיון השוד. אולם כאן חיכתה לו הפ־תעה. בא כוח המישטרה גילה לחשוד, כי הספיק לשוחח עם סבתו, שזיהתה את הציפית. הזקנה סיפרה לחוקרים כי היא בעצמה תפרה את הציפית למען נכדה.

לחשוד השני, שמואל ארז, היתה גיר־סה משלו. הוא טען, כי ביום האירוע התגורר בדירתו של איש מישטרה מסויים, אך זה מסר, כי אינו יכול לאשר את גירסת החשוד. השופט החליט בינתיים לעצור את נדיר ואת ארז ל־15 יום.

תן טרמפ לחייל

ערבי צעירים במועדון 5 לתרבות חדשה
רח' ה.ס 5, תל־אביב
טל' 29263

יום שלישי 10.7
פגישה עם דוברי תנועת „דיור מייד"
יום שלישי 17.7
פגישה עם חוגי „יהדות אדומה"
(ציונות מזרחית — מפ"ם)

התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.
המועדון פתוח משעה 8.30 בערב.

יש דין
ויש דיין.
אבל עדים -
אין

ה תובע ביקש להכריז על פולה לוי כעדה עויינת. השופטת הדסה בן־עיתו הסבירה לנערה את מהות הדבר על דוכן העדים: „הודעתך במישטרה היא ברורה. את זיהית את הנאשם, ועדותך כאן בבית־המישפט הפוכה. זוהי עבירה של עדות סותרת, או עדות־שקר בבית־המישפט. אנו עלולים לעצרך ואת יכולה להפוך לנאשמת, אני מזהירה אותך לאמר את האמת".

העדה שילחה מבט בנאשם, יהושע דנוך, בנו של ישראל דנוך הידוע, החזירה מבטה לשופטת ואמרה: „לא ראיתי את יהושע במכונית."

בית־המישפט הכריז עליה כעל עדה עויינת. התובע יעקב קמר הורשה לחקור אותה בחקירה נגדית, למרות שהיא עדת תביעה, אולם היא הכחישה שוב את כל אשר אמרה במישטרה. היא אינה חושבת שהבחור שישב בתוך המונית באותו לילה, שבו אנסו את חברתה, היה דנוך.

דקות אחדות קודם לכן הורידה שוטרת את ריקי קרן, המתייפחת, המתלוננת על האונס, לחדר המעצרים. דקות ספורות לאחר מכן עמדה ריקי היפה על דוכן ה־עדים וחזרה בה מכל האשמותיה נגד יהושע. היא אומנם נאנסה באותו לילה, אולם היה רק אונס אחד, ואותו ביצע בה קטין (שמו נאסר לפירסום), שהיה חברו הטוב של דנוך. סיבת הטעות לדב־ריה, היתה ההיסטריה שבה היתה נתונה בליל המיקרה. הקטין היכה אותה מכות במרצות, ואמר כל הזמן כי גם יהושע צריך להגיע, וזה גרם לה למסור במישטרה תיאור אם אומנם העידו עדות סותרת או עדות שקר.

יהושע דנוך בן ה־18 זוכה מאשמת אינוס, ללא צורך להשיב לאשמה. הוא זוכה לא רק בגלל טיעונו של סניגורו מאיר זיו, אלא גם, ובעיקר, בגלל חזרתה של המתלוננת מעדותה נגדו. אולם יהושע לא הלך הביתה, הוא נשאר במעצר, כדי לברר את האשמה השנייה התלויה נגדו, והיא שידולה של המתלוננת לחזור בה מעדותה. אומנם הסניגור מאיר זיו הגיש לבית־המישפט מיכתבי אהבה שכתבה ריקי ליהושע לבית־הסוהר. היא כתבה כי היא אוהבת אותו, ומצטערת על כך שבגללה נעצר, אולם התביעה תנסה להוכיח כי ריקי פוחדת להעיד נגדו, וכי יהושע הבטיח לה טובת־הנאה למען תשתוק.

ומיים קודם לכן זוכה כליל יגאל בורג, 25, מאשמת חיים על רווחיה של פרוצה. גם כאן, למרות הופעתו ה־מרשימה של הסניגור משה ישראל, היתה זו האשה, רחל בורג, אשר הכריעה את הכף. רחל התלוננה כי בעלה חי על רווחיה כזונה, וסיפרה כי בין החודשים דצמבר ופברואר 1979, חיו יחדיו כבעל ואשה בדירה ברחוב איבן גבירול 142 בתל־אביב. במשך תקופה זו עבדה כפרוצה, חלק מהזמן בביתם, וחלק ליד מלון הילטון. את רווחיה מעבודתה זו מסרה ל־בעלה.

כאשר נקראה האשה לתת עדות מוקדמת בבית־המישפט, כדי לעצור את הבעל לדיון לא הופיעו האחיות. הנשיא בנימין כהן החליט שלא לדחות את המישפט, מאחר שאין כמעט סיכוי שיימצאו עדים להוכחת האשמה. לכן זיכה את בורג' וישיחרר אותו.

במישפט אחר, שהתנהל בימים אלה בפני השופט חאג'־יחיא, קרה דבר דומה. המתלונן, ז'אן כהן, נפצע קשה לפני שלוש וחצי שנים, ביפו, בקטטה. פצעיו היו אנושים והוא שכב זמן רב בבית־החולים. בעדות שגבתה ממנו המישטרה הוא זיהה את התוקפים שפצעו אותו, ו־סיפר כי היו אלה האחים אברהם ואלי מויאל, וכן זיהה עוד אנשים אחדים. גם אחיו הצעיר הצטרף לעדות זו וזיהה את התוקפים לפי תמונותיהם במישטרה. אולם השבוע, כאשר נערך המישפט, חזרו בהם המתלונן ואחיו מכל אשר אמרו ב־מישטרה. הם ניצבו על דוכן העדים, הס־תכלו בנאשמים ואמרו כי המישטרה הח־תימה אותם על „כל מיני דברים" אשר אינם אמת. הם אינם מסוגלים לזהות את

(המשך בעמוד 62)

אבי־הנאשם ישראל ואשתו, ופרקליט מאיר זיו
„הרי זה כמו סדום!"

מגפת העדים השונים

מגפת העדים העוינים

(המשך ממעוד 61)

הדוקר, ואינם יכולים להועיל למישטרה. התובע עמרם בלום היה חסר־אונים מולם. הוא ביקש מבית־המישפט להכריז עליהם כעל עדים עויינים וניסה לחקור אותם בחקירה נגדית, אולם לא הוציא מהם מאומה. ואז ביקש מבית־המישפט לעצור אותם. השניים נעצרו והושבו שכם אל שכם לייד הנאשמים בדקירתם. הסניגורית כרמלה חנוך, אמרה לבית־המישפט כי היא מבקשת שלא לדחות את הדיון לזמן ארוך, שכן, היא חושבת שלא יהיה צורך להשיב לאשמה.

השופט לא הביע כל דעה בעניין, רק פנה אל התובע ואמר לו: „אני לא מקנא בך."

בכל המיקרים האלה חזרו כמה המתלוננים והעדים מעדות במישטרה, ואם יעמדו בסירובם ולא יעידו בפני בית־המישפט, יזכו הנאשמים כליל. בשני מיקרים אחרים היו ניסיונות להשפיע על עדים לחזור בהם מעדותם, אך אלה היו ניסיונות סרק.

לאה כהן הקשישה, ראתה בחור מסתיר משהו מתחת לבלוני הגז בשיכון שלה. בעזרת שכנה צעירה התקשרה למישטרה, ובמקום נמצא מטמון סמים. מארב ש־הציבה המישטרה לכד את דויד ניסים, המכונה בום, כאשר בא לקחת את הסמים. אולם בין מעצרו של בום, ובין תחילת המישפט ביקרו שתי נשים צעירות בבניין של גברת כהן וחיפשו את „האשה שהתלוננה במישטרה". העדה הנפחדת ביקשה מהשופט מנחם אילן, אשר ישב לדין, להעיד בלישכתו. היא נראתה מפו־חדת וחשושה לחייה. השופט אילן הרשיע את בום וכתב את המישפטים החריפים הבאים בפסק־הדין: „כיצד זה יתכן שגם בתיקים כאלה באים לאיים על עדים, הרי זה כמו סדום, עוד מעט נוכל לסגור את בתי־המישפט והמישטרה ונמסור את ניהול המדינה לפושעים." השופט ביקש כי ה־מישטרה תחקור ותגלה מי היו הנשים הללו, ומה היה הפצן.

עלילות סדום ועמורה

מיקרה נוסף היה מיקרה אונס. ה־נאשם, ציון אוחיון, הופגש עם ה־מתלוננת על־ידי המישטרה בניידת. הם נותרו שם לבדם, ולא ידעו כי המישטרה שתלה מיקרופונים. שיחתם הוקלטה ו־ממנה היה ברור כי ציון מנסה להדיח את המתלוננת הקטינה לחזור בה מעדותה נגדו. הוא השתמש באמצעים שונים לשם כך. פיתה אותה וסיפר לה כי העונש על עדות שקר הוא רק 200 לירות קנס. אמר לה כי אם תמשיך בסיפוריה נגדו יתקשה למנוע מחבריו לבוא ולאנוס אותה בצוותא. כעונש על מה שהיא מעוללת לו. הוא גם סיפר לפתיה הצעירה כי על דוכן השופט יש כפתור פלאים שישלח בה קרניים חשמליות להעניש אותה אם תעיד נגדו.

במיקרה זה לא הצליח אוחיון. הצעירה חזרה על כל דבריה בפני בית־המישפט, והשופטים קיבלו את עדותה במלואה ו־הרשיעו את אוחיון גם באינוס וגם ב־הדחה לעדות שקר.

לא ברור אם מגיפת העדים העוינים הללו בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב היא מיקרית. יתכן כי זהו מידגם שאינו מייצג, ואין לו משמעות. אך יתכן גם שזוהי תופעה חברתית מישפטית חדשה שקשה להגזים בחומרתה.

אם אומנם התופעה של איומים על עדים והפחדתם היא תופעה חברתית חדשה ב־ארץ, יש לשרש אותה בעוד מועד. שכן תופעה כזו פירושה חיסולם של בתי־המישפט, וסיפו של שילטון החוק ב־מדינה.

כל כוחותיה של המישטרה המופנים ל־חקירות, יבוזבזו לריק אם העדים יחזרו בהם בבית־המישפט. לשופטים לא יהיה כל מוצא, אלא לגנות את התופעה ולזכות את הנאשמים.

השופט אילן הזכיר את עלילות סדום ועמורה. השופט בניימין כהן, שזיכה את יגאל בורג, הגדיר את הדברים בצורה יבשה יותר: „אני לא מוצא שהצדק דורש לדחות את הדיון לתאריך אחר. המצב הוא בהחלט עצוב מבחינת התביעה. אין ראיות נגד הנאשם, והוא יוצא זכאי." קבע בית־המישפט. יש דין ויש דיין, מה שחסר הוא עדים.

אילנה אלון

ראס מוחמד תוחזר בסוף הקיץ, דהב ונואיבה בעוד שלוש שנים!

יש לך עדיין הזדמנות לצלול ולהנות באחרי הצלילה היפים בעולם!

בחוך עשרה ימים עד שלושה שבועות בלבד, באפשרותך לעבור קורס צלילה מושלם, אשר יאפשר לך להנות הן מספורט הצלילה והן מחוויות הצלילה באחרי הצלילה הנחשבים לנדירים וליפים מסוגם בעולם.

הקורסים נערכים בתל אביב ובנביעות (או במשולב בשני המקומות), בשעות היום או הערב, בהדרכת מדריכים מעולים ובפיקוח ההתאחדות לפעילות תת־מימית בישראל.

במסגרת הקורס מועברים נושאים שונים החיוניים לצולל, בדוגמת: צלילה חפשית, פיזיולוגיה, עזרה ראשונה תת־מימית, מכשירי צלילה, בטיחות, ביאולוגיה ימית ועוד.

בגמר הקורס ולאחר עשר צלילות חובה, תוענק למסיימים תעודת צולל מטעם ההתאחדות לפעילות תת־מימית בישראל - המוכרת בכל העולם ומאפשרת שכירת ציוד בכל אחר צלילה.

לבעלי תעודות צוללן
אחת לשבועיים - ספארי מצולות.
שבעה ימים באחרי הצלילה המלהיבים של ים סוף.

פרטים והרשמה
סנפיר מרכז ימי - נמל תל אביב.
טלפונים: 450995, 450366

פרטים והרשמה
מרכז צלילה - נביעות
טלפונים: 03-243811, 059-6191

טקס בחירת
מלכת המים 1979
יתקיים ב„היכל התרבות" ת"א, במוצאי-שבת 18.8.79, שעה 8.30 בערב
תוכנית אמנותית בינלאומית:

* אפריק סימון („ראמייה") — מצרפת * בטי מיסייגו — מקום שני באורוויזיון 79' * מני פאר * שרי * להקת הג'אז „דומינו" * דליה אליעזרוב * משה נוי ו„הדולפינים" * תצוגות אופנה.

מכירת כרטיסים מוקדמת: הפצה ראשית „הדרן", אבן גבירול 90 ת"א, טל. 248787, למוסדות טל. 248844, ובמשרדי „רוקוקו", „לאן", „קסטל" וביתר המשרדים בעיר: יפו. גוטווין. רמת־גן: רכניץ.
הנחות: לוועדי עובדים. לחיילים בקצין העיר תל־אביב.

מאחרי המסך

המאבק על חפקיד המנהל

הקרב הגדול על תפקיד מנהל־הטל־ויזיה נמצא עתה בעיצומו. ההכרעה תיפול רק ב־23 בחודש, אולם המתח בבניין משתק כמעט כליל את עבודת הטלוויזיה.

השניים שהחליטו להיפטר בכל מחיר ממנהל־הטלוויזיה הנוכחי, **ארנון צוקר־מן**, החליטו ביניהם על טקטיקה מסויימת. ובפח שטמנו השניים נפל צוקרמן. יושב־ראש הוועד־המנהל של רשות־השידור, ה־פרופסור **ראובן ירון**, נוקט קו נוקשה, ואילו מנכ"ל הרשות, **יוסף** („טומי") **לפיד**, משחק את „הידיד" ואת מי שעדיין לא החליט, מתוך מגמה ברורה „למרוח" את צוקרמן ולהקהות את החושים של צו־קרמן ושל תומכיו.

ירון הודיע כי אם ייבחר צוקרמן, הוא יתפטר מתפקידו. זוהי הודעה כסולה לחלו־טין, מאחר שהיא מהווה השפעה על שאר חברי הוועד־המנהל, הצריכים להחליט ולהצביע לגבי מנהל־הטלוויזיה הבא. לפיד משחק את התפקיד של זה שעדיין לא החליט, וכאילו יש תיקווה שהוא יתמוך בצוקרמן. לפיד מזמין אחת לשבוע את צוקרמן לשיחת הבהרה, הנערכת במלון הילטון בירושלים. בכל פעם מוחלט בין השניים, כי באותה שיחה יודיע לפיד אם הוא מסכים להמשך כהונתו של צו־קרמן, אולם בסיומה של כל שיחה הוא מודיע כי „השיחה עדיין לא הסתיימה וקבענו מועד נוסף."

ערב הבחירה יודיע לפיד כי אחרי שי־חות ארוכות עם צוקרמן הוא הגיע למס־קנה כי אינו יכול לעבוד עימו, ולהבהרה זו, שתתלווה לאולטימטום של ירון, תהיה בוודאי השפעה גדולה על חברי הוועד־המנהל, כשיצטרכו להצביע.

שמותיהם של כל המועמדים שהוזכרו, שני חברי הוועד הנותרים, **אריאל וינשטיין** ו**צבי זינדר**, („הזי") הודיעו כי הם עדיין מתלבטים וכי לא החליטו בעד מי להצביע. וינשטיין הוא איש של **שימחה ארזיך** בוועד־המנהל, וארליך ידוע כידידו של צוקרמן. נראה כי ארליך ביקש מוויינשטיין להצביע בעד צוקרמן. אולם וינשטיין יודע באיזה צד מרוחה ה־חמאה. הוא יודע כי השילטון, ובעיקר ראש־הממשלה **מנחם בגין**, מתנגדים בצורה חריפה ביותר לצוקרמן, ונראה כי בסופו של דבר הוא יחליט להצביע בעד דן מרגלית.

זינדר הוא פרשה בפני עצמה. בשנים שבהן הוא מכהן כחבר הוועד־המנהל הוא הוכיח את עצמו כחסר חוט־שידרה וכמי שמקבל הכתבות להצבעותיו ממנהיגו **יגאל ידין** ומהקו השילטוני. בחודשים האחרונים מתחרה זינדר בפאפו על הצ־חקת הקהל בכל הנוגע להתבטאויות ב־וועד־המנהל.

יש המתארים את זינדר כהעתק קטן של ידין עצמו. כיום ידין הוא בעד המ־שך כהונתו של צוקרמן, אולם תמיכה זו נאמרה בגימגום רב, תוך פזילה לעברו של בגין, כדי לראות כיצד הוא יגיב.

מנהל צוקרמן וסגן מיועד שימעוני
התרגיל של מרגלית

חבר ועד זיינשטיין
התרגיל של ידין

חבר ועד זינדר

נראה שערב הבחירות יקרא בגין לידין ו„ישכנע" אותו כי יש לזרוק את צוקרמן. ידין יורה לזינדר להצביע בעד מרגלית.

סיכוייו של צוקרמן נראים קלושים וככל הנראה ייבחר דן מרגלית ב־23 בחודש ברוב של חמישה נגד שניים.

אדיר בוחש

מי שהחל בוחש בקלחת הפנימית בטל־ויזיה הוא אחד מבמאי המחלקה הדתית, **אדיר זיק**. כאשר התפרסם בשבוע שעבר כי המפקח על הבמאים, **יעקיב** („ג'קי")

במאי זיק
תרגיל של במאים

גורן, התפטר מתפקידו, משום שנעלב מ־**ארנון צוקרמן**, היה ברור כי מאחורי ה־שערוריה שיצר גורן עומדת מגמה פולי־טית, וכי אין זה מאבק מיקצועי.

השתלשלות העניינים היתה כזו: צוקרמן החליט כבר עכשיו למנות את הצוות ש־יכין את האירווידיון הבא. הוא פנה לגורן, כדי לקבל ממנו הצעות לגבי הבמאי של האירווידיון. בעוד צוקרמן עצמו מציע את **יוסי צמח**, שהוכיח עצמו בהצלחת ה־אירווידיון הקודם.

גורן לא רצה בצמח, כשהשיקולים המנ־חים אותו אינם מיקצועיים אלא אישיים. לעומת זאת לא מסר שם אחר לצוקרמן, וניסה למשוך את העניין, עד שצוקרמן יודח מתפקידו. לכך לא הסכים צוקרמן, שהחליט על מינויו של צמח, ולכן התפטר גורן.

גורן לא היה האיש הכי אהוד על במאי הטלוויזיה שעבדו תחתיו, לכן נראית היתה תמוהה ביותר התמיכה שבה זכה משאר הבמאים. אולם עתה ידוע כי את התמיכה הזאת אירגן אדיר זיק, במאי בינוני לגמרי, אשר אפילו האיש שגידל אותו בטלוויזיה, מנהל המחלקה הדתית, הרב **בנימין צביאלי**, מסתייג מכישוריו המיקצועיים.

אולם לזיק יש כישורים אחרים. הוא חבר גוש אמונים, ומהווה חלק מהעיסקה הכללית לחילופי גברי בבניין הטלוויזיה. לזיק הובטח על־ידי **יוסף** („טומי") **לפיד** שהוא יהיה מנהל־התוכניות הבא של ה־טלוויזיה, במקום **מרדכי** („מוטי") **קיר־שנבאום**.

דובר של מי?

במיסגרת המילחמות הפנימיות של רשות־השידור, נפל עוד חלל אחד: מח־לקת דובר־הרשות, שעליה ממונה **משה עמירב**. מחלקה זו, שלא הצטיינה אף פעם ביעילות יוצאת מגדר הרגיל, אינה מתפקדת עתה לחלוטין.

עמירב עסוק כל הזמן בבעיותיו האישיות ובנסיונות לחפות על מעשיהם של שני הבוסים שלו, יושב־ראש הוועד המנהל, **ראובן ירון**, והמנכ"ל **יוסף** („טומי") **לפיד**. הוא שכח כמעט לגמרי את תפ־קידו כמשרת כתבי הרדיו והטלוויזיה.

הבעיות של אי־עבודתו של עמירב ב־חודשים האחרונים לא נעלמו מעיניהם של עובדיו, שגם הם שכחו כיצד לאייש את המילה עבודה. עוזרתו של עמירב לענייני טלוויזיה, **עדנה חפץ**, אינה ממלאה את תפקידה כמעט בכלל. על חפץ להעביר חומר רקע לעיתונאים על שידורים צפויים, להסביר תקלות ומחדלים בשידורים שהיו, וליזום כתבות על נושאי הטלוויזיה והפ־קות. שום דבר בעניינים אלה לא נעשה.

מי שממונה על הדוברות של הטלוויזיה הערבית בלישכת־הדובר, **עזרא יחזקאל**, החל את עבודתו במרץ רב. אולם יחז־קאל ראה את האווירה הכללית במחלקת־הדובר, והיום קשה למצוא אותו בבניין, וקשה עוד יותר לקבל ממנו חומר רקע או הסברים לתוכניות בערבית.

לא מכבר הגיעה ללישכת־הדובר עובדת חדשה, האחראית על ענייני הרדיו בלייש־כה, **עדנה בירמן**, אשתו של כתב הטל־ויזיה לענייני איכות־הסביבה **עזי בירמן**. בירמן החלה עובדת במרץ רב.

דובר עמירב
תרגיל של יחסי ציבור

אולם גם ההתלהבות של בירמן פגה לאור המצב במחלקת־הדובר, ועתה היא מעבירה מידע סטנדרטי לחלוטין, ללא כל ניסיון לעשות עבודת דוברות כהלכה.

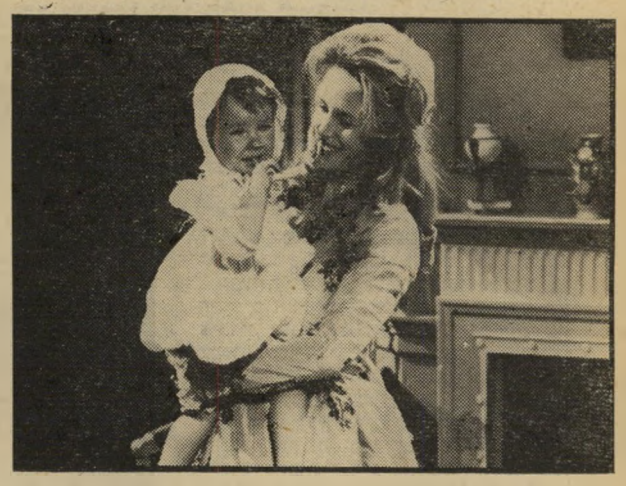
ירון ולפיד אינם מבינים כי העסקתו של עמירב בענייני הטוליטים והאישיים שלהם בלבד, לא זה בילבד שהיא פוגעת בציבור צופי הטלוויזיה ומאזיני הרדיו, אלא שתפגע בסופו של דבר גם בהם עצ־מם. עמירב הוא דובר הרשות כולה, ולא רק הדובר האישי של שניהם, ותפקידו הוא לשרת את כלל הצופים והמאזינים.

יום רביעי

11. 7

● **מכאן ומשם (7.00).** כמו במרבית התוכניות המיובאות, גם כאן מתחיל להיות פיחות. אפשר לראות זאת על פי חמשת הנושאים של השבוע, שנבחרו ממגאזינים טלוויזיוניים אמריקאים: צלחות מעופפות, איש העכביש, מכונית שלג, תחרות פרצופים וציידי הכרישים.

● **על אדונים ומשרתים (8.00).** שרה עשתה זאת שוב, והיא שוב הרה. הפעם לתומאס וווטקינס. הדסון מאיים עליה כי אם יוודע הדבר לליידי מארג'ורי היא תפוטר. שרה מספרת זאת לאב המאושר. על פי תגובתו הראשונית נראה כי הוא עומד

על אדונים ומשרתים: טאומנד
יום רביעי, שעה 8.00

להתנער ממנה, אך מאוחר יותר הוא מתייצב בפני הלורד בלאמי ומבקש את רשותו לשאת את שרה לאשה. אז מתחיל המאבק בין בלאמי לאשתו. בלאמי רוצה לעודד את הזוג החדש, לתת לו מענק כספי ולהשאיר אותו בבית. אולם הליידי מתנגדת. היא יודעת כי בנם, ג'יימס, עומד לחזור מהודו ומחליטה למנוע פגישה בינו לבין שרה בכל מחיר.

● **היום החמישי ה־שחור (10.05).** סרט קולנוע צרפתי המשחזר את ה־16 ביולי 1942, השבוע לפני 37 שנה, שבו ריכזה המישטרה הצרפתית את כל יהודי צרפת, מסרה אותם לידי הגרמנים ששלחו אותם למחנה־ריכוז. במיבצע זה נלכדו יותר מ־13 אלף יהודים צרפתיים. הסרט ייצג את צרפת בפסטיבל ברלין 1975 וזכה בפרס הפסטיבל. הוא בויים בידי מישל מיטרני ושני כוכביו הם כריסטין פסקל וכריסטיאן ג'סט.

יום חמישי

12. 7

● **פליפר מאוהב (6.32).** הפרק השני בסידרה הרומנטית על פליפר. בשבוע שעבר נפגעה חברתו הדולפינית של פליפר ולא היה ידוע על־ידי מי, מלבד לפליפר עצמו כמובן. בשידור של היום נפתרת התעלומה. הנער שפגע באהובתו של פליפר משתתף בתחרות סקי מים. פליפר נוקם בו ומכשיל אותו ואז נאלץ הנער להודות כי הוא הפוגע בפליפרית.

● **סטארסקי והאץ'** (9.35). במיסגרת המדיניות החדשה של דובר רשות־השידור (ראה מדור שידור) שלא לעבוד, אי־אפשר לדעת השבוע מה הוא תוכן הפרק מהסידרה הפופולרית הזו. מה שכן ידוע, זה שיהיה זה שוב חלק א' מתוך שני פרקים, וכי שמו של הפרק הוא חשופים בלי תג.

● **כוועת (11.15).** פרק נוסף בסידרה הכי מצחיקה בטלוויזיה, המעוררת את חמתם של כל אניני הטעם והמבינים הגדולים בטלוויזיה כמו הפרופסור ראובן ירוק. השבוע נכנס ג'ודי לבית־החולים לקראת ניתוח המין שהוא עומד לעבור ושם הוא פוגש דמות חדשה בסידרה, ברני גרבר, יהודי — איך אפשר בלי זה — קשיש וסימפטי הסובל ממחלות לב. ברט משוחח עם הפסיכיאטר על בעייתו ומתרפא מהאימפוטנטיות שלו. הוא שועט הביתה כדי לברר אם הוא אכן נרפא כליל. בעוד כל אלה קורים, סועדת ג'סיקה עם מרי במסעדה, כשלפתע היא מבחינה בצ'סטר המתנשק עם קלייר.

יום שישי

13. 7

● **ריקוד החמישים סנט (9.20).** הפרק האחרון של לילי משודר במיקרה ביום מתאים: יום ששי ה־13 בחודש, שהוא יום המקובל על המאמינים באמונות טפלות כיום נורא. אדוארד נפטר,

לילי: אן־מארי
יום שישי, שעה 9.20

ולילי היא בין הבודדות שלהן מתירה אלכסנדרה לראות את גווייתו ולהיפרד ממנו בפעם האחרונה. הירושה שהשאיר ברטי ללילי היה כלבו הקטן ציזר. לילי מקווה גם לעשות הון פירסומי מציזר ולהופיע עימו במחזה הבא שלה באמריקה, אולם הכלב נפטר ימים אחדים לפני שמתחילות ההצגות. למרות מותו של ציזר זוכה המחזה בהצלחה ולילי גם מופיעה בסירטון קולנועי קצר. לילי עדיין נשואה להוגו דה־באת, אך הוא עסוק עם פילגשיו והיא רואה אותו לעיתים רחוקות. ידידה הקבוע הוא עתה קצין צעיר, הקפטן ד'אלבאני, אך היא נפרדת ממנו כאשר עם פרוץ מילחמת־העולם הראשונה הוא נשלח לשדה־הקרב. המילחמה פגעה בעוד דמות הקרובה ללילי, הנסיך לואי מבאטנברג, אבי בתה אן־מארי. נשמעים רמזים שכגרמני אין לסמוך עליו שיגן על האינטרסים של ברריטניה והוא נאלץ לפרוש מן הצי. לפני שהוא עוזב את לונדון הוא רוצה לראות את בתו, אן־מארי, שהיא כבר נשואה ואם לילדים. באותה פגישה שלהם הוא מנסה להשלים בינה לבין אמה, ולהסביר לאן־מארי מדוע לילי והוא לא נישאו, אך ללא הועיל. לילי מתה כשהיא בודדה, ללא אף ידיד וקרוב.

● **פטרושקה (10.10).** התיזמורת הסימפונית ירושלים רשות־השידור בניצוחו של נול מרינר מנגנת את פטרושקה איגור סטרווינסקי.

● **אדם במלכודת פלדה (10.50).** סטיב מקגארט מהוואי חמש אפס מוצא עצמו נאשם ברצח מדרגה ראשונה. קורבן הרצח היא אשה שהיה לה רומן עם סטיב במשך חודשים אחדים, וסטיב מוצא עצמו לפתע מול עלילה מאורגנת היטב. שאפילו הכדורים שבהם נרצחה הצעירה הם מאקדחו. במשך מרבית התוכנית אין לסטיב אפילו רמז מי הוא הרוצח ומי תפר את העלילה נגדו.

מוזייר: סיגנר ומירמונט
יום ראשון, שעה 10.00

שירי גלות אשכנז וספרד, מביא דויד אלכסנדר, מנחה התוכנית, שורה של שירים מאז. המבצעים הם נירה גל, דודו אלהרר, צמד העמרנים ומלי ברונשטיין.

● **ערב כביזנטיוט (שי 10.05).** הפרק השני של הסרט המסובך שנכתב על־ידי אירווין שאו, כותב עני ועשיר. המפיק, שאת דמותו מגלם השחקן גלן פורד, מנסה לגלות מי רצח את אהובתו, והחיפושים מובילים אותו לחשיפת רשת־טרור בינלאומית.

יום ראשון

15. 7

● **תמוז עכשיו (8.00).** פרק ראשון בסידרה חדשה שאותה מנחה דויד גלבוע ובויים אלי ריבנבאך. מגמת הסידרה היא להראות כיצד בני דורות שונים מתבוננים על אותן תופעות ומתייחסים לאותן בעיות. הסידרה מזכירה מאד את הסידרה הוותיקה

שירי משוררים: גיזי עטרי
יום שלישי, שעה 9.30

במערב של לוי יצחק הירושלמי וכפי הנראה ממנה לקחה הטלוויזיה את הרעיון. בפרק של הערב מפגיש אותנו גלבוע עם מישפחת כהן ממושב אליישיב. המישפחה עלתה מתימן לפני כ־50 שנה והתיישבה באליישיב, שם הקימה שולשלת צברית אשר כל אחד מבניה בנה את חייו על פי השקפותיו ושעמו. החמולתיות במישפחת כהן - היא כפי שהגדיר זאת אחד מבניה: „תומכת, אבל לא חונקת."

● **האיש השווה מיליונים (5.30).** פרופסור אריך ראו, שאותו מגלם השחקן לויד בוכנר, הוא מדען מיזרח־גרמני שתיכנן את מערכת ההגנה האווירית של ארצו. ראו מגיע לארצות־הברית לרגל ועידה מדעית ומביים התקף־לב ימים אחדים לפני טיסת הניסוי של המפציץ האמריקאי החדש ב־1. חשדותיו של סטיב אוסטין מתעוררים, כאשר מתברר לו שהפרופסור מבלה ביריד גודד המשמש כיסוי לאתר לשילוח טילי קרקע־אויר העלולים לפגוע בב־1.

● **הכל נשאר במישפחה (8.30).** אדית באנקר נדהמת לגלות מה מסתתר מאחורי טוב הלב המפתיע של הקצב שלה ומה מסתתר מאחורי המחירים המפתיעים שתמורתם היא מקבלת את הבשר. הקצב פשוט מאוהב בה.

● **חיי מוזייר (10.00).** ארמאנד מקנאה בברון על הידידות שרוכש לו מוזייר והמריבות בין השניים גוברות, למרות המאמצים של מדליין להרגעת הרוחות. התיאטרון הולך מדחי אל דחי וההופעה הראשונה של המיזנטרופ נכשלת. האיסור להצגת טרטיף מציק למוזייר והוא יושב לכתוב גירסה חדשה למחזה זה. שאותה מתיר המלך להעלות על הבימה. המחזה מועלה על הבמה וזוכה בהצלחה כבירה. לפני מותו זוכה האב פוקלן לדעת שבנו הצליח אחרי הכל.

● **דון מקלין בחיפה (10.50).** כפי שנוהגת מחלקת־הבידור, שוב שידור חוזר. הפעם מהופעתו של הזמר דון מקלין כפי שנערכה וצולמה בחיפה.

יום שני

16. 7

● **מסך גדול מסך קטן (8.30).** מוקדש הערב לסרטיו של רוברט אלטמן. בין השאר יוצגו קיטעי סרטים מהחתונה, מאש, המהמרים, נשוויל ושלום לנצח.

● **כוחי ניצב מהמים (9.30).** סירטו של ז'אן רנואר **בכיכובו של מישל סימון.**

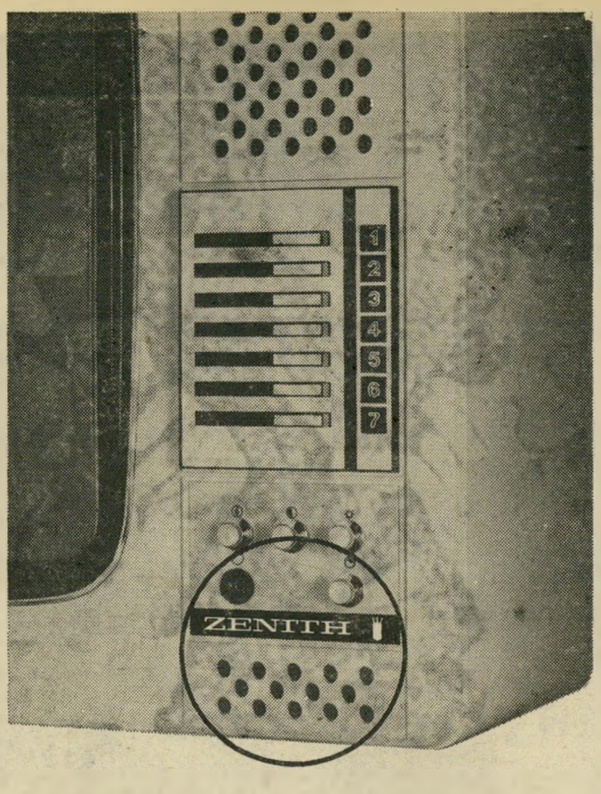
● **לחיפש (10.50).** הערב בסיפורו של האסיר המשוחרר ממשיכה להסתבך.

יום שלישי

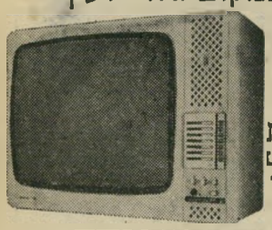
17. 7

● **שירי משוררים (שי 9.30).** תוכנית שהוקלטה לפני זמן רב במועדון החאן בירושלים והמוקדשת לשירי ים. התוכנית צולמה כמה פעמים, מאחר שבמהלך הצילומים התגלו תקלות רבות, הן טכניות והן באשמת מנחה התוכנית שלמה ארצי, שלא התכונן די טוב.

רק זניט חתום זה זניט אמיתי.

אף אחד לא ימכור לך טלוויזיה אחרת בְּמקום זניט, אם תקפיד על כלל אחד: רק זניט חתום זה זניט אמיתי.
אל תחפש חתימה מוצנעת על גב הטלוויזיה — זו לא תהיה החתימה שאתה מבקש. כי זניט גאה לחתום במקום גלוי לעין — בחזית הטלוויזיה.

בלכתך לקנות זכור להסתכל

...על החתום — ZENITH

SYSTEM·A

ZENITH

הנמכרת ביותר בעולם

4 חבר

לראשונה בישראל- 2·2 בירה קלה

"אתה יושב בארוחת צהרים ומזמין...בירה!
כי בירה קלה מתאימה גם
לשעות כאלה.
2·2 בירה־קלה,
בירה מיוחדת, פחות ממלאה, יש בה,
פחות אלכוהול, פחות קלוריות
ואותו טעם שאתה אוהב בבירה.
בירה קלה היא הלהיט
שכבש את ארה"ב,
כעת הגיעה גם לישראל.
קח בירה. קח עוד אחת,
עם 2·2 קל להנות מבירה".

2·2-בירה שהולכת בקלות, אפילו שתיים שתיים.

אר.אר.אל

רחל מרחלת על כל העולם

טורפת הגברים

זה לא ייגמר, זה פשוט לא ייגמר, לא יהיה לזה סוף, אבל כל זמן ש**שרונה מארש**, בת־הנעורים שלנו, תמשיך לעשות מחייה הפרטיים סקופ אחד גדול, אז תמיד יהיה על מה לכתוב. בוודאי קראתם לפני כשבועיים, שהבחורה עובה את הדייל הבלונדי החתיך **זאב דושניק**, שלמענו עזבה את **שמעון זוין**, בעלה לשעבר, שעימו חיה בלי חופה וקידושין, לטובתו של איש־הטלוויזיה שלנו, **אלכס הרעדי**, וששניהם מתכננים חתונה בקרוב מאד.

סיפרנו לכם גם שאלכס בא וחטף את

שרונה מארש
חתונה בלי חופה

שרונה לירושלים הבירה, ואילו זאב דושניק נשאר בדירה ריקה ובלב כבד.

אז רבותי, יש לי בשבילכם חדשות מחודשות סופר־טריות. הבחורה שמצאה את ירושלים קרירה מדי לטעמה, אפילו בימי יוני החמים, שבה אל ביתו של זאביק, שקיבל אותה בשנית בזרועות פתוחות.

אני לא יודעת מה בדיוק היא עושה לגברים, אבל שהיא משגעת אותם זה בטוח, רק מסתכלים עליה ושומעים מילה חמה אחת יוצאת מפיה, ומייד נמסים כמו חמאה ביום של 40 מעלות בצל.

כיום מצהירה שרונה, שהיא נשואה לדושניק בלב ובגוף, וכי הוא הסיפור הסופי שלה. היא אפילו מראה בגאווה על טבעת נישואין. אמנם לא התקיים הטכס, אבל לשרונה הרי יש מושגים אחרים בכל הקשור לעניין.

דבר אחד ברור — לשרונה לא משעמם בחיים והחיים איתה מלאים הפתעות.

עירית נעשתה זאת שוב

זוכרים את שבישרתי לכם על **עירית לוי**, אישתו של השחקן־זמר **אושיק לוי**, ועל הרומן שהוציא אותה מהבית והכניס אותה לישר לזרועותיו של האמרגן **מיכאל תפוח**?

אז נכון שלא כל־כך בראש שלי להיכנס לאנשים האלה לחיים יותר מדי, אבל שוב יש שם חידושים. אז סיפרתי לכם שיש רומן, אבל ביניתים הרומן הזה, המדובר ביותר בעיר, נגמר.

אבל סופו של הסיפור בתחילתן — או בהמשכן — של שאלות חדשות: האם יחזרו עירית ואושיק לחיות יחד? האם יתגרשו?

על כל השאלות האלה עדיין אין לי, ואולי אף לא להם, תשובות, אבל אני בטוחה שלא יעברו ימים רבים והמישפחה הזאת תעלה שוב לכותרות.

עירית לוי
סיכוי מחודש לבעל

הכל בגלל החותנת

מכירים את הזמר **אבי טולדנו** שעלה לגדולה כשהצהיר שיפו היא העיר הרומנטית של הארץ? מאז עברו הרבה סיפורים על יפו וגם על אבי. אבל עכשיו יש סיפור חדש, שאולי התחיל ברומנטיקה, ואולי אפילו ביפו, אבל נגמר אחרת.

בבית מישפחת טולדנו יש קצת בעיות. ראשית, במשך השנים האחרונות התגוררו אבי ואשתו **ליאורה** עם שני ילדיהם בפאריס, שם מצא אבי את מקומו בעולם הזמר. מפעם לפעם הגיח לטיול קצר, עם או בלי האשה, על־מנת לראות, להראות ולנסות את מזלו גם בארץ, כדי שלא ישכח.

כיום, אבי וליאורה כבר אינם חיים יחדיו. אומנם אין עדיין הליכי־גירושין, וחברים קרובים אפילו אומרים שאולי בעצם הכל יבוא על מקומו בשלום, ויש סיכוי רציני שליאורה תחזור הביתה עם הילדים. אבל לזמן ולשני הטולדנים פיתרונים.

הכל החל כשהשניים חזרו ארצה ודירתם עדיין לא פונתה מהדיירים ששכרו את הדירה. לכן עברו לגור בבית אמה של ליאורה, שהקשר בינה לבין החתן, אבי, כנראה, לא כל־כך

ליאורה ואבי טולדנו
פרידה בגלל האמא

תקין. בקיצור, הפיצוץ הצפוי אירע, ואבי עזב את הבית ועבר לגור בדירתו שהתפנתה סוף־סוף. ליאורה, לעומת זאת, נשארה בבית הוריה, וכבר כל העיר מדברת על גירושין.

המרצדס ומלכת היופי

האם יוצא לכם לשבת לפעמים, לדפדף בעיתונים ולראות את פניה היפים וגופה החטוב של מי שהיתה מלכת־היופי שלנו **מירי זמיר**? האם שאלתם את עצמכם מה עולה בימים אלה בגורלה? ובכן, יש לי בשבילכם חדשות הקשורות בה. שבו וקבלו את העידכון האחרון.

את זה שהיא גרה כבר שנים עם הצלם **אורי לוינר**, שהוא גם צל"שניק, כולם יודעים, מפני שזה הוזכר שוב ושוב בכל העיתונים. את זה שהיא נסעה לאילת לתצוגת־אופנה של הלו דולי, **התאהבה** שם ונשארה לחופשה ממושכת, גם כן כולם יודעים. את זה שהיא המירה את הדוגמנות, לפחות לתקופה מסויימת, בהופעתה המוצלחת כשחקנית בהצגה בואינג אכספרס, גם כולם כבר יודעים. אז גם סיפרו על רומן שהיה לה עם במאי ההצגה, סיפור שעד היום עדיין לא הוכח.

אבל עכשיו יש לי סקופ אמיתי. לבלונדית היפה הזאת יש מזל בחיים, ובזמן האחרון הוא כנראה האיר לה פנים במיוחד. הרומן החדש של מירי הוא **דובי ריי־האוט**, ישראלי עשיר מאד, שלא עבד יום אחד בחייו, אבל חי כמו מלך לכל דבר. לדובי זה יש בגרמניה אבא שחולש על עסקים רבים וביניהם, כמובן, מועדוני־לילה. עכשיו לא קשה להבין מדוע נוהג דובי במרצדס חדישה בעלת מיספר זר ומבלה כל ערב במיסעדות יוקרה ובמועדוני־לילה.

אבל עד כה, מעולם לא נקשרה לשמו אחת מזהירה וידועה כמו מירי זמיר.

מירי זמיר
בלי מחזרים נוספים

שם, רבותי, פורחת אהבה של ממש. מאז שדובי הציע למירי נסיעה לאירופה, היא מסבירה לכל המחזרים האחרים, באופן חד־משמעי, שהיא עכשיו כולה בעניין של דובי שלה.

החתונה של גד יעקובי

זה היה מוכרח להגיע בסוף. כאשר ה־אהבה כל־כך גדולה, היא מוכרחה להסתיים בנישואין. כבר בשבוע שעבר יכולים היו קוראי מדור תשקיף לדעת מה מחכה להם השבוע. כאן פשוט אספר לכם איך היתה חתונתם של חברי־הכנסת **גד יעקובי** ו־דיילת אל־על **נלה פרלמוטר**.

היתה זו החתונה הכי צנועה והכי קטנה ששמעתם עליה. היו בה רק תריסר בני מישפחה, וכפי שגד הסביר „גם את אלה לא היינו מזמינים, אם לא היינו צריכים מיניין.“

הרב היה ח"כ אחר, הרב הכי נחמד בארץ, **מנחם הכהן**. נלה היתה יפה כתמיד, ואולי אפילו קצת יותר וגד היה נרגש, שלא כתמיד.

כל העסק היה צ'יק צ'אק, כמעט כמו

נלה פרלמוטר
ירח־דבש מוקדם

הרומן של מי שהיה שר־התחבורה ומי שיהיה, אחרי שנעבור את הליכוד בשלום, שר־האוצר, ושל מי שהיתה מלכת הדיילות העולמית, כאשר ייצגה את אל־על **בתחרות** דיילות ביוהנסבורג לפני כמה שנים.

לירח־דבש הם לא יצאו. כבר למחרת החתונה אפשר היה לראות את גד במליאת הכנסת, כאילו לא ארע דבר. אולם האמת היא שבני־הזוג המפתיעים האלה הפתיעו גם בעניין ירח־הדבש. הם פשוט עשו אותו כמה ימים לפני החתונה. שבוע קודם לכן היה צריך גד לקפוץ לשלושה ימים ל־שטוקהולם, לישיבה של הפרלמנט האירופי. אז מה יותר מתאים מאשר לשלב ירח־דבש עם ביזנס? נלה, שהיא בחופשה ללא תשלום מאל־על, **הצטרפה** אליו, ויש ה־טוענים ששטוקהולם לא ראתה כבר הרבה זמן זוג מאושר כזה בירח דבש מוקדם.

שיהיה להם כל טוב.

כך

או כך

וגם כך.

בבנק לאומי דואגים שלא תיתקע בחו"ל בלי כסף...

אתה יכול לצאת לחו"ל בראש שקט, בלי לחשוש מבעיה כספית. בנק לאומי על רשת שלוחותיו המסועפת בעולם כולו עומד לשרותך. עם נסיעתך לחו"ל מותר לך להוציא אתך עד $3,000 לנפש.

★ לרשותך VISA — כרטיס אשראי מס' 1 בעולם של בנק לאומי — המאפשר לך לרכוש מוצרים ושירותים ברבבות בתי עסק, תחנות דלק ובתי מלון ברחבי תבל, בלי צורך במזומנים. באמצעות כרטיס VISA תוכל למשוך מזומנים במטבע מקומי באלפי סניפי בנקים בעולם. השימוש בו קל ופשוט והחזקתו נוחה ובטוחה.

★ חדש! אם אתה יוצא לחו"ל לתקופה קצרה; קח איתך כרטיס VISA לשלושה חודשים. כרטיס זה מקנה לך את אותן הזכויות של כרטיס VISA הרגיל, אבל עולה לך 10 דולר בלבד!

★ בנק לאומי מוכר לך המחאות נוסעים (TRAVELLERS CHECKS) של החברות הגדולות בעולם: אמריקן אקספרס, בנק אוף אמריקה, דויטשה בנק, תומס קוק ועוד, במטבעות השונים.

★ אם בכל זאת ברצונך לקחת אתך גם מזומנים, בנק לאומי ימכור לך את כל המטבעות העיקריים.

★ גם הלירה הישראלית שלך שווה בחו"ל. אם יש בידך כסף ישראלי, תשלמנה לך שלוחות בל"ל בעולם מטבע מקומי בשער החליפין השורר בארץ.

בנק לאומי הבנק הצועד עם הזמן

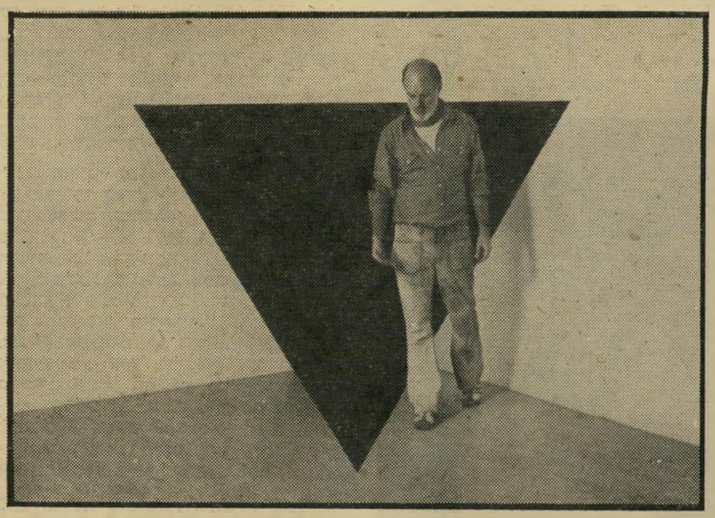
טל-ארויו

אמנות

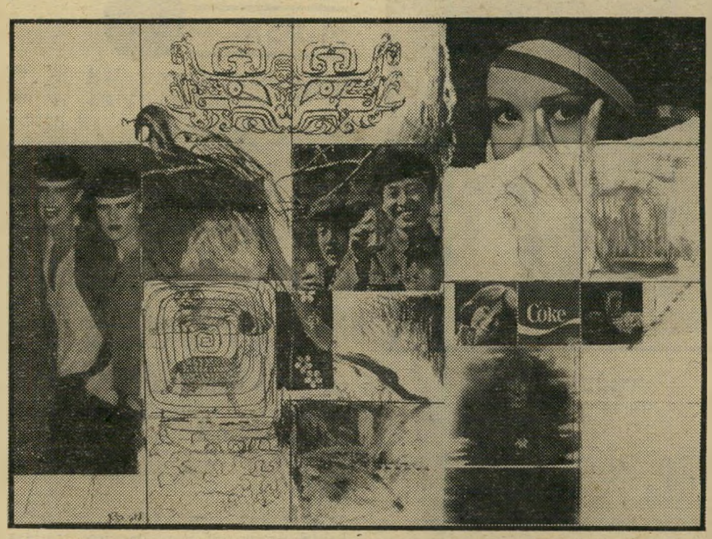
פיסול

משולש על הריצפה

למבקרים הישראלים במוזיאון וויטני הניו־יורקי נכונה בחודש שעבר, אפתעה. בתוך קומה שלמה, שהוקדשה לפרוייקטים של צילום וידיאו, בלטה בייחודה עבודתו של בוקי שוורץ הישראלי. משולש ענק בצבע צהוב — שהתפרש על קירות וריצפה, ושנראה משולש שלם רק מנקודה אחת בחדר — תוך שילוב מכשיר טלוויזיה וידיאו, המצלם ומקרין בזמנית כל מבקר הדורך על חלקו של ה־

פסל שוורץ על רקע „משולש שחור"
פיסול ווידאו

„רשמי מסע" של לאה בשן
סין וג'ון ויין

משולש הצהוב על הריצפה — היוו את יצירתו של בוקי.

בוקי מספר, שמבין האמנים הרבים, שאפו להשתתף בתערוכה מיוחדת ורבת־יוקרה זו, מכל רחבי ארצות־הברית, נבחרו שישה בלבד, והוא בתוכם. וזה מאד מחניף לאמן ומעודד אותו, בפרט שידוע הלאומנות האמריקאית בתחום האמנות.

ציור

בין מזרח למערב

כובע בוקרים אמריקאי, שחבש המנהיג הסיני טנג, בעת ביקורו בארצות־הברית, ושהזכיר במשהו את כובע הסרטים המנוח ג'ון ויין, היווה את התמריץ והרעיון המרכזי של תערוכתה החדשה של לאה בשן, בגלריה ג'ולי מ' בתל־אביב. הכובע בעל הצורה הכל־אמריקאית, שכל ילד נזכר למראהו בכל האגדות על המערב־הפרוע, מהווה סמל להווי החיים האמריקאי. כובע זה היה ניגוד קוטבי למראה הפנים המזרחיים של מנהיג סין. ואותו ניגוד גירה את לאה בשן, להיכנס להרפתקה ציורית ולחוות חוויות שתיווצרנה מעצם היצירה.

קירות הגלריה מכוסים בסידרת ציורים, על נייר, בטכניקה מעורבת של רישום, צבע ואסמבלז'ים. המשותף לכולם הוא האסוסיאציות של הציירת, וכל המיתוסים המאפיינים את כובע הקאובוי ואת המנהיג הסיני — המערב מול המזרח.

מינשר מעופר

תערוכה חשובה מבחינה אמנותית־היסטורית ודתית היא התערוכה של אמנות ואומנות בארץ־ישראל במאה התשע־עשרה. זוהי למעשה שירת הברבור של

האוצר לשעבר לאמנות מודרנית במוסיאון ישראל — יונה פישר.

לתערוכה זו, שאת הרעיון שלה הרה והגה זמן רב לפני שחשב לפרוש מתפקידו, הקדיש פישר את כל הגיגיו וזמנו. התערוכה היא מיסמך היסטורי חשוב, המסכם תיאוריה לא ידועה עד היום, שבארץ־ישראל היתה פריחה רוחנית גם בימים שלפני תקופת „מיגדל דוד", שנחשבה עד לפני זמן לא רב לתחילת התקופה היצירתית בחיי האמנות בישראל.

מהביקור בתערוכה, אפשר ללמוד, שבארץ־ישראל של המאה התשע־עשרה חיה קהילה, קטנה אמנם, של יהודים, אך דבקותם בארץ, בתורה ובחיי הקהילה קיבלה ביטוי ביצירות אמנות שונות, שעיטרו כימעט כל דבר. מגשרים שנשלחו מרב אחד לעיר אחרת — עוטרו בציורי־יד. כמוהם עוטר גם חומר־תעמולה למילחמה במיסיון. תוויות בקבוקי בירה עוטרו בידי יהושע רוזין, סבו של הצייר עודד פינגרש, עבור חברת כרמל מזרחי. הוא גם רשם רישומים יפים המוצגים כולם בתערוכה.

חוששת שאת בהריון?... "Acu-Test"

בדיקת הריון עצמית בביתך
(תוצאה תוך שעתיים)*

ודאי חוששת לא פעם שאת בהריון ולא רצית לשתף אנשים נוספים בהתלבטויותיך. עכשיו תוכלי לודא זאת בעצמך ללא צורך במעבדה וכו'. Acu-test הינה בדיקת הריון עצמית הנעשית בביתך (אין צורך לרוץ למעבדה) ונותנת תוצאות תוך שעתיים והסוד כולו שלך.

* בדיקת Acu-test נעשית 9 ימים בלבד לאחר אי הופעת המחזור (לעומת הבדיקות האחרות שניתן לעשותן רק לאחר 15 יום).

Acu-test מיוצר ע"י חברת ווילאמס האמריקאית ונמכר בהצלחה במליוני יחידות בשנה בארצות הברית.

בקשי את Acu-test אצל הרוקח שלך ותוכלי לוודא בעצמך אם את בהריון כל פעם שהמחזור מתאחר.

הוראות מדוייקות בעברית ואנגלית מצרפות לכל אריזה.

הסוכן בישראל בלמון בע"מ

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים לחדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים וכנגדים. בשמירה על בריאותך ורכושך.
רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אצטקלסקי)
טלפון 227118 .227117

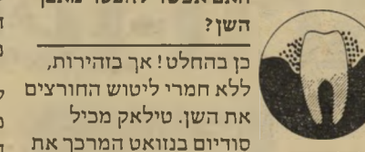
אנו יוצאים לחופשה!
22.7.79 — 3.8.79
ועד לחופשה מבצע
Minolta, Pentax, Canon
במלוא תוקפו!

* מבחר מצלמות ואביזרים גדול.
* מכירה — החלפה — קניה.
* צלומי פספורט — בן־רגע!
* תקוני מצלמות עם אחריות!
בימי שלישי, סגור כל היום!

פוטו־ברמר
חיפה, רחוב החלוץ 30

טילאק
להסרת כתמי ניקוטין, קפה, תה ואבן שן

ההבדל בין חיוך זוהר לחיוך עמום — הוא ההבדל בין שיניים לבנות עם ברק זוהר לשיניים מצהיבות מכוסות אבן שן או כתמי ניקוטין.

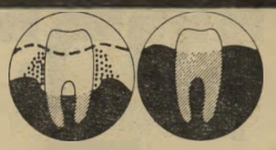

מהי אבן השן?

בדומה למשקע האבן שבקומקום, מתכסות שינינו באבן השן שמקורה בריר הפה.

מדוע אבן השן מזיקה?

אבן השן נקבובית ולכן סופגת שאריות מזון, כתמי טבק, תה וקפה. השיניים נעשות כהות ומכוערות וחיידק העששת (רקבון) מתפתח במהירות. אבן השן חודרת אל מתחת לחניכיים — חושפת את צואר השן – מחלישה את השן ובמקרים קיצוניים השיניים עלולות לנשור.

האם אפשר להפטר מאבן השן?

כן בהחלט! אך בזהירות, ללא חמרי ליטוש החורצים את השן. טילאק מכיל סודיום בנזואט המרכך את אבן השן וממיס אותה. לאחר פעולת הריכוך מסיר המרכיב החשוב לויליט את אבן השן, בעזרת מברשת השיניים. טילאק מכיל גם ממיס מיוחד להורדת כתמי ניקוטין.

הוכח כי מרבית משחות השיניים הנודעות בעולם מכילות חמרי ליטוש הגורמים לבלאי השיניים על ידי חריצתן, מאידך טילאק השאיר את השיניים לאחר צחצוח ממושך ללא רופי וחריץ.

לטילאק יתרון נוסף: אינו מכיל חמרים מקציפים, המערערים את מנגנון ההגנה הטבעי בפה נגד חיידקים. צחצוח שיניים יום יומי בטילאק הינו האמצעי המדעי לשמירת שיניים בריאות ולבנות.

האם השימוש היום יומי בטילאק בטוח?

כן בהחלט! במחקרים אשר נעשו בשווייץ ובארה"ב

שימוש יום יומי במשחת שיניים טילאק מבטיח שיניים בריאות ולבנות ושומר על אמיל השן לאורך ימים. להשיג בבתי מרקחת, פרפומריות, בתי כל-בו, ורשתות שווק.

Teelak

הדרך הקצרה והבטוחה לשיניים לבנות

דיסקו בע"מ

בוקר טוב, מר ז'ורבין

(המשך מעמוד 17)

ידאגו כבר הירידות בהכנסות שייווצרו כתוצאה מן הירידות ההתחלתיות במחירי־תקציב.

עד כאן ההצעה הראשונה האומרת מה עלינו לעשות כדי לבלום את האינפלציה, ולא על גבם של השכירים ומיעוטי־היכו־לת, דבר שאינו מצליח ממילא.

בניגוד לאמונה הכלכלית הנפוצה מאד, לא הגודל של תקציב הממשלה הוא הגו־רם לאינפלציה (את הפרופ' אסף רזין פיט־רו מפני שהוא דגל באמונה זו. לצערי, אין זה אומר עדיין שהממשלה ויתרה על העמדה הזאת).

גם הגודל של הגרעון בתקציב אינו גו־רם לכך. בתקציב המערב־גרמני יש גרעון עצום, ואין שום אינפלציה.

התקציב הוא אינפלציוני כאשר הוא מהווה מכשיר לחלוקת חכי־נסות ברתי־שוויוניות. כאשר הוא מעביר הכנסות מרוב האוכלוסיה, שהיא שכירה, אל המיעוט בה.

כך הזרים התקציב של 1978, למשל, 12 מיליארד לירות לכיסיהם של 100 אלף עובדי־הממשלה. לעומת זאת, לפי החשבון של המכון למחקר כלכלי וחברתי של הסס־תדרות, הזרים תקציב זה 25 מיליארד לירות אל כיסיהם של כמה אלפי לא־שכירים, באמצעות סיבסוד ההון. נוסף על כך הז־רים התקציב 50 מיליארד ל"י לכיסיהם של ספקי־הממשלה, וחלק גדול מזה היה רווח אינפלציוני. ואילו לסיבסוד המוצרים ה־בסיסיים הוצאו רק 7.8 מיליארד לירות.

כל זה קורה כאשר רוב הממנים של התקציב — משלמי־המיסים — הם שכירים:

התקציב של הממשלה הפך גורם אינפלציוני לא בשל גודלו, אלא מפני שאיפשר למיעוט בחברה לעשות על חשבונו רווחים בשיעו־רים גדולים.

לבטל את הביטול

כן אנו עוברים למערכה השנייה של ביצוע תוכנית־החומש של ה־ממשלה.

המערכה הראשונה היתה קבלת תוכ־ניתו של הפרופ' אסף רזין. במערכה ה־שנייה פיטרו אותו, וביטלו את ביטול הסובסידיות למוצרי־היסוד, לא לפי דרי־שת ההסתדרות אלא לפי דרישתו של ראש־הממשלה בכבודו ובעצמו.

לשמע הדברים האלה, נפלה פאניקה גדולה על כל מרכיביה של הכלכלה ה־ממוסדת שלנו. פקידי־האוצר הכריזו על אבל לאומי (אולי צריכים לפטר אותם?). באומרם שיום זה הוא „יום עצוב לכל־כלה הישראלית". באמת מצאו להם על מה להתאבל.

נגיד בנק ישראל פנה אל כל כלי־התיקשורת, כדי להתריע על האסונות שימשמשו ויתרחשו עלינו דווקא בעיקבות סיבסוד המזון — וזאת למרות שהוא הכריז רק לפני שבועיים, בראיון שנתן לידיעות אחרונות, שלו לא איכפת מאיזה שיכבה לוקחים את כוח־הקנייה לשם ה־מילחמה באינפלציה, אם מבעלי־היכולת או ממעוטי־היכולת, כי זו שאלה פוליטית גרידא, ולא שאלה כלכלית. אך נראה שלפי הנגיד, בכל זאת טוב לכלכלה אם פוגעים דווקא בכוח־הקנייה של רוב קוני הלחם והחלב.

נביאי ביטול הסובסידיות למזון אינם חוסכים דמיון מלתאר לנו את עתידנו השחור, אם דבר זה לא יבוצע — כאילו המדיניות של עלייה מתמדת במחירי המוצרים ה־בסיסיים חסכו מאיתנו את האינ־פליציה!

באמת קשה להבין את זעקות־השבר האלה. הרי אצלנו יש כסף לכל דבר. מיליארדים ועשרות מיליארדים להקמת ההתנחלויות, וגם עבור הפיצויים כאשר מורידים אותן. לעשרות מיליארדים ל־שנה, בעיקבות העלייה במדד, עבור בעלי „הצמודים", שביניהם מיעוטי־היכולת הם מיעוט. 45 מיליארד לירות תעביר הממשלה השנה לבעלי־החוב שלה בארץ. ואילו הסובסידיות, לפי החשבון של האוצר, לא ידרשו אפילו את חצי הסכום הזה.

אין זאת אלא שרווחת השכבות, שרוב משכורתן יוצא למזון, עומדת במקום ה־אחרון בסדר־העדיפויות הלאומי, כפי ש־הוא מתבטא במיבנה התקציב. בזה מדובר, ולא בכספים שסיבסוד זה עולה!

עם סדרי־עדיפויות זה אין להש־תים, כי הממשלה לא עשתה מזמן דבר יותר טוב, גם מבחינה חב־רתית וגם מבחינה הכלכלית, מ־אשר להשאיר את סיבסוד המזון על כנו.

בכל הכתבים שלי הייתי נגד ביטול הסיבסוד למוצרי־יסוד, וטוב שהדבר סוף־סוף מקבל גושפנקה רשמית. הסיסמה „לסבסד את הנצרך", ולא את המיצרך, אין לה כל משמעות כאשר השכר ה־ממוצע במשק הוא בגבול — או מתחת לגבול — של קו־העוני, לפי החשבונות של הביטוח הלאומי ומישרד־העבודה־והרווחה. לגבי „הנצרך" דרושה עליית שכר, ולא סיבסוד. אך על זה אין מדברים, אלא על עליית קצבות הילדים והזקנים. הדבר יאט את עליית־המדד.

כלכלנית אלכסנדר
מיעוט זוכה, רוב מפסיד

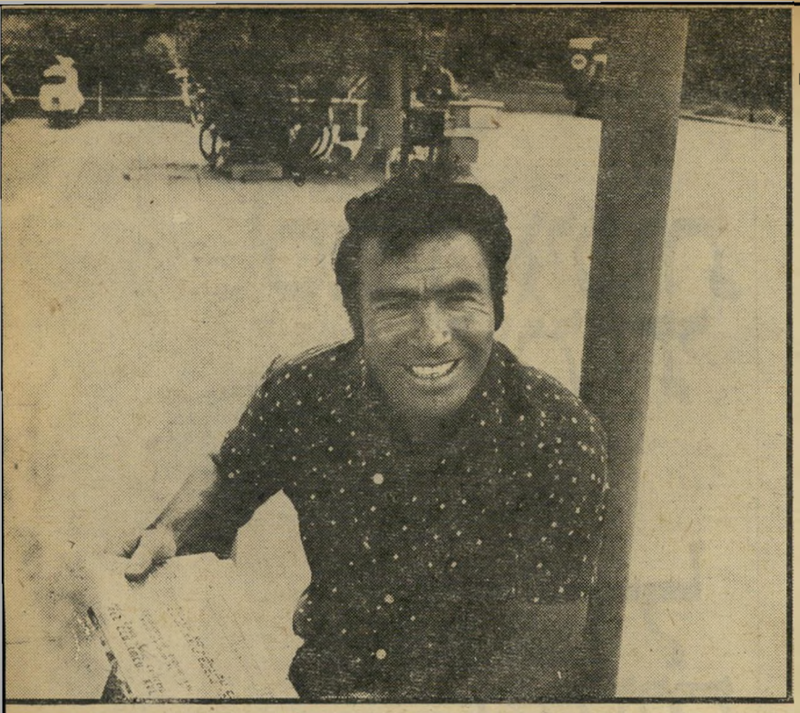
האטה זו תחסוך לממשלה כסף, שיספיק כדי לכסות חלק מהסכום הדרוש לקיומן של הסובסידיות. מילבד זה, בתקציב ה־ממשלה ל־1979 יש 12 מיליארד לירות ל־סיבסוד האשראי, דבר שבוטל, לפי הח־לטות הממשלה, ולכן יכול סכום זה לעבור לכיסוי הסובסידיות ומוצרי־יסוד. אין צורך להדפיס כספים במיסגרת התק־ציב הנוכחי. ומה יהיה עם קיצוץ ה־תקציב, שעליו הוחלט גם כן?

האם השארת הסובסידיות על כנן תדרוש קיצוץ בשרותים? כי שום אופן לא, אם הקיצוץ בתקצי־בים ייעשה דרך הפיקוח על מחירי התקציב, כפי שהוצע כמעיף קודם.

ההשפעה החשובה והאנטי־אינפלציונית ביותר של הגברת הסובסידיות על המו־צרים הבסיסיים היא השפעתו החיובית על חלוקת ההכנסות, ביגלל זה הופכת חלוקת ההכנסות דרך תקציב־הממשלה שיוויונית יותר, ולכן התקציב אינפלצ־יוני פחות.

ביצועה המוצלח של הגדלת הכ־ב־סידיות דורש פיקוח על מחירי המוצרים המסובסדים, כדי שהסובסידיות לא יישׂ־ארו בכיסי המתווכים, אלא יעברו אל הציבור. הוא גם קשור בפיקוח כללי על מחירי התקציב, כפי שהוצע לעיל. פיקוח זה יאפשר כשלעצמו חלוקת־הכנסות צי־דקת ואנטי־אינפלציונית יותר, באמצעות התקציב, והוא גם יאפשר דברים נוספים בכיוון זה, כגון הגדלת הסובסידיות ל־מוצרי־היסוד.

ברקת בעבודה
אמות מכדור של עבריין

ברקת (מימין) בתעלת־סואץ
— או שאמות במילחמה

ברקת (באמצע) כשופט כדורגל
— או בשדה־הספורט

מאיר ברקת התפטר מן המישטרה בגלל מחדל"ה, אך ממשיך באופן פרטי לבלוש אחרי העבריינים

בשימחה מסייע ועוזר לך, אך אני נתון לחסדיהם של הגרמנים."

לוכד־הכייסים

מאיר ברקת נולד בקזבלנקה, ב־מרוקו, לפני 40 שנה למישפחה דתית מאד. אביו היה פייטן בבית־הכנסת ועסק במיסחר. כשהיה בן עשר החליט מאיר, על דעת עצמו, לעלות ארצה. הוא בילה כמה שנים בבתי־ילדים בצרפת, ובגיל 14 עלה סוף סוף לארץ, ונשלח לקיבוץ

פעם שוטר, תמיד שוטר

"**ר**וב האנשים מפחדים מהמוות, אני אינני מפחד, אני יודע כי אמות או במילחמה, או בשדה־הספורט או מכדור של עבריין. את גופתי כבר הב־טחתי לאגודה לקידום השתלות והצלת חיי אדם," אומר מאיר ברקת.

כשהיה ברקת בצנחנים, כינו אותו: „פייטר". כשהיה במישטרה ביחידה המר־כזית קראו לו: „הפנתר", ועתה קוראים לו אנשי־מישטרה ופושעים כאחד: „אבא של העבריינים".

מאיר ברקת, כיום בלש פרטי נראה כמושבניק טוב לב, שזוף, מוצק, ממוצע קומה, שהחיוך תמיד על פניו. כששואלים אותו מה הוא עושה, הוא שולף בשתיקה ארנק קטן ומראה את תעודותיו — בלש פרטי, שופט ספורט, מאמן כדורגל, רץ למרחקים ארוכים, צלם ילדים. „זה משע־מם לעשות דבר אחד כל החיים," הוא סבור, „יש אנשים שאין להם זמן לשום דבר, החוכמה היא לעשות את כל מה שאתה אוהב, כמה שאתה רוצה. חיים רק פעם אחת, נכון?"

בשעתו ביצע אישי־המדור לשעבר מאות מעצרים, לכד פורצים, כייסים, עבריינים נמלטים, סרסורים ונרקומנים. היום לא חדל הטלפון בדירתו החולונית לצלצל. „מכירים" מן העבר מבקשים את עזרתו בשיקומם. ברקת הוא יו"ר האגודה ה־וולנטרית, אהבה וחסד, שהטילה על עצמה לשקם אסירים לשעבר, נרקומנים ונערות במצוקה. האגודה היא חדשה יחסית, הוק־מה רק לפני שנה, אך לזכות חבריה נזק־פות הצלחות לא מעטות בשיקומם של אנשים, שהתדרדרו. הוא אף מתכתב ב־אופן סדיר עם עבריינים, שיושבים עדיין בכלא. אחד המפורסמים שביניהם הוא שמעון („כושי") רימון. ברקת היה חברו של כושי בצנחנים. הם שרתו באותה יחידה. ברקת היה האיש שעצר את כושי בזמנו, אך הקשר ביניהם לא נותק, וכושי מודה לו במיכתביו על קיטעי העיתונים שהוא שולח לו לגרמניה ועל המיכתבים, שבהם מספר ברקת לידידו על המיפעל לשיקום העבריינים. בין השאר כתב לו כושי: „האמן לי, אילו הייתי בחוץ, הייתי גבעת־ברנר. שם פגש גם את אשתו כיום, לבנה. כאשר השתחרר מהצבא, שבו שירת כמ"כ בצנחנים, מד"ס בבית־ספר לצניחה ומדריך קורסי קומנדו, החליט להתגייס למישטרה.

כשהוא מדבר על הסיבות לבחירתו דוו־קא במישטרה, אפשר לחשוב שהוא מת־פאר או מעריך את עצמו יותר מדי, אך חבריו, ששירתו איתו ביחידה המרכזית, מאמתים כל מילה שלו: „הייתי שוטר ואמות שוטר," הוא מגלה. „התגייסתי למישטרה כי אני פטריוט ועזבתי את ה־מישטרה בגלל אותה סיבה. יש לי תכונות טבעיות לזכור ולקלוט אנשים, רציתי לעשות עבודה נגד הפשע כי ראיתי איך הפשע מתפתח בארץ, היתה לי הרגישה שאני מסוגל לתרום הרבה, אז התגייסתי וביקשתי להיות במדור."

במשך עשר השנים, שעבד במישטרה היה ברקת משקיע ימים ולילות בלכידת עבריינים. לפעמים גם אחרי שעות ה־עבודה היה מסתובב בגפו עם הקטנוע המפורסם שלו וחוזר אל התחנה עם „שלל" רב: כייסים שודדים, רכוש גנוב, אנסים. במיוחד התמחה בלכידת כייסים, ואף כונה „לוכד הכייסים". אחת ההצל־חות הידועות שלו היתה תפיסתו „על חם" של מורדכי לייבוביץ', אחד הכייסים הבינלאומיים. מעולם לא הצליח איש לת־פוס אותו. האינטרפול חיפש אותו מזמן, אך כל אימת שהיה לייבוביץ' רואה את אנשי־המישטרה היה חדל מעבודתו, ואף פעם אי־אפשר היה למצוא נגדו ראיות.

סיפר ברקת: „עבדתי על לייבוביץ' ישנים. יום אחד ראיתי אותו מסתובב ברחוב אלנבי בתל־אביב עם חבר. באותו שבוע הוא חזר מחו"ל. התחלתי ללכת אחריו. באחת מתחנות האוטובוסים הוא עשה ניסיון על זקן אחד ואחר־כך על זקן נוסף. זה לא הלך לו. תפסתי אישה בחורה צעירה ברחוב. הראיתי לה את התעודה שלי וביקשתי ממנה לעזור לי ולשמש כבת־לוויה שלי. עמדנו שני מטר ממנו וכשכייס, תפסתי אותו על חם. הוא

(המשך בעמוד 72)

פעם שוטר, תמיד שוטר

(המשך מעמוד 71)

התעצבן, היה בירין, גבוה יותר ממני, התחיל להכניס לי מכות.

כראש צוות במדור היה ברקת מוכר על־ידי עבריינים רבים. חלק גדול מהם ידעו „להיות גברים ולהעריך את מי שתפס אותם.“ באחת מתפיסות הרכוש, הגדולות ביותר בשנים האחרונות, קיבל ידיעה מודיעינית, יצא עם אנשיו לשטח — לחנות למוצרי חשמל — ירד מה־ניידת ועמד מול ארבעת הפורצים, כש־אקדח שלוף בידו. אחד הפורצים השליך את אקדחו והרים את ידו למעלה כשהוא אומר: „כל הכבוד ברקת. תפסת אותי עד הפעם הבאה.“

באקדח שלוף

ברקת עצר גם את יצחק שניאור ה־גדול, מי שהיה שחקן נבחרת־ישראל. שניאור היה סוחר ברכוש גנוב. ברקת הגיע לדירתו של שניאור בשעות הלילה המאו־חרות והתדפק על דלתו. שניאור פתח את הדלת בעודו בפיג'מה הנדהם למראה אנשי המדור. שללם של ברקת ואנשיו באותה תפיסה היה מחסן עם עשרות מקררים, מכונות כביסה, תנורי־חימום ומכשירים חשמליים אחרים.

יותר מכל אהב ברקת להתלבש על מועדוני הימורים בלתי־חוקיים, ואף התי־מחה בכך. כשהיה ראש־צוות של איזור חולון־בת־ים התקבלה ידיעה טלפונית כי בבת־ים מתנהל מישחק קלפים במיליוני לירות. המדור יצא לפעולה. „תידרכתי את האנשים,“ סיפר ברקת, „לא כל אחד יודע איך לתפוס מועדון קלפים. צריך ללמוד את זה, כי זה לא פשוט. אסור למשל לערבב את הכספים שתופסים. נכנסתי ראשון באקדח שלוף. היו שם שני שול־חנות — שולחן לנשים ושולחן לגברים. כשהם ראו אותנו הם התחילו להכניס את הכספים מתחת לשולחנות או מתחת ל־בגדים. אמרתי: ‚לא לזוז, כולם לשבת עם הידיים מאחרי הגב.‘

מכות ביחידה המרכזית

למרות הצלחותיו הרבות והציונים הרבים לשבח שקיבל, החליט ברקת, בשנה שעברה, לעזוב את המישטרה: „לא הייתי בנוי לראות איך שאני עובד בשביל שקצינים יתקדמו על חשבוני. לא הייתי צריך את הטפיחה על השכם או שיגידו לי: ‚כל הכבוד ברקת, אתה עושה עבודה טובה.‘ המצפון שלי לא נתן לי לעבוד עם אנשים מסויימים, והמפקדים שלי יכו־לים להעיד שאני איש־עבודה, שיש לי כוח־רצון לעשות הרבה ולעשות הכל ב־שלמות, אבל ראיתי שבמישטרה האנשים לא עובדים, אוכלים בחינם. מסתובבים שמונה שעות עם הניידת, אוכלים פה, עושים עבודות פרטיות שם, לוקחים את האשה לבית־חולים ואת הילד לגן, והול־כים הביתה. מישטרת־ישראל היא המקום היחידי שלעולם לא יבואו אליך בטענות אם לא מלאת דו“חות ולא ישאלו אותך מה עשית במשך שמונה שעות.

„הרחוב מלא פורצים וגנבים. יום יום הייתי קורא את המיברקים בבוקר. בגוש דן, בלבד, יש קרוב ל־400 פריצות. ומה הם תפסו מתוכם? חמינאדוס. אז למה יש אנשים כמוני שמקיעים את הכל ואין יום שהם לא חוזרים עם כמה תפי־סות, ולעומתם יש אנשים שרק מגרדים את ה...? השוטרים לא עושים שום דבר יום. רק בפקודה. הם יושבים עם מקלט פתוח מקבלים קריאות ומחכים להוראות, אחרת הם לא ניגשים למקום. לגבי זה בניגוד למצפון. לא יכולתי לראות את זה ולא יכולתי לראות את האלימות במיש־טרה.

„כל הסיפורים על מכות במישטרה זה נכון. במדור מתחילה כל פנייה של אזרח עם מכות, ואם לא בא איתם בלש ותיק הם יכולים להרוג אדם עם מכות. ראיתי את זה הרבה פעמים. אבל מה? במישטרה זה לא נהוג לבוא לתקוף תלונה לשוטר שהיכה. זה לא מוסרי. זה לא חברי. אמרו לי שאני לא גבר בגלל שאני לא מכה. בגלל זה עזבתי. עזבתי גם בגלל שראיתי שקצינים בכירים יוצאים עם בחורות בזמן המישמרת. הקצין שלי, למשל, נהג לצאת עם קצינה גרושה פלוס ילד, שהתחתנה השנה, אבל עד השנה כל פעם שהיה יוצא איתנו לשטח היה מתקשר אליה ונשאר אצלה עד סוף המישמרת. לרשותו היה מחזיק מכשיר קשר וסמל צמוד. כל פעם כשהיה קורה משהו היו מזעיקים אותו דרך המכשיר, והסמל היה בא לקחת אותו עם המכונית. הגשתי נגדו תלונה. ראיתי שלא עשו שום דבר עם התלונה אז הגשתי מיכתב פיטורין ועזבתי.

„כן. זה הפריע לי לראות שהמישטרה נותנת יד לדברים מלוכלכים. ראיתי שאני לא בנוי לראות מעשים שפלים ולהישאר. זאת אחת הסיבות שבגללן עזבתי. עד היום ואפשר לשאול את כל הממונים עלי, מתקשרים ומבקשים ממני לחזור.“

להילחם נגד הפשע

מאז שעזב את המישטרה ממשיך ברקת בעיסוקיו הרגילים. הוא עובד כצלם־ילדים, שופט־כדורגל בליגה הארי־צית, רץ למרחקים ארוכים, משתתף בכל הצעדות, מאמן כדורגל, משקם עבריינים ועושה עבודות כחוקר פרטי. הוא עובד

ברקת מתחבא
בלש כמו בסרטים

עם חברות־ביטוח, עם עורכי־דין יזועים, חוקר מעילות וגניבות במיפעלים ועורך מעקבים אחר בני־זוג.

באחרונה היה עליו לחקור תלונה ש־הגישה זונה נגד אדם שלקח אותה טרמפ במכוניתו. הזונה טענה כי האיש אנס אותה. על ברקת היה להוכיח כי היא זונה מיקצועית. האשה לא היתה מוכרת במישטרה. ברקת הקדיש לחקירה שבוע שלם. בהתחלה ערך תצפיות על ביתה של האשה. אחרי שגילה כי היא עובדת בזנות ניגש אליה כשהוא מצוייד ברשם־קול. היא שידלה אותו לשכב איתה, אך ביקשה שלפני כן יקח אותה לקנות סמים. השניים ביקרו בכמה תחנות־סמים ביפו. מאוחר יותר שלח ברקת דו“ח על תחנות־הסמים למישטרה. אחרי שחזרו לביתה הוריקה הזונה לעצמה את הסמים והציעה לברקת מחיר. הוא לא היה זקוק ליותר מזה. לקוחו שוחרר מייד והפרוצה הועמדה לדין.

בבית־המישפט נהנים השופטים מה־דו“חות של ברקת. בדרך־כלל הם מסתמ־כים על הדו“ח. השופטים נהנים גם מדרך עבודתו. לפני כחודש העיד אדם נגד חברו כי עישן סמים. ברקת הגיע לבית־המישפט, כשהוא מצוייד בשלוש חבילות קטנות עטופות נייר כסף. הוא ביקש מה־מלשין להצביע באיזה מן החבילות נמ־צאים סמים. האיש הריח את השלוש, פתח אותן והצביע על אחת מהן כשהוא קובע בברור: „זה חשיש!“ ברקת קם ממקומו ואמר: „כבוד השופט. בכל שלוש החבילות יש בוץ עם קצת טבק. אתה יכול לשלוח את זה לבדיקת מעבדה.“ מובן שהנאשם שוחרר מייד.

גם היום אין ברקת מסוגל להשתחרר מאופיו כלוחם נגד הפשע. כשהוא מוצא עבריינים בשעת פעולה הוא מזעיק מייד את המישטרה. השוטרים עצמם מתפלאים על הישגיו. כמעט בכל שבוע הוא שולף מאמתחתו כמה פורצים, גנבים ומוכרי־סמים. הוא אינו חושב כלל לחזור ל־מישטרה. „אני לא רואה שהשתנה שם משהו היום.“

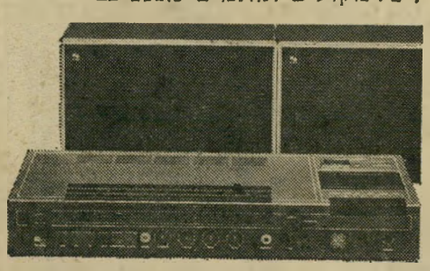
החמודות של "שניידר".
אתה תופתע מעוצמתן המוסיקלית.

SCHNEIDER "TS 1612"
מיוזיק סנטר בדגם COCK-PIT
כולל רסיבר משוכלל, טייפ־דק
אוטומטי, פטיפון חדיש בתוספת
רמקולים תואמים LB-112.5

SCHNEIDER — כולה אומרת
פאר ועצמה. לשניידר 2 מערכות
מיוזיק־סנטר, צנועות במחירן,
ומפתיעות באיכותן ובעצמתן
המוסיקאלית. כל המערכות
מיוצרות בהתאם לתקן הגרמני
המחמיר DIN 45500
אחריות "שניידר" מקצועית —
מעבדה ארצית לשרות מהיר
ומיומן עם מלאי חלפים מקוריים.

SCHNEIDER "STEREO SET" 112
השילוב האידיאלי של טייפ־דק
אוטומטי עם רסיבר משוכלל
ו־2 רמקולים תואמים LB-112.5

Schneider

מפיצים: צלילי גיתית בע"מ, תל־אביב, רח' ירמיהו 46, טל. 443121

להשיג בחנויות הסטריאו המובחרות

על המסלול

מאת חניתה צנטנר

חזיה עם כל דבר

ה **יתם פעם** בקליפורניה? אם לא הייתם, לא נורא. כי מבחינת מזג־האוויר אנחנו דומים ולא צריך לנסוע. זו גם סיבה טובה לאמץ מהר מאד את האופנה שנוצרה באחרונה בקליפורניה, וכבשה את שמי האופנה הניו־יורקית.

האופנה הדוגלת במראה של חופש ובהרפיה קיצית יחד עם אלגנטיות. איך עושים את זה? בקליפורניה עושים את זה כך: לובשים מיכנסיים אופנתיים, ז'קט קייצי ומתחתיו באה ההפתעה נוסח קליפורניה, בגד דמוי חזיה.

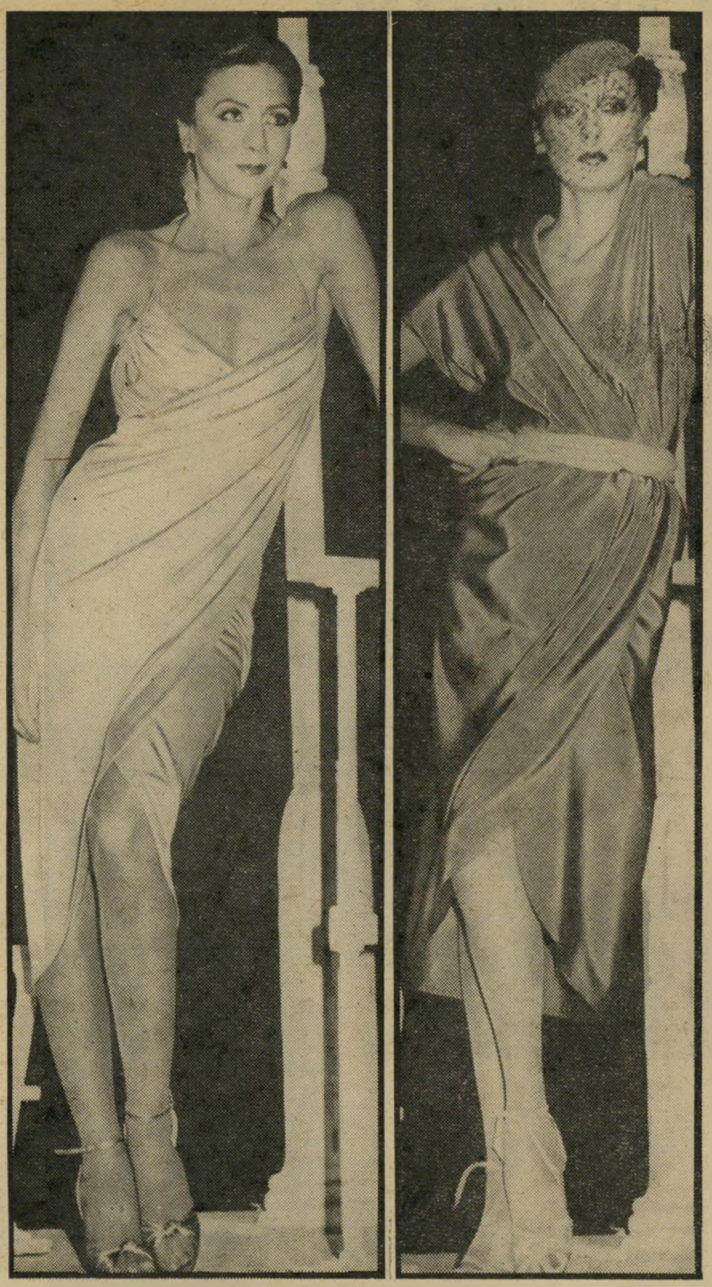
מערכות לבוש של מיכנסיים, חזייה וז'קט

לחזיות הללו יש צורות שונות וצבעים מגוונים, כשהעיקרון הוא אחד — חופש — קיץ, לא מכופתר, לא סגור ויחד עם זאת מסקרן מאד, מעניין ויפה. מובן שאם את רוצה לאמץ לעצמך אופנה זו, יהא עלייך לתפוס צבע, להשתזף בכיף.

להתעטף ולבוא

ה **צרפתים קוראים** לזאת דראפייה. השם בעברית הוא מעטפת. לא, אין מדובר כאן באמצעים הבסיסיים למישלוח מיכתב, אלא באופנה ההולכת וכובשת את מקומה בתצוגות הנערכות בתקופה זו, ויודעי דבר גם מבטיחים לנו את האופנה הזאת גם בעונת החורף.

הכוונה לשמלה מאד נשית, מאד מחגיגה העוטפת את הגוף — מכאן גם שמה — המבליטה את מה שצריך להבליט. גזרות רבות של שמלות מעטפת אינן סימטריות במכפלת, הן יכולות ליצור פתח מלפנים החושף את הברך, כשמאחור נושקת המכפלת לשוק. השסע יכול להיווצר מלפנים או בצד. אופנת המעטפת קיימת גם בחולצות, חצאיות ואפילו מיכנסיים. אז אם הטלפון יצלצל וישאלו אותך למעשייך, כל שעלייך לומר הוא: „אני רק מתעטפת ובאה.״

שמלות מעטפה בצבעים חזקים ובבדים רכים

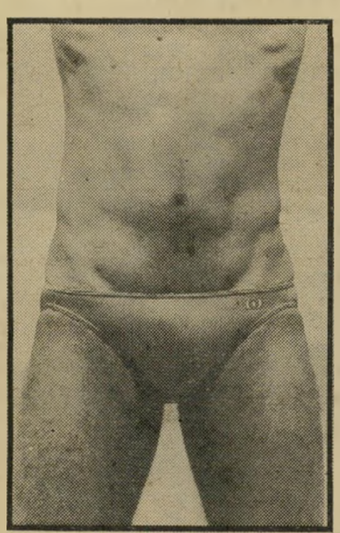
יש גם חתיכים

ל **ש לי** מהפכת קיץ בשבילכם. עד עתה היו הגברברים שועטים לעבר חוף־הים כדי למצוא חתיכות. הגברברות ידעו תמיד שמחפשים אותן והיו מתנהגות בהתאם: בגדיים נועזים או לא נועזים, הכל לפי האופנה, בגדי־חוף מושכים, ומבט של: „בוא תצוד אותי.״

עכשיו יהיה הכל הפוך. אם אכן תוגשמנה השאיפות של חברת אנה, יצרנית בגדיים ולבנים לגברים. עכשיו הדגש יהיה על בגדי־הים של הגבר. הנשים תבואנה לשפת־הים כדי לצוד את הגברים בבגדי־הים האופנתיים, ואולי אולי, נראה גם בעיניהם של הגברים את המבט: „בואי תצודי אותי.״

התחיל בכך המיפעל הצרפתי הום, המייצר לבנים לגברים. באחרונה יצא המיפעל עם קולקציה של בגדיים לגברים, ואם המשא־ומתן עם אנה ייחתם, יהיה למיפעל הצרפתי ייצוג הולם גם בארץ, ולגברים הישראלים בגדיים אופנתיים.

בגדי־הים של הום מיוצר מ־22 אחוז לייקרה בצבעים מרהיבי עין בחמש גזרות. המייוחד בו שהוא מתוח על הגוף וללא קמט, מה שהופך אותו אידיאלי לשיזוף וקל לתנועה. הגיזרה שלו נמוכה מתחת למותניים, מה שלא כל־כך טוב לשמנים. התפרים הצמודים שלו מעניקים לו את הציביון המייוחד. הום דאגה לגברים. אפשר לקבל את בגדי־הים ב־13 צבעים, ב־חלק וב־18 הדפסים. ואם בזאת לא די, מייצרת הום נוסף לבגדי־הים גם חולצות ספורטיביות ואלגנטיות, חליפות בית, ים וחלוקים.

ביגדי הים של אופנת „הום״

רק בסוג טמפון אחד אפס פטריות וחיידקים. אפס.

ניפון

הטמפון הראשון והיחיד בלי פטריות וחיידקים מכל סוג שהוא.

להשיג: בברתי מרקחת, פרפומריות, חנויות כל־בו ורשתות שווק.
תעשיות סלוואפלסט בע"מ יצרני חומרי חבישה, רח' מגשימים קרית מטלון, פתח תקוה.

חופשה נוסח אמריקה

מוקד

במלון החדש באילת
"אמריקנה"

בוא לבלות באילת — כמו בקליפורניה או פלורידה.
מלון "אמריקנה" באילת הוא מלון בסגנון אמריקאי, המבטיח
אוירה אמיתית של נופש וחופש.

104 חדרים
מרווחים וממוזגים.
2 בריכות שחייה מודרניות
למבוגרים ולילדים.
מטבח מעולה, גריל
וקפטריה.

מבצע מיוחד: 530 ל"י ליום לאיש
(בתפוסה זוגית), חצי פנסיון (כולל מע"מ).
למתארחים 6 ימים — היום ה-7 **חינם.**
50% הנחה לשלישי בחדר.
מחיר מיוחד לקבוצות.

מועדון דיסקוטק, כל ערב
עד השעות הקטנות.
סרטי קולנוע.
מתקני ספורט ושעשועים.

הזמנת מקומות: במשרדי כל סוכני הנסיעות ואצל:
מלון אמריקנה, ת.ד. 27, אילת, טל. 059-5176/9 ובכל משרדי קל:

ת"א: (פתוח רצוף 0900-1900)
בלילה — מזכירה אלקטרונית.
גורדון 28, טל. 222042
אבן גבירול 140, טל. 450359
אלנבי 95, טל. 286186

קל שרותי נופש

חיפה: נורדאו 33, טל. 668734
ירושלים: המלך ג'ורג' 23 טל. 228258
רמת־גן: ביאליק 56 טל. 731773
ראשל"צ: רוטשילד 37 טל. 941526
רמלה: שד' הרצל 72 טל. 054/25294

נמר של עיר

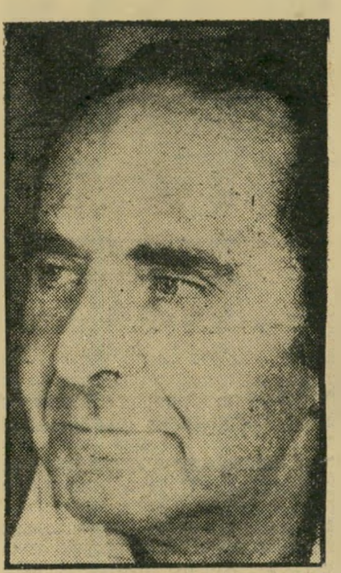
הפסטיבל הישראלי ה־79 ✶ „פרס נובל" למונוטוניות

✶ כריסטיאן זך ונתן מורגנשטרן ✶ האנטישמיות בעת החדשה

פסטיבל

אינעל „נאבוקו"

בראשית היו אלה שר־החינוך והתרבות **זבולון המר**, ונושאת־כליו לענייני־תרבות, הגב' **לאה פורת**, שבישרו לעם היושב בציון, כי הפסטיבל־הישראלי לשנה זו יהיה בעל אופי ים־תיכוני. דמיונו של כותב שורות אלה השתלהב, והוא ראה מייד בעיני רוחו באמפיתיאטרון של קיסריה את מחזותיו של **לורקה**, את יורי־

יעקב ביסטריצקי
תדמית תרבותית של מישטר

שיהם של **אום־כולתום** ו**פאריד אל־אטרש**, את מחזותיו הימתיכוניים של **מרסל פאניול**, את ציוריו של **נחום גוטמן** ושאר אמנויות בעלות השתקפות ימתיכונית ברורה.

בדומה לדברים אחרים המאפיינים את ההנהלה התרבותית הנוכחית של מישרד החינוך והתרבות, הרי שגם הכותרת הימ־תיכונית הנ"ל רחוקה מהמציאות כרחוק מערב ממזרח־תיכון. התוצאה: בדומה ל־פסטיבל אשתקד, שצבר כישלונות והפ־סדים כספיים*, הרי שהפסטיבל הנוכחי עשוי להיות חזרה מדוייקת על קודמות.

המסמר שעליו החליטו מארגני ואמר־גני הפסטיבל את יהבם, הוא ייבוא של אופרת־הענק נאבוקו (נבוכדנצר) מאת **ג'וזפה ורדי**, וזאת, בעזרת מענק־שיא בסך של 21.5 מיליון לירות ישראליות, מטעמה של ממשלת מערב־גרמניה, אשר מסיבות השמורות עימה רואה עצמה מופ־קדת על חיי התרבות של ישראל. הרושם הוא, כי בדומה לעסקי־תרבות אחרים, סוחררו עסקני התרבות הגרמנים מן ה־גראנדיוזיות, ולכן הם שוקדים על ייבוא של אופרות־ענק מגרמניה לישראל. לפני שלוש שנים ייבאו את משה ואהרון ל־**ארנולד שנברג**, בעוד שהשנה, מתוך אותם מניעים של רגשות־אשם, בשל שר־את יהדות אירופה, החליטו הנ"ל לייבא לנו אופרה העוסקת בשואה יהודית אחרת, שהתרחשה בתום בית־ראשון, וזאת בתיק־וות, שאיש מהישראלים לא יבחין בדמיון שבין רב־הטבחים רבשקה לרבי הטבחים הנאצים.

בנוסף לתמיכתה העתירה של ממשלת מערב־גרמניה, תתווסף סובסידיה מטעם מי־שרד־החינוך־והתרבות, וכל מושב בנאבוקו יסובסד ביותר מ־1250 ל"י (בעוד שהמ־חירים יהיו 100, 200 ו־300 ל"י). סיבסוד מופרז במיקצת, במדינה שחדלה באחרונה לסבסד את הלחם על ענייה.

את הסיבה העיקרית להידרדרותו של הפסטיבל הישראלי תולים באדם המכהן בשנתיים האחרונות כמנהלו, **יעקב ביסטריצקי**, שבמשך יותר מ־30 שנה ני־הל פסטיבלים, שנועדו לשמש את אדוני התרבות, בארץ מוצאו, פולין, אך בארץ הגיע ביסטריצקי לכישלונות, שלעומתם מחווירים כישלונותיו בגלות פולין.

מסתבר עוד, כי הפסטיבל הישראלי הפך למכשיר של תוספת סיבסוד למיפעלי תר־בות קיימים, שנועדו לשתף עצמם בפסטי־בל הנ"ל, בתוקף היותם ניתמכים. ולכן זוכה התיזמורת הפילהרמונית לסכום מייו־חד של 200 אלף לירות ישראליות תמורת שני קונצרטים. תיאטרון הבימה זוכה ל־סכום קרוב לסכום הנ"ל, עבור הרשות להציג את הדיבוק במיסגרת הפסטיבל ה־ישראלי. ובדומה להם סוחטים כספים שאר הגורמים התרבותיים המקומיים, המואילים להשתתף בפסטיבל הישראלי.

אלא שאין בכל אלה להסתיר את ה־עובדה האחת והיחידה, שאין לפסטיבל הישראלי מטרה תרבותית כלשהי. הוא אי־נו מביא מופעים תרבותיים חדשנים, בול־טים ויוצאי־דופן. הוא אינו מביא את הישגי התרבות הישראלית במשך השנה ש־חלפה מאז תם קודמו. אין לאדריכלי הפס־טיבל הישראלי אידיאולוגיה תרבותית כל־שהי, והם אוספים מתחת לשולחנות התר־בות של אירופה פירורי מופעים, שלא שובצו בפסטיבלים אחרים הנערכים באי־רופה בעונה המקבילה. הפסטיבל הישרא־לי הינו שעטנז תרבותי שאיש אינו נזקק לו, ואם מישהו חפץ לראות את האופרה נאבוקו של ורדי, הרי עדיף יהיה אם מיש־רד־החינוך והתרבות יסבסד ב־1250 ל"י את נסיעתם של שוחרי נאבוקו **לברלין/בבל**, מקום שם יוכלו לחזות באופרה האמורה. תדמיתו התרבותית של העם הישראלי, לא תיושע בעזרת הפסטיבל הישראלי במתכונתו הנוכחית, אמרגניו, מנהליו, ומתווי דרכו.

* מדור זה ניבא אשתקד את כישלונו האמנותי והכלכלי של הפסטיבל הישרא־לי, כישלון שאומת וזכה לקיתוני ביקורת מטעמה של העיתונות היומית, מבלי ש־הדבר השפיע, כהוזה, על אדריכלי התר־בות של מישרד החינוך והתרבות, בכיוון שינוי אופיו, מטרתו ומגמותיו של הפס־טיבל הנ"ל.

תרגום

סול בלו (פר)

„הטלפון מצלצל: פניו של בלו לוב־שים דיכדוך, אחר־כך הוא מחליק את ידו על שערו הדליל, הכפוף, ולפתע שב מין חיוך להאיר את פניו: „נו, מה אני יכול לעשות? יזרקו אותי לבית־הסוהר, טוב, אולי יהיה לי יותר פנאי לעפוק כמה שאני באמת רוצה ל... נו, טוב, כן, אני רק מקווה שזה לא יעורר שערוריה עי־תונאית, ועוד ראיונות ופירסומים...' שיחה זו ששמעתי איננה חלק מן הראיון, אך שמעו איזני מה ששמעו... אני מניחה שמדובר בתביעה מישפטית שהגישה נגדו (נגד בלו) **גרושתו השלישית. היא דורשת פיצויים על דמי מזונות שלא שילם לה תקופה ארוכה...**" (מתוך ראיון עם סול בלו, שערכה א. פוקס — „מעריב", 13.1.1978).

ישנה השקפה ביקורתית של הספרות, הטוענת בעיקביות, כי רוב הסופרים כות־בים או מחברים ספר אחד בנוסחים שו־נים, תחת כותרות שונות. אם לקבל הנחה זו, ולצרף אליה הנחה אחרת, הטוענת כי הסופר **תומאס מאן** תיאר ברוב ספריו ויצירותיו את תהליך שקיעתו של המעמד הבורגני הגרמני — הרי שסביר לקבוע, כי הסופר האמריקאי ממוצא יהודי, **סול בלו**, מלאה את קוראיו מזה שנות דור בתיאור עלייתו של מעמד משלמי דמי־המזונות האמריקאי, כמתואר בציטוט.

בימים אלה ראה אור בתירגום לעב־רית רומן נוסף פרי עטו של בלו, שבדו־מה לגיבוריו האחרים, שתורגמו כבר לעב־רית, אף הוא לכוד באותו ג'ונגל פראי

סול בלו
גרושתו השלישית והפיצויים

של משלמי דמי־מזונות. הגיבור התורן, מ־ראשוני דמויותיו של סול בלו, הוא **תומי ויהלם**, כימעט־כוכב הספר תפוס את היום*. ויהלם הינו גיבור בלואי טיפוסי, שחייו מצויים בהידרדרות מתמדת. הוא בודד, אינו חי עם אשתו ובניו, מתגורר בבית־מלון, לא הרחק מאביו, תוך שהוא משחק עם עצמו. את המישחק כיצד להפוך לאיזשהו מחוצרת־בית מבלי להתאמץ. וי־הלם הנ"ל מגלה, כי החופש הינו משולל כל ערך, והאהבה ערך שמפריזים בחשי־בותו**.

תפוס את היום ממחיש במאה וכמה עמודיו את שאמר על מחברו הסופר היהודי האמריקאי **נורמן מאיילר**: „**הוא, סול בלו(פר).**" מה שמצער למקרא הנוסח העברי של ספר זה, הוא התרגום המעולה של **אביב מלצר**, ש־מבוזבז על ספר כל כך משעמם ובינוני.

* סול בלו — **תפוס את היום**; עב־רית: אביב מלצר; הוצאת אדם, ירו־שלים; 113 עמודים (כריכה רכה).

** ספריו של סול בלו סובלים מנטייתו לגדוש את המלל של גיבוריו בבשורות פילוסופיות, שבסך־הכל אינן מעמיקות מעבר לצרכיו של הצרכן האמריקאי הממו־צע, המסתפק בכותרות השמנות של עי־תון הבוקר שלו.

כתבי־עת

ניקוי ראש

זה החל לפני כחמש שנים. המכון **חיש־ראלי** לקולנוע פירסם את קולנוע 74, כתב־עת עם יומרות מקיפות עולם, וניכ־של. השנה, במתכונת מגאזינית פשוטה, נטולת־יומרות, הצליחו אנשי אותו מכון בפירסומו של עיתון ישראלי לקולנוע, שלמרות חסרונותיו, מצליח לשלב כהלכה את המתרחש בעולם הקולנוע עם העשייה המקומית בממלכה השביעית של האמנו־יות.

ארבעת הגיליונות של קולנוע במתכונתו הנוכחית* מביאים מיכלול מרתק של הי־בטים על המתרחש בקולנוע הישראלי, כ־תעשייה וכאמנות. הדבר נעשה דרך מיב־חר של מאמרים, ביניהם: מודלים זרים בארץ מאת **יצחק בן־נר**; לשקף ביושר מציאות כאובה של **גירעון באכמן**, וסיד־רה תחת הכותרת מנחם בגין סופר־סטאר ובה רשימות מאת **רחל חלפי, שלומית טויב, יורם ברונובסקי** ואחרים. ראיון עם היוצר **אירן מושנזון**, במאי רובה חוליות, ופירסום יומן של **דויד פרלוב**, ומאמר של **קסאי סמאק** על הקולנוע המצרי, תחת הכותרת קולנוע בצל הפי־רמידות מעידים על הנושאים האקטואליים, שבהם עוסק קולנוע.

בדומה לאנשי קולנוע בעולם הרחב, ש־אינם חוששים לחשוף את הקשר שבין עמ־דותיהם האישיות, פוליטיות ואמנותיות, הרי שזו מגמתו הבולטת של קולנוע. בחו־ברת הרביעית יוצא העורך **יעוד לבנון** ברשימה תחת הכותרת לפיד המהפך, שבה הוא מנתח את התהליך הקרוי בפינו ניקוי ראש בטלוויזיה. באותה חוברת מתארת **דליה קרפ** מעמד־חדש בקולנוע הישי־ראלי, את המפיקים, והבמאי **ניסים דיוין** מנתח את הסרט דומה לא דומה של **עוזי פרס**, תחת הכותרת אוטוביוגרפיה של מתיון. קולנוע רצוף במדורי קבע, ובי־ניהם גם מדור של רכישות, מציאות ודרו־שים בענף הקולנוע הישראלי.

לסיכום ניתן לקבוע כי קולנוע הינו עיתון בעל פרופיל נמוך של יומרות, ה־מצליח הצלחה חסרת תקדים ביומרתו ה־עיקרית, שהיא התמקדות בעשיה ולא ב־היסטוריה. יש בכוחו של קולנוע לקרב את צרכני התרבות בארץ אל העשיה היומ־יומית של הקולנוע הישראלי.

שירה

הזך והצוהר

מירי ברוך, חוקרת שירה, פירסמה בימים אלה עיון יוצא־דופן בשיריו של המשורר **נתן זך**, תחת הכותרת הרומנטיקן המר**. זך, הנחשב מזה שנות דור על הרביעיה המוליכה של השירה העברית החדשה (יחד עם **יהודה עמיחי, דליה רביקוביץ' ודויד אבידן**), מוצג ב־סיפרה של מירי ברוך, מזווית בלתי־מו־

• קולנוע — **עיתון ישראלי לקולנוע**; בהוצאת המכון הישראלי לקולנוע; בערי־כת יעוד לבנון; גיליונות 1, 2, 3, 4.

•• מירי ברוך — **הרומנטיקן המר — עיון בשיריו של נתן זך**; הוצאת אל"ף; 142 עמודים כריכה קשה).

(המשך מעמוד 77)

כרת לקהל שוחרי השירה העברית בכלל, ושירתו של זך בפרט.

מעבר לחשיבותו כמשורר, הרי שנתן זך נחשב ב־25 השנה האחרונות לא רק כמשורר, אלא כמעצב הטעם השירי של קוראי השירה העברית. מירי ברוך בוחנת את שירתו של זך בכלים בהם נעזר זך המבקר לבחינת שירתם של אחרים. כך הגיעה החוקרת למסקנה, כי הבולטים ב־שיריו של נתן זך הינם שירי נונסנס — שירים שההגיון השולט בהם שונה מהנורמות המקובלות של השירה הלירית.

מתוך מחקר זה מתבהר נתן זך כאידיאולוג של שירה, אשר „ענייני העיקרי היה לשרטט קווים לשירת דור... אהדו־כים עליו שיריהם של המשוררים המודר־ניים המשעבדים את כל אמצעי השיר לתוכנו...“ הבהרה זו מביאה את מירי ברוך לקבוע, כי „הגרשה המאחד כימעט את כל שיריו של זך, הוא יסוד הכיליון המצוי בכל...“ ומרכיב זה, המתגלה מתוך מחקרה, מובא כבר בפרק הראשון, שבמה־לכו היא פורשת, בוחנת ומנתחת שירים נודעים של זך, וביניהם: תיאור מדוייק של המוסיקה ששמע שאול בתמ"ד, או מתה אשתו של המורה למתימתיקה שלי והשיר לדואג האדומי.

מירי ברוך משווה בתוקף מחקרה את סיגנונו של נתן זך המשורר לשי־רין של המשורר הגרמני **כריסטיאן מורגנשטרן***, ובעיקר לנוסח שירו

נתן זך
אידיאולוג של השירה

WERWOLF** ההולך למורה הכפרי לדקדוק, שמת, ומעלה את רוחו מהקבר, ומבקש ממנו „הטה אותי“, והמורה מטה את השם מזאב בצורת יחיד, ואז מבקש ממנו המזאב להטותו בצורת רבים, וכאשר מסתבר למזאב שאין WERWOLF ברבים, הוא הולך בוכה לדרכו, מפני ש־מבחינה דקדוקית הוא אינו מסוגל להת־רבות. אלא שבביתו ממתינים לו האשה והילד. לטענת מירי ברוך, „זך מפרק כאן את הצירוף ,רואג האדומי‘**

* נולד במינכן ב־1871, מת ב־1914, חי חיים אכולי שחפת. שיריו הנודעים הם „שירי התלייה“ (1905) ו„פאלמשטאדט“ (1910), בהם הוא דואג למוסכמות התר־בות של ימינו, בהם ראה מילול וחילול. אהבתה של מרגריתה גוטברוך הפיקה מתו־כו את „אני ואת“ (1911), שהם מהמעו־לים שבשירי האהבה בגרמנית. בשנות חייו האחרונות התקרב לרודולף שטיינר ולאנ־תרופופיה שלו. שירתו עמוסה בדימויים קוסמיים, מיתולוגיים ומיסתוריים, והוא נחשב לאחד מאבות הסוריאליזם.

** לפי המיתולוגיה, אדם שהופך או יכול להפוך עצמו לזאב מכונה: מזאב.

*** דואג האדומי, עוזרו של שאול המלך, שנשלח לפגוע בכוהני נוב: „ויפגע הוא בכוהנים וימת ביום ההוא שמונים וחמישה איש נושא אפוד בד: ואת נוב עיר־הכו־הנים הכה לפי חרב מאיש ועד־אשה, מעו־לל ועד יונק ושור וחמור ושה לפי־חרב...“ (שמואל א', כב, 19).

שיחזור

שעיר לעזאזל

„באמצעותו וגם בדרכים אחרות הפך הכפף לשילטון העולמי, והרוח המעשית של היהדות הפכה לרוח המעשית של ה־עמים הנוצריים. היהודים השינו אמאנסי־פציה כה־כמידה שהנוצרים הפכו ליהו־דים... הכפף הוא האל הקנא של ישראל שאין אלוהים אחרים על פניו... השטר הוא האל האמיתי של היהודי...“ מיקבץ זה של ניסוחים הוענק ליהודים בשנות הארבעים למאה שעברה, מעטו השגונה של מחבר הקאפיטל, **קארל מארכס** הצעיר.

מארכס הצעיר היה רק טיפה בים ניסו־חים ברוח זו, שהומטר על היהודים. האנ־טישמיות לדורותיה היא בבחינת אותה הגברת בשינוי האדרת, שגירתה וסיקרנה את הכל והכשילה את מרביתם. באחרונה פירסם פרופסור **שמואל אטינגר** את סיפרו האנטישמיות בעת־החדשה*. ספר שמחקרי־עיוני, החוקר, משחזר וחושף את הזרמים השונים בראייה השלילית, שבה מוצג הסטיראוטיפ היהודי בתרבות־המע־רב כדמות שלילית, שתלטן, טפיל, מת־נשא, מכוער, מתבדל וניזחק בראש.

מדהים ומפחיד לעקוב בספרו של פרו־פסור אטינגר אחר הגירסות השונות של האנטישמיות. כפי שבאו לכדי ביטוי בחוג־גים שהיא אינה יאה להם. אם זו הגיר־סה הבריטית של האנטישמיות, המתבטאת בדאיזם הבריטי שרווח במחצית השנייה של המאה ה־17 ובמחצית הראשונה של המאה ה־18, בתמיכתה של הכנסייה האנ־גליקנית, או האנטישמיות נוסח וולטר ומאמיניו, או האנטישמיות של הסלאווופי־לים **כניקולאי גוגול** (בטראס בולבה), **טורגנייב, סזיוביב, סאלטיקוב־שצ'דרין** ואחרים, ובעיקר האנטישמיות של ההגליאנים הצעירים, במחצית הרא־שונה של המאה ה־19, וספיחיהם בסוצ־יאליזם לזרמיו — אנטישמיות הרווחת עד עצם היום הזה במזרח־אירופה.

פרופסור אטינגר מציג בבהירות את מה שהוא מכנה „הפרט ההיסטורי של שנות־אלפיים מחדש...“ תוך שהוא בוחן ומפרק את הגירסות והנוסחים השונים של הפרו־טוקולים של זקני ציון והצרכים העקביים של ארצות שונות, ותרבויות (?) רבות ב־עיתות של מצוקה כלכלית או חברתית, לשסע את ההמונים באותו שעיר לעזאזל יהודי. אטינגר בוחן את האנטישמיות המו־דרנית לדורותיה ולתורותיה, בניסוח: „ברור שיש סימני היכר ייחודיים לגילוי האנטישמיות בכל ארץ ובכל תקופה, אף־על־פי־כן כל דיון באנטישמיות יש לפ־תוח בשאלת־היסוד — מה טבעו של פנו־מן זה שהחזיק מעמד למעלה מ־2000 שנה ושלמרות כל השוני בצורות אפשר לראותו כתופעה אחידה...“

הגדרה מרתקת של אטינגר לתופעה היא: „די אם אגדיר את האנטישמיות כאחת התופעות הפסיכולוגיות והאידיאיות ה־חשובות ביותר של התרבות האירופית (ובמידת־מה גם של התרבות המוסלמית) שמצאה לה ביטוי חברתי במאה השנים האחרונות, היא גורם קבוע ביחסי חברה ובתודעה העצמית של בני־אדם. אין אנו יכולים לדמות כיום את תרבותה של אי־ריפה, את אירגונה ואת האידיאולוגיות המקובלות בה — ללא אנטישמיות...“

אין ספק, שסידרת השאלות אותן שואל אטינגר היא בעלת חשיבות ראשונית ב־מעלה, בראייה עולמנו כישראלים, בחינת עצמנו, והעולם המקיף אותנו. יחד עם זאת, מן הראוי לציין שספר זה, עבור יליד הארץ, הינו בבחינת מיסמך מדהים, בנושא שמערכת החינוך ניכשלה לחלוטין בהו־ראתו ובהצגתו. הספר מומלץ לכל מי ש־חרד לגורלה של מדינה, זו על יהודיה וערבייה.

• פרופ' שמואל אטינגר — האנטי־שמיות בעת־החדשה; ספרית פועלים + מורשת; 285 עמודים (כריכה קשה).

אנטישמיות 1979
אנו מבינים זה את זה ללא מילים (קריקטורה מתוך „קומסומולסקאיה פראבדה“)

בחטף

הפואטיקן

●● אשתקד בלתי ניתן למצוא את תצ־לומו במאגרי התצלומים של העיתונות ה־ישראלית, עד שנדמה היה כי הוא אגדה ולא בן־תמותה. בשבוע שעבר ניבט פר־צופו של פרופ' **בנימין הרישובסקי** (שאיש מעודו לא זכה לראות עדיין את עבודת הדוקטורט שלו) מכל מוספי־הסס־רות, כאשר קוצת שיער משומנת משתפלת אל מרכז מצחו. הוא שלח חיוך אל עבר הקוראים, שהיו נכונים לקרוא את הראיו־נות והמאמרים שהוא הואיל להפיץ אודות

בנימין הרישובסקי
אוראקל של הספרות

עצמו ואודות הכינוס על תורת הפרוזה שערך מתרגם השירה הרושובסקי, המפר־סם לעיתים שירה תחת השם **ה. בנימין** (שלג בירושלים). בנימין הרושובסקי, ש־ייסד במשך קרוב ל־20 שנה ז'אנר תר־בותי שבו מושקעים יותר כספים בחוקרי ספרות מאשר ביוצרי ספרות, יצא בקצף כנגד החברה המאכילה את מכון פורטר שבהנהלתו, באוניברסיטת תל־אביב. ב־ראיון שהעניק לאחת מהנוהות בדרכו, **עופרת ישועה**, במעריב, בישר הרוי־שובסקי כי „אינו מסתיר את אכזבתו מאי־ההבנה שמגלים כלפי מחקר הספרות ב־ארץ. אי־הבנה המגיעה עד עוינות, שעוצ־מת ביטוייה מעל דפי המוספים לספרות נעה בין תוקפנות מילולית קשה לבין עקיצות של זלזול משועמם...“ ובהמשך בשורתו/תלונתו מציין הרושובסקי: „מצ־פים אצלנו מן הפואטיקן (חוקר הספרות) שיהיה מעין אוראקל של הספרות; או שמניחים שיש לו יומרות כאלה...“ הגיב על הצגת דברים זו משורר נודע, בן גילו של הרושובסקי, שהעדיף להצליח ב־כתיבת שירים ולא בתרגומם או בניתוחם: „איש אינו מצפה מהרושובסקי לדבר... לא מצפים ממנו שיתרגם את **ברטולד ברכט** לאותה עברית, אליה הוא מתרגם את **אורי צבי גרינברג**, מלשונו ה־לאומנית/ארמית, תוך שהוא מסרס משני־הם את טעמם השירי...“ ●● לכינוי מרתק ומפוצל בעולם המוסיקלי בארץ זכה החודש ד"ר **גידי קורן**, שהיה עד כה פיזמונאי מחד, ורופא ילדים מאידך. ד"ר קורן פירסם החודש ספר ילדים תחת הכותרת שובי דובי. הספר הוליד שתי תגובות: האחת, ד"ר פו הדוב, בשל קיר־בתו הנוסחית של הספר לסידרת ספריו של **א.א. מילן**, והכינוי השני ד"ר דולי־טאל. ●● טרמפ פוליטי/ספרותי לקח בעל היומרות הספרותי של התנועה הקי־בוצית **דן שביט**, על גבו של הסופר **א.ב. יהושע**, ששב באחרונה לפעילות רצופה במיסגרת מיפלגת העבודה. הטרמפ הנ"ל נעשה בהתכתבות פומבית. שניהלו השניים במוסף הספרות של דבר ●●●

שעות נראות קצרות יותר כשעומדים
ל הרגליים בסנדלי "שול"

הדברים הקשים ביותר
דת הדוגמנית היא העמידה על
יים.

שנים שאני "מבלה" שעות
של היום בעמידה: במדידות,
ות, בעבודות הבית וכשאני
כה דוגמניות צעירות.

שמחזיק אותי על הרגליים הם
י "שול".

נלמידותי הצעירות אני מלמדת
לל ראשון בהופעה נאה היא
ה נכונה ועמידה זקופה וכדי
יג זאת כדאי שתנצלנה כמה
ר את סנדלי "שול".

נה המיוחד של סנדלי "שול"
עדי ל"שול") עושה אותם
ע הנוח ביותר לעמידה; אפשר
ד איתם שעות ארוכות.
בה לכך היא שסנדלי "שול"
פים כ"נגטיב" של מבנה כף
. העקב קעור ומתחת לקשת
ף הרגל ולבהונות ישנם
רים, לכן גם בעת עמידה
רת כף הרגל על המבנה הטבעי
. מחזור הדם פועל כסידרו
ל אינה מתעייפת ואינה
נפחת". המצע המגולף גם
רגל" ומפעיל את שרירי הרגל
מרפה אותם. כך הוא מחזק את
רים ומפרק עייפות ומתחים
צטברו בהם.

סנדלי "שול" אני מצליחה גם
וד שעות רבות על הרגליים וגם
מור על צורתן הנאה ועל הרגשה
ה.

קארין-רונסקי

ר מומלץ לצרכן
ל עץ החל מ־ 1049 ל"י כולל מע"מ
אה עור החל מ־ 1195 ל"י כולל מע"מ.

ול - נוחות שמגיעה לרגל

Scholl

ות מסחריות — גדלון בע"מ, טל. 03-837775

ים: בי"מ "בית גן", הפסגה 59, בי"מ "נבעה צרפתית, מרכז מסחרי, גבעה צרפתית, בי"מ "נאולה", מלכי ישראל 14, בי"מ "הבירה", חזקיהו המלך 23, בי"מ "הארי", הארי 12, בי"מ "ירושלים",
22, מכון לטיפול רגליים, יעבץ 2, מכון "שול", יפו 50, **תל־אביבי:** בי"מ "ברק", ז'בוטינסקי 109, מכון "גוטמן", אלנבי 47 מכון "ג'נבילה" אבן גבירול 84, בי"מ "דיזנגוף", דיזנגוף 132, בי"מ "יהודה
י", יהודה המכבי 42, בי"מ "ככר המדינה", ה' באייר 48, בי"מ "מונרבי", בן יהודה 7, בי"מ "נוה אביבים", מרכז מסחרי, נווה אביבים, בי"מ "צפון", יהודה המכבי 33, המשביר לצרכן, דיזנגוף סנטר,
ו שלום, אחד העם 9, נעלי גלי דיזנגוף 173, **חיפה:** נעלי "טנדו", שמריהו לוין 14, נעלי "לוי־לסטרה", שד' הנשיא 130, נעלי "מידור", שד' הנשיא 124 כרמל סנטר; נעלי "פז", מנחם 2 **אשדוד:** נעלי
" מרכז א' **בני ברק:** מכון וילונזני, ירושלים 45 **בת ים:** בי"מ "בלפור", בלפור 90; מכון "פדיקו", דניאל 33, בי"מ עזרא בלפור 135 **באר שבע:** רח' קק"ל 139 **חוד חשרון:** נעלי "מנרי", דרך השרון 62;
י: בי"מ "גולדשטיין", ככר־כנור — פתוח סופר־פארם, מרכז מסחרי, נוה אמירים בי"מ "קרמר", סוקולוב 18, **חולון** בי"מ "בריאות", קראוזה 46; בי"מ "מרכז", ככר ויצמן 12; **כפר סבא**, נעלי
סנדרס, ויצמן 40; נעלי "כנרת" ויצמן 119; **כפר שמריהו:** בי"מ "כפר שמריהו", מרכז מסחרי, כפר שמריהו; **נהריה:** נעלי "פופולר", ככר הדקל; **נתניה:** בי"מ "תרופה", הרצל 2; הרצל 9; מכון מושקוביץ.
נסקי 13, **סביון:** בי"מ "בריאות", גבעת סביון; **עפולה:** נעלי "רותם", הרב לוין 17; **פתח תקוה:** נעלי "פוני", ההגנה 17; מכון "אורן", אשכנזי 1; **קיראון:** בי"מ "קיראון", מרכז מסחרי; **ראשל"צ:** בי"מ "צל
ים", הנדוד העברי 56; **רחובות:** נעלי "באום", הרצל 166; בי"מ "הנגב", הרצל 196; בי"מ ברק הרצל 155; **רמת גן:** נעלי "בריאות" — נבע, ביאליק 5 בי"מ "עמית", מודיעין 130; **רמת חן:** בי"מ רמת־חן,
דוד 40; **רעננה:** בי"מ "אחוזה", אחוזה 184; בי"מ "בר־אילן", בר אילן 29; וכן בסניפי השקם — שקם חיפה, שקם ת"א, שקם גבעתיים, שקם ירושלים ושקם באר־שבע.

ט"ז תמוז תשל"ט, 11.7.79 | מספר 2184 | 80 עמודים | שנה 43 | המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

סערה בנמל אשדוד

יורשו של יהושע פרץ נאשם באונס ידידתו

מה קרה בשפת הים?

מזכיר רפי אס'אס

